

ЋЕРЕМЕТД-ЉИ, МУЋЕРЕМЕТД-ЉИ
ДАДЕРИ ЕЉИФ ШАНЛ-;
СУЛТАН АБДУЛ АЗИС АЗАМЕТ ЕФЕНД-М-З

Саис-нда чинмиш.

РЕЧНИК

ОД ТРИ ЈЕЗИКА

С. МАКЕДОНСКИ

АРВАНСКИ

И

ТУРСКИ

КЊИГА II.

НАПИСАО

Борђе М. Пуљевски.

ФЈАЉТОР

ОСА ТРЕ ЈЗУКА

**ИКНИНИТ МАКЕ-
ДОНИСЕ**

И К И И

КЛЕ

ТУРЧИНИ

Љиберти II

КНАПРУГ

Борђи Пуљес.

ЉУГАТ

УЧ. ЈИСАНДИН

МИСНИЈМАНЏЕ

АРНАУДЧЕС

ВЕ

**С. МАКЕДОН-
ЛУЏЕС**

ЌИТАВ II

ЈАЗУМИН

Борђе М. Пуљеоглу.

МИЈАК ГАЉИЧКИ.

У БЕОГРАД

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ

ТАБ ОЛУВНИИ.

1875

of
Т. Русеминов јун. 2000

РЕЧНИК

ОД ТРИ ЈЕЗИКА

С. МАКЕДОНСКИ

АРБАНСКИ

"

ТУРОКИ

К Њ И Г А II.

НАПИСАО

Ђорђе М. Пуљевски.

ФЈАЉТОР

ИКА ТРЕ ГРУПА

ШКЕНИНТ МАКЕ-
ДОНИСЕ

Ш К И И

ЕДЕ

ТУРЧИИ

Љиберти II

ЕКАШРУУ

Ђорѓи Пуљес.

ЉУТАТ

УЧ ЛЮСАИДЕИ

МИСНИЈМАНЏЕ

АРНАУДЧЕС

ИЕ

С. МАКЕДОН-
ЛУЏЕС

ЋИТАВ II

ЈАЗМИИ

Ђорђе М. Пуљеоглу.

МИЈАК ГАЉИЧКИ.

У БЕОГРАД

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ

1875

Разговор.

Знања на многу језика, да је потребно, за свакога човека, од највишег до најнижег реда, који странствује у данашња времена, ово сам казао и у првој књизи.

Друго, говорио сам, како треба доста времена, док матерњи језик утврдимо, сазнамо и изобразимо, то треба учинити, јер тако здрави разум изискује, пак потом и други језика по потреби да учино.

Треће, рекао сам, да штогод је у првој књизи криво и погрешно, да ћу у овој другој све недостатке поцунити и поправити, а човек кад обећа нешто треба испунити, по ја нашао сам за добро, да ову другу књигу овако напишем, порад одговора на обећање.

Па зато на с. македонском језику и написах ју. Почем у овом крају неразибира се језик бугарски, по овај језик има своје наречије мијачки, које значи чист разговор, на који су и црквени књига превели, од грчког Кирил и Методије, за наш народ.

Нека Бог поживи његово царско величество султан Абдул азис азамет, дао је царску вољу, свима пода-

Кувенд.

Машум гјуха, тадијм н аште икадухет, пренас вет њерји ика мате наљти, љерге мате унђет, арада, циљи пошкон наана теветуи, иде моти сотис, кијо, камџа, еде иде љиберти парас.

Њетер екам кувандова, синодухет, шум мот, љертафортоим, еде гјуха те нонас тонте, татњофим, еде тат мсоим, ајо подухет, пренас вет, табаронм, нсе ашту пас, менд, шиндоши, крокоје, пор настаи, еде љетер гјуха, пасте духет, ветис, тамсоим.

Третис камџа, почи аште иде љиберти парас шкурт, еде џантун, си дота мбуш иде љиберти удутис, циџа скишмаја, еде дота дрито. Апоџерји, курксуџашт њер, доњисенд, духет, ајо та сесе, пор ун епата пребукур, кји љиберт удутис, љекашту ешкрува, преупреч и ксуџашт тем.

Чепреајо мбас гјухате шкиништ, македенисе ешкрува, прсе иде кји скаи нук поу марет вешт гјуха те бугарисе, а по кји гјуха, киште емин те ветис, мијакисе, циљиџоин, џољмат енастр, мбас циљи јан, еде љиберта кишас, бјемун, ика гречиншт, киштен бије Кирила еде Методије, преџерази тона.

Гинџатијетд, мретис имад, Султан Абдул азис азамет, каене дашнимите наљт емретис, мцит куш њераз, идем-

Мухабет.

Беељемег дааџок љисани, љимухтачиџола, херџез, ериџе, еи јуксег аил, таа дахи еи алџак, сраја, љи јан дијара љидеи, шиндиџи, земаиа, буну сољемимим, даа иљк љи табимде.

Гаире сољемимим љи љазим џок земаи таа ваљиде љисанимизи, тастик едељим, беиљејелим, ведусдуралим, шу меркуму мухтачиџола едељим, зира ојдеце саглам џиџир истејор, љи одем дахи, башка љисаниљер, ихтизаја џоре уренељим.

Учуну, дејимим љи, ер накадар биринџи љи табла, ексиг, вејанлшисе, буиџиџиде, битун кусурљери, долдураим, ве меремд дахи, едем, иља бирериџ аџан, ази икрар бириеснеје, верен љи мухтачиџола ону битерен, иља бен мунасиб буџимшум љи, буиџиџи љи табу, боље јазанм љи џуваб ази икрарима суриједт де.

Шу ол себебе с. македонџани љисаниједе јаздиримим, чунки бу дијара, алашмилмас бугарџисаншисе зира љисанимим, љенди ехалиси неми вар, аи лан мијакисе, љи паџ мухабед демек, буљисани суриједтде, ве еиџељи љи табларн, дахи, терџуме едмишљер, урумџеден, Кирилос, ве Методијос, бизим, каџма суриједте.

Тари умурверсин Султан абдул азис азамет, падишах љингине, љи вермиш онун наџни праде,

ницима у царству његовог величества царевине сваки да се учимо језици, према свом матерњем разговору, и други.

Даклем послужите се овом другом, књигом зато, и скроијо сам ју овако, и од многу разлога говорио сам по малу, те ученици, читајући по овоји, и други јазичи научићеду, а и свој матерњи, јазик, поправићеду.

претенија темаде, етисе, паскуш, тамсоим гјуха, напарте гјуха теветис, еде ђетер гјуха.

Порташти ругдони мекји ђетер преајо, еде кам кјерч, чашту, еде нкашумсенд екувадова канаге, псе воцат, ме кидомеа мбаскји, еде ђетер гјуха, тамсоин. апо-еде гјуха вети инонас, дот дритонн.

битун кул ара азамет падишахъинден, њи херџес онун сзис нда, љисаниџер уренељим, љибизим ваљиде љисаним изден ве гапрељер дахи.

П ља буџинџивљен куланџини, шу оа се беџичун: курмишум, боџе ве чок неснељерден, мухаџети, азер азер вар њи шеирџиљер дирседмегиљен, буну суриједте, ве гапре љисаниљер дахи, уренеџекљер, ем њинди ваљиде љисаниџи дуздурљер.

Питање.

Шта је основ на секаква мудрос.

Одговор.

Страх од Бога, секој да имаме, и да веруваме бога.

Пит.

Што је Бог.

Одг.

Бога именуваме највисоко суштество, дека создал нас, и сијов, век, и све што је вовидело, видимимже всјем и невидимим от ништо.

Бог је вистина, бог, је свекоде, бог је дух, бог, немат виначало ни то крај, бог све может, и све знајет, бог, познават, сви што мислиме, и видит све штоработиме.

Пи.

Како сотворил бог овај свет.

Од.

Најнапред создал бог небо и земја, а земја ва беше безлице, и пушта, и темница, беше како некоја дунка штоје без дно, само здих господов седигаше над водата, и рече господ нека бидет видело, и биде видело, а кога виде господ, виделото аље убаво, тога господ ја раздели виделината, от темницата, и виделината ја нарече господ дан, а темницата ја нарече ној, и тога се сториј утро донде, и вечер, првијот ден.

Пјутмеа.

Чинш ашт рѣа теѣит чинш динѣун.

Упрѣч.

Фрик нказоти, паскушт та кијем, еде табессоим њизот.

Пју.

Чинш ашт Перенди.

Упр.

Перенди повојем ајо манаљти вртетун, псе ека бона на еде цво ѳрети еде цво чинш дукет еде чинш нук дукет ка асца.

Перенди ашт вртее, перенди аште ѣикунде, перенди аште фрем перенди скиште, ас скап, ас сосун, перенди цвемунде, еде цводни перенди њофе, цво чинш на кунтоим, еде шикоје цвее чинш на пуноим.

Пју.

По си ека барове зот кинш ѳрети.

Упр.

Мате пара екабарова зот, ѣелн, еде троти, пор трод иштен пафаче, еде шкрет, еде ерт, иштен сидоњи грона цила аште пафунд веч фрем зотис, угриште прииун едева зот, љета боѳт ѳрет, еде убоѳт ѳрети, покур шикова зот ѳрети снашт букур, ата ер, зот, екадаје ѳрети, каертин еде ѳрети, екаѳаа зот, дит, а по ертин, екаѳаа натн. еде атаер убои миѳес, еарде, еде прам, дитн те парас.

Сувал.

Темели недир хер цинс ариѳлигине.

Цуваб.

Јарабимиздан, истирабе.

Сув.

Јараб неандр.

Цув.

Јараби авилре енјуксег меркумлин, ѣј бизи јарадтиран ве дахи битун дуванни шавѣлигји ѳорунан, ве ѳорунмејен дахи, ич олмамакдан.

Ала буба мевдуатр, ала буба хер јердедир, ала буба рухдр, ала буба онун некурушу не дахи сонувар, ала буба еп каддр, ве дахи битуну билеор, ала буба беилејор, цумљемиз ѣиѳилрелдигма, ве назар едер, хер бирелдиг мзи.

Сув.

Насл наспедти алах будуѳан.

Цув.

Еневеѣ алах наспедтмин ѳогу, ве топраги, ѣља бу топраг чересис иди, ве чол, ве караник дахи, иди биранги чукур динсис ѣиби саде бир неѳес алахи, ахланирди су узеринде, ве алах деди ѣи, ишиг оасун, ве дахи, ишиг оаду ве алах ѳоруб ѣи, ишиг ѳузеадир, оадем алах, шаѳашти ишиги каранѣикден, ве ишиги исмедти алах ѳун, дахи каранлиг исмедти ѣеце, ве оавак сабах оаду, ве ѣеце дахи ѣелди иѣѣ ѳунде.

Пн.

А што сотвори во дру-
гитот ден, господ.

Одг.

Во другитот ден рече
господ, нека бидет свод
над водата, да се раз-
дељуват, вода совода,
и одеши бог, водата под
сводот, и така се стори
и тога господ, сводот го
нарече небо, и тога се
стори утро и вечер дру-
гитот ден.

Пн.

А после што сотвори
Господ.

Од.

Во треќитот ден рече
господ, нека се соберет
сета вода што је под
небо, на једној инека се
покажат суви места, и
така биде, и сувите ме-
ста, ји нарече господ
земја, а таја собранија-
та водна, ја нарече мо-
риња, и виде господ аџ
је убаво.

Пак рече нека пустит
земјата од себе трева и
биљки, који давајет се-
миња, и дрвја родни што
раѓајет плод, поредот
свои воним ѓа бидет се-
мињата ниѓни на земи,
и така се учини; и виде
господ аџ је добро.

Пн.

А што сотвори господ
во четвртијот ден.

Од.

Во четвртијот ден ре-
че господ, нека бидет
светила, на сводот не-
бесни да го дељат ден-

Пју.

Апо чин ека барова
зот, иде дитинте ѓетер.

Упр.

Иде дит удутис еџазот,
љете баџт смљомеја пр-
миуни пртадајет уји, ме
уји, еде екадаје зот уји
нан смљомеја, еде прми
смљомеја, еде ашту уба-
џт, еде атаер зот ајо
смљомеја еџа ѓељи, еде
атаер узбард, минџес
еде прам пдедитин те
удудитис.

Пју.

Пор настаи чин ека-
барове зот.

Упр.

Иде дитинте трети еџа
зот, љете убљид цинџе уји
чин ашт нан ѓељи, иде
ѓја љете училонте венд
те сат, еде ашту уба-
руве еде венд те сат уџа
зот трод, апо ата мбљид-
меја ујис, уџа дитин,
еде шикове зот синоаште
букур.

Опет еџа љете ѓишо
трод каветвете колос,
еде барна, цнљи епин
ѓаре, еде друн мелемна
чин љесен немна, мбас
арада те ветис, иде ата
убаџт ѓаре ајанат ма-
трод, еде ашту уџетман,
еде шиковазот синоаште
букур.

Пју.

По чин екабарове зот
иде дитин те катрис.

Упр.

Иде дити те катрит
еџа зот, љет убаџт дри-
тин м смљомеја ѓељис
прта дајен дити еде нати

Сув.

Алах, ѓни ѓни ѓунун-
де дахи ѓејарадти.

Џув.

Ѓинѓи ѓунде алах
емредти ѓи, су узере ѓе
мер аџсун, ѓи ољешѓи
су, суиљен, ве алах, ољ-
ешти сују ѓемер алтида
ве дахи ѓемер устунде,
ве дахи оиље оаду, ве
олвактд алах, ѓсмедти
ѓемери ѓог, дахи олвакт
сабах оаду, ве акшам,
ѓиѓиѓи ѓунунде.

Сув.

Олдем дахи алах, не
јардти.

Џув.

Учунѓи ѓунунде алах
дедиѓи, битун сују ѓојун
алтида буаѓиѓи ѓем ол-
сун, бир јерде, ве дахи
зухур олсун куру јерљер
ве оиље оаду, ве куру
јерљери, ѓсмедти алах
топраг, ве ол сујун ѓеми
ѓсмедти денѓлаер, ве а-
лах ѓорубѓи ѓузељ оаду.

Олдем деди топрага
ѓи, ѓенди ѓинден ол сал-
верѓин, веѓурлук, ѓим-
љер тоум верен, ве ме-
ѓва агачлар ѓи мевве ме
вљуд еден, онларин сра
ардинѓе, онларда ѓи он-
лари тууму олаѓак то
пракуресе, ве оиље оаду
дахи алах, назар едти
ѓи ѓељах оаду.

Сув.

Дордунѓи ѓунунде а-
лах, не јарадти.

Џув.

Дордунѓи ѓунунде а-
лах дедиѓи, шаѓклар
олсун, ѓојун ѓемерин де
ѓи, ѓуну, веѓеѓен паѓ-

от, и нојот, једно от друго, да бидат бељези от времињата, и за дни те, и за годините, и нека светат од сводот небесни, за данет видељина на земјава.

Пи.

А кољку светила сотвори господ, на сводот небесни.

Од.

Господ сотвори две светила гољеми, и многу светила маљи.

Пи.

А каква сила и дјество содржавајет светилата.

Од.

От двете светила чољомето, рече господ денот даго дељит, и управуват, а помалото и ситните, да го дељат нојот и да светат, от небо на земјава даја раздељувает једното денја а другогите нојја.

Пи.

Како се именувајет светилата небесни.

Од.

Теја видело што управуват денот, се именуваат сљне, а теја видело што управуват нојот се именуваат, месечина и звезди.

Пи.

Што сотвори господ во петјот ден.

њан кајетер, та убавт шкал камотни, еде превјетат, еде љет бајет дритин касљомеја Ѓељис, пртавјен дритин матроли.

Цју.

А по саа дритин ебарове зот, мсљомеја Ѓељис.

Упр.

Зоти, ебарове дуи дритин маде, еде шум дритин вољ.

Цју.

Ано чвар ѳучија, еде пуномеја ба ен ата тедритин.

Упр.

Кадуите дритин ајо те мамаде, еса зот дити прта даје, еде та рапшоје апо мате вољли еде тепаат, татдајен, еде тат дритон натаи, еде та бајен дритин нса Ѓељи матроли татдајен, њани дити, апо Ѓерат нати.

Пу.

По си уоон те атадритин те Ѓељис.

Упр.

Ајо дритин чин дритон дити, уоон дити, а по ајо дритин чин дритон ме натаи, уоон анза, еде исјујен.

Пу.

Чин ебарова зот, иде дитин те песит.

љашсинлар, бири гаире сиџен, шуол ишиклардан, ве ѳун љер, ве сене љеричун, ве шафљасинлар ѳојун Ѣмернидеи, Ѣи топрагмиза ишиг Ѓељмег суриједт.

Сув.

Ѓља некадар шафљикалар алах, насп едти ѳојун Ѣмерниде.

Цув.

Алах, јарадтмиш иѢи шафк бујук ве чок шафљиклар уоак.

Су.

Шу ол шафљиклар насол кудреди, вејурини тутарлар.

Цув.

Ол иѢи шафљикардан даа бујугуна алах, насп едти Ѣи, ѳуну одешсин, ве тертибљедсин, Ѓеле, ѳучугу ве уоаќлар Ѓејен паиљашинлар, ве дахи шафљасинлар ѳогдан топраг узере аирсинлар, бириндиси ѳуну, ве обираар Ѓејен.

Су.

Насол анидрлар ѳојун шафљиклар.

Цув.

Ол ишиг ѳуну тертиб еден, ѳунеш аилр, ве ол ишиг Ѣи Ѓејен тертиб еден, ан ве јадисљер, а нилр.

Су.

Ђешинци ѳунуде адах не наседти.

Од.

Во петтиот ден, рече господ, нека бидет водата живи души, риби, и китови морски, и сè какво диханије, што се наодит во вода.

Пи.

А што сотвори, и друго нешто.

Од.

Рече господ, нека љетајет пилци над земјава пот сводот небесни, и сите живи души што се вљечат по земји, и ји благослови господ, вељеји раѓајте се, и плодите се, и напалните земју, и водата, и морињата, и пилците, нека се множат на земји, и сè какво диханије.

Пр.

Што сотвори господ во шестиот ден.

Од.

Рече господ, во шестиот ден, нека пуштит земјава, од себе живи души поредот свои, стока и ситни животини и зверови земски по редот свои, и така биде, како што рече господ.

Пи.

Што сотвори господ, и уште друго нешто кажи ми.

Од.

По теја рече господ, и сотвори човека, поподобјето своје како што

Упр.

Иде дит и те песит. еџаа зот, љет баџт иде уји шпирта жал, пешка еде кипат детис еде цитве цилџи мар фрем чинш подиндет иде уји.

Пу.

Чинш ебарове, еде џетер доњисен.

Упр.

Еџаа зот, љет фјарон зогат, прми проли нав смљомеја џелис, еде цитвет шпиртин е жал цилџи уичен мастроли еде ека бове зот, бекиџи џоште узесени, еде шумони едембушни троли еде уји, еде те дегат, еде зогат, љет шумон матроли, еде џит чвари чинш по фремон.

Пу.

Чинш ебарова зот, иде дитинте цаптитис.

Упр.

Еџа зот, иде дитинте џапитис, трол љет џинос, кавет вете шпирта жал мбас арада тевет, џоја еде вољџ жалура, еде еграспра тролис мбас арада тевети, еде а штубаџт, си екаџаа зот.

Пу.

Починш екабарове зот, еде џетер џисент диттому.

Упр.

Мбас ајо џаа зот, еде барове џерји, мбас џаџете ветис, сиџо жеми на,

Џув.

Бешинци џунунде алах деди, џи сујун деруниде дири рухлар олуни, баљиклар ве денизин суратлари ве херџис пецесџи сујун деруниде булунаи.

Сув.

Башка биршен нејарадти.

Џув.

Алах, деди џи јерин устунден кушлар учсинлар, џог џемерин алтинда, ве битун дири рухлар џи јерин узеринде сурукњенен, ве дахи аирдова едти алах, дедиџи мевљудин, ве чоглаинз, ве топраги долдурун, ве сују, ве денизџери, векушлар, чоғаласинлар топрак узере, ве херџис рухџи јаратмаг.

Су.

Алах, нејарадти алтинџи џунунде.

Џу.

Алах дедиџи, алтинџи џунунде, топраг, џендинден дири рухлар сал версин, онларн сра ардинџе, мал, ве уфакљинг јашамаклар, ве џанавирлар јерџи онларн сра ардинџе, ве дахи онџе олду, алахин дедигиџиби.

Су.

Не јардти алах ве башка дахи биршен бана та бир еиџе.

Џу.

Олдем алах дедиџи, ве адами јарадти, џенди бензинне, дахи насол бис

сме мије, и рече господ, човек Ѓа бидет господар, од рибите морски, и от пиљината небесни и от секаква стока и от сева земја, и от сите животинье, који здинаат по земи.

Ип.

Кажими што сотвори господ и друго нешто, ако знајеш.

Од.

Кога сотвори господ човека, сотвори мушко и женско, и ји благослови и им рече раѓантесе, и множите се и напалните земју, и управуваште со неја, и бидите господари, от рибите морски, и от палците небесни, и от сите зверови што се наодат по земјава, и уште рече господ, еве сум ви дал сите биљки, који носат семина по сева земја, и сите дрвја плодоносни, који што носат семина тије Ѓави бидат задасе раните, и рече господ, за сите верови земски, и за сите пиљинџа небесни, и свјакоје диханије што се наодит на земљава, и које имат жива душа, су ја дал тревата, да ја јадат, и така како рече господ, и биде.

Тога виде господ све што сотворил, и мошне убаво беше.

И така се до прави небото, и земјата и свјакоје диханије земно, и водно, господ, јих сврши до седмијот ден дјејанијата своја, тихна у

еде ѓазот, њерји тат баѓт зотиџа, ка пенка детис, еде ка зогат чилџис, еде ка ѓит чвар доја, еде ка ѓит троли. еде ка цитат жалурите циљџи помари фрем мбас троли.

Пу.

Дифтому чин ека барове зот, еде њетер њисент не дин.

Упр.

Курека барове зот њерин ебарове машкул, еде ѓемн, еде ека бон бекин, еде ека ѓаа, уџеени еде шумони, еде мбушини троли еде дритони меаја, еде боѓни, зотни ка пенкат детис, еде ка зогат ѓељис, еде ка цитвет егресира чини поциндет мбас троли, еде маонет ека ѓа зот че кам еи ју цитвет барна, циљџи побиџен ѓаре мбас цити троли, еде цитат друн чин побиџен пенва циљџи побиџен ѓаре, ата тат баѓт прта ушѓени, еде сѓа зот, прецита егресира тролис, еде пре цитат зоџа ѓељис, еде насвет чифремон чини поциндет матроли, еде нде чинџа шпиртиџал, кам еи колоси, прта ан, еде ашту убаѓт.

Ата ер ешикова зот, цит чин ека баро, еде форт мир инѓен.

Еде ашту усос ѓељџи, еде троли, еде ѓит чвар фремнионте тролис, еде уџис зот, ека сос ѓердтините штат бару меја ветис, еде уџано иде

бензерис, ве алах дедићџи, адам саѓби оладак, денизи балклардан, ве ѓојуи кушлардан, ве хердинс, маадан, ве битун топрадан, ве битун јашаанлардан, ѓи ѓеѓесљенен топраг узеринде.

Сув.

Алах ѓејарадџи ве гапре биршен, бана табаренле егер биљрсен.

Цу.

Алах баба ачан јардџи адами, јарадџи ѓи, ерѓек ве дини, ве онлари дахи андрова едџи, дахи дедићџи мевљуданинџи, ве чоғаланнџи, ве топраги долдурун, ве терџиб едни онуџе, ве сахиби олуи, дениз балклардан, ве ѓојуи кушлардан дахи, ве битун џ а н а в и р л а р д а н, топрак узере будунац, ве алах дедићџи, битуну сизе верминџи битун ѓурдуклари, тоум ѓетиренљер битун топрагин узеринде, ве битун меѓве ѓетирен ағачлари, ангиљер ѓи тоум ѓетирен, онлар сизе беѓљемек ичун оладак, ве алах дедићџи, битун топрак еса ѓи данавпрљеричи ве битун ѓојуи кушлари ичун, ве еи топрак узере будунац, ве анги си дџи рухувар, оту верминџи, ѓи јесниљер, ве дахи алах дедиги ѓиби оладу.

Од вакд алах ѓордућџи битун јарадџи тигини, ве нек ѓузле оладу.

Ве ондеце јалдџи ѓог ве топраг, дахи ер кул ѓеѓесљџи топраг есалини

седмијот ден, от свите
дјела свои који со-
твори.

И тога господ го бла-
гослови седмијот ден и
го посвети дека вотор
ден почива, и тихна от
дјелата своих што у-
чини.

Това је сотворенија
небо и земја.

Пи.

Но богу мије што сме
дужни.

Од.

Дужни сме да го по-
знаваме, да го милува-
ме, да му се поклаѓаме
и неговите свјатји запо-
вједи да твориме.

Пи.

Како да зборуваме за
познавањето бога.

Од.

Свјати боже, свјати
крепки, свјати бесмерт-
ни, помилуј нас.

Пи.

Акога милуваме бога,
како да зборуваме, ка-
кими ако знајеш.

Од.

Слава тебје боже наш,
слава тебје.

Царју небесни, утје-
шителу душе истини,
иже вездјеси, и свја по-
пољивајаја, сокровиште
благих и жизни подате-
љу, прјиди и всељнеја
вни и очистиви от всја-
кјаа скверни, и спаси
блаже души нашја.

дигните штат, кажитвет
барумеја цили ека побав-
рове.

Еде атаер зот барове
беким дитните штатис,
еде ушентенове прсе
нде атадит унјанове, ка
барумеја ветис, чш ека
барове.

Че ајо ант барумеја
хељи еде тролн.

Пу.

Пор на чш јемифа-
тор, вет те перендију.

Упр.

Јемн фајтор вет тат
нјофим, тат димсем тат
и боим темане, еде ају-
ит шенте урдунумеја та
та сосим.

Пу.

По си тафољим пре-
нјофмеја перендију.

Упр.

Цит је перенди, цит
је форте, цит је павде-
кун, сш тат димсем на.

Пу.

Покур димсем перенди-
ију си духет та фољим,
дифтому не дшн.

Упр.

Лаштин јот перенди
тона, лаштин јот.

Мрети чшас, ештор,
шпиртин те вртетун, ју,
нјкундеје, еде цитве,
чш обумонџир тељу
мјет, еде порумеја еп
мунтор, поје еде ине нде
на еде настрона, нка
цитвет те никомни еде
шпотома амље шпир-
тин тона.

ве сујун алах буба би-
тврди јединци џунуне
едек не нди амелъ ле-
рини ве динди јединци
џунунде, битун џенди
амелъеринден џи јара-
дтвгани.

Ве ол вакдт алах је-
диници џуну ајрдова
едти, дахи мухадес едти
џи ол џунунде диндиги-
ичун, џенди амелъерни-
ден џи едтигани.

Иште шудир џојун ве
тоурагани, курулмаси.

Су.

Ила бис, јарабимиза
не бордунуз вар.

Пу.

Мемнунз бир алах ба-
баји бејљејелим, ве се-
велџим, ве она дашчока-
љим дахи онун азис те-
мбихљерини нцдра еде-
љим.

Су.

Ја ачан сољбериз џи
јараби мизи бељемеје
наса соље јељим.

Пу.

Азис алах, азис ку-
дретџи, азис уљумсиз ја
севин бизи.

Су.

Ја ачан јарабимизи
се вериз наса сољјеје-
љим, бана та биренље
егер бивљрсан.

Пу.

Хамд олсун јарабимиз
хатрина, хамд олсун.

Бокљерин падинпах, а-
ки ват руху суџх еј џе-
јен, ве хермааџде одуб
си, ве битун наснеден,
мевчуд немущауљере ве
дирилмаг веренс, јак-
лаш, ве јерљене арамиз-
да, ве паљје бизи битун
кахардан, ве хељас едт
татџице рухларимизи.

Пи.

Која је најголема заповјест божја.

Одг.

Наиближитени даји мидуваме а това је, свите људи, којсе подобни нама потаја заповјад дужнисме да почитуваме и родитељини таткани и мањкани и други људи који се постари од нас.

Пи.

Каква помошт је ако исполнуваме дужноста, кон бога, икон други људи.

Одг.

Тога ља бидеме, честни људи наоја век, пак сотеја љаси зготвине, уште, и вечно блаженство затоа вјек.

Пи.

Штоје таа век.

Одг.

Во овја живот наш штоје наземи, снагиве наши малу помаду ви гинат, пак кога умруваме сега копуваат вземи и тује огнијувајет.

Но човек пнат, несамо снага, токо и душа која немату мирачка, нито пак у мират затова повремина, кога љазановедат бог, снагиве наши, пак љасе здружат содушите своји, и мије тога, ља оживеме. пак више неумираме и љаживувиме вјечно.

И тоа живот севелид живот вјечни.

Пу.

Цла ашт математ, урдунуме те перенди се

Упр.

Ма африте тонт тат димсем,по ајо ашт цво нераз цили јан сина мбас ајо урдрумеја јами фантор вет, табони и врам, м љејдор тетона, м, атит еде пона, еде бетер нераз цилија мањак каневе,

Пу.

Чвар надво ашт, курмбушим фајат, нга перенди, еде нга бетер нераз.

Упр.

Атаер тајемн. мендер нераз идетан јет помеато дот фитонм, едема љумје јетас прејети ајо чиновјен.

Пур.

Чини ашт јети те ајо.

Упр.

Нде кија порумеа тоите, чини аш матроли, трупат тона, пак ка нагас умбини, покурвдични, пое мбуљон нде троли, еде абе каљба.

Пошерји киште, јовеч штат, пор ка еде ширт цла ска вдекмеа, еде нук вдиче јо, по пре ато мбасмоти, кур таурдуноје перенди трупат тона опет поциндет меширтат тевети, еде на атаер, дот унциалим, еде ас њиер ма нук вдичим, еде атаер тат пороим јетас.

Еде ајо поромеја уоојет, жали јетас.

Сув.

Јара бимзи ен бујунг тембихи анги си др.

Цу.

Еијакларимизи севељим, демекџи битун адемљари љи биељанк буладу нан, ол тембих ардинце, мемнуи пс љи итајет, вемуту, мевљуд цилеримизи педери ве ваљи делеримизи, дахи гавире адемљереџи бизден даа ихтијар њен.

Су.

Јарабимиза муту несг дахи ганре адемљере, насл имдат тр.

Цу.

Олвакдт бу ебдте ихтибарџи олуруз, џене ол нџе азрлариз, ве ебедин немутлагу мизи, љи џељен ебеди ичун.

Су.

Шу меркум ебед неанлар.

Цу.

Бумаљигимзде бизиџи јерде олуб, тенељеримз азеро зер заји олурлар, џене уљдугумиз земац, љумуљурлар арз деруниде, дахи орда курурљер.

Иља адами дејљ саде тенеши вар ама вар веруху дахи ангиси уљумсуздир неда џене уљур, олличун вақдт лардан сопра јараб бујурдији земац бизим тенељер џене саташирлар џенди рухларљен ве бис олвакдт дирљириз џене бирдаа уљмејоруз ве ебедљерине јашацаиз.

Ве ол маљиг андр ебедин маљјги.

Пи.

Акаков љабидет вјечнијот живот.

Одг.

Тије људи који исполнувајет, на овја век, теја штосу длжни богу, и ако хода по заповједи те божји, вечнијот живот љаним бидет блажен, и весел.

А пак тије људи који неслушајет бога, и неживувајет, како заповедал бог њиџ и чекајат муки и невољи натов век.

Пи.

Од каде можеме да се научиме, да исполнуваме што сме должни кон бога.

Одг.

От нашава православна вјера, што се наодит ученије, восвјатоје писаније.

Пи.

Штоје свјатоје писаније.

Одг.

Тија се књиги написани од људи, којисе наиднати духом божјим итјјесе именувајат пророци и апостоли.

Пи.

А како се дељит свјато писаније.

Одг.

Седељит настари и нови завет, стари завет

Упр.

Поси та бофт цали тејетис.

Упр.

Ата њераз циљи помбушин, м там јет ато чин јан фајторвет перендију, еде даш шкон мбас урдунумете перендис, цали тејетас, поубафт љумје, еде гауар.

А пор а та њераз, циљи нук џеце перендиу, еде нук пороци, си ека урдунова перенди, по ата е прите лода, еде навон, иде јетинте ајо

Пу.

Нка ку, мундеј поумсоня тамбушим чин јем фаитор вет нге перендиу.

Упр.

Нка беса тонде дрејт, чин поиднет мсуме иде шенте, шкрумун.

Пу.

Чин ашт шенте шкрумун.

Упр.

Ата јан љиберт шкрумун нка њераз, циљи јан мбушун меширтин те перендис, еде ата њераз поонте, пардиџ тоуши, еде венгат.

Пу.

Поси дајет шенте шрумун.

Уп.

Дајет мбас љидмете вјетер, еде љидмете рес,

Су.

Шу ебедтин јашамаги насл олаџак.

Џу.

Ол адем љер љи куљуг еден, бу ебедте, љи борчљи оддугуна јарабија, дахи јурур љер се онун тембих љер ардинце ебедин малиги, онлара не мугљу оланак, ве шаз.

Бене ол адем љер, љи јарабимзи ишидмејен ве јашамаздар, љи насл јараб, емредтмиш, онлари џељен ебедте бек љер дер а заб ве сик љет.

Сув.

Переден урене биљнриз, љи едељин јараба борчлу оддугумуз.

Џу.

Визим садакат иџетљи иманимиздан, љини булунан азис јази деруниде.

Су.

Азис јази неанр.

Џу.

Ол азис љи таплар јазилдр адем љерден. љи јараби рух иље долу одуб, ве онлар анар, некамбер, весуљ љер.

Су.

Ја насл ољешир азис јазие.

Џу.

Пајлашир љи, ахтиљ атикун, ве јени ахтиљ,

го напишаје пророците
а нови завет, го напи-
саје апостолите.

Пи.

Авакосе имену вид
таја наука што нас учит
да познаваме што сме
длажни кон други људи,
икон сами себе.

Одг.

Таја се именувад на-
рофо ученије,

Пи.

Кажими науку со што
кажуват нарофоучени-
ијето.

Одг.

Сета наука, од нара-
ученијето, неможе, со
овије малуречови, дасе
кажед тако неправи дру-
гему това.

Што нешам дати пр-
авит други тебе.

А све што хошеш да-
ти правид тебе други
ити прави това љима,

Пи.

Како можеме да под-
легнеме пот свите тијем
наши должности пак да-
ји исполнуоаме убаво.

Одг.

Содобро воспитаније
нџи сочуванае.

Пи.

Штоје воспитаније,

Одг.

Васпитаније јест да-
горазработаме срцево, и

љидмите вјетр, еканш-
кри пардиџтоуша, апо
џјдме те рее, екан шруу
пенгат.

Пу.

По си поџојет, ато мсу-
ма цла уџон на, таџо
џим чин јџми џајторвет
нга џетер џераз, еде
превет вете.

Уп.

Ајо по џон, мџмсумун
те табијет, хуји.

Пу.

Дџџтому иде шкурт.
чин водџџтојет мсумун-
те табијети.

Упр.

Џита мсума, нка мсу-
ме хун, смундет тат у
калџос меката пакс џјаљ
по мос баро џетер ајо
чин нук доо тен тат
барос џетер туу.

Апо џџџ чин доо тен
тат боин ту џетер, еде
теј баро ајо на атуре.

Пу.

Поси мундем таџерем
нав џита ата теџајат то-
на, пртат мбушим бу-
кур.

Упр.

Мџмир мсуме, поеде
мет рунтун.

Пу.

Чин ашт мсуме.

Упр.

Мсуме ашт, тат пуно-
им земри, еде шпиртин,

кадим ахтиљјпејвамбер-
џер јаздилар, дахи јџни
ахтиљџи, ресуљџер јаз-
дилар.

Су.

Јанасл анар, ол нџим
бизи уренен, џи бејџе-
јељим борчљу олдугуна
банка адемеџере, ве да-
хи џендимизе.

Џу.

Од анарџи, та бијет
нџими.

Су.

Бана ксаја та бир си-
ле, табијет нџими не ди-
верир.

Џу.

Битун нџим, та бијет
нџјмден, тактим едџџ-
мес, џи буазџик созла-
риџе, нџа едтме баш-
каја ону, џи истемедџи
ни сана бир џимсе јанси.

Дахи битун истедџини
џи сана јансиџлар гаи-
ре бирџимсеџер, ве сен-
дахи јанма ону онлара.

Су.

Муту насл кана
бџџирис, џи шу битун
муту олдумугумуда, џи
исџах битирџим.

Џу.

Исџах нџим нџен
јаот сакимаџџен.

Су.

Шу нџим неанар.

Џу.

Меркум нџим дрџи
каџбимзи, ве рухумзи

и душава, ашто, имајет потреба како некоја вива која сезоруват и посејет, дародит добар плод.

Поверата разработувад, и изобразуваат срцето, а учинијето разработувади, и изобразува душата.

Пн.

Што је вјера.

Од.

Вера је познавање, и милување бога, а бога који милуваат вистински тои го милуваат, задаму угодит, и тои правит харно, и имат страх од бога, пак неправид лошо.

Пн.

Што је изучавање, и какова помоћ имат од неја.

Од.

Мије кога се раѓаме, и допдуваме на видело, незнајеме ништо, ни да зборуваме, нити да читаме, нити да пишеме, нити да одиме, нити пак наноси да се исправиме, да се застоиме.

Аконесе трудеје роднињето наши, да нас научат, тога никога не би познавале, нити пак нешто друго од веков.

Току и ако је сомука изучувањето, за тије што учиније, да нас научат това што несме знајале нам деширавит многу помоћ, овије, и други, мно-

гсе земра, еде шпиртин, киштеи те духет си доњи ара, чинш поумбаројет, еде кур поумбел прејта улеен немна те мејр.

Пор беса поунушошун, еде барон фачете земра, ано мсумеа поунушошун, еде барон фаче те шпирти.

Пу.

Чинш ашт беса.

Упр.

Беса ашт њофмеја, еде тадимсем перендију, ано перенди куш димсет врте тун, аји поонисет, прејта сосе урдуну мете те етисе, еде аји бароје мвр, еде киште фрик капериди, онет нук бароо кеч.

Пу.

Чинш ашт мсумун, еде си идиф ашт нка аја

Уп.

На кур уљидим, еде вјем иде дритин, нук дјим асца, ас та кувендоим, ас та кидоим, ас та шкруим, ас та шкоим, ас онет нзкамба тат удритоим, тат даљем, тат рјим.

Не нук чалчита фисат тона, тана мсуми, ата ер ас њјани нук њофшим, ас онет њјасен бетер нка јети.

По еде није ме лода мсумеја, преј ата чинш убон, дот на мсони, ајо чинш на здинем, неве на бон шум идифмеа, ката, еде бетер, шум дјитун,

ишљедтирељим, чунки каљбимз ве рухумз мухачљини вар биринги тарла љди, англис сурерљер, ве ећлар, љи ислах мејве догсун.

Иман дахи, ишљедтјрр, ве чередтјрр каљби, иљим дахи ишљедтирр, ве љенјшљедтирр руху.

Су.

Иман неанар.

Пу.

Иман дрђи, бејљемег, ве семвег јарабимзи иља јарабимзи акпат севен, љи она муту оланчун север, ве ољимсе еи јанајор, ве јарабимздан истирабе вар, љене љотулак јанмајор.

Су.

Иљју битими недр, ве наса имдат вар ондан.

Пу.

Виз ачан, мевљудладгиз, вешигде љељдиг мз земан, ич биршен љиљмејорус, дахи не сојљејељим, дахи не дирседаљим, не дахи јазаљим не дахи љидељим, не дахи љене ајаклар узериње дурудалм, љи дураалм.

Њи чалимаса идиљар хасимљеримз, бизи уренсјилер, ол вакдт љимсеа бејљемејендик, ве дахи будуњјадан ич биршеј.

Иља ве азаљен исе дахи иљим битими, љи едти кљери ичун, љи бизи уренсјилер, ону љи биљмедгм зи, бизе чок имдат едер, бућлар, ве гавре чок бејљемекљер,

гу знања, који се потребни за духов наш.

Но и рана је потребна, за снагава да растет, и да се снажуваат.

II

Питање за чувства, и за тјела.

III.

Све што се наодит околу нас како го познаваме, и сећаваме.

Од.

Зада познајеме, све што се наодит околу нас мије, или слушаеме, или мијисаеме, или обидуваме.

Дека мијисеме подарени од бога, со пет чувства, пак потије познаваме свите тјела.

III.

Који се тије пет чувства.

Од.

Гледање, слушање, вкус, движење, понос, и искушавање.

И за секоје, од овие слухови имаеме орудија, и по тије секоје чувство работат, пак познават тјелата.

А за гледањето орудије се очиве, за слушање ушвие, за вкус јазиков, и небдава, за понос срцево, а за искушавање ропиве, панчелни орудија, се, особено краштава на прстиве.

III.

Што се ведат тјело.

Циљ јан те духет прешпирти тоно.

Пор еде гранме ашт те духет, прештативтаритет еде та уфортотет.

II

Пует еде пре цет метат, еде пре труна.

III.

Цио чини чиноиндет харке неве, си повјофим еде вештроим.

Уп.

Пртапјофим, цио чини по циндет харку наа неве поуноцим, сеј навјен ера сеј вештроим

Прсе неве јемн туфаљшиив ика перенди, менес цемпат, пор мбе ата њофим цит чини трунат.

III.

Циљ јан ата пес цемцеја.

Уп.

Шикомеа, цеммеа, амлет, гритмеа, фодулук, еде тевештромеа.

Еде пренасвет, ика атуре цеммеа кими барумеа еде мбас ата паскуш цеммеа пуноје, опет њофе те трунат.

А по прешкомеа, барумеа јан суат, прецефмеа вешмет, преамље љуе, еде пофуга, префодулук земра ашт, превешшпруме јан дора, мабали јан барумеа, скаја те гштис.

III.

Чин уфорт штати.

Би бизим руха мухтахчи биља.

Вејемег дахи мухтахч дир, тене миз бујусун, ве дахи куветљенсини.

II

Сувал шишдмаг ичун ве дахи тенељер ичун.

Су.

Битун бизе долајандан булунан, васла бејљерз, ве анларз.

III.

Бизим бејљемег ичун битун такијанимзда булунап, биз ја от шишдириз, јаот бахарлариз, јаот јоклариз.

Чунки јарабимиздан јани ед ије, верамши, бешишидмегиљен, љи онлар ардинце бељериз битун тенељери.

Су.

Ангиси Ар шу беш ишишдмељер.

Уп.

Назар, шишдмег, иштах, саламаг, магурауг, ве иштихан, ве хер бир бунаардан бејљемегу коинумузда вар халатиз ве дахи онлар ардинце хербир бељемегу шиљерјор, љене тенељери бељерјор, даки назар ичун хаљат јозљеримздир, ишишдмега кулаклармз, иштаха диллимз, ве чиљермз магурурауга јурермз, ама јокламаг ељеримз, љи ен анла алат, ве ен иљк пармак уљеримз.

Су.

Те не не анлар.

Од.
Све нешто, што се на-
ваме сосљухов, се ведит
тјело, и дрво, и камен,
и слои земни, и во оп-
ште секаков створ што
можеме мије, сенаречу-
ват предмет.

III
За веков, и за земјава.

III.
Со зборот век, што
разбираме.

Од.
Созбор век, разберу-
ваме небоно, и земјава,
и све што се наодит по
нив, сунчено, и звезди-
не, водава, и ветар, и
други створиво току ве-
ков је, тољку гољем,
дека немаат кран, нити
нак може да се измерит.

III.
На које место вовиде-
лово, мије живуваме.

Од.
Мије живуваме на зе-
мјава, која је многу по
мала, спроти сево ви-
дело.

III.
Бакo се ведит таја на-
ука, која учит, и кажу-
ват за земјава.

Од.
Таја се ведит земју
описаније, и во земјо-
писот Ѓасе научиме ка-
ква је земјава, кољкује
гољема, и каде какви
се стравите, и делови-

Уп.
Цио чин, њеим меџе-
меа, поџојен штати,
еде друн, еде гур, еде
ланет тролис, еде пас-
барумеа чин мундем на,
поџоин парланет.

III
Прејети, еде претроли.

Уп.
Меџаљин јет, чин ма-
рим вешт.

Уп.
Меџаљин јет, марим
вешт чилн, еде тролн,
еде цио чин поџиндет
нде ата, дилн, еде исат,
уји, еде ера, еде ѓетер
барумеа, појети ашт, че-
кач мад, исе нук кинше
скаи, јо еде смундет
онет поу метрон.

Уп.
Моциљи вендв нде
ѳрети, пороим на.

Уп.
На поројм м тролн
циља ашт шум мавогљ
напар дит ѳретин.

Уп.
Сиј поџон, ајо мсумеа,
цла мсоје, еде днџон
претролин.

Уп.
Кија поџон трулин
шкрумеа, еде нде тро-
лин шкрумеа дот мсоим
сиашт тролнн, са ашт
маде, еде ку сијан ашат,
еде почат, еде чин цин-

Цу.
Хер биршеј, Ѓи беп-
љериз ишидмег нљен, те
не анлар, ве агаач, ве таш,
ве топраг цумуру дахи,
ве мевљакчес херџинс
курулмаг Ѓи еде билдн-
гмз, амелъ анјар.

III.
Будуња, ве топрагичун.

Су.
Созуилен ебед, несин
аидажоруз.

Цу.
Созуиле ебед, анлар
ѳогу, ве топрагн, Ѓи би-
туну онлар ардинџе бу-
дунап, ѳунешн, ве јилд-
слери, сију, ве рузјари,
ве гаире дахи курулма-
клар, зира Ѓи бубебед
окадар бујуг тир, чунки
онун уду јок, ве ѓене
дахи уљчудилмес.

Су.
Анги мааље бу ишиг-
де, јашарис бис.

Цу.
Бис јашарис буто-
практа, Ѓи англис чок
даа ѳучук тјр, бу битун
ишиг каршија.

Су.
Од нљим насол ани-
љр, Ѓи уренен, дахи, ди
верен топраг ичин.

Цу.
Меркум цоду удутак-
вим анјар, ве цодууду
таквимде урененџис Ѓи
топраг насол др, нека-
дар бујуктр, ве нереди
тараџари насол дир,

те, који се наодат по неја, и какоја раздели- ље, људи помеѓу себе, и ја насељувајет.

Пн.

Каква је земјава.

Од.

Земјава је ваљчеста, како некоја диња церо- вача, а неје плоскава како се гасдат нама.

Пн.

Који се главни страни на виделово.

Од.

Восток, запад, север, и југ.

Пн.

Која страна се вељид восток.

Од.

Онаја страна од куде видуваме да огреват сувце, се вељид восток или исток.

Пн.

Која страна се вељид запад.

Од.

Онаја страна каде се скријуват, и заодит сун- цено, се вељит, запад.

Пн.

А куда је север и југ.

Од.

Кога се завртуваме, сољнцево, право кон во- сток, тога деснава ра- ка, ља кажед југ, а ље- вава север.

ггчник

дет иде кај, еде сји екан даје, пераз намрдете, еде повшатон те, та по- роин.

Цу.

Поснашт тролни.

Уп.

Тролин ашт румбла- кас, сидоџи бостан ча- рис, ано нук ашт цаџни сиушиков неве.

Цу.

Цаа ана јан мату мла- њја еретис.

Уп.

Кууљинде дили, еде куперендон, еде мура- њји, еде мес дит.

Цу.

Цаа ана уџојет куу- љинде дили.

Уп.

Аџе нка шиконм та- раке дили, поџон ку, у- љинде, сен кудељ, дили.

Цу.

Цаа ана уџод купе- рендон дили.

Уп.

Ана аја куути, еде пе- рендон дили, поџојен, куперендон дили.

Цу.

Апоку ашт мурањји еде мес дит.

Уп.

Кур ктеим, мџаче, дрејт нка дељ дили, а- таер дора теајата тана дитџоје мес дит, ано те манч мурањји.

ве пајљари, унун узере булунан, ве адемљер љи насљ љенди мабејљери иде ољешмишљер, дахи јерљешмишљер.

Су.

Топрак миз насљдир.

Цу.

Топрак јуварљак тир, биранги к ш каун љиби, иља денљ дус, љи бизе џорунан љиби.

Су.

Ишиги баш тараџлар ангисидрлар.

Цу.

Бундогусу, љун, батиси, јариџеце, ве кбље.

Су.

Анги тараџ андр љун догусу.

Цу.

Ол тараџу перде џо- руруз, љи љунеш анденси андр љи љундогусу.

Су.

Анги тараџ андр љун батиси.

Цу.

Ол тараџ перде џаз- љенир, ве каушур љунеш љи љун батиси андр.

Су.

Ја пердедр, јариџеце, ве к бље.

Цу.

Черемз иљен, љун до- гусу карни дурусег ол- вајдт саелниз кбљен џо- стерир, џене сол ељи- мис, јариџеце.

Пн.
Љицето, од, земјава,
какво је.

Од.
Љицето, од, земјава,
некаде је, издигнато, и
високо, а некаде је згро-
фнато, тамо, каде је, из-
дигнато, сува, земја је,
или, сувота, а каде је,
згрофнато, плаво је со
вода.

Пн.
Кољкаваје, сувотата,
а кољкаваје, водата.

Од.
Од, прилике, сувотата
имад, једна, четвртина,
од, сева, земја, а вода-
та је на сево, тјело, зе-
мно, до три, пута, по
многу, од, сувотата.

Пн.
Водата, али је, на
једно, место, и секаде,
једнаква, или је, разде-
љена.

Од.
Неје, току, за това је,
клавајет, се какви, ими-
ња, задасе, знајет, које,
на која страна, се нао-
дид, а имињата, се ве-
лит, море, окајан, за-
љво, ставиште, проток,
езере и река.

Пн.
Што је, океан.

Од.
Окајан, се именуват,
сета, вода, која је, со-
љено горчљива, и раз-
лејана, поземјава.

Пу.
По фаче, нка, троли,
си аште.

Уп.
Фаче, те тролис, кр-
кунде аште, гријтун, еде
нашт, апо кркунде, аш-
те, ухоч, аше, ку аште,
угритун, троли, сат, аш-
те, сси, сат сира, апо
куаште, ухоч, пљот, аш-
те, меуји.

Пу.
Сааште, те сати апо-
са аште, те уји.

Уп.
Нка тамин, те сати,
киште, њи катр, исе, ка-
цво, троли, а по ујичин,
аште, иде цво, труши,
тролис, тре, ер, машум,
нка, сатит

Пу.
Уји, апо на њи, венди
аште, еде њакунде, сеси
сви, дамун аште.

Уп.
Нук, аште, по пре,
ајо, вендоин, њит чвар,
емин, прта, дијен цили,
иде цла ана, поцидет,
апо те емин, фонтс, де-
ти маде, андаруји даљ-
меа, детис прта те ра-
нујв, њоли еде љум.

Пу.
Чинш аште дети маде.

Уп.
Дети маде пофон цво
уји цила, аште, крипјен-
штедт, еде, дертун, м-
бас, троли.

Су.
Топрагин, череси, на-
сладир.

Џу.
Топраги череси бази-
јерде, калдирма, ве јук-
сектир, ве базијерде, ба-
тктир, њи, јуксег, олдугу,
јерде, куру топраг,
тир, јаот, курак, дахи,
батк, олдугу, јерде, су-
пљен, долудир.

Су.
Некадардир, курак-
љиги, дахи, некадардир,
сују.

Џу.
Тамина, кураљиги,
бир, уруб кадар, вар,
битун, топрактан, дахи
сују, уч, најикадар, даа
зијаде, вар, будуња, те
несина.

Су.
Сују, галџаба, бир јер-
де, мидер, ве хер, јер-
де, бирцинс, исе ољешиг
дир.

Џу.
Дејљ ила, ону ичун,
којарлар, ерцинс, исми,
бејљемег, ичун, њи анги
нејана, булунур, зира,
исмијердр, њи анилаи,
денис, бујуг денис, су
бохајери, (акити) скеде
џољ, ве чаи.

Су.
Неанар бујуг дениз.

Џу.
Бујуг, дениз, анилар,
битун сују њи тузулу аци
будуван, ве доњук битун
дуњаја.

Ип.
Што је, море.

Од.
Море је, дел од, ока-
јанот, меѓу, сува земја.

Ип.
Што, се велит, за-
лив, и станиште.

Од.
Залив, се велит, ма-
ли, дел, от морено, које,
влегат, и излегат, от,
големоно, море во сува,
земја.

А многу, мали, залиф
да се, заширајет, воне-
го, кора би на завет, се
скривајет, од ветар, теја
се велит, станиште.

Ип.
Што је проток.

Од.
Проток се велит, те-
сно, место, од вода ко-
де, истечуват, меѓу две
сушиње. пак се, соберу-
ват, водве, мориња.

Ип.
Што се именуваат, е-
зере.

Од.
Езере, се именуваат,
некоје место, пано, со
вода, и околу, него, ко-
је је заградено, со сува
земја.

Ип.
Што се, велит, река.

Од.
Река се велит блага,
вода, која течет, пак се
смешуват, или, в море,
или, во езере, влегат.

Пу.
Чаш аште дети.

Уп.
Дети, аште, поч, нка,
детинте маде на медис
троли сат.

Пу.
Чаш поџин андаруји
еде даљеја детис.

Уп.
Андар уји поџон њи
почи вогљ нка дети ци-
ли ине еде диље, нка
детинте мад нде тролни
тесат.

А по шум вогљ анда-
руји тандаљен нде ајо,
кора ба каера ајо по-
џин даљеа детис.

Пу.
Чаш аште куреџ уји.

Уп.
Куреџ уји поџон вен-
ди нгушт ка уји ку рет,
на темедис дун сат по-
умљидет нде дун дети.

Пу.
Чаш поџон љољ.

Уп.
Бољ поџоји доњи вен-
ди пљот меуји еде љар-
ке ајо цилџ аштте џу-
рун метроли сат.

Пу.
Чаш поџон љуми.

Уп.
Љуми поџон, уји ам-
ље, цила, колон, опет,
попразјет даш нде дети,
даш нде љоли ните.

Су.
Дениз не анар.

Пу.
Дениз наји дир бујуг
денизден, куру, топра-
гин њнџи ортасинда.

Су.
Неанар, акити не
скеље.

Пу.
Акити, анар бирџучук
исе денџи, англис, љи-
рер, ве чикајор, бујуг
денизден курутопрагда.
Дахи чок ључук, акити
џи онда, алконулар,
џемилер не сеперде са-
кланирлар, рузјардан,
меркум анар скеље.

Су.
Акити неанар.

Пу.
Акити, анар, џи, су-
јундар јери перде а ка-
јор њи кураклик ара-
да, џене, топланр, џи-
денџини деруниде.

Су.
Бољ неанар.

Пу.
Бољ анар џи бир ан-
ги мааљ су њен долу
олуб ве ону, такјандан
читџи ола куру јериљен.

Су.
Чаји, не анар.

Пу.
Чаш анар татљј, суи,
англис акар џене кара-
илр, јаот, дениз, деру-
ниде јаот љољ деруниде
џирер.

Пн.
Од реката, која меѓа
се вељид десна, а која,
лева.

Од.
Кога се, завртуваме,
солјцево, кон. коде те-
чет, реката, тога, меѓе-
та. која нам паѓад од
десно, севељид, десна,
а таја која, нам, паѓат
од лево се вељит лева
меѓата.

Пн.
Сувотата, секаде, и,
сета аљ је еднаква иљј
неје.

Од.
Сувотата неје сета е-
днаква, зашто, различ-
но ја именуваме, остров
полуостров провлак, ја-
зик, планина, и волкан.

Пн.
Што је остроф.

Од.
Мала, сувота, околу,
неја заградена, совода,
таја се, вељид, остроф.

Пн.
Што је, провлак.

Од.
Провлак се вељит те-
сно место, од сува, зе-
мја, по које се, ставу-
вад унодуостроф со дру-
га, сувата земна.

Пн.
Што је јазик.

Од.
Јазик или нос се ве-
љид краи од сува земја,
која вљегат вовода, или
в море.

Пу.
Нка, љуми, цла, мен,
поџон, дјата, апо, цља,
манч.

Уп.
Кур, уктеем, мѳаче,
нге ку колон љуми ата,
ер мен цла навјен нка,
дјата, поџон, дјат, апо,
ајо цла навјен нка ема-
ништр, поџон менте ема-
ништр.

Пу.
Тесати, љикунде, еде
џиџ апоџит се си аште
се нук.

Уп.
Тесати нук аште џи-
џе, сеси, прсе, поџоним,
да мун, фач, адаа зимс
адаи аштрир, љуха бје-
шк еде укан.

Пу.
Чиш аште адаа.

Уп.
Сати вољ, љарке ајо
џурум ме уји че ајо по-
џојет адаа.

Пу.
Чиш аште венди штр-
јир.

Уп.
Венди, штријр, поџон
њп, венди, вгунт, нка,
тролис сат мбас, цљп,и,
прзијет зимс адаа ме ље-
тер сати тролис.

Пу.
Чиш аште гљуха.

Уп.
Гљуха сен унда поџон
скаи нка тролп сат цла
ине иде уји сен иде,
дети.

Су.
Чаин анги тараџи ан-
лр са ве, анги, тараџи,
сол.

Џу.
Ачан, чевиријз, чере-
миз иљен љј чап акаи,
тараџа овакд, уџуруму,
љи бизе са тараџаи ду-
шен са анлр дахи о љи
сол, тараџамиздан, ду-
шен сол љји анлр.

Су.
Куракљиги, хер јерде
ве битун галјба бирџи-
сми и се денљ

Џу.
Куракљиги битун џу-
мuru, бир, динс, де-
иљ ичун турљп, турљп
анлрз ада јармада су-
рунџи диљ (љајља бал-
каи) волкан

Су.
Ада не анлр.

Џу.
Ључук куракљик, до-
лајандан урублу. сун-
љен меркум ада анлр.

Су.
Сурук лаане, не анлр.

Џу.
Сурук лаане анлр ен-
сз јер куру топраг дан
љи ону ардинџе, јакла-
шир, јарм, ада, башка,
куракљик јљен топрагин

Су.
Дил не анлр.

Џу.
Дил јаот бурун анлр
уџ, куру, топрагдан, љи
сујун, деруниде, љирен,
јаот денџ деруниде.

Пи.

Што се велит планина.

Од.

Планина се велит од сува земја свакоје издигнато, место, које је, многу високо.

Пи.

Што се велит волкан.

Од.

Имајед некоји планине, пак исврљајед, по некогаш, чад, пламен, пепел, горешта, вода и възбувајет треска (стопени, камења), такви, планине се велит волкани, илј огнедишушти.

Пи.

Сета, сувота, како се дељат.

Од.

Сета сувота од земјана, раздељена је на пет делови јевропа, азија, африка, америка и окаянија, (или морска).

Пи.

Сите страни на сувотата, ази се, еднакви, илј не.

Од.

Несе току, једин страни се плодови а други не плодови, једин се насељени а други не насељени и пусти.

Пи.

Који страни се велит плодови, а који, не плодови.

Пу.

Чинш пооон бјешк.

Уп.

Бјешк пооон ика тролит сат пас, вет, унгриштун венди, цилј, аште шум налт.

Пу.

Чинш пооон укани.

Уп.

Кинште илј цла, бјешка, онет, штији, мбас, диса, ер теем, фјак илј уји игрофет, еде по валет фира (гурте шкрен) асинш бјешк пооон укани сен, зјар, фремомунд, бјешк.

Пу.

Цинџа, сати, си по дајен.

Уп.

Цинџа сатин, ика тролит дан аште м пес ијеч јевропа, анадол, африк, јети рее еде дегисе сен ајо чинш пооон, мренда.

Пу.

Цинџа ана, сатис, апојан, љат, сесн, сен, нвк.

Уп.

Пук, јан, по илј анат, јан мепемна апо ћетер, пашена, диса, ана јан, вшатумун апо ћетер нук вшатумун, еде, шврет.

Пу.

Цла анат пооон, мепемна, апо, цла на мена.

Су.

Љајља не анлар.

Џу.

Љајља, анлар, илј куру, топрагдан, ер, бир калк, јер илј чок јуксег олуб.

Су.

Волкан не анлар.

Џу.

Вар, биранги, љајља лар, љене, бази, ћеред, атив ерер љер, думан, аљеви, љул, сицак, су, ве дахи фира, оксурур љер (ерилмиш, ташлар) отерс љајљадар, волкан анлар, јаот атеш рухлајандар.

Су.

Битун, куракљик, насол, пајлашир.

Џу.

Битун куракљик, топрагин пајлашиктр беш пан узере европа, анадол, арабистан, јени дунђа, ве дениз деруниде јаот ичери авилан.

Су.

Битун, тарафлар, куракљини, бирдинс, мидир исе денљ.

Џу.

Денљ, ила, бази, тарафлар бернећетљар, ве дахи гаире, бернећетсиз бази, тарафлар махаљлидир, дахи гаире махаљсиз, ве чол.

Су.

Анги тарафлар бернећетли, анлар, дахи анги бернећетсиз.

Од.

Плодовити, страни ји вељиме тије во који се раџад многу жито и други растенија, за прерадување људите и за животинство, а не плодови се вељат тије страни, који, малу, жито, давајет и малу плодови други.

Пи.

Који страни се вељат насељени и који не насељени, и који, пусти, кажими.

Од.

Насељени, се, вељат, тије страни, во који живувајет, многу, људи, и стока, а, не насељени, страни, тије се во који живувајет мошне, малу, људи, или, никако, не живувајет, а пустиње се тије, страни, во који, несераџат, ништо, пак, затова неможет, да живуват ништо живо.

Пи.

Зашто бидуват поме-тата, да неје, еднаков плодот, секаде.

Од.

От теја бидуват едно од земјата, зашто, неје секаде еднаква, а друго, од појасот, ветрени.

Пи.

Што се, вељид, појас ветрени.

Од.

Кљима се вељит времето, зашто, во секоје, место, какво, даје, пак

Уп.

Ана лентор пуџојм, ата иде цилџи уљиндет шум дриџе еде џетер ри тетун, пре и таушџеен, џераз еде пренадурат. апо анат, нук, џентор, поџонте ата ана цилџи, пак дриџе еде пак, пемна џетер.

Пу.

Цла ана уџон вшату-мун еде цла па вшату-мун еде цла шкрет диф-тому.

Уп.

У вшату-мун поџон ата ана иде, цилџи, поронн, шум џераз, еде џаја, а по нук увшату-мун ана ата јан, иде цилат, поронн, форт пак џерз сеј ас јо нук поронн а по шкрет јан ата анат иде цла нук уљен асца по пре-ајо смунде та поронн аскуш жал.

Пу.

Прсе бојет, иде, ве иден еде по нук, аште, пемна сеси џикунде.

Уп.

Нка ато бојет џа нка троли прсе нук, аште, џикунде се си апо џетер нка брезе ерас.

Пу.

Чнш поџон брезе ерас.

Пу.

Мотин поџон мот прсе џикунде венди си по та аште опет ашту поџон

Џу.

Бериџетли тараџлар, дејориз, онлари, џи ангиџерде, чок, тереџе, мевљуд, ола, ве, гаире, мевеџер, дахи џи их-санни, бесџемегниџе, ве јаша илара, дахи, џене, бериџедтсиз, онлар, ан-дрџи, ангиџер, азиџик, тереџе, вереџер, ве, дахи азбучук башкамеј веџер.

Су.

Анги тараџлар, анлар, махаџели ве анги махаџелисис ве ангиџер да-хи чол табиреџе.

Џу.

Махаџи анлар, ол, та-раџлар, џи, ангиларда, чок, ихсан, јашајор ве мал дахи, ве махаџелисис, тараџлар меркумдр ангиџерде нек азџик их-сан јашајор ја от ештен јашамазлар.

Дахи, чол, тараџлар, меркумдр лар џи ангиџерде ич биршеј догмај ан џене уну ичун, јаша едемес ич биршеј дери.

Су.

Неден олур џи мааџ џерде мевеџер ер јер-де бирџинис олмаси.

Џу.

Ондан олур, бир топ-рагдан нејџин ер јерде, бирџинис дилџе џене, гаире авадан демек рузјар кушагиден.

Су.

Рузјар кушаги не анлар.

Џу.

Ава анлар, вакдт, ни-џин ер бир, јерде, нас-лисе, џене, ојџе, анлар,

се вељит, студен појас, каде, што је, времето, помногу студено, и студеното се, вељид студен појас.

А топло појас, се вељид, времето, каде што је помногу, топло, теја, се вељит, топло, појас.

Пн.

Поклимата, како се, дељит земјава.

Од.

Земјава се дељит, на пет појаси, среднијот, појас од земјава се вељид, горешит, дека сланично тује во сета година грејет, вогорештијот, појас, да, за това, ту је бидуваат многу топлина, и нагорештијот, појас, небидуваат, никогаш, зима, а од двете, страни, спроти, горештијот, појас, имат, по еден појас, који се вељит, умерен, или стредно ладен и во стредно ладните, појаси, небидуваат нито гољем студ, нито гољема, топлина, а зад двата средноладните појаси имајет уште по еден појас, и тие се вељит студени појаси, и во студените појаси бидуваат, гољема, и долга, зима, а лето кусо.

IV.

За три царства јестествени.

Пн.

Што је јестество.

Од.

Јестествено се вељит све што је направено од бога, а уште, неприготовено од људи.

брези фтохт ку аште мотин машум, фтохт еде, те фтохи повои брези, фтохт.

А по брези нгроф повои мотин куаште машум нгрофс ајо повои, брези нгрофт.

Пу.

Мбас мотин си удајет троли.

Уп.

Тролиц, удејен, иде, нес брези те медиси без нка троли повојет нгрофет, прсе, двли, аће иде енд вјети бије иде брезите нгрофт по преајо аће бојет шум нгрофет, еде нде брезите, нгроф ас њнер нук бојет димн а по нка ане-те, дун, напр, брезите, нгрофт, киште, еде, кањи, брез, циљи, повои, мас сеи, фтохте, медис, еде нде фтохте медисе вапа темаде ас опет фтохите маде нук бојет а по капрап дун флаат, темедис брезе, кишњен еде ма кањи, брез, еде ата повои бреза фтохт еде нде бреза те фтохт бојет маде еде ѓат димн, апо вера шкурт.

IV.

Пре тре мпретенија, те вертетунис.

Пу.

Члш аште вртетун.

Уп.

Вртетунис повои цие члш аште барумун, нка перенди апо нук, аште гатумун, ма нка, нераз.

саук кушак нерде земани се даачок саук, ве суугу андр саук кушак.

Дахи сиџак кушак андр земани нерде се даачок сиџак меркум, андр, сиџак кушак.

Су.

А ваја, ѓоре, насол, ољешир топрак.

Пу.

Топрак из паљашир, беш, кушак, суриједте орта кушаги топрагдан сиџак, андр, ничин, ѓунеш битун сенеде орда анденир, ѓи, сиџак, кушакда, иља, ону, ничин, срда чок, исиџак, олури, ве сиџак кушакта одмас ебеди кш, иља ићи тарафтап, сиџак, кушага, карши даа бирер кушак вар ангиси андр карарљи, јаот, орта, соук, ве орта соук, кушакларда, алмаз не бујук, арарет, не дахи бујук саук ѓене шунѓи кушак ардиндан ѓи, орта, саук оланлар, вар даа бирер кушак ве онлар андр саук, кушаклар, ве саук, кушакларда олури бујук ве узун кш ѓене јаз кса.

IV.

Уч надшахлик мевџуглуун.

Су.

Мевџуглук не андр.

Пу.

Таџанин андр битун јарабдан, јарадџиѓи, ѓене, даа, азрланмајан, ихсандан.

Пи.
Како се делајд јесте-
ственото.

Од.
Зада се познатат, је-
стество го делајд на три
корење, нџи царства.

Пи.
Који се тије царства
трите.

Од.
Једџо је царство жи-
вотиње, друго, је, цар-
ство растенија, а треџо
царство је копање.

Пи.
Што је животинче.

Одг.
Животиње се, тједа,
дарувани со сила жива,
нак по своја воља, мо-
жад да се местад од је-
дно место во друго, ко-
ји, сеџавајед, и прават,
секакви, рабоџе, зашто,
животинџото треба да се
ранид, до тољку време,
до кога, да им се, раз-
работајед тјелата нак и
умрувајед.

А животинџето се чо-
век, овца, коњ, крава,
и многу други.

Пи.
Што се вељид расте-
није.

Од.
Растенија се тјела на
тије једнијот крај им је
запретан вземн, зада се
ранат, од неја, које, и-
мајед, жива, сила, а ве
можад да се преместу-
вајед на друго место.

Пју.
Си удајет те вртету-
нит.

Упр.
Прејта, џофет вртун,
подајен матре рња сеј
миретенија.

Пју.
Циљн јан ата мире-
тенија, те тре.

Упр.
Њи миретенија, аш-
те жалурат а по џетер,
претенија аште терите-
тун ано трети мирете-
нија аште ермомеа.

Пју.
Чин, аште, џикалур.

Упр.
Жалур јан трупа ту-
фаљшин, мефучи, жала,
опет мбас мали тевет му-
ндет таљун, нка џи ве-
нди иде џетер циљн нје
вин еде баронн потуџин
чин пуца прсе жалурат
дота ушџен џер кур та-
та пувојет трунат онет
еде вдесин.

А по те жалурат јан
џерји деље каљн џопа
еде џетер шум.

Пу.
Чин, поџон, ритетун.

Упр.
Ритетун јан трупа на-
анта (џискаји теџи), а-
ште иде троли мбаљжоум
по, прета, ушџен, нка
аја циљн еде ата кишин,
форме жали ано смунде
та џунн м џетер венди.

Су.
Насд паљашир ала-
нин курулмаси.

Пу.
Алах бејџемер, ичин,
паљаширлар учу џокте
јаот падишахљигте.

Су.
Шу уч, падишахљик-
лар ангисдир.

Пу.
Евељи падишахљиктр
јашајанлар ертеси па-
дишахљиктр бујујањлар
дахи, учунџу, падишах-
љик казлан дир.

Су.
Јашаан неандр.

Пу.
Јашанлар, те не, др-
лар башлама јараби зи-
јанџен џене џенди еха-
љи прадељен онва еде
бјџерљер, бир, јерден,
гаире ичинде, џи анги-
љер, џендинден, тан-
арлар, ве, херџинс, иш,
јанарлар нечин, јаша-
анлара, џазим, бесљен,
синљер таа окадар зе-
мана, едек, нерејеедек,
џи, тенелер, башлар, и
шџемеја, ве, уџурљер,
дахи иља јашаанлар бу-
илардир адам којун бе-
иџир инек ве чоџ дахи.

Су.
Бују јан неандр.

Пу.
Бујујан тене, дирлар,
онлардан бири уџу је-
рин деруниде, џомуктр,
џи ондан бесљен синљер
ве, онлари, дахи, вар,
дирн зијаси иља динше
еде, кадр, диљдерлар,
гаире махалде.

А растенија се, дрво
цвеће, трава, бљски, и
многу другу.

Пи.

Што се вељид одко-
пување.

Одг.

Одкопување се вељид
(минерали, руди) свите
се тјела који се наодат
законани в земи, камен
руда, жељездо, сољ. и
многу други, а одкопу-
вањето немаат живот, да
за това неим требет за-
дасе ранат нито пак ра-
стат нито умирајет.

Пи.

Која наука, раскажу-
вад, едно, поједно, за
свите три, царства, јес-
тествени.

Одг.

Јестествена историја.

V.

За рудите, који вље-
гајет, навмногу, во ра-
бота.

Пи.

Од копуваните, тјела
који вљегает навмногу
во работа.

Одг.

Рудите.

Пи.

Што је руда.

Од.

Руда се вељит од зе-
ми ископано тјело и ти-
је се гљедајет светљиви
некоји, малу, а некоји,
многу, цврсти се руди-

Ано ритетун јан друн
љуље колоо барна, еде
ћетер шум.

Пу.

Чини, по фон, ермо-
меа.

Упр.

Ермомеа пофон рудат
дрвоа јан трупа циљј по-
цидет, ембулон, иде,
троли, гур мадем, екур,
крип еде ћетер шум а-
но те ермомеа, скиште,
далумеа попре ајо, нук
кркоп прта, ушћен ас,
опет нук ритет, ас нук,
вдесун.

Пу.

Цла, меумеа, заиди,
тојет ија, бас ија, пре,
цио, треј мретенџа,
вртетунис.

Упр.

Љјберти вртетунис.

V.

Пре мадемаат циљј и-
нен машум иде пу.

Пу.

Нка трупат те емљо-
ни цаљи инен машум,
иде пуна.

Упр.

Мадемаат.

Пу.

Чини аште мадем.

Упр.

Мадем, поојет, нка
троли ермомун труп еде
ата, шиконте, фрет, њи
циљи пагс ано њи циљи
шум форт јан мадемаат,

Иља бујујанлар олуб
агач, чичек, от ђурлук,
ве дахи чок, гаврељер.

Сув.

Казлан не анлар.

Џув.

Казлан, анлар, мадем-
љер њи битун тене дир-
љер, англиљер. Ки јерни,
деруниде, будунап, ѓо-
мук таш, мадем, демвр,
туз, ве чок, башкалар,
дахи иља, казланни, ја-
шамаги јоктур дахи ону
ичун онлара љазим де-
иљ бсљемер ичун педа
ћене бујарлар, не дахи
уљерљер.

Су.

Анги иљјм ваз едејор
бирер, бирер њи, битун,
уч падишахљјклар мев-
џутлугун ола.

Џув.

Мевџут, такимји, њи-
таби.

V.

Мадемљер ичун њи ан-
глиљер даа чок ише ѓи-
рен.

Су.

Казлан те нељер ан-
глиљер, ен чок ише, ѓе-
рерљер.

Џув.

Мадемљер.

Су.

Мадем не анлар.

Џув.

Мадем анлар јерни де-
руниден казлаб, тене ве
онлар, ѓозуђур, парлак,
базиљер аз дахи, бази-
љер чок пектралар мадем-

те, можат, дасе, коват, или во оган, да се топат пак одиш си правне содови и сечива.

Пи.

Који руди, се поразбрани и најпотребни за нас.

Од.

Желездо (близна) олово, коситер, слав, сребро, злато, платина и живо сребро.

Пи.

Какво је железде.

Од.

Желездо је најпросто а најпотребна руда је токоречи, секаде се, наодит вземн, смешано, со песок а и теја руда се вељид и рудата, наслиен оган се згрејуват и се стопуват и от теја стопеното, се сиуват, желездоно и желездо то после се, пречистуват и изработувејет на секакви сечива, желездо мочно се топат а које је чисто се ковет.

Пи.

Што се вељид близна.

Од.

Стомина је тесто, од желездо и јогљен, стомина можед мошне убаво да се измазнит близна, кога, да се каљид, во огон пак секлавад во студена вода и бидувад покурава и поврвва а кога, је, стољено, пак, да се оставид сама, да

мунд еде, меја, мбасун, еде иде зјарм меје шкрееп опет нка, ата барои м енден еде препунома алат.

Цу.

Цаљ мадем, јан, машум марувешт еде машум те духет пре неве.

Упр.

Екур, чељк, пјумб, туч, калаи, срма, фјори срмадуцу еде жив.

Пу.

Си ашт екур.

Упр.

Екур аште па пасмун апо ма тејљитун мадем аште, кутаош, циндет, џикунде иде трод прзимум мешур еде ајо, пошон мадем апо мадеми, иде формаја зјари агрофет еде по шкријен еде нка ајо шремуни ме ештијет екур и еде, те екур пастај пастроин еде бароин, џитчвар, алат, екур мелода шкрееп апо циљн аште пастр, маоет.

Цју.

Чиш поушон чељк.

Пу.

Чељк аште блум нка екур еде сонгиљ чељк, мундет форт букур, талимон, чељки, кур, по епини уји, мапара поушпрофет, иде, зјар, опет, пастај повонет иде уји фтохт еде убојет макорав еде ма јашпер апо кур аште агрофун опет

љер дуге, едљир, јаот, атеше ерљ испљер џене овлардан џенди миае јарнрјз каблаар ве халатлар.

Сув.

Анги мадемљер, даачок анлашиктір ве дахи ен мухтач бизим ехаљн пчуи.

Цу.

Демир, чељк, куршум, алти, сертђумиш, пиринч, калаи, џумини, ве жава.

Су.

Демир насолдир.

Цу.

Демир ен бахуа дахи ен чок, мухтач, мадемдир џи гаљиб а ерјерде булукур јерин деруниде кумиљен, карашик, ве меркум дахи мадем анлар, мадеми шедит атеш, узере исир ве дахи ериљир, ве од, ериљјден, демир докуаур ве демир олдем паљенир ве дахи ишљенирљер херџинс алат ољешигине џере демир азабље ерилар нља анги паљ исе дујуаур.

Су.

Чељк не анлар.

Су.

Чиљк амурдир де мирден ве џумур, дахи, чељк чок, исљак, пердахлана еде олур чељига, су веридги вакдта ен евељ атеш деруниде иснирљер џене сауќ сујун деруниде, којуаур ве даа нек олур ве дахи даа џеврек нља ачан

остинет, покроце, тога, бидувад мека и пргава.

Пи.

Што је олово

Од.

Олово је мека и тешка руда, таја можед љесно, да, се, стопид, во, огон од неја, спцувајед зрна за пушки палење, и штици, за покривање, кући, цркви, дадији и други рабоће.

Пи.

Какав је коситер.

Од.

Коситер је, потребна, руда, таја је жутоцрвена, руда и можед да се измазид а вчас арџосувад, и потемнувад, од коситер си правиме коситерни котљи и други содови по јастије, кога да се зготвид и ако се држид, во тије, котлј, тога ударад вглаве човека, и по некои, ред, донесувад, и отруф, да затова коситерни содови се калајсувајед.

Пи.

Шта је елаф.

Од.

Елаф или калаи је бела и мека руда која се наодит смешана со земја, и носље се изработувад и се спцувад пак се прават, прачки, калаи в час не арџосувад, но затова сонего калаисувајед коситерните содови пак и

поулаи, вети, тафтохет, кадаље атаер убојет бут еде форцум.

Пју.

Чинш аште пљумб.

Упр.

Пљумб аште бут, еде ран мадеми квија, мунд, љесен, ташкреен, иде, зјар нка аја дердун кок прејта, мбушин, армат, еде драса преј мбаљомеа штици кша, цамите, еде бетер пуна.

Пу.

Апо си аште бакр.

Упр.

Бакр аште нка духет мадеми аја аште вердикуч џије еде, мунд поуљимот апо шпејт, зан, дршкку еде, ертои, нка бакр, баронм кусвја нка бакр, еде, бетер, еnten, апо гранме куртата гатон, еде и узсеен, иде ата кусвја атаер њерји убјер иде кока еде м бас њлер бијен еде зејир апо пре, ајо, еnten, бакрис, екалансмет.

Пу.

Чинш аште калаи.

Уп.

Калаји, аште, бард, еде мадеми, бут, пиљи, по, цвдет, врзиум, ме трол еде настан поупунојев, еде, по уштијет, опет, побарон, шуфрат, калаи нук бојет, шпејт, медјушкку апо преајо мектји, калансмет, еnten,

иснијтир, џене, брабб, јанајс, саукласи јаваш, јаваш, оа, вакдт, јумушак ве ерчек олур.

Су.

Куршум неанар.

Џу.

Куршум, јумушак, ве агр мадем, дир меркум, јениг, ереедиљир, атеш деруниде ондан, туфек, та нељер доћерљер, џи ту фекљери долдура ве тахта, дахи, евљер, етнељер, цамиљер јурдтмег ичун ве башка шљер дахи јаниљир.

Су.

Ја бакр насолдир.

Џу.

Бакр ев есаљи мадемдир, сарикрми, череси, вар, ве пердашла, оду, едиљер иља чабук, џуфурљер ве дахи кунлаир бакрдан, јанариз џенди, хесаљи, бакрачлар, ве, башка каблар дахи ила јемек ачан азрлаир ве дахи, онлар, деруниде, дурур все оа вакдт адахи баша, вурур, ве биранигер дефа бетирирљер ве зехир дахи ила оа ичун бакр, кабларирљер калаианир.

Су.

Калаи неанар.

Џу.

Калаи бејаздер ве јумушак мадем, дахи, топрављен, карашик, јериндеруниде буаунур ве оадем ишљенир ве дахи докулур џине чибук јаниљир калаи тезељи, џуфурљемез иља оа ичун, онишљен, бакр, каблари

од казан се правад се-
какви рабоће.

Пи.

Какво је сребро.

Од.

Сребро је бело и мно-
гу, светљива, руда, од
сребро се правад сека-
кви украшенији и пари,
сребро се, наодид, по
малу секоде во сите де-
лови од земјава а нап-
многу во америка.

Пи.

Какво је злато.

Од.

Злато је жато и све-
тљиво и тешка руда је,
од злато се правад жул-
тици пари, и украше-
нији злато се наодид в
земи измешано со песок
нак и чисто току чисто,
злато редко се наодид,
секаде нак затова је од
многу гољема цена.

Пи.

Што је платина.

Од.

Платина је руда беда
као што је, сребро, а
потешка, од злато, од
платина се правид нап-
здрави и најјаки содови.

Пи.

Какво је живо стрebro.

Пи.

Живо, стрebro, кога,
стоид, при обична топ-
љина и.и.и, стредна, на
ветор, стоит, тенко, ка

тебакрит, по, опет, еде
нка, казан, по убарон,
џит чин пуна.

Пу.

Си аште срма.

Уп.

Срма аште барде еде
шум ѿрет мадем ика ср-
ма барон џит чин буку-
риј едете ас, срма цин-
дет казак љикунде иде
цин џечат тролис а по
машум иде јетин рее.

Пу.

Си аште фјори.

Упр.

Фјори аште верде, еде
ѿрет еде, мадеми, ран,
аште ика фјори барони
ола, еверде, едете, ми-
румеа фјори по циндет
иде трол еде прзиум ме
шур опет еде настр пор
фјорији те настр, рал,
циндет, љикунде, опет
пре ајо аште, ика, шум
маде пантомен.

Пу.

Чинш аште срма удуну.

Уп.

Срма удуну аште ма-
деми барде, поси, аште
еде срма ало маранд ика
фјори ика, срма, удуну,
баронин, машиндош, еде
мафорт ентев.

Пу.

По си аште жив.

Уп.

Жив кур идаље кенг-
рофите медуру наера и-
даље преер олаа си уји
апо мотун кур аште шум

калајланир љене ве ка-
ландан, дахи, херцинс,
иш.лер јап.љјр.

Су.

Љумин наследир.

Цу.

Љумин бејас дахи чок
парлак мадемдир љуми-
шден херцинс дузмељер
јап.љјр ве ачче дахи љу-
минш будунур, азер хер,
јерде битун дувјанин и
сељерде, ила епзијаде,
јени дувјада.

Су.

Алти наследир.

Уп.

Алти саридр ве пар-
лак ве аар мадем дахи
алтидан, јап.љјр, алти,
ахчеси, ве, дузмељер,
дахи алти, јерин, деру-
ниде будунур, кумиљен
карашик, љене паћ дахи
ила паћ алти серек бу-
дунур хер јерде ве ону-
ични чок, бујук, кимед-
тендир.

Су.

Серт љуминш педир.

Цу.

Серт љуминш, маде-
ми, бејаздир љуминш љиби
и.ља даа, агр, алти, ма-
демден серт љуминштен,
јашарлар ен салам ве ен
кави каблар.

Су.

Жива наследир.

Цу.

Жива ачан, дурур, а-
дет сиваљјекта јаот ор-
таја јаот рузјара, инице,
суџија дурур, и.ља ава,

ко вода акогаје студено време то многу тога се стегнуват или здруват живо стрebro је потребно, за, позлатување, ствари по нуравите негови, многу му распувајет, здравјето, човеку. живо, стрebro, вчас, и лесно может да се стечит, од топлнина, а од студ се здруват за то ва го употребувајет и во топлнина мерките (во тигје, содови, што, мерал, топлнина и студ) а и за вано и ракија, мерење, се употребувад.

Пи.

Што је нешто које се вељид спојување.

Од.

Кога, да се, каадат, две или помногу руди, пак се, стопувајет, заједно, и од тигје, излезувад друго тесто, које неприличид, ни ва једно од тигје, топените, и теја такво, ново, тесто, које је смешано точено се вељит спојување или спојено тесто.

Како што правид од коситер, и славо од такво тесто спојено звонци, пак и друго, нешто бидуваат а пак од коситер, и од олово, обете, когасе спојени, се правид цинк, пак така мешајешти, жлт коситер, или туч и други многу ствари се правид.

VI.

За растенија земни.

Фтохт ата ер штринго-те сен, унтриноет, жив, аште те духет пртаљен барумеа мезјори повулат ектисе шум по пришји шидети њерис жив мундет швент еде љен појол нка, вапа, по нка втофт, поуфортует, по пре ајо поувендоин нде масмеја, мечши, масен, нгрофат (нде ата ентен мецла маси нгрофат еде флаги) апо еде пре раки еде вер масмеа поу вељонте.

Пу.

Чин аште, доњисент, циљн поуфон пектун.

Уп.

Кур та ве идонн, дуји сен машум, фаре мадеми пор, атаер, поушкрееи, башке, еде нка, ата, диље, бетер, блаум, циљн нук дукет нде аснја нка ата те шкрееи еде ајо асин блауми терее, циљн аште, прзинум шкрееи уојен пје ктун, сен блаумин бомун башка.

Поси чин баронн нка бакр еде калап, нка ашту блаум прзинум кузана опет еде, бетер, сен бојет апо опет нка бакр еде нка пљумб, ата, те дуји кур јан, прзинум по убаројет цин пљек опет ашту, еде, бетер, шум, барумеа баронте.

VI.

Пре ритетун, тролис.

чок саукисе, скпир јаот катланир жива шељер јалдзламаја бирер пља онун, судуклар, ерифе, чок бозарлар салги жива тес ве, јеник, индљенир сапик љиндан иља сауктен, катиланир, ол пчин шуну јер љештириљер сапик ве саук ољчуљерде (ве дахи ол, кабарда љи, ангиљерљен, ољчуљур, сипакљик, ве саук), дахи, параб ве рани ољчмеге куланирлар.

Су.

Педјр биршен ангиси анилар љи удурма.

Цу.

Ачан којарлар нљи јаот даа, зијаде, мадемљер љене еринирљер бераберинде ве онлардан гавре, амур, чикар, љи анги бенземес ич бирине ол ериљекљерден ве дахи, оиље, јени, амур, ангиси карашик, ериљмис олуб, анар, јанма, јаот карашик амур.

Насоа љи јанарлар бакрдан ве калапдан, ол, амурдан карашик, чанлар олар љене ве башка дахи олар иља љене бакрдан, ве, куршумден, нљи си каршик олуб цинк, табла, јанар, љене оиље карашмагљен сари пиринч ве дахи башка чок шепаер јанлар.

VI.

Јерин, бујујанларичун.

Пн.

Растенијите, зашто нам требавајед нама.

Од.

Једни од растенијите нама ни требавајед за да се раниме, а други, нама се, потребни, за лекови, а трећи, нама се, потребни, за да се, веселиме или за да проводиме време, кога сме навесељи.

Пн.

Со који растенија се раниме, да ми ји искажеш и избориш со ред едно по едно.

Од.

Једно је (шеница), друго је (арш), треће је (пченка), четврто је, (јачмен), пето је (ељда) шесто је (овес) седмо је (просо) осмо је (вариво) девето је (граф).

Тије, сите се, вељад, од еднош жито.

Пн.

Житото аџи само расте, пак, мије, само, готово јадеме, или некако инаку да ми кажеш.

Од.

Ето овака растет жито, наинапред, земјата, се орад по два три реда, сорало, и волови, или со коњи, пак, посје посејувајед, на земјата орана, жито од које са кашти, и со гребен, који је, направен,

Пу.

Теритетун прсе пона духет неве.

Уп.

Диса ика ритетун неве по надухет прта ушеми апо, њетер, неве, надухет, прељач, апо, третисе неве по духет, прта газом сеи прејта сашком матин кур јеми машум газуар.

Пу.

Мецилин, ритетун ушеми таму, дифтош, еде, нуморонш, мерен, па свет каџн.

Уп.

Њаџи аште (грун) њетер аште (еки), трити аште (коломбош) катрит аште (ељп) песит аште (ељда), цаштит, аште, (тршан), штатни аште, (мјел) тетни аште (онис) нандин аште (греш).

Ата те, њио, по уоон нде њнер дрџо.

Пу.

Дрџон апо ритет ветпор настап, неве веч ајем азар сеи нуше ме њетер колан, таму дифтош.

Уп.

Те кашту ритет дрџон њнер, мапара тролни љарони дуи треер, ме панџе еде меџет сеи ме каљ опет настап, ештоет, бјел, нде, тролни, љароумун, дрџо, ика цџи доо тј, еде мекран цџи аште барумун пре

Су.

Бујујанлар, неичун, мухтаци ола бизе.

Цу.

Базилер бују јанлардан бизе мухтациола, њи, бесљенељим, дахи, гаире бизе мухтаци ола њљачлара, дахи, учундулер, бизе, мухтаци ола шаз едмег сурџеде, земап, њи, егљенељим ачан епшаз оддугумиза.

Су.

Анги бујујанлар, њљен, бесљенириз, бана, такт м ејље ве сајасин с рајљен бири бир арди سرا.

Цу.

Бири (богда) њинци (чавдар) учунци (мисир) дордунци (арна), бешици (ељда) алтинци (јулаф) јединци (дари) секизици (пиринч) докунци (бураџе).

Шу ол битуну тереџе анлар.

Су.

Тереџе, јанлзми, бујар, џене, бис, салд, азјр, јејоруз, исе бир, башка турџи бана дивересни.

Цу.

Иште бојље бујар тереџе, еневел, топрак, сурудур, њи, уч, дефа, чифт њљен ве оџузларљен јоат беиџрлер њљен џене сонра сџнр суруг топрак, узере, тереџе, ангиден, џетерсин, сеи, ве тарак њљен, њи ол, и-

за таја работа и сонего орачите преку сејаното вљечејшти, соволови, земјата се, извлачувад, да се покријед житото, како неможад даго кљвад пилвиња и така го оставајед посејано вземн зада изникнед.

И теја једно, госејад есени а друго прољети.

Пн.

Како се работад, после, кажими.

Одг.

Потом, кога му, допдувад времето понапред израстувад, трава, после од тревата, пуштад, дастари и на дастарите класови, и воквасовите, се рајад жито.

Пн.

Кажими какво је напред, а какво је, после жито.

Одг.

Најнапред је, сурово, и зељено после уздредувад и се сјачувад житото воквасовите и сламата, се, ожлтувад, и така гожијед сосри, пљи, совртељка, сосеслама.

А од, кога, ђаго, пожејат говрзувајед снопје и тије, снопјето, ји саберувајед, на гумно, пак потеја и вршад, со коњи, вљи, со волови, пљи, сочекрик, задасе, изронид, житото, и од, сламата да однаднед.

пунн ајо еде ме ајо ља-ронтор прми ембјели, у-воли меџет, прми, троли прта умбаљојет дри-џни сисмундин, тат ка-цет зогат еде ашту љан амбјед иде, трол прта, биј.

Еде ајо њјан ембје-лни тевешта ано џетер прндевера.

Пу.

Си упунонте, настап, диттому.

Уп.

Пастап кур, вји, мо-тин, мапара, побид, ко-лос, настап, нка, коло-си, љинојет филиса ано м филизат, брума, еде, нде брумат уљесен дри-џ.

Пу.

Диттому си аште дри-џи нара, ано си аште, пастап дриџни.

Упр.

Мапара, аште, пјом, еде верд, (јешил), пастап поуџет еде уфорту-јет, дриџни иде брумат, ано кашти меубојет вер-де (увердонте) еде аш-ту, мекакоји, медрана, сен-мекруџес, мекашти, башке.

Ано нка, кур тата ка-којин љидун, дуји, еде, ата, дуји, помљјден на-љам, опет, пастап, јам-тује, шини мекаљ, сен, меџет, сен, мекруџес, прен прта, дајет, дри-џ, еде нкашти та арзујет.

ши ичви јачји одуб, ве онпљен, чифтпљер, е-ћик узеринде сурукље-рек, оџузлариљен, топ-прак тарашланпр њи те-реџе, јуртулсуи њи, ку-шлар чопукламасинлар, ве овље ећилмиш бра-карлар јерин деруниде, њи бидмег узере.

Ве шуну, дахи, бири, еџерљер џужун ве гаире дахи пљазада.

Су.

Насл ипљенир оддем бана табиреиље.

Џу.

Оддем вакдти џељиб еневел, от, бујар, сора одтан каљем саљар џе-не каљемљер, узере, ба-шаклар ве банакарлини, деруниде тереџе мевље-нир.

Су.

Бана, табиреиље, шу тереџе, наслдер, евел-ден дахи наслдер сонра.

Џу.

Еневел јаш ве јешил дир, џене, сонра, пише-нир ве пекљенир, тере-џе башаклар, деруниде, пља саман сариланр, ве ојље, дахи, бичерљер, дирланиљен, јоат, чар-киљен, бераберниџе, са-манјљен.

Бене бичтикљери ва-кдтан деметљер багда-јорлар ве шу демитље-ри арманда, дем, едер-љер, оддем дахи дујер-љер, анван, иљен, јоат, оџузларљен јоат чекр-ниљен њи тереџе ољеше себелјичун, ве, саман-дан тозу душсун.

И така, после, гонз-
вејувајед теја истроше-
ното спроти ветор иџи
совертељка, која је на-
правена, од маистори,
задасе, дељид, житото,
од плевата.

Пи.

Како се правиd бра-
шно, кажими, ако, зна-
јеш.

Одг.

Теја житото гомеље-
ме воводеници и се пра-
вид брашно и брашно-
то гозамесуваме совода
и квас и се направуваd
тесто а тестото кога да
скинед горазмесуваме,
љебови иџа пешници и
тије пешниците и пече-
ме вопећ заа јадеме.

Аји зељината и дру-
го нешто, многу треба,
нам за јадење.

Пи.

Који, растенији, нам,
требаd за забави наши.

Одг.

Кафа, шећер, чаји и
други многу.

Пи.

Како се раџад кафа.

Одг.

Кафа се раџад на др-
во високо кољку што је
сљзвово дрво и родба-
та, на кафеното, дрво,
је такво, како, што се,
черешњи во месото не-
им је благо и внотра
вородод, имаd, но две
семенки излупени а ро-
дбата кога, уздрејуваd,

Еде ашту настан поши-
ши» напјера ајо те ма-
румун даш мекрућес ца-
аште барумун нка мје-
штер преи прта удајет
дрвои нка бунк.

Пу.

Сипо баронте мил ди-
фтому недиј.

Упр.

Ајо дрвои, побљу-
ае иде мулија, еде по-
бојет, мил, ано, милин,
потоугатоими меуји е-
де фор буке еде убојет
бљум ано бљумин, кур,
поувиња, итунгатоими,
букин, еде, ата, букат,
печим иде, фур, прејта,
хајем.

Ано еде ѝакнат еде,
ћетер шумсен, надухет,
прејграмеа.

Пу.

Цила, ритетун пона-
духет пр чезј.

Упр.

Кафа, шећер, чаји, е-
де, ћетер, шум, сен,

Пу.

Сипо уљен кафа.

Упр.

Кафа, уљенте надрун
наџт каса аште друни-
те кумбулас еде пемни
мадруни те кафес аште
асни, сијан, гршес, по-
мишин нук, јште, амље
еде мбрнда, иде, пем-
нат киште кадуи фара,
љагун ано пемнат, кур,
уњеге поуоани еде ата,

Ве оддем совра сач-
тирирлар штозлугу ру-
зјара карши, јаот, чар-
кјлен, ћи устадан, ја-
иџј олуб ћи тереће тоз
самандан пашашен.

Сув.

Уи насд јанјар бана,
табпрејље, егер биљир-
сен.

Цу.

Од, терећен, ељерис,
дирменљерде ве уи ја-
иџјр уну дахи јууруриз
сувљен, ве маја, дахи,
амур јашљјр ве ол аму-
ри, мајада, љељдинсе,
јуура, екмекљер, ондан,
ћесерис, јаот, сомун, ве
ол сомунлари, фурун и-
чинде, ниширириз, ћи-
бизе, јемер, ачун.

Ве зарзаватлар дахи,
ве, гапре, биршен, чок,
мухтаци ода, бизе, бес-
љемеје.

Су.

Анги бују јанлар би-
зе љазимодуб ћи егље-
нимег суриједте.

Цу.

Каафе, шећер, чаји,
ве чок, башка, несне-
љер, дахи.

Сув.

Кафе насд догулар (бу-
јар.)

Цу.

Кахае, јуксег агач у-
зере мевљенир ћи ери-
гин одуну кадар ве ме-
ивеси кафе, агачдан ол
такмјр ћи, ћирес, ага-
чларикадар, иџа. етнин
онлардан, татсиздџер, ве
мевљенинде, вар, иџи-
шер, тоум, танеси, чип-
лак, вџа мевсе си ачап

ја оберувајед и ја осушувајед и тије виотрашните семенки се кафе што ја, печеме, и тријеме пак ја вариме.

Пит.

Како се раѓад шефер.

Од.

Шеферод се раѓад на трска која је приљична и како, пченканица је, трската.

Трската, се посејувад, пак, посеје, 9—10 месеци уздрејувед прво ја исечувајед пак ја иседувајед меѓу стеги и од неја излезувад (сок или вода) и водата посеје ја преварувајед од това бидувад шефер који го употребуваме заблажиње.

Пи.

Како растет чај.

Одг.

Чаји је биљка од ниски растенији, цугод и љисјето љичад како да се, од черешна, а родбата му је на три строкови који сакад пошироко да разберад нека види у јестествена историја.

А љисјето од чајовите дрва, иберад, понеколку, пута, вољетото, пак ја, сушад, се како, који можед и знајед, пак затова имајед, секакви, чајови.

А кој, сакад, имено, да знајед, еден говељад черешнов, чаји, а други зељен чаји.

Речник

кока, тембрендас, јан кафе чии по ничем еде штиним опет изијем.

Пу.

Си по уљесен, шефер.

Упр.

Шефер, поуљесен, макаљем, цџи повјен, нафаче, си каштв, коломбоис аште каљеми.

Каљеми помбјелун опет настап, 9—10 муи, ућеге пара, попресн опет поумјелун иде менгене еде ика, аја диле, (љанк, сен, уји) а поујин настап поузијен еде пастроин опет, ика ајо баронн шефер, цџи повендонм пре доњи амље.

Пу.

Си норитет чаји.

Упр.

Чаји аште барна ика њиритетун те уићет, љуљат, еде, мугулат, јан, си погршес апо немнат јан иде треј, фии, куш, доо маџан, тамар вешт љетешикон иде љиберти вртетун чаштус

Апо мугулат ика друните чајис поумбљидни, мпас дисаер, иде вера, настап, посевајет, посикуш, чии, ди (пофе), (мунд) ашту, попрзајо кинтен џит чвар, чаји.

Апо куш доо емин тадји њани евоии чаји гршејас апо њетери, вера (јешина), чаји.

пишенар топладтирирлар ве дахи, курудтирирлер, ве ол ичериолуб тавељер кафедир англии пишеририз, ве, езериз, ве дахи, каннадтирирз.

Сув.

Шефер наса мевљенир.

Цув.

Од шефер, мевљенир, каљем, устунде, њи англии, мисир, саманина, бенсејен.

Шукаљем еџинир џене, сонра 9—10 андан, пишенир еи евељ њестирирлер, џене, менгене арасинда, созерлер, ве ондан чикар (мем јаот, су) ве сују оддем каннадтирлар ве дахи пањенирлер џене ондан шефери јашарлар англии, татљибер, пчун, сарф едериз.

Сув.

Чаји насол бујар.

Цув.

Чаји отдир, (ђурлак), алчак, бујумақлардан, чичегн вејапрақлари бензер њи, њирез, агачиндан џиби ве мевљудмеги уч, тељдендир, ве њим истедиги њи џеншчес ањласн назар едсин мевљут тактиминде.

Чајин, агачлариндан, јапрақлари топлајорлар бир кач дефа јазн џене, куридтирлар њи наса, њим еде билыр џене ол себентен херцинс, чаји вар.

Иља њим истејен даа, ипде, билсин, бири, анјларлар њирес чаји дахи гаире јешил чаји,

Пп.

Сите растенија, а посебно на секоје место по земјава, или не кажи ми.

Одг.

Токуречи жито на сите страни растед а најубаво во умерените појаси растед во тие који се околу земјава а кафе и шећер, чаја, и многу други створени растад. само по топлните појаси који се, околу, земјава.

VII.

За животиње.

Пп.

Животињето сите а се, еднакви, или, не и како се дељад кажи ми ако знајеш.

Одг.

Животињето, се многу и секакви а не прилично едно, на друго, току задаји познавајед људи, се раздељувајед, на осум родови и оваке.

1. Тие који дојад чедодод, со млеко, живи, депа рајајед ији дојад децата дурисе маљи овија род је, човек, лав, крава, кобила, овца, коза и многи други.

б.

Пилиња, који, жетад по ветор, и који се

Пу.

Циџи ритетун апо циџидет џикуиде мбас тролли, сен, нук, диџому, џиер.

Упр.

Прдриџи, таџојеш, иде циџи анат ритет апо мамир иде брезате меџис флатун, ритет, иде ата циџи јан џарке троллин апо кафе, еде, шећер, чаја, еде, шум џетер барумеа ритет веч, иде брезат тенгроџ циџи јан џарке троллин.

VII.

Пре жалура.

Цју.

Жалура циџа јан џит, сиџја сен нук, еде си уџајен диџому неџи.

Упр.

Цалура јан, шум, еде џитџи, апо, нук, џиен, наџаче џја ме џетер пор прента џјоџи џераз уџајен матет џис еде џекашту.

1. Ата циџи, унезин, џомен, меџумшт, воџат, пољеен, жал, еде, поунезин воџат џер јан воџа џе кји џис јан џерји арслан џона џеља деље јии по еде шум, џетер.

б.

Зога циџи, џџарони, иде ера еде циџи пос-

Су.

Битун буџујанлар гаџиба ер јерде буџунурми, топраг, узере, исе, деџа бана та биренџе.

Цу.

Гаџиба тереџе ер таџа буџар, ила, еи џеџах карарџи кушаклар, деруниде буџар.

Оиларда џи топрагин таџијана олуб дахи, кафе, ве шећер, ве чаја, ве чок, гауре, јаратмаглар, буџарлар саде сиџак кушаклар, маџџерде џи англиер топрагин таџијана олублар.

VII.

Јашамаглари ичун.

Су.

Јашамаглари битун, бирџис мидир, исе деџи ве насл паџаширлар, дивер, бана, егер, биљерсен.

Цу.

Јашамаглар, чоктирлар, ве херџис, дахи, иџа бенземеџер, бири, бирџи џекат, џи ихсан беџеџегине, паџаширлар, секис, задеје, ве иште боџе.

Биринџи, онлар, џи, еџџади емеџер сутџиџен дири еџџади мевџејорлар ве дахи чоукларџи емерџер таа узџаџиџен, иште, бузадеџир, адам, арслан, инек, кетрак, којун, џечи, ве гапреџер дахи.

б.

Кушлар, џи руџјара, учан ве јумуртадан, џо-

квачад од јанца тиге се оред, копошка, гуска и многу други.

В.

Суводни, који, можад, да живувајед, и на суво и во вода.

А тиге, се, крокодил, гуштер, змија, и жаби.

Г.

Риби, оживувајед, од икри, покраи, камење, пџи, корење, који, се, острани, од, поголеми, риби и заљепени воведа, и воведа, живувајед, и растад, а на суво, умнрајед.

Д.

Мекокожасти ахто под и многу други.

Е.

А сољушни се, миди, и ракови, и други, мн.

Ж.

Несекоми се, буби, и муви, и мн. Други.

З.

Живо растенји се, морска, чепурка, сунџер, мерџан, и многу, други.

VIII.

За човека.

IX.

Меѓу сите животиње, папирви и најблагодни, који се.

Ѓуке ика вечка ата јан шиенон пула паша еде ђетер шум сен.

В.

Сатнуис, циља мунде, тапороин еде масат еде иде уји.

Апо, ата јан, аждер, шани, џарнун, еде бре-шкоса.

Г.

Пешкат уиџалон, ика икри, нан, гура, сен, риџа, циља, јан, ендитун, ика мамаде пешка еде шитун, иде уји еде иде, уји, пороин, еде, ритет апо насат вдесни.

Д.

Мељкура бут, ахтапот, еде ђетер шум.

Е.

Мељвошка јан, мидат еде каурат, еде ђетер шу.

Ж.

Сепрехмет јан брумит еде мизат, еде шум ђетер.

З.

Апо жала, ритетун, јан кпурд, детис, сунџер, мерџан, еде, шум, ђетер.

VIII.

Преџерји.

IX.

Ика, цџа, жалурат, манарас еде џистор ци-џи јан.

луван, онлардр, џи картал, таук, каз, ве чок, гапреџер дахи.

В.

Кургу суџилџер, ангиџер јашаадеџер, ве куриџа ве суин деруни-де, дахи.

меркум, ола, аждер, акрец, јилан, ве курба-лар.

Г.

Балклар дирилџерџер, авјардан, ташлар, јаот, џокџер, јанинда, ангиџер џи, сџк, олуб, даа буџуг, балџклардан, ве јаншик, суџун деруниде, ве суџун деруниде јашарлар, ве буџарлар, дахи ама куруџа, уџурџер.

Д.

Јумушак дерилџен, ахтапот дахи гапре чоклар.

Е.

Капџилџер, пиналар, ве јанпороз ве чок гапре.

Ж.

Теспџмеџенџер, дир, бугеч, весиџекџер, дахи чок, гапреџер.

З.

Дирџ буџујанлар, олуб, дениз, џуџуру, сунџер, мерџан, ве чок гапре-џер.

VIII.

Адам ичун.

IX.

Битун јашајанлар, арада, ен евеџи, ве ен, сонду, англис дир.

Од.

Човек је, који је, да-
руван од бога, содуша,
безсмртна и со разум,
који може да мисли,
и мислењето, даго, ка-
жувад, другему, збору-
ваједи со јазикод.

Пи.

Људите аџи се сите,
токмо разумни пџи не,
кажими.

Од.

Сите људи, и ако и-
мајед, разум, но сите,
несе токмо разумни, е-
дни се научиџе, и зна-
јед, се штоје, које, би-
дувад, векоков, тије, у-
мејад да читајед, и да
рисувајед, и можад, да
правад секакви рабоџе,
и да пронаидад нешто,
ново, такви људи, севе-
љад просветени, и и-
образени, а пак други
људи, који, неумејад,
ништо друго, но само,
гљедад, кољку зада се,
ранад, да уловад нешто
и да отнад од другога,
такви људи, се вељад,
диви и самоједи.

Пи.

По ошто се познава-
јед просветени, људи,
и како се дељад од ди-
вите кажими.

Од.

Дивите људи, непо-
знавајед, еден, господ,
тије, живувајед, како,
зверови, и еден, друге-
му, неси, помагајед, и

Упр.

Њери аште цџи, по
аште, туџаџини, пка,
перенди, мешпирт, пав-
декме, еде ме менд, цџ-
џи, помунд, такуитоје.
еде, кунтин, тата, диф-
тојет, м њетер, њикуши,
мекувендумеја, меџухе.

Пу.

Њерази апојан цџа,
раши меншин сен, нук,
дифтому.

Уп.

Цџа њераз, еде не-
кишџен меншини по па-
скуш, нуку, јан, раши,
меншин диса јан месокан
еде дин њиџчиш, цџџ,
убојет иде јети ата ма-
ривешт, такадоин, еде
ташкруни, еде, муџјон,
табарови њитчвар пуна,
еде та цетин, доџисен,
рее асиш њераз поуџон
мсумин еде фачумин ано
опет њетер њераз цџи
нук, дини, асџа, њетер,
новеч шикоји, са пргау-
шџеен, таџуит, њисен,
еде, табштал, пка, њи-
куш њетер асиш, њераз,
уџонте егер, еде ветин,
аишин.

Пу.

Мбас чџиш, уџџоџет,
њераз, меншин, еде си,
удајет пка, егера, диф-
тому.

Упр.

Њераз егри нук њџо-
џин њизотин ата пороин
си егресира, еде, њи ма-
њетер, нук, поидифин,
еде њи мењетер, нук по-

Џув.

Адемдир њи алах тап
уџретџи олуб уџумсиз,
рухиџен, ве аџа џџен,
дахи њи џиџир еде би-
џир ве џиџири башка-
сина диверсин, лакрди,
еде рек, диџиџен.

Сув.

Ихсан битуну цџме-
си, тамам, аџламиш-
мидр исе деџџ бана та-
биреџе.

Џув.

Битун ихсани ве ан-
ламаги варисе дахи иџа
битуну тамам анламиш,
деџџ. базиџер, шеирд,
олунмиш ве хербир шеи
беџеџорлар, њи дуџја-
да олдугуну, намџи ме-
меснеџери, анлар, дирс,
едмеге ве јазџи ве ер-
џинс, иш, јапаедерџер,
ве, дахи, јени, биршеи,
терџуме еде кардирлар
намџи, месие, ериџџер,
андр окумуш пџа џене,
башка ихсан њи пџ би-
ршеи башка, биџмеџен-
џер бакарлар, њи нека-
дар, бесџепсинџер, ав-
ласи, биршеи ве гаире-
ден каврасилар, оџџе,
ериџџер, јабани, анлр-
лар ве језит дахи.

Су.

Неје ардиџе беџџе-
пирлар анламиш адам-
лар ве насол, оџешир-
џер јабаниџерден ди-
вер бана.

Џу.

Јабани ихсан, бир а-
дах, беџџемезџер, ве-
панавар њиџа јашарлар,
дахи бири обирине ја-
рдим етмеџорлар ве се-

еден другог, несе, милувајед, тије се, тенајед, и се убивајед, еден другеого.

А пак, који се, просвештени, еднего господ, верувајед и го почитувајед, како што рекоа, господ, меѓу, себе, се милувајед, еден другеому, се честрувајед, тијесе кротки, милосљиви, и благоустни.

Пн.

Погледањето однадвор људите аљи наљичад еден како другијод, аљи ненаљичад.

Од.

И ако љичад људите сите покровод, од спогата који је еднакоа, а пошарод, који је, на кожата, љицето, надворно, потеја се, делид на пет љица, едно, кавкаско, друго монголско, трећо, црно, четврто малаиско, и новосветско.

Пн.

Пошто се познавајед тије љица, који се, на кожата, човечки, неједнакви.

Од.

Људите од кавкасконо љеме, имајед, долго образно, и бело, љице, широко, и рамно, чело, и коса руса, и црна, а од монголсконо љеме, људите, имајед, љице, тунучасто, и испукани бузи, (мерди), а кожа, црномурна, а од црното

димсет, ата, поушајен, еде уврави њи тећетер.

Апо опет, цџи, јан, меншин, њизот, бесони, еде побони темане поси сваш зотин њимећетер, порони, њимећетер, барони вкрам ата јан кадаљшун, димсетар, еде гојас амље.

Пу.

Бас шивмете њерази, нка прејашта, апо вјен, нањи, фаче, њи, си ћетер, сеи нук, вјен нањи фаче.

Уи.

Еде не, повјен, нањи фаче њераз цџ баскјерч, нка штати цџи, аште џит сеси апо басфатури, цџи, аште на љикур фаче јаштис, бас ајо поудајет, нанес фаче њи кавказас, ћетер монгољис, трети, зезе, катри, малакас, еде јетире ес.

Пју.

Бас чпш уџофет ата фаче, цџи јан наљикура њеразес јо сиси.

Упр.

Њерази нка, фиси те кавказис, повншвен фачећат, еде фаче, барде, цан, еде равш, бал, еде фјок, брдан, еде зезе, апо нка, фисите, монголс, њераз, кишвен, фаче крзакуд, еде бузете, цџас, апо, љикура, мург, апо нка, фисите,

винмезљер онлар, тенељенпрљер, веуљдурурљер бири обирини.

Фекат, њи, англиљер, окумни олуб бир алахда, емани, тутарлар, ве онун, хузурна, ибает, едерљер њи алах, наси, едтиги њиби мабениљеринде, се венирљер, бири, обирина, пхтибар, едерљер наћимеснељер миљам, олуб, ве дахи, татљи мухабетчи.

Су.

Дшардан назараа, пхсани гаљиба, бензерми бири, обирине, исе бенземез ми.

Цу.

Битун ихсан, ве бензерсе, дахи, тене курушуна, англис, њи, бирдинс, олуб, иља алацаардинде њи дерије олуб, њи дшаринни чересане, џоре, од, ардинде, суриседе, иапљаширлар, беш череје, бири, кафказин, ињинци, нибадтин учунцу, сијах, дордунцу малаканин ве јени дуњјанин дахи.

Су.

Несие бејленпрљер, меркум, черељер, англиљер, њи ихсанин, дери узере, бирдинс, олмаиб.

Цу.

Заде кавказ, ихсанин онлар узун, черељидир, ве, бејаз, череси, вар, џениш, ве дуз, ан, вар, ве сачлар кзл дахи сијах, иља, монголзун, задесинден ихсанин чересин, вар, топарлак, ве дудаклар, чатлак ве дериси, ачк, сијах, ве

пљеме, људите, имајед, чело испушено нос пљескав, мерди дебели, коса, црна, и руда, а по тјелото црна кожа.

А од малапското пљеме људите тије се прилични, како што је монголското приљаво.

А на људите од носветското пљеме косата им је жупорвена, вољичето ковчави се, и суви, и бојата црвена, асногата им је гољема.

Пн.

Мије од које, пљеме, сме кажими.

Од.

Мије који сме во јевропа, сите жителѝ попровод тјелава, наши и пољичава наши, се наодда дасме од монголско пљеме.

Пн.

Сите, људи, аѝ, го, зборувајед еднакво зборувањето и сотова, аѝ се разбирајед, меѓу себе пѝ не, кажими.

Од.

Јазници имајед, многу и без броји и со инакви зборови, зборувајед, људите затова и неможад, да се разбирајед, меѓу, себе, дури, несе, научени, други, јазници.

Пн.

Што је јазик и каква сила имад кажими.

зезе, њераз, кишњен, бал, антул, унда, пафш, бузе, траш, еде, зезе, сен, фјок, брдан, еде, наштати, љикура, зезе

Апо пѝа фисните малакас њерази повјен нафаче сите монгоѝис сизезечелур.

Апо њерази, пѝа фисни јетив те рее, фјокни, екишњен, сивердуча, иде, фаче, јан саткоцк, еде сат, еде, куће, апо трупни аште маде.

Пу.

Апо на пѝа цѝѝи фис јѝми дѝфтому.

Уп.

На цѝѝи, јѝми, иде јевропа цѝѝи венѝѝи бас кјерч трупат тона, еде бас, фача, тона, уднидет, таими, пѝа фисни, те монгоѝис.

Пу.

Цѝѝи њерази, апо кувендоин, ѝит, сесѝ, кувендумеа, еде, ме ајо, поулари вешт, ѝи меѝетер, сен, нук, дѝфтому.

Уп.

Фољмат кинште, на пумор, еде ме дѝше фољмат, кувандоин, њераз, по пре ајо еде смундет тамарни вешт ѝи меѝетер, ѝер нук, јан, мјсумун, ѝетер гјуха.

Пу.

Чинѝ, аште, гјуха, еде, си фортме, кинште, дѝфтому.

сѝјах, задеде, пѝсанини ани шишиктр, бурун батад ве дудаклар калѝ сѝјах, ем, кѝрѝик, сачлари, вар, тенесине, сѝјах дериси.

Шумалаканин, заде, синден пѝсани бензејор, ѝи монголудар ѝиби ачик сѝјах.

Дахи, јенидуњанин, пѝсани сарикѝзи сачлари вар, чере ѝе мѝѝѝи ве куру, ве крѝзи бојаѝи, дахи те неси бујуг.

Су.

Аѝѝа биз анги заде ден не дивербана.

Пу.

Бис ѝи јевропада о-дуб из, битун, кави ѝи, тенекурушѝиѝа, ѝоре, ве черељерѝиѝе, ѝоре, булунур, ѝи монгоѝијанин, заде, синден, оларѝа ис.

Су.

Битун, пѝсан, аѝѝа, сојљејорларѝи бирѝенс, сојљѝиѝиѝи, дахи, ѝи, онупљен, ѝенди мабѝиљерѝиде, анлаширларѝи, несе дејљ бана табир, еѝѝе.

Пу.

Љисаниљер, ѝи сајѝамајан, чоѝлуктан, вар, пѝѝа, башка, цѝис ѝѝѝен, соѝљѝијорлар, пѝсан, ону пѝѝи дахи анлаша, еде мезљер, ѝенди, мабѝиљерѝиде таа ури оламанѝ, башка ѝисаниљер.

Су.

Љисани пѝандр ве на-сл ѝѝѝасѝ, вар бана табир еѝѝе.

Од.

Јазикот имад, две и-
миња, прво је јазик, и
овја, који го имаме, во
устиве и со него мрда-
јешти, мислата, наша,
другему јакажуваме.

Друго, јазик се вељид
зборувањево, со које,
зборувад, еден, народ,
као, турски, славјански,
арбански, пак кога, да
те увитад некои човек,
каков јазик знајеш, ето,
и това, зборувањето, се
вељид јазик.

Пи.

Како се дељад људи-
не, позборувањево, ка-
жими ако знајеш.

Од.

По зборувањево, љу-
дине се дељад на мно-
гу, и секакви народи.

Пи.

Ко, и јазичи се напно-
требни, за овде, а који
за на други страни, ка-
жими.

Од.

За овде се најпотреб-
ни, јазичи, вогурско,
турски, славјански, ар-
бански и грчки.

Пи.

Турскијов, јазик, аан
је секоде еднаков, илн
не кажими.

Одг.

Турскијов јазик имад
три наречија, османли-
ски, мисни имански, и
караманлиски.

Уп.

Гјуха кшште дуи емни,
манарас аште гјуха, еде
кји циљи, покими, иде,
гоја, еде ме ајо, туљу-
итун, текунти, тона, на
њикетер подифтоим на.

Бетер гјуха уоон ку-
вендумеја, мециљи, ко-
вендојет, њи њераз, си
турчиш, славјанисе,
шкип, онет, кур, дог,
цјуте доњи њерји си гју-
ха подји че еде ајо ку-
вендумеа, пооон, гјуха.

Пу.

Поси удајен, њерази,
баскувендумеа, дифтому
недји.

Уп.

Бас зољмат, њерази,
удајет иде шум еде цит-
чиш поуљетуни.

Пу.

Циљи гјуха аште ма-
шум, нка, духет, прека-
ту, ано циљи јан преп,
иде бетер, ана дифтому.

Уп.

Прејкату јан, машум,
икадухет гјуха, иде тур-
куни, турчиш, славја-
нисе шкип еде гречишт.

Уп.

Гјуха те турчишт ано
џит, сеси аште, сен нук
дифтому.

Упр.

Гјуха те турчиш, ки-
ште тре смни, османисе,
мисниманисе, еде кара-
манисе.

Цу.

Диљин пћи исми, вар
биринци, диљ, анлр, ве
бући ангисини, агзими-
зда, одуб, ве, онвиљен,
расх, едерк, бизим, фи-
ћири, гаире, бирћиме,
је диверириз.

Пћинци љисани анилар
сојљешини ћи ангисиј-
љен бир турче, љиби сла-
вјанчес, ве арнаутчес,
зира ачан, сорар бир, а-
дам, насл, љисани, би-
љирсин, шште ол муха-
бет дахи љисани анлр.

Су.

Кавм насл, панљашир,
мухабетн, андинде, ба-
на, табир, еиле, егер-
билерсен.

Цу.

Мухабет, ердинде, их-
сани, чок, ве хердинс,
калма пајљаширлар.

Су.

Анги љисаниљер, ен-
мухтачнола, бурдаја, да-
хи, ангиљер, ћи башка,
тарафлар иччи, бана та-
бир ејле.

Цу.

Бурдаја ен мухтачно-
луб, љисаниљер, мисни-
иманљикде, турче, сла-
вјанчес, арнаутчес, ве
урумчес.

Су.

Турчес љисани аџиба,
херјерде бирдинс ми исе
деил, бана, табиреле.

Цу.

Турче, љисаниси, уч,
аниладаги, вар, осман-
лике, мисниманде, ве
карамандес.

Пи.
А славјанскијод јазик
аџи је секаде, еднаков,
пџи не кажими, соред.

Од.
Славјанскијод, језик,
имад пет разџике.

Пи.
Који се тије разџики
кажими соред.

Од.
Тије се руски, хрват-
ски, бошњачки, бугар-
ски и македонски.

Пи.
Који јазџи се наџик
еден со другијод, од на-
пред речените.

Од.
Рускијод и бугарски-
јод најбџиу се.
А хрватскијод, и бо-
шњачкијод, и македон-
скијод најбџиу се.

Пи.
А македонскијод ја-
зик, кога је, бџиу, со
бошњачкијод зашто се
именувад с. македонски
дека, с македонскијод,
јазик је, најсродан, со
превено, славјанските,
кџиџи, и тоџи је старо-
славјански.

Пи.
Који јазици се најпо-
требни за на друга стра-
на, кажими ако знајеш.

Пу.
Апо гџуха, те славја-
нисе, џикуиде аште
спџа сев, нук диџтому,
меарада.

Уп.
Гџуха, те славјанисе,
киште пес поч.

Пу.
По цџџи јан, ата поч
диџтому, меарда.

Уп.
Ата јан брданисе, хор-
ватисе, бошњакисе, бу-
гарисе еде македонисе.

Пу.
Цџџи, гџуха, повјен,
наџаче, џилмететер, ика
паре те џошви.

Уп.
Брданисе, еде буга-
рисе ма аџр, јан.
Апо хорватисе, еде,
бошњакисе, еде маке-
донисе ма аџр јан.

Пу.
Апо гџуха те македо-
нисе, кур аште, аџр, ме
бошњакисе, прсе, уџон-
те с. македонисе преаџо
с. македонисе, гџуха, а-
ште, чимашум, повјен,
на прџиберта, кишас,
еде аџо аште славјани-
се вјетер.

Пу.
Цџџи гџуха јан, ика,
машумте духет преџи на
ана џетер, диџтому, не-
диџи

Су.
Аџиба славјанчес, џи-
саниси, херџерде, бир-
џис ми все деџџ, бана,
табиреџе, сра џџен.

Џу.
Славјанчес, џисани-
ниџ, беш, уџмамакларџ,
вар.

Су.
Анџи си дирлар од у-
џмамакларџ, бана, таби-
р еџџе сраџџен.

Џу.
Меркумудирлар, кџд-
чес, арватчес, бошњак-
чес, бугарчес, ве маке-
донлудес.

Су.
Анџи џисаниџер бен-
зеџорлар бири, обирниџ,
џи евеџ анџаџниџерден.

Џу.
Кџлчеси ве бугарчеси,
ен јаџи, дирлар.
Даџи арватчес ве бо-
шњакчес, ве македон-
лудес, ен јаџи дирлар.

Су.
Чунки македонлудес,
џисаниси, ен јаџи, бо-
шњакчеси џџен неџџи
анџр, с. македонлудес,
чунки с. македонлудес,
џисаниси енџок, бензе-
џи одуб, џи слаџџанџи-
сениџ, џи табларџен,
ве од каџимславјанчес-
дир.

Су.
Анџиџисаниџер ен-
пек мухџачиџа, џи ба-
шка тараџа иџџи бана-
табир еџџе еџер биџир-
сен.

Од.

За Африка, арауски, јазик, је, потребан, за Азија, турски и јерменски и ђурдски.

За јевропа, француски, јенглески, таљјански, немачки, маџарски, влашки и славијански.

Пи.

Мије каков јазик зборуваме и како го веџад, нашево, зборување, од македонија.

Одг.

Мије славијани који се наодиме од македонија, на јужноисточни, крај, јевропа од шар до доспад старославијанисме, и нашијов јазик, се веџид мијачки, које звачи чист разговор.

Уп.

Пре арабијстан, араписе, нка духет, аште, пре, анадол, турчишт, еде ерменисе, еде ђурдисе.

Пре европини, френгисе, таљјанисе, немцисе, маџарисе, влахисе, еде славијанисе.

Уп.

На чвар гјуха кувендом еде сиуџони те кувендумеа, тоно иде шкипинија.

Уп.

На славијан, циљи уцивидем иде македонија иде скаји месдит јевропит нка шар ђер доспат, јеми, славијан, тевијетер, еде гјухе, те тоно поуџон, мијакисе ајо помарет, вешт кувенди настр.

Џу.

Арабијстан ичун араписе, џисани, џјазим, анадол ичун турчесе ве ерменчесе, ве ђурдчесе.

Јевропа ичун, прекчесе, пингџисчесе, таљјанчесе, немџаџесе, маџарчесе, влахчесе, ве славијанчесе.

Су.

Вис насл џисани мухабет едериз, ве насл, анџирлар, бизимини, мухабети, мисни иманџите.

Џу.

Биз миснинман македонџијада, џи буџунурис, кбџе дијаринда, јевропинин, шардагдан, таа доспададег бис османлис, ве безим џисанмиз, миснинминде, авр, џи дејерек мисни иманџи.

Пв.

А мије од старо време овдесе нџи од каде сме, дошџе и каде сме се изродиџе кажи ми.

Пп.

Мије славијани сме се народиџе во азија и од азија сме дошџе во јевропа на север и тамо сме се умножиџе, а од север сме се насеџиџе овде.

Пп.

Посџе како сџедувад кажи ми, зашто, од славијаните, имаџед, многу, наречџа.

Од.

За това имаџед, многу, наречџа, зашто секијод народ, по земјата се зовад нџи наречувад и којв народ од каде дошол, кога се плнида земјава потопод, посџе така и се именувад, који каде живуваџед, и во која страна, као Руси, Хрвати, Чеси, Срби, Бугари и славијани.

Пп.

Зашто сме мије, старославијани, и така се, именуваме, во македонија, кажи ми ако знаџеш.

Од,

Мије затова се именуваме старославјани, дека књигине, прковни, Кирил и Методије кога и преведеље од јазикод грчки на славјански, нашље за добро да напишад букви славјански и даи преведад књигине богомољни по старославјански јазик и тује во Македонија старославјаните живувајед.

Пи

А како могло само по нашијов, јазик да се преведад, књигите, кажи ми ако знајеш.

Од.

Мије северјанци који сме дошље у римски Иљирик сме биље навмнозина и од многу седишта доидени да затова, по нашијов јазик се преведени књигине црквени дека Македонија је близу до Грчко, а Кирил и Методије биље Солунци.

Пи.

Аљ имад некои човек илѝ некоја књига која кажувад, за пришествијето северјанско у Иљирји кажи ми ако знајеш ?

Од.

Љетопис (ц' л' д' 934) год. по Христа писано овака кажувад, секарани исполниша оулирикѝ римстѝмиз и разлочишася сз волгаромиз же здѝ омеждиша секарани кз истокз же странѝ нарекутз разлокз *) а волгармизже кснадз сзлечниѝ ѝ нукже горѝ нарекутз доспадз.

Пи.

Кога се славјани и племена бугарској зашто се именувајед волгари.

Од.

Волгари се именувајед по освоатељи од река, Волга која је и денеска, во русија.

Пи.

Што је Србин и какво је това име кажими да знам ?

Од.

Србин је име, христијанско и мушко, а срби се мнозина, илѝ пшња, илѝ људи а србиновци је кућа која се зовед така.

Пи.

Што је Србија илѝ Србадија.

Од.

Србија је многу делови земја, каде живувајед тије људи, који су досељени од север у Иљирик римски.

Пи.

Који се тије делови кажи ми ако знајеш.

*) И денеска се велид разлок.

Од.

У Јевропа у Илѝрику римском заченни.
а, Бачка, Банат, Стрем, Хорватска, Далмација, овај се у аустринском царству.

б, Равија, Шумадија, Мачва, тије се у књажевини Србији.

в, Босна, Ерцеговина, Горња мисија Захолмија, Рагуза, Албанија и Македонија тије се у царству турском, и под владенијем његовог величества Едип шахи Султан Абдул Азис Азамет.

г, Књажество Црна Гора на Цетинје.

Овије се именувајед од северја пришедши славјани илѝ северјански станишта.

Пи.

А мије како сме дошље во Македонија кажими ако знајеш?

Од.

У напред реченом летопису кажувад овака:

Здје пришедши северославјанов, когдаже, умножишасја в севернија, странјех, и неимајущиже, мјестје да стадахже своих припитајут, тогдаже упутшасја к јужнија стране, в Илѝрије римстјем, унидоша потомже, когдаже умножишасја в Илѝрије, и Римјаниже нарекоша их народи северјаном, именујетсја, вес живујущте в Илѝријеже.

Пи.

Кажими нашински, што зборувад славјанското да разберам.

Од.

Славјанското истолкувано на нашински и овако велид.

Овије северјанци, који дошље, овде кога се, умножиље, во северните страни и немаље, тамо, место и соошто стадата, своји, даји ранад, и даји насад и тога се управије, кон јужните страни, у Илѝрик римски, влгого, и останаје тује да живувајед.

А по това кога се умножије у Илѝрик римски, и тога ји нарекоха да се именуваме северјанци, сите који се находиме унапред речени места Илѝрички.

Пи.

Кажими како следувадо после сонашите северјанци.

Од.

Заод тога после читан историју таја хати кажед све соред.

Пи.

Докаде се велид Македонија кажими ако знајеш соред.

Од.

Македонија се велид илѝ именувад кон исток, до доспад и до разлок и егеско море, кон северистоку до самоков и до црква, а кон север до каменичко поље и до куданово, а кон запад, Македонија се именувад, до рекана, катлапово, која је, помеђу, Скопје и Вељес, до Мокрино, и до

барбарас, помеђу девич и ропотово до слп помеђу Вранешница, и дољенс до Бевата помеђу Битоља и Ресен, и посред Цељистер, а кон југ помеђу, Костур и Рељин, до северјаниже, и бистрица река, која је помеђу Македонија и Тесаљија, и утокувад у јерејско море.

Пи.

Кажи ми и за други страни докаде која се одељувад ако знајеш.

Од.

За други страни, треба да читаш, општи, земјопис, који кажувад, за сева земја, пак така можеш да се научиш.

Пи.

А кољку вароши и пазари имајед во Македонија кажими ако знајеш.

Од.

Во Македонија је гољем, град Солун, пристаниште, на егијско море, Воден, Негуш, Бер, Серез, Драма, Кавала, Здрумица, Радовин, Петрич, Мелник, Дупница, Бања, Куманово, Крива паланка, Кратово, Кочани, Винница, Језово, свети Никоље у Маљешово, је парево село и Пешово Утиквеш је Неготино, и Кавадарци, а у горњу Македонију, Прилеп, Крушово, и Битоља, Рељин, Костур, северјаниже, и у долну Македонију имајед уште Пазар, солунски, Гуменце, Борђељија, Мајада и Пољанино, Кукуш, Лагудино, Валто у Касандрију, Ђаригово, у Каламарија, Сува, Зељијово, Правинта и Чаталце овије све се вароши и пазари, а имајед уште и други, Ескиџумаја, и Баракљџумаја, Радомир Фуштани, Умељен и Демирвисар.

Пи.

А каде се бере у Македонија панађури и њи пазарски сабори кажими ако знајеш редом.

Од.

Во Серез, је ћервац, во Прилеп, во Вељес, во солунски пазар, Лука панађур и други.

Пи.

Кољку наречја славјански има в Македонија, кажими, ако знајеш.

Од.

Стари наречја има в Македонија, Буџинци, и Крановци и Бонковци, и Гаљичани и моравци.

Пи.

Во која страна во Македонија се наодад Буџинци, кажими ако знајеш.

Од.

Буџинци се, Прилепско и Битољско и Бабуна, вељеска.

Пи.

А како знајеш, али се Буџинци, во тије места, кажими.

Од.

Тије се познавајед, аљи се Бућинци покућните презимиња, њихни и по зборувањето њихно, и по местата, који а викајед, соиме, као Бучин, и многу други знакови.

Пи.

Во која страна во Македонија се наодад Крановци кажими.

Од.

Крановци се наодад у окружје, рељинско, костурско, и жуто езерско.

Пи.

Аљи имад и на друга страна некаде Крановци кажими.

Од.

Има и во Албанија, у пол окружје, охридско, и сето, ресенско, и тије се Крановци.

Пи.

А како се познавајед даљисе Крановци и пошто кажими ако знајеш.

Од.

Се познавајед по посењето, обљеклото које је на њих, и по зборувањето.

Пи.

По који зборови се познавајед кажими ако знајеш.

Од.

Зборовите се многу, и несе докажувајед свите, само некољку дати кажа.

Мије како го речуваме.

А тије како го речувајед.

Збород

Збород

Оди, д

Греди, д

Работа, д

Роби, д

Иде, д

Гренди, д

и така, многу, други, зборови, имаду и по зборовите се, познавајед, да су Крановци.

Пи.

А во која страна се наодад Боиковци и Гаљичани, у Македонија кажими ако знајеш и истолкувани.

Од.

Боиковци и Гаљичани се наодад, во долна Македонија, зафајешчи, од острово и од бистрица, пак кон исток до досиад, и до разлок, во тије места се, наодад, Боиковци и Гаљичани.

Пи.

А каде живувајед гаљичани, а каде живувајед боиковци.

Од.

Гаљичани завзеље од Солун, кон североистоку, до доспад, и до разлок а боиковци од бистрица до горничево, које дељид горну и долну Македонију и до нича, и кожув, планиње, и покрај, вардар, кув, север, до црна која је у тиквеш река.

Пи.

Али има и на други страна гаљичани и боиковци кажи ми.

Од.

Гаљичани имад во Албанија, окруже деборско, кическо, и под охридско, и скопско, и тетовско, а боиковци не се различувају, на друга страна а јазиков, све је еднаков.

Пи.

А како се познавајед Гаљичаните, кажими ако знајеш.

Од.

Гаљичани се познавајед, по местата, нивни и по зборувањето, које је одељено а, од север, кога дошље, у Македонија и во напред, речени, места, кога се насељиле, и реката, која је у средината, нивна, и денеска је Гаљик, се именује по теја едно, а по името нивно друго, који во долну Македонију, овије посљедниве све Гаљичани ји познавајед.

Пи.

Који се Моравци, и до каде кажими ако знајеш.

Од.

Моравци се од катланово кон југоистоку до Вардар, и до белеш, а кон истоку сличаном до црва свите се Моравци.

Пи.

Али имајед и на друга страна некаде, Моравци кажими ако знајеш.

Од.

Имајед од Куманово, завајајешчи кон север, пак дури до Дунав сите се Моравци, покрај, Мораву, на обете страни, до, од каде се, беред и стечувајед војето во Морава, сите се муравци, које и реката, која извирад, од над Качаник, се именувад Морава, и со това сведочит.

Пи.

А кољку наречија имајед, сега во Македонија, кажими ако знајеш.

Од.

Ето кољку наречија имад, сегашни с. Македонски у Македонија.

- а, Кардаљинија
- б, Брсјаци,
- в, Мвјаци,

г. Уљуфи,
д. Помаци,
е. Јуруци,
ж. Кржаљџи

Пн.

Кажџ ми кои се Кардаљџија и каде живувајед.

Од.

Кардаљџија се у долна Македонија кон северистоку до Сува.

Пн.

Кажџ ми кои се Брсјаци и каде живувајед.

Од.

Брсјаци се, горна Македонија и у Албанији, охридско и кичевско.

Пн.

Кои се Мијаци, каде живувајед кажџми, ако знајеш.

Од.

Мијаци се во горна Македонија и у Албанија половина окружје деборско.

Пн.

Кажџ ми кои се Уљуфи и каде живувајед, ако знајеш.

Од.

Уљуфи живувајед у Албанију во струшко окружје и у деборско голо-
брдо, драмско грло, жуна, и пољено, тије се Уљуфи.

Пн.

Кажџ ми кои су Помаци и каде живувајед, ако знајеш.

Од.

Помаци се, од Серес, кон, северистоку и од Драма, кон, север, до
свадско, дури до рила, тамо Помаци живувајед а това се вељид неврокоп.

Пн.

А Јуруци кои се и каде живувајед, кажџ ми ако знајеш.

Од.

Јуруци, турска је реч (и значи) одачи, и Јуруци, кои имајед стока,
овци и љи кози, тије зиме, ја пренасувајед, стоката в долна Македонија, а
во љетно време ја терајед, стоката, у доспад, и тије со стоката тамо ље-
тувајед.

А пак кои несе занимајед со стока, имајед насељени, у долну Маке-
донију дуридо штин, пак и у тиквеш.

Пи.

А Кржаљји који се кажими ако знајеш и каде живувајед.

Од.

Кржаљји, таја је турска, и арнаудска реч, смешана, која значи нашински брдско живување и љи живод наричка.

Пи.

А какви други паречија, од љјуди који живувајед, у Македонију а љи има и љи нема, кажими ако знајеш.

Од.

У Македонију има још Куцовласи и Каракачани, Арнаути а и Гогеша и Музићари, и Игрибозљји, И малу Грци, који се вељад по наречијата, њихни и се познавајед, еден со други, меју себе, сите, живувајед, како браћа, при, живодта царска.

С. македонски	Арбански	Турски
<p>Пи. А само мије јељисме Славјани, и љи, имајед, некоји. други паречија, кажи ми ако знајеш со ред.</p>	<p>Пу. Апо веч на јеми сла-вјан сепе киште, доњи, њетер џумеа славјан ди-фтому, неди, цие, меа-рада.</p>	<p>Су. Ациба саде бис сла-вјанмијис исе вар дахи ве гаире, њимсељер њи, Славјан, анидан, бана, табир еиље егер беиље-рсен.</p>
<p>Од. Несме само мије току славјани се, и руси, и Пољаци и Чеси и Срби и Словаци и Бугари и Хрвати и од сите овде речени, народи јазикод, им је славјански и сите се, од једна, фамилија, и љи наречије.</p>	<p>Уп. Нук јеми веч, на по. славјан јан еде те бр-дан еде Пољјак еде Чехат, еде Србат, еде Словакад, еде Бугарат, еде, ика, циевет кату екувендумун, њерази. гјуха икишњен, славја-нисе еде цитвет јан ика њиџис сен џошњун.</p>	<p>Џув. Саде бис дилис, и ља Славјан дир ве Кзљи-лар дахи ве пољјаклар, ве Чехљер, ве Бошњја-клар, ве Словаклар, ве Бугарлар, ве Арватлар, ве битун бурда андиги-мис задељер, јаот иси-млар славјанчес љисани дирлар анилаџаги.</p>
<p>Пи. Бољку брои има сите славјани.</p>	<p>Пу. Са нумерумеа киштен цие Славјан.</p>	<p>Су. Некадар. санси, вар, битун славјанлар.</p>
<p>Од. У Јевропа имаи бљи-зу деведесед миљауни, славјани.</p>	<p>Упр. Пде, Јевропа, киште, њер, нандадијет миљји, Славјан њер чекач.</p>	<p>Џув. Европада, вар, јаки, доксап миљаун славјан-лар кадар.</p>
<p>Пи. Што се вељид народ.</p>	<p>Су. Чии поуџојет њераз.</p>	<p>Су. Кавм неанидр.</p>

Одг.

Народ се вељид, људи који се од еден род и који зборувајед еднаков збор, и који, живувајед и се другарад еден, со, други, и који, имајед, еднакви, обичаји и песни и весела, тије људите ји викајед народ а место, во које живувад, народ, се вељид отечество, од тои, народ.

Така и Македонциве се народ и местово њивно је Македонија.

Пв.

Што требувад задасе управувад и да се крепид еден народ.

Од.

Треба да имајед цар, и управљеније, царско.

Пв.

Кој се вељид цар.

Одг.

Секои народ имајед по једен човек избран тоји даји, управувад, да ји, бранид од непријатељи себе и да ји наказувад лошите који чинад лошо таков возвишени чошак се вељид цар, краљ, квјаз, владјетељ, и господар а пак страната

Уп.

Њераз, поџон, њеријат ика њифис циљи јан еде циљи покувендоин, цит, сесп, кувенд, еде, циљи, пороин, еде шо-кунисмет, њи, меџетер, еде циљи, кишњен цит сеси адет еде канга еде газуарте, ата, њерази, поуџојет њераз, ано ве идин иде циљи пороин, њерази поуџојет атија ика ата њераз.

Ашту еде шкинитарат јан њераз, еде вендин, етијсе поџоји Македонија циљи, пороин аџе.

Пу.

Чини духет прта дре-тонин, еде тазеџен, њи њераз.

Упр.

Подухет така јен мрети еде урдурумеа, мрети.

Пу.

Циљи упоџон мрети.

Упр.

Њерази кишњен бас, њи, њерји, згидун, аји, тидритов типорује, ика асен, тиурдинон, кур, шајен њјан меџетер еде префан побојед, тербијет цди бон кеч, асиш, њерји поџон мрет, краљ, кнез, ордунон, еде, зо-

Џув.

Кавм анир, ихсан њи, бир задеден олуб ве ангиљер, дахи, бир цинс, мухабети, вар, ве ангиљер јашар ве џечвир-љер бири обирпиљен ве ангиљерин бирцинс синириши ве турки ве шаз-љиклари, вар, ол ериџ-љери, кавм, чаарирлар, њја јери њи кавм, јашадиги, јерде, анир, педерљик ол кавмин.

Дахи, македондулар, кавмдир ве јерини дахи онларин анир Македонија, хер, њим, македонијада, јашарса, македонлу анир.

Су.

Нејлазим, олур, њи, бир кавм догрутмаја ве дуздурмаја, бир, кавма, ве тертиб, едмеје

Џу.

Мухтачинода падишах, ве дахи падишахљигин, тертиби.

Сув.

Довљет анги ји анирлар.

Џув.

Кавмларин, бир, сечдикљи, адами, вар, њи, меркум тертиб едсин ве онлар мен едсин душманлардан онлара муз-џеме едсин канга едтигина мабениљеринде ве газебе џотуљери душурсун, њи ангиљер, џоту-дук јанајанлар меркум, елиџ шанли адам, падишах анир јаод краљ, (вучук беји кнез) ве шах

до каде држид и господувад, еден цар, се вељид царство иџи држава.

Пи.

Које се вељид, правитељство.

Одг.

Зашто, цар, сам, не можед да бидед во секоје место, меѓу народ, а сам, даго, управувад, затова, тои, од, своја, страна, си клава, помошници, даму помагајед и да му вршид секојод по једна работа.

И сите тије, царски, људи иџи, судији који, вршад, по једна работа царска, това је, правитељство.

Пи.

Цар какоји именувад, људите који ја повељад во царствово, своје.

Од.

Тоји и вељид, своји, поданици, зашто, му плаќајед даваина, цару, секоја година задаји чувад.

Пи.

Царските, поданици цару, штому се длжни, и како да го слушајед, пак да се учинад цару харии, и мџи, кажими ако знајеш.

тунија, а пор, ајо, ана, кузине еде урдоноји иџи мрети, уџон мретенија, сеј виљајет.

Пу.

Циљи, поуџон, дритомеа.

Уп.

Псе мрети вет смунд та убаџт, нде пас, венди, памедиси, њерази, тат, дритоје, вет повре ајо, зотирот, ика анете, ветис, повењоје, њерји, бесушии, тат, ндиџи, еде тат, соспи, пас циљи ваџи пун циџе, ата њеријте емретис сеи чло џикон, циљи, по сесе, каџи пун мретис че ајо аште, дрептетумеа.

Пу.

Мрет сино, тире, њерази, циљи, поја, урдуроје нде мретенија ветис.

Уп.

Аји поџојет ениптар, прсе поинагоии, епмеа, мрету пас вјед кадиса, грош попретаурует.

Пу.

Мретисе ениптар мрети че појан фанторвет еде си тата деџин та убојет нге мрети мир еде тедимс днџтому неподји.

дахи џене од тарав иџи, максузу, удуџтерние, падишах азамет иџи бујурур јерде падишах иџи анилар, јаот максузи.

Су.

Шертиб англисини аниларар.

Џу.

Чунки бадшах јанлс ерјерде, ола едемејор, каџин, арада, иџи џендиси, тертиб, едсин ону ичун иџи меркум џенди, тараттан, иждадџиџер, јерџештирир, иџи, онун, хатрина, јардм, едсинџер, ве херџес, бирер, амел, битирсини.

Ве битун меркум падишах, адамлари, јат, уџумдарлар, иџи, бирер, амел битире иџер меркум анилар тертиб.

Сув.

Падишах насол анилар, ихсани, иџи, англиџери, меркумув џендј падишахџигте олуб.

Џу.

Меркум, чаарир, вергиџиџер, иџи она ерсене биркач, круша, верги, удерџер иџи онлари саки едсин.

Су.

Падишахин вергиџиџер иџи падишаха онун хатрина, неје, борџи, ољубдир ве дахи насил, хвизмед, етсинџер, иџи, падишаха еи, ве севкиљи оасунлар, бана, табир ејље егер биџирсен.

Од.

Дужни се даго почи-
тувајед и да го слуша-
јед како што слушајед,
деца таткаси и да жи-
вувајед по неговине у-
редби или наредби.

Пи.

Правителствана како
ји управјајед народиве
кажипи.

Од.

Тије се вељид утро-
јено, или само држав-
но, или, определено,
или народно те затова
имајед утројени управ-
љенија 1 самодржител-
ство, управљеније, 2 из-
брано управљеније и 3
народно управљеније.

Пи.

Које се вељид, само-
државно управљеније.

Од.

Самодржавно, управ-
љеније, се вељид, тује,
каде што, повељад, на-
род сам, тоји давад за-
рочи, и уредби, и уре-
дувад и повељад, како
је напубаво, за народ,
како за деца своји.

Пи.

Које се вељид избра-
но управљеније.

Одг.

Избрано или уставно
управљеније, се вељид,
во теја, царство, каде,
имад, одредено, зашто,
и до кољку, имад, кра-

Уп.

Фавторвет, јан тати-
боин, икрам, еде тат,
еиџоин сино, еиџени во-
цат, атин, те вет, еде,
та упорон, мбас етвит,
дритумеа, сеи урдуну-
меа.

Пу.

Тедретајанат, сино,
дритон иерази дито-
му ииер.

Упр.

Ата уоонте, нде тре,
сеи вети зентун сеи у-
даитун, сеи, иеразисе,
по преајо кишњен, нде
треј дретајанат, 1, вет-
зентун дритумеја удути
згидун, дритумеа, еде,
третис, иеразисе, дри-
тумеа.

Пу.

Циљи уоојет вети зе-
нјан дритумеа.

Пу.

Вети ембан дритумеа
поуоојет, аће, ку, чип,
урдунује мпрети, вет аји
ене шарт, еде арадумеа
еде арадоје, еде, урду-
нује си аште, матемпр,
преџерази, синревоцат,
ветис.

Пу.

Циљи уоон дритумеа
згидун.

Упр.

Згидун, сеи, притун,
дритумеа, уоојет, нде,
мпретенија ајо кукните
арадумун прсе, еде џер
са киште, краљи, фур-

Пу.

Борчду олуб џи нхти-
бар едснилер ве дахи,
икрам ве муту унуи ха-
трина, наслаџи, евљад,
недерине муту, олуб ве
дахи јашасилар, онун,
хатринин, тертиб, сури-
једте јаот, низамијеље-
рине.

Су.

Од, тертибљер, насд,
дорудтириллар кавмла-
ри бана табир евље.

Пу.

Меркум анидрлар уч-
уламмши јаот јандс, ту-
танан јаот тахин едељи
јаот кавмин џи оничин,
учуламмши тертибљери,
вар бири максус тутан,
тертеб ињинин, анкљн,
тертиб, ве учунцу, кав-
ми тертиби.

Су.

Јандс тутугунан тер-
тиби ангиса дељљер.

Пу.

Јанд с тутугунан тер-
тиби орда анилар џи пер-
де бујурур надишах, ја-
ндс меркум канон наме
верир, ве низамијељер,
дахи ве тертиб едер ве
бујурур џи еи џузел ол-
дугу џиби кавма џи џен-
ди, евљадларина, џиби.

Су.

Ангиса аннар, сечди-
кљн тертиб.

Цув.

Сечдикљн, јаот упет-
љи тертиб анилар, џи од
надишахљикде, нереди,
тахин олуван вар ивичин
ве, таа, некадараедек,

љод, власт, а од тује, помногу, ако му је нешто потребно, треба да се правад нови уредби, и да се ушита, и да се договори со народод, ји позовува при него зада се договорад, заједно.

Пи.

Што се вељид народно управљење кажими.

Одг.

Народно управљење иљи, республика, севељид тамо, каде, немад цар, току народод, сам си избирад, еден, иљи, некољку, старци, даго управувајед народод до некоје, време, које је, одредено.

Нак, после, кога, ђа дојед теја, време, тије, старци ји променувајед и други, наместувајед, зада, управувајед, народод.

Пи.

Од каде можеме дасе научиме за народине и за царствана, како се, основаље, иљи пропадање и како поминаље до, сега, кажими, ако, знајеш.

Одг.

Од све мирска, историја таја је, многу рукопомошна, наука, за свакога човека.

Пи.

Што је, најпотребно, за човека, кажими, ако знајеш.

сат апо нка аће машум не киште доњисен, нка те духет, атаер, духет, та бароин, шарта, рее, еде та у пуете, еде та бои кувенд, ме њерази, еде, поја, тире, кевете, попрента кувендови башке.

Пу.

Чинш уоон, њеразисе, дрејтумеа диефому.

Уп.

Њеразисе дрептумеа, сен памрет пооон, аће, ку ска мрети по њерази, вет згедни њи сен дика кријет прета дритонин, њерази, ѓер, њимотин циљи аште арадушин.

Опет настаи, кур тавје ајо мотин ата кријет поундароин еде ѓетер вендови по прента дретонин њерази.

Пу.

Нка ку муџоин тапо мсоим, преџерази, еде, преј мпретенијте, си екан, вендушин, сен по екан умб, еде, си екан, сашкуа ѓер ташти диефому неподји.

Упр.

Нка љиберти дие њеразисе апо, кија, аште, шум нка идвомеа, перепас вет њерји.

Пу.

Чинш аште машум нка духет преџерји, диефому не подји.

краљин, фурсати, вар, ѓи, ондан, даа зјаје, егер бир несие, ихтиза, асе она љазим ѓи јанлсин јени низамјељер ве дахи, сувал, одуна, ве мешверет кам иљен ве дахи ѓенди хатрина камви давед едејор ѓи тежнаде, ве берабернице, мешверед едсинљер.

Су.

Не анилар камвин тертиби бана табир, еиље.

Пу.

Камвин тиртиби јаот, реизљик мемљетет анилар, орада ѓи падишах олмдији јерде иља меркум кам јанлс ајвклар, ѓендине бир јаот, бирнекадар ихтијарлар, ѓи кам ми биранги, земана, едек тертиб едсинљер, таа, тахин, оаудугана, едег.

Дахи оддем ѓи олзема ѓељиб, меркум ихтијарлари, дијштирирљер ве башка, јерљештирирљер ѓи кам ми тертиб еде суриједте.

Су.

Переден уреде биљириз ѓи кам млар ве падишахљиклар, насл курумши јаот фет олмшлар ве насл ѓечинмишљер шмдије едек бана табир еиље егер биљирсен.

Пу.

Битун ихсан тактиминден евет меркум, чок фандељи иљим дир хербир ерива.

Су.

Недир енчок мухталљик ерифе бана табир, ејље, егер, баљирсен.

Одг.

За човека је потребно наинапред рана и љи јастије а после обљекло и сосовиште, зашто, без тије неби могље да живувајед.

Пи.

Што им, служид, за ранење на људине, кажими еношка.

Од.

Плодови, од сскакви, дрвја и растенији и мљеко од домашњи добидци и месо, од животињено.

Пи.

Који плодови се наиплезин човеку за равенење кажими редовно.

Од.

Љито и пченка и љебно (дрво сатрокарнус) које је многу, познато и пољезно у островине, које на јужно море растед и неговјод, плод на житељите им служид у место рана.

Пи.

Со што се, обљекад, човек кажими, ако знајеш.

Од.

Старите људи напред убиваље животиње и од месото, животињско се раниље а сокожите, од животињето собљекале.

А по некоје време посље зафатиље, да пра-

Уп.

Преферји, аште, нка, духет машара дриџ сен шџее апор настап тдешмеа еде штеп прсе на ата нук мунде тапорои.

Пу.

Чин по еругдон преушџемеја, њерази, диџтому њер.

Упр.

Пемна нка, џитчвар, друна еде ритетун, еде џумшт нка џаја ште пнсур еде миши нка жаурат.

Пу.

Цла пемна јан машум нка духет, њерји, пре, поушџемеа диџтому мерара.

Уп.

Дриџ еде, коломбоџ, еде друни букис циљи, аште шум њјофтуи еде нка ндиџ, нде, адаате циљи нде, детн, ебљес' ритет, еде, уљидмеја, ктисе навентљинт. поругдоје нде, ве ндине, ушџемеа.

Цју.

Ме чин вешни, њерји диџтому по и дији.

Упр.

Њерази те вјетер нка пара еувраван, жалура, еде нка, мишин жалурисе еушџешни.

Ано мбас диса мотив настап, екан, мар, нка, љешни табарони паџшин

Цу.

Адама мухтаттир, љи еи евељ бесљемеџ, јат јемек дахи оадем есваб ве сепер пичин меркум-сиз иљен јашаеде кадир денљ.

Су.

Бесљемеџи ичун ихсана нељер куланир бана табир еиље.

Цу.

Мевељер херџинс агачлардан, ве бујујанлардан ве сут ев хесаљи аванлардан, ве, јашајанлардан дахи.

Су.

Анги мевељердир љи адама бесљемеџи. ичун, жарар бана табир, еиље сраиљен.

Цу.

Тереџе ве мисвр, богда ве екмеџ (агачи љи атрокарнус анидан) еиџок, биљиниџ, ве дахи, мераметљи, англис љи, ебље адаалара бујан ве онун мевесв ол јерљиљере тереџе, јерине измет едејор.

Су.

Адам нељен џинџир бана табир еиље, егер, биљирсен.

Цу.

Кадим ихсанлар евели тепељерљермиш јањајанлар ве дахи дерљерљен јашајанлардан џинџирљермиш.

Дахи бирземандан сопра, башламинлар, љи,

вад, од влната, гутн, кровуваџе, аљншта.

Пак најпосџе човек, извашод и некакви растенији као што је љен, коноп, и бобаџ, и коприва и од тије испредени и искајени се правид платно које и теја служи, човеку, за облекао.

Шн.

Како му паднало човеку науи даси направид со совнште за себе љуџи.

Од.

Задасе чувад од дош од студ, од гољема горештина, и од други, лукавштиње.

Човек најнапред, си правил кољнби од дрва, и од ветки а посље зафатил да правид, јаки, куџи, од дрво и од камен и од други рабоџе.

Пн.

Сите људи аљи имајед така здрави и јаки куџи кажмии.

Од.

Немајед, току има некоји људи који живувајед, под перга, нљн си правад, кољнби, каде, стојад и живувајед пак се преносад, на други, места и тује растегнувајед, пергите, њнхн, тије људи се вељад пергари, еђуици, нљн, номади.

сидраса, еде, нка, ата, павша екјерчан петка.

Онет мапастаи њерји еудета еде диса, ригетун, сичиш, аште, љји, кри еде памбук еде мндавш еде нка ата т холм еде евеџни убаројет плаура циљн еде ајо, ругдоје, тењерји, прејдешмет.

Уп.

Поси ека арде, њерјне наменд прета бароје преи поруџеа првети штнџа.

Уп.

Прентарујет нка шји, нка етохт нкаваша маде еде нка, џетер, кечмеа.

Њерји, матенара, по екан барове кцоље нка друи еде нка дега апо настан ека заа табароје шт нји те форт, нка друи еде нка гур еде нка џетер пунен.

Пу.

Џиџ њерази апо кишњен ашту шнцдош еде форт штнџи, днџтому.

Уп.

Скишт, нор, киште, њн циљн, њерази циљн порови нан, перга, сен, барови кцола кудуроин еде порови, онет, тујечоите нде џетер венди, еде, аџе, ичин, пергат, асиш њерази поуџон пергатисе сен цун.

јападан џече јасинлар ве џечеден, џендине есваб бичтирџермиш.

Њене ен сонра ериџ, дикат, едтмиш, ве бир, некадар бујујанлар насл исе џетен, ве џеневир ве памбук, ве шпек ве онлардан, буџук, ве дахи фантљн без јанлар ангиси од дахи, кулланир адама, џинимегине, јаот (есбаба).

Су.

Адами, аклна, насл, душмиш њн џендине еџљер јасни бана табир енље.

Цу.

Ћи јамурдан саукдан чок буџук, сиџагдан, ве дахи гаире, јарамазљнклардан сакина.

Адам, ен евељ, јанармиш џендине сулдурма, агачдан ве дахи далардан нља сонра башламш њн кави еџљер, јасни, одунден, ве таштан ве дахи башка ишљерден.

Су.

Битун ихсанни, онље салам, ве кави, еџљер, варми бана табир енље.

Цу.

Јок нља вар бирџине ихсан њн ангилер џадр алтинда јашарлар, јаот џендине сулдурма јанарлар овлар дурдугу јерде ве јашадигине, џене, калкџ башка јерде, махаљенирљер, ве, орда, џенди џадирларн чекдтирљер шу ихсан анлар серџиџљер чингенелер јаот џираулар.

А пак помногуве људи несе преносад како цеггарине од једно место у друго.

Овије си правад здрави и јаки кући на једно место, такви, људи, се вељад, засељени, и од њихни, кући, се учинувајед села и градови.

Пп.

Како се, научувајед, људиве пак, да можад, даси прибавид, за себе рана, и обљекло, да имајед.

Од.

Се учад, пак, једни, бидувајед, земјодељци, ја орајед, земјава, и ја копајед, и сејад семиња да имсе, родид, жито, пак и друго нешто.

Други бидувајед ловци и ловад животиње и риби, пак ји, продавајед, и за парите, си, купувајед жито и други потреби задасе, ранад, и обљекајед.

Трећи бидувајед скохранители и таје плодад стада, овци, кози, коњи и говеда.

И така од њих, продавајешчи, за пари, и така од това живувајед.

А пак четврти, сеучад и трговци бидувајед, и рукодељци, и свирачи,

Апо, опет, машумин, те њерази, нук шкоин, сицуват, ика њи венди, иде њетер.

Кји бароин, шиндош, еде форт ште пји на њи, венди асип њерази поуџон увшатукан еде ика штенат, те етисе, поубојет катуинди еде шехерат.

Пу.

Сино, мсонн, њерази, опет тапо мунд табијен превете, ушџемеа, еде, дешур прета кишини.

Уп.

Поумсонн, опет, пјанет убојет љаронтор пољаронн троли еде поуермонн еде мбјелен фаре тајун, уљест, дриџ, опет еде њатер ца.

Њетер, убојет, џотар, еде џонте, жалура еде, пешка, опет, поешесин, еде пре олат бјен дриџ еде њетер чин, поедухет, по прета, ушџеен, еде тавешин.

Третисе убојет џоја чипоруин штона туфа ден јин каље шум еде љона.

Еде, ашту, ика, ата, јамтује шет пре ола еде ашту ика ајо пороин.

Апо опет катрисе поумсонн еде решпер бојет еде мјештер еде вишидонтор, сен, мефтер,

Пља џене, енчок, ихсани, теупренмејорлар, шу сергициљерџиби њи бир јерден гаиреје џиде.

Бунлар, јапајорлаар, џендине саглам ве кави еџљер бир махаљде ол џинс ихсан, анлар, јерљешни, ве дахи, онларин еџљерден, џољер, олур ве шехерљер дахи

Су.

Ихсанн насл уренирљер њи еде биљсин џендине јесдеји ве џимеги идаресдени.

Џу.

Уренирљер, џене, базиљер чџџчи олулар, њи топраги, сурерљер, ве дахи, казарлар, ве тоумљер ећерљер, дахи њи онлара тереџе, мевљенсин џене, ве башка неснељер дахи.

Гаирељер дахи авци, олулар, ве јашајанлар ем балк ав едерљер џене онлари сатарлар, ве ол ахчелер пчун њи џендине тереџе сати, алрлар, ве башка, истедиќљери њи џенди бесљемегине ве џијимегине, дахи.

Учунци олулар дахи маддар њи дамазљик џарлар, њи меркумљер, мевљедтиривљер, буљукљер џен, којун, џечи, ергсље, авванат, ве срлар дахи.

Ве дахи, онлардан, сатараќ, ахче, пчин ве оње, ондан, јашарлар.

Њене, дордунџиљер, уренирљер, њи, тужар, олулар ве усталар, ве чалгиџиљер њи херџинс

за секакви потреби наши и увеселеније.

Пи.

Које се вељид, рукодјелије кажиме ако знајеш.

Од.

Сите рабоће, који се правад со рука, се вељид рукодјелије.

А тије људи, који ји правад, тије рабоће, се вељад рукодјелици.

А рукодјелија је делано, зидано, плетено, шијено и ткајено и други многу ствари.

Пи.

Што се всљид, умејење.

Од.

Се вељад, тије рабоће, при који, најмногу, умод човечки, работад, а не роките, и сиогата, и това је.

Како чгоси, работад, живописатељи и свирачи и писачи, и многу, други рабоће умени.

Пи.

Што је трговина, в који се вељад трговци.

Од.

Који људи преносад, земни родби, од една, страна, во друга, или рукодјелији пак тамо и продавајед, каде, што несе раџад, или това, несеработид, ето тије, људи се вељад трговци а работата имсе вељид трговина.

пренас те духед, тонте еде газуарте.

Пу.

Циљи, уоон, дораде-мун диџотому недји.

Уп.

Џите пунат, циљи у-баронте медора поуоо-јет дорадемун.

Апо ата њераз циљи поебарони ата пуна поуоон дорадемунтор.

Апо дорадемун, аште дешун муронтун, мурум, чени еде ве њет еде њетер шум сен.

Пу.

Чиш, поуоонте, днп-сора.

Уп.

Уоојет ата, пуна нге, циљин, машом, менди њерјисе пуноје апо до-рат еде трупи, нук еде ајо аште.

Св попунони жалнш-крујтар, еде, вишилон-тар, еде шкрујтар, еде шум њетер пуна.

Пу.

Чиш аште речперљик еде циљи уоон речпер.

Уп.

Циљи, њерази, чоин, уљиндмеа, тролис, ика, њи ана нде њетер, еде, сен, аште, дорадемун, онет аће поешитин, кунук, уљиндет, сен, ајо, спунонте че ата њерази уоонте речпер. апо пу-нит њи пуоонте речпер-љик.

ихтнзаја ве шазљиклара њедимнзе идаре едер-љер.

Су.

Анги анилар ељин јон-днги бана табир енље е-гербиљирсен.

Џу.

Битун ишљер њи ан-гиљер, ељден, јанљир, аниљирлар њи ељин јан-ниси.

Дахијанан адамлар, ол ишљери уста аниларлар. Иља устаљиктир јон-ук дуварјаниси урублу, диџме, ве фантк, дахи, чок гауре неснељер.

Су.

Андамаг не анилар.

Џу.

Девљирљер ол ишљер њи ангијанинда, енчок, адами, ак ли, ишљејор, иља, ељљер, ве тенеси, дељ шумеркумдир.

Ћи насл, ишљерљер, накашчилар ве чалгици-љер, ве јазнициљер, ве, чок башка, лар, дахи.

Су.

Тидарет недир ве ан-гиљер туџар аниларлар.

Џу.

Анги ериџљер ташид-тирирлар, топрагин ме-вљед тигиљер, бир, та-равдан гаиреде јаот ељи јандирмељер њене орда сатајорлар, переде, њи, мевљенмејор, јаот, мер-кум ишљенмес.

Иште ол ериџљер ани-ларлар туџар, ве онла-рин иши тижарет анилар.

Пи.

А трговци, какоја, земејед и давајед, стоката кажими.

Од.

Трговци, од, кадеја, кревајед, за на друга, страна даја носад стока, јакупувајед, за пари поевтино, и тамо ја посад, даја, продајад, поскапо и од вишакод, које, им преидувад, со това живувајед.

Едни пак ја мењјавајед стокава која ја до-несле тује и која врвид на това место, пак земајед друга, стока за неја и ја посад, тамо, каде је поскупна ја продавајед, за пари, пљ, ја мењјавајед за стока, друга земајед.

Пи.

Што се вељад, пари.

Од.

Пари, монета, јединици, тије се одсечени од стрebro или злато, на комади и секоји комад уште когаје одсечен у царството своје, и тога и тује мује кладена, пресечена, вреднос, или цена, кољку гроша ђаодид надавање и земање у трговини.

Ето за тије се заминувад секаква стока зашто, на стрebro, и на злато, ценава, нигде, несе мењавад, затоваје готово секаде еднаква.

Пу.

Апо речперат, си мерин еде ешин ђаја дфтому ньер.

Уп.

Речперат нка купоенгрени по претачоин надоњи ђетер ана, те ђаја пообјен, прехас маљир, еде аће почоин прейта шесин, маштринт, еде нка прцемеа, цљи, попрце, е ме ајо пороин.

Ѕицили опет пондароин те ђаја цла екан, бије аће еде цла шконте наато венди опет мерин ђетер ђаја пре аја еде почоин, аће куаште, маштринт поштити прехас сеи пондароин пре ђаја ђетер марин.

Пу.

Чинш пофон хас.

Уп.

Хас (ола) ветветин ата јан преум нка срма сеи нка фјорји цонацон еде пас цоп ма еде кураште преум иде, миретенџа, еветис, еде, ата ер, аће аште вомун спрефмеа бомун сеи ајо пайтомеа сагрош, ташкон, иде ешмеа, еде мермеа, иде речперљик.

Че преата уандароин ђитчиш ђаја прсе насрми еде нафјорите, пайтумеа кркунде нук андаронте, пре ајо аште, ђикунде ђит сеси.

Су.

Ја туџарлаар насл алрлар ве верирљер. мали бана табир епље.

Џу.

Туџарлар, переден, калдирирлар, мали, ђи башка тарафа ђотурсунлар ону ахче ични, сати алрлар ушусчес ве орада ђотурљер ђи пашљидес садтсинлар, ве артивдан ђи анги, артар, онлара ол иљен јашарлар.

Базилер, ђене, мали динштирирљер. ђи ангији орда ђетириди гини ве дахи ђи орда ђечен јерде ђене алрлар, башка мал они ичун ве ону ђотурурљер ђи даа пахаљи оддугу јерде сатарлар, ахчечин, јаот, динштирирљер мал ичун башка алрлар.

Су.

Ахче недељир.

Џу.

Ахче, танаљер, пара бирљикљер, онлар хесиктирлар, ђумишден, јаот алтивдан парче даа ачан ђенди падишахљите хесик олуб ве овакд дахи, орда, она кујук тир хесилминш, кимет јаот џијат кач бруш алш верише ђидецек тидарет ехаљиде.

Иште онлар ични дјиншенир херџинс мал ични ђи ђумише ве алтин џијати ич бир јерде диншнимес, оничиндир емен херјерде, бирџинс џијат.

IX.

За пет делови од земјава.

III.

На кољку делови рековме, какоје, оделена, земјава кажими ако знајеш како се делад сувотана.

Од.

На пет, делови, илџи комади.

Јевропа, азија, африка, нови свет, и окајанија.

III.

Кажими нешто за Јевропа ако знајеш.

Од.

Јевропаје најмаљи комад од сева земја, а најпросветени, дел, од, другине четри који сме ји рекле.

У јевропа, земјава је плодовита а појасод ветрени је умерен.

За у јевропа над сувово место по земјописно, казивање, до 280, милиони, људи, живувајед.

И људи, који, се, у јевропа појазниците њихи се наодид дасе од многу племена, а вјероисповједанији имајед у јевропа, христијански, турски, еврејски, јевропци, се најпросветени, људи на земјава и умејад секакви рукодјељји и хуметности и гољема трговина вртад.

IX.

Пренес поча ика трол.

III.

Нде са пјеч кимџаш носи аште удавтуи тролди диџотому, недји сиудајет сатин.

Упр.

Нанес исе сен, попа. Јевропни, анадол, африк, ерети, ререе еде медисур детис.

III.

Диџотому доњисен пре јевропа недји.

Уп.

Јевропа аште мавогљ дои нде дџо тролди апо машум маруи вешт исе, ика џетер текатр циљи покими џаш.

Нде јевропа, тролди, аште пџељме уљидет, апо бреси, ерас, аште, нде масе.

Преи нде јевропа навенди сат мбас тролди, шкрумедифтумеа џер280 милини џераз пороин.

Еде џерази циљи јан нде јевропа мбас гјуха, те етисе уиџидет тајан ика шум џиса апо ика, беса, кишџен, нде јевропа, крштен, турчи, ибрамисе, јеврописе јан машум мсуур, џерази, натрол еде жаринвешт џитчиш дорадемун. еде вишодомеа еде речперљик мад џаркоин.

IX.

Топрагин беш, ољешиклара.

Су.

Некадар, паји, суринедте демишик џи наса бутуопаг, ољешиктир, бана табир, еиле егер, биљирсен куракљик насл, пављашир.

III.

Беш паија јаот, парчеје дахи.

Европа, анадол, арабистан, јенидубја, ве ортадензини адаларина.

Су.

Егер биљирсен јевропа ичин, бана, табир, еиле.

III.

Јевропа еи уџак парчедир битуи дубјада.

Дахи еичок, шаџкли, паји гаире, дордундеџ, џи ангилери, анмишик.

Јевропада, топраги, менџељидир евет кушаги карарљидир.

Џи јевропада, ичин, курумааљ, узере, доду, уду, таквим ардинџе таа 280 милиауни ихсан јашар.

Ихсан, јевропада, џи будуиан онларин џисаниљери ардинџе, булуиур џи чок задеден ола.

Дахи иман удтираџи нар, јевропада хрисјанчес мисманџес, ве ибрамичес јевропаљитардр, џи еичок арџо ихсандр, дубјада, ве алашиктирлар, херинис, џесерини ве муџатлар ве бууик, тџарет, чевирпљер.

Пи.

Како се дељид јевропа кажими ако знајеш.

Од.

Се дељид, на седамнајесет страни или држави и овије се, Вељикобританска, Данска, Норвешко-Шведија, Русија, Француска, Вељгија, Холандеска, Германска, Пруска, Аустриска, Швајцарска, Португалска, Шпанска, Таљјанска, Турска и Грчка.

Пи.

И за Азија, кажими, нешто ако знајеш.

Од.

Азија је, најголеми, дел од земјава а појасод ветрени који је по многу топол, и земјата многу плодовита је.

У Азија се рајад многу растенији, кафа, чаји, и други богаство носни дрвја.

Које у Азија, имад и рудини, за стрebro, и злато, и бесценати камење.

И во Азија се наплодн род, човечки, пак, од таде се, растуриле, по местима у земјава у Азија имад до 782 миљауни људи жители, и тије који се тамо оста наље прости, и дивни, помногуге и многу, божици и незнајед многу рукодељији и художес-

Пу.

Си подајет, јевропа, дфотому ведји.

Уп.

Удајет наштамадијет ана сен урдунума, еде ката, јан, Инглизисе, Данисе, Шветисе, Брданисе, Френгисе, Вељгисе, Холандисе, Германисе, Прусисе, Немцисе, Швајцарисе, Португалисе, Шпанисе, Таљјонисе, Туркунисе, еде Гречништисе.

Пу.

Еде пре Анадол дфотому њисент по и дји.

Упр.

Анадоли, аште мате маде пјечи нка цвотроли апо, брезни теерас, аште машум игрофт еде тролни шум пћем аште.

Нде Анадол уљиндет шум ритетун кафе, чаји еде њетер насунјите чобијен друн.

По иде Анадол кшште еде мадем пре срма еде фјорји еде гурапанантума.

Еде иде Анадол, поштоини уљиндмеа њерази опет нка аће удерд кан мбас апат те тролис.

Нде Анадол, кшште, њер 782 миљин венџи, еде ата, цвџи, јан аће, ембеч памарунвешт еде шум, перендисес, еде, нук дји шум дора де-

Сув.

Јевропаи насол, паширлар бана табирепље.

Цу.

Аирлир њи, он једи, тараф узере, јаот максуз ве дахи булардир, Инглизлик, Данлик, Шветлик, Кззлик, Вељгилк, Холандизлик, Германлик, Пруслик, Немцалик, Кашерлик, Портокаллик, Шпанлик, Таљјонлик, Мисни ванлик, ве Урумлик.

Су.

Ве Анадоличин, дахи, егер баљрсен биршен бана табирепље.

Цу.

Анадол ебујук, паји дир топраг, деруниде, дахи рузјарин, кушаги, њи булуан евијајесини сиадкјар ве топраги чок мевељидир.

Анадолда, мевљенир, чок ве херџисе бујумаклар ве кафе ве чаји ве башка дахи мамуна њетирен агачлар.

Анги њи, анадолдавар ве мадемликлер њумишден, ве алтидан, ве, цевар ташлар дахи.

Ве анадолда мевљениш ихсани задеси њене ордан добуљмишлер будунјанин, тарафларина.

Анадолда вар таа 782 миљауи ихсани јерљи ве онлар дахи њи англиер орда олуб, калмишлар, бахуа ве јабини даачогуну, ве чок, имандан, дахи ве чок занаяједлер биљмејорлар ве мучзат-

тва, како што знајед јевропейци.

Пн.

Каква је Африка кажиме ако знајеш.

Одг.

Африка је, најтопли, дел у земјава, а помала од Азија и поголема од Јевропа а у други, рабоће је пушта и без људи и неје насељена со многу људи.

Житељници се у Африка при се, и дивни и просветлени.

У Африка имајед многу места који се пусти, и во тије, места живувајед лафови, маимун, слонов, носорози и други зверови, и у реките, имајед големи змији и (крокодиљи, ламји).

Во Африка, секакви, плодови, се рајајед, и тамо у Африка, имајед мошне, добри, коњи, и многу, руди, златни, а житељи који живуваед тамо имад до 60 милиони људи.

Пн.

Что знајеш, (за нови свет Америка) кажиме.

Одг.

Америка је заградена околу наоколу, од сите страни со вода.

Америка затова се велид, новји свет дека од старо време неја познаваље, људиве, таја,

итунји еде вишиломејаси чини, дин, јеврописе,

Пу.

По си аште Африкни дитому неди.

Уп.

Африк аште ика ма шум игрофт, ијечи иде. тропи апо, мавогљ, ика Анадол еде мамаде ика јевропини апо иде њетер пунен шкрет, аште еде на њераз еде нук аште, вшату му мешум њераз.

Њерази, иде Африк, јан зеде еде, егер, еде, памарвештин.

Иде Африк киште шум венди циљи јан шкрет, еде иде ата венден порони, аслан, маимун, фиља бриџиундас, еде, њетер егресира еде иде љумат, киште, царпун, маде еде куљчедра.

Иде Африк уљест њитчвар ијед еде аше иде африк киште, форт мир каљ еде шум мадем ејорисе апо вендји, циљи порони аше киште, њер 60 милини њераз.

Пу.

Чини дји префрети реед дитому.

Уп.

Фрети реед аште, еурин њарке префрече ика, цита ана меун.

Фрети реед, пре ајо уфон фрети реед прсе ика мотив вјетер сун кањофун, њераз, ајо, ана си

лар њи насд јевропаљилар биљејорлар.

Су.

Арабистан, насдир, бана табир, еиле, егер биљерсен.

Цу.

Арабистан, енсиџак, ољешниги дунјадандир, дахи даа њучук анадолдан ве даа бујуг јевропадан иља гаире ишљерде чоадир ве ихсанис ве махаланик денљ чок ихсан иљен дахи.

Арабистанни јерљиси ихсан олубџи чересиде сиџадир, ве јабани, ве дахи бахул.

Арабистанда, вар њи чок јерљер чол булунап ве ол јерљерде дахи јашарлар арслан маимун фиљ бурун боинузљи ве башка данаварлар дахи ве чаиларин, дерунде, вар бујуг, јиланлар, ве хаждерљер дахи.

Арабистанда хердинс мевљер мевљенир, ве орда арабистанда, вар, нек, ислах, беиџир, ве, чок злати мадемљер дахи иља, јерљивљер, њи орда, јашајан, таа, 60, миљаун, ихсани, кадар вар.

Су.

Небиљирсен, јенидунјадан бана табир еиле.

Цу.

Јени, дунја, такијандан, кушанидир, хербир тарафдан сунље.

Јенидунја, ол, ичун анилар јени шаџљик неичин, кадим, земандан, ихсан ону беиљемез љермин, ол тараф, њи

страна аџи имад и пети
дел сувота, од земјава.

А у лето, 1492, год.
по Христа посље ја про-
нашоа славни ђеновев-
ски морепловец Христи-
фор Колумб.

А прво описување за
оџа де., го написад, и
го издал на видело аме-
рико веслучи пак пове-
гово, име ново, навде-
нвијод дел од земјава се
велид америка.

Америка је плодовита
земја које, од америка,
взлегад, шеџер, духан,
синило, бобаџ и многу,
Други плодови.

И во Америка се нао-
дад многу рудни, дини
од злато и од стребро.

А људи у америка се
бројад до 6—70 миљау-
ни који едни од људине
освестенисе а помногу-
то људи уште дивни јесу.

Пи.

А каква је Окајанија
кажими ако знајеш.

Од.

Окајанија се велид у
еден реч сите острови,
који се расштркани по
Окајанији и тамо се бро-
јад до 4 миљауни без-
божници и дивја ци
људи.

И јевропци имајед та-
мо неколку рисјани кои
се наместени, и живу-
вајед.

покиште еде пјечи, пе-
сисе сати, нка, тролис.
Апо иде, вера, 1492,
вјет мбас кришти, пас-
таји ека чет мендер ђе-
новис дитин ерандотун
Христифор Колумб.

Апо, пара, шкрумеа,
преи пјечи, ајо по ека,
шкруу еде, ека еп, ма-
џретин оцет мбас емин
етнит рее четшин пјечи
нка трол, уоонте, аме-
рика.

Америка аште (штон
пјељшин) трол апо нка
америка диџе, шеџер,
дуван мавев памбук еде
шум хетер пјељмеа.

Еде иде Америка у-
диндет шум мадем нка
џјори еде нка срма.

Апо њерази иде аме-
рики унуморон ђер 6-70
миљин циљи, диса, нка
њераз јан унгришун апо
те машума, њерази, ма,
егер јан.

Пу.

Апо си, аште, дитин,
медисур дитому недји.

Пу.

Дитин медисур уоон-
те меџи џјаљ дитве а-
даат циљи јан дердун,
мбас, окајани, еде аџе,
унуморон ђер 4 миљин
паперендин еде егер ње-
раз.

Еде јеврописе киште
аџе диса гштера циљи,
јан вендошин, еде, по-
роин.

даа бир бешниџи исе ку-
раќлик топрадан вар.
Иља 1492 урумије се-
недине разбулмиш нам-
џимеспехи денвизиузен,
Христифор Колумб.

Дахи евел каљем бе-
јани меркум, исеја, јаз-
дрмиш ве чикардтмиш,
пшикте америко веслу-
чи ђене намџимесненни
исмине јенибудуан па-
ји (топрадан дувјадан)
америка анлар.

Јени дувја, меивељи
топрак тир, џи јениду-
вјадан чикајор, ве ше-
џер ве тутун ве (мави-
љик чивит), ве памбук,
ве чок башка меивељер
дахи.

Ве, јенидувјада, бу-
лунур чок мадемљикљер
алтидан, ве џумишден,
дахи.

Иља ихсан јенидувја-
да санлар џи таа 6—70
миљауникадар, ангиљер
џи, базиљер, ихсандан,
анламиш, терлаар, иља,
ихсанин чоклугу даа ја-
бани дилаар.

Су.

Орта денвизин ада-
рви семтљери, насладир,
бана дивер егер биљер-
сен.

Џу.

Орта денвиз, адалар,
дељбир окејан, бирџе-
ља миљен џи битун ада-
лар кбље семтине орта-
денвизинде ве орда сан-
лар дахи таа дорт ми-
љауни кадар, еичеби ве
јабани ихсан.

Дахи, ве јевропаљил-
лар бирнекадар христи-
јан орда, вар џи анги-
љер јерљешки ве јашар-
лар.

<p>Пн. Мије, у који дел. па- зимјава, Живувиме, ка- жи ми, ако, знајеш.</p> <p>Од. Мије, живуваме, во- јевропа, у царство, Тур- ско.</p> <p>Пн. А како се вељид, па- шево, отечество.</p> <p>Одг. Наше, отачаство, се вељид, Македонија, и мије, се именуваме с. Македонци.</p> <p>Пн. А каква је Македо- нија, пљв је родна, и љи не, кажими, ако знајеш.</p> <p>Од. Македонија, кон, исто- чни, и, кон, јужни, краи, мошне је, родна. А кон, западни, краи, Македонски, и кон, исто- точни, краи, албански, имајед, високи, планиње које у њих, рана, не може, да уздреје, сека- де, нити, пак сејад, у висоњено.</p> <p>Пн. А који се, тије, пла- ниње, кажимп, именом.</p> <p>Од. Мокрино, над бабуна, и над порече, у Маке- донија. А во Албанија, стогово и кара орман, од струга,</p>	<p>Пу. На иде цили пјеч, пр- ми троли, пориом, диф- то му њиер.</p> <p>Упр. На пориом, иде јевро- па, иде мпретенија, те Турчишт.</p> <p>Пу. А по си, уоонте, ати- ниси, те, тоно.</p> <p>Уп. Тоно, атинисур, уоо- јет, Македони, еде пе- ве, наџони, Македонисе сеи Македоњјан.</p> <p>Пу. А по сваште, венди, те Македониксе, а по уљееп, берићед, сеи јо, дифто му, не дји.</p> <p>Уп. Македоџи, ика, ку- дељ, дили, еде, ика, месдит, скаји, уљивдет, фортшум, берићед. А по ика, скајите, Ма- кедонја, ку перендон, дили, еде ика, кудељ, дили, скајите, шкипнија- се, кште, налт, бјешка по, иде, аја, дриџ, нук, пјеке, љикунде, ас онет, нук, мбјелн, иде наљти.</p> <p>Пу. А по, цили, јан, ата- бјешка, дифтому, меемин</p> <p>Упр. Мокрино, прми, бабу- на, еде прми, порече, иде Македоџи. А по иде, шкипнија, стоџово, еде забелд, зе-</p>	<p>Су. Биз, анги паји, узере, топракта, јашарис, ба- на, табир, еиље, егер, биљирсен.</p> <p>Џу. Биз, јашариз, јевро- пада, мисниман, пади- шахликде.</p> <p>Су. Ја насл, анилар, би- зимџи, педерљигимис.</p> <p>Џу. Бизим, педерљигимиз анилар, Македонија, ве биз, дахи, македонлу а- ниларс.</p> <p>Су. Шу, Македонијанин, уљеси, насл. аџиба, ме- нвелџими, исе, деиљ, ба- патабир еиље, егер, би- љирсен.</p> <p>Џу. Македонџада, џун, до- гуси, ве к бле, удуна, пек, менвелџи дир. Иља, џун батиси, уду- на, македонџанин, ве џун, догуси, удуна ар- науудлугун, југсек, љан- љалар, вар, џи, онлар- да, тереће, пиншејетиш- мес, хедјерде, не дахи, ич, џене, екмесљер, шу југсек, ехаљџе де.</p> <p>Су. Ја од, љајљалар, ан- гисидирлар, бана, табир еиље, ади аденџе.</p> <p>Џу. Мокрина, бабуна узе- ринде, ве порече дахи, Македонија, уаљесниде. Иља арнауудлугда, сто- гово, ве караорман, стру-</p>
--	---	---

кун север шар од тетово кон запад, бистра. од-гостивар, кон југ, сува-гора од порече, кон за-пад.

Пв.

Каква је, кљима, у македонију, какими, ако знајеш.

Од.

Македонија, је, од, средишод, појас, земни, кунсевер, до егејског, морја.

И у долну Македони-ју, тољку, је, низија, да у зимиа, доба, стока на, свозима, пасад, и без ранење, живувајед, као, овци, воњи, говеда, и многу, други.

Пв.

У Македонија, стока-на вихна, аљи све тује сијадржад, нљи, доиду-вајед, и од доруга стра-на, какими ако знајеш.

Од.

Сета, стока, од, ма-кедонскиве, и од, албан-скине, планиње, узимно време, у долна, македо-нија, и у тесаљија, жи-вувајед, и пасад.

Пв.

Какви, плодови, сера-ђајед, у Македонија, ка-кими, ако знајеш.

Од.

У Македонија, се ра-ђад, секакви, плодови.

зе, ика, струђ, игуанете меснат, шар, ика те-тово, игуанете, куперен-дон, дили, бистра, ика, гостивар, игуанете, ме-сдит, маљи, сати, ика, порече игуаните, купе-рендон, дили.

Пу.

Сваваа, аште иде Ма-кедонији, дитому њер недји.

Уп.

Македонији, у цидет ика бреси, месдита, тро-лис, ика мурањја, ђер детни, те егејсе.

Еде иде Македони, те поштис, чекач, а ште, уиђет, се понде, мотни-те дими, доја цид дими, колосе, еде, паушмеа пороин, сипо, денд, каљ-лопа, еде ћетер, шум.

Пу.

Иде Македони, те-поја, етисе, апо, пас, ер аће, зајен, сен, повјен, еде, ика доњи, ћетер, ана дитому, њер, не дји.

Уп.

Цита, доја, ика бјеш-кат, македонисе, еде шквинисе, иде мотан-те дими, иде, македони, поштис, еде, иде, јени-шер, пороин, еде ко-лосе.

Пу.

Си уљидмеа, поу-љидет, иде Македонији, дитому, недји.

Упр.

Иде Македони, поуљ-идет, цитчвар, уљид меа.

гадан, јариђеде, тарафа шардаг, калкандељеден ђун, батисијана, бистра, гостивардан, кбље, та-рафа, курудаг, поре-чеден ђунбатиситарафа.

Су.

Македонииани, аваси наслдр, банатабир ејбе егер биљирсен.

Џу.

Македонија, будунур, товрагин, орта кушани-дан, јариђедеје њидерек шуханпороз, деизин, у-џуна, јаот (ћенарина).

Ве ашаја, македони-јада, окадар, љямандир, њи, кш, земанда, мал, битун, кш, отлар, ве-беслемемегљен, јашар насалин, којулар, беи-ђирљер, с-рлар, ве чок башкалар, дахи.

Су.

Македонијада, онлари мали, еп ордами тутар-лар, псе, ђељир, ве ба-шка тараџтан, дахи, ба-натабир еиље, егер би-љирсен.

Џу.

Битун, мал, македо-нијадан, ве арваудлуг љављалардан, кш, зе-манинда, ашаја, маке-донијада, есаљиде, ве јенишерде, јашарлар, ве отларлар.

Су.

Неџис, меве, мевље-нир, македонијада, бана табир, еиље, егер биљир-сен.

Џу.

Македонијада, мев-љенир, херџис, мев-вељер.

Пн.
Кажими, који се, по-
именце.

- Од.
- а. Пшеница,
Вардарка.
Првенка.
Прика.
Шутарка.
Осатка.
Дренивка.
- б. варива, и за печење.
Науд.
Боб.
Сусам.
Вариво.
Гроизе.
Смокви.
Маслинки.
- в. за збјекање.
Бобаћ.
Коприна (свила).
- г. за пушење.
Дуван.

Пн.
А јелије, секаде, у
Македонија, плодно вљи
није, кажими, ако зна-
јеш.

Од.
Неје секаде, плодови-
то, току во Македонија
а и у Албанија имајед,
гладни и високи, места
у који, несе раџад, жито.

Пн.
-Који се тије места,
кажими, и за Македо-
нију, и за Албанију.

Од.
У Македонију, Подго-
р, бабунски, моријовски
и битољски, између, би-
тољско и, охридско, и
кичевско.

Пу.
Дифтому њер, циљи
јан, емни, мбас, емни.

- Уп.
- а. Грун.
Вардарисе.
Кучисе.
Езеза.
Грунишут.
Осатка.
Груни крапис.
- б. циљи, позијен, еде-
ничен.
Наут.
Бакла.
Сусам.
Орис.
Руш.
Фиче.
Улија.
- в. Предешур.
Памбук.
Мндаџи.
- г. пре тирјаџиљик.
Дуван.

Пу.
А по иде Македони,
џикунде, венди, уљинд-
мун, аште, сен, нук,
дифтому, њер.

Уп.
Нук, аште, џикунде,
љеитун, по, иде, Маке-
дони, а по, еде, иде,
шкинивиј, киште, па бе-
риџет, еде, вендине,
наџт, иде циљи, нук-
љиндет, дрџо.

Пу.
Циљи јан, ата, вен-
дин, дифтому, њер, еде
пре македони, ано, еде
прешкинивиј.

Уп.
Нде Македонији, ма-
љесји, те, бабунас, мо-
ријовас, еде маљесјите,
манастирит, нанар, ор-
јес, еде, манастирит, еде
крчове.

Су.
Банатабирење, анги-
сидирлар, ве, исим, исми
иљен.

Џу.
а. богдалар.
Вардарбогда.
Крмези.
Карабаш.
Деведиш, (ђучли).
Ќзка.

б. канпајанлар, ве, пи-
ширенџер.

Нухут.
Бакла.
Сусам.
Пиринч.
Узум.
Иџир.
Зевтинтанеџер.

в. Есваб ичун.
Памбук.
Ипек.

г. тирјаџиљик ичун.
Тутун.

Су.
Аџиба, македонијада,
херјерде, менвельмигидир
исе, деиљ, бана табир
еиље, егер биљирсен.

Џу.
Менвельи, херјерде,
деиљ, иља, македонија-
да дахи, ве арнаутлук-
да, аџиг, јерџер, вар, ве
јуксек, англиџер, љи еха-
љиједе, тереџе, мевљен-
мез.

Су.
Англиџер дпр, меркум,
јерџер, банатабир, еиље
ве македонијада, ве ар-
наутлук, ичун, дахи.

Џу.
Македонијада, бабу-
на, даалари, моријова
даалари, ве манастир,
даалари, иџисортасин-
да, охријени манастир-
рин, ве крчованин.

А у Албанија, тетовски, и гостиварски, подгор, обене, реки, дибрански, голобрдо дримско, грло, цуца, и од сине страни, стоговски, подгор, овије, места сенагладни.

И људи од, овије места, сите, страствувајед, едни, со занати, серанад. Други, со плодење, стока.

Пл.

А во тије места аџи нема, некоја, љеснина, да се пронајед но како, би могла рана од земју да растед, за тои, народ, зада се, ранад, и живејад кажими.

Од.

Така би могло љесно да се умножид рана, да се започнад да садад кромпир.

Пл.

А у какви места растед кромпир.

Од.

Секаде растед докаде што имад наград у висина, по планињено.

Пл.

Како се посејувад таја рана, и како се, работид пак да порастед кажими.

Од.

Кромпир иџи брбушки тије немајед, друго,
Речник

Апо, иде шкипинија, маџесија, те, тетовас, еде гостиварасе, еде, те дуји, река, те дибрас, гола брда, грика, едриме, цуца, еде, икациана маџесија стофовас, че кији вендин, јан, машум, на бериџет.

Еде, њерази, ика, кји вендин, нас, вет, шкоин, на ана те ветун, даса, ме мјештерји, поушџеен, ње три ушџеен, мештонмеа, доја.

Пу.

Апо иде ата вендин, ска доњи колан тауциндет, чин, си помундет, ушџемеа ика троли таритет пре, њерази, ајо, прта ушџеен еде та порони дџотому њер.

Упр.

Ашту мундет, џеен, та поушумоџт ушџемеа, иде ата вендин не даш њер тамбјели (кртола кромпир).

Пу.

Апо иде, си, вендин, ритет кртола.

Уп.

Ђикунде ритет њер кукиште напрат иде наџти мбас бјешкат.

Пу.

По си, побјелин, ајо, ушџемеа, еде си, упунојен онет таритет дџотому њер.

Упр.

Кртола ата скиштен, џетер фаре по ика цјек

Пња арнаудлугта, калкандељенин, ве гостиварин, даалар, иџисн, рекалар, дебренни, гола брда, дримголу, кожаџик, ведорт, бир тарафтан, стогова даалари, бујерџер, енчок, ач тирлар.

Ве иксаин, бујерџерден, битуну, гурбетчидирлар, базиџер, запанетиџен, бесџенирџер, гавреџер, мал, мевџемер, иџен дамаџик, тугтарлар.

Су.

Аџиба ол мааџ џерде гаџиба јокми бир анги колан џи будуна бир турџи насд џи еде захире, јерден, бујуја џи ол кажини бесџедигина дахи, банатабир, еиџе.

Џу.

Опџе ола, биџир, нек јеник џи, захире, чокалан син ол јерџер ехаџиде егер башларсеџер џи патата, ексинџер.

Су.

Аџиба неџинс јерџерде патата бујар.

Џу.

Херјерде бујар џи нереје едек папра варисе јуксеџикте џаџиалар, ехаџиједе.

Су.

Ја насд, еџинр, меркум бериџет, ве насд, ишџенир џи џене бујусун бана дивер.

Џу.

Патанин башка, тоугму јоктур иџа, патата-

семе току од порастен, кромпир зрноно се расечувад на четври иљи на осам преку среде но само, дункиве, који се на зрново, да се оставад, на резанкине, у стреде.

Пака така по три резанки у секоје огњиште иљи, кућица, да се запретајед у земју, дурри, да, израстед, трева, и това надаљеку огњишта дасе.

Ии.

А како треба посље, да се работајед кажими.

Од.

Од кога ђа израстед трева, посље треба, да се загнувад, тревана, само цребево, да останид непокријено.

И така, кромпирод в земи растед и од љисево покријени у земју, бидувад кромпир.

Ии.

А посље како треба, да се управувад, кромпирод за јадење кажими ако знајеш.

Од.

Посље умији кромпир да се очистид земја, од њих по това ако сакаш, вари, иљи, печји, тога и у место љеб слушад.

Ии.

А семе како се чувад иљи секоја, година, се посејувајед кажими ако знајеш.

кртола те кока упрехен наватр сен натет медици цонацион, апо веч гропат циљи јан прми кок љет мбетин наашкинте нде медис.

Опет, ашту, бас тре, ашка нде нас вет штепи тапо мбалоин нде трол ђерта би, нлер, колоо, еде ајо, љет јан љарг, ште пат.

Ију.

Апо си духет настаји тапо упунојет, дифтому њишер.

Уп.

Нка кур дот бји нвер колооџ нас тап духет тамбаљони колооџи веч, љуљат тамбетин, намбаљу шии.

Еде ашту кртоли нде трол ритет еде нка филат мбаљуум нде трол бојет кртола.

Ију.

Апо настап си духет та удретонте, кртоли, прегранмеа, дифтому, по н дји.

Уп.

Настаји љаје кртолат та унастрон троли нка, јао мбас андан зије даш пјеке атаер еде нде венди бук ругдонн.

Ију.

Апо фаре си порунте сен ђит куш вјет поуубјели, дифтому, нлер по н дји.

нип бабиндан, ђесиљир дордте јаот, секизде битевн бири биртафаа, ортаја, ђи, саде, башин дељикљери бозуманб ђи јонга, ортасиња калсин.

Бене оиље учер јонга хербир оџак ичинде сарла јерин деруниде таа биддиниде едек дахи оџаклар серек олсунлар.

Су.

Ја насл љазим оддем ишљенсин, бана, табир еиље.

Ију.

От бујудиниден сопра оддем, љазим, ђи топраг иљен сармак оту ђи саде чичеги сараманин калсин.

Ве оиље, пататалар, јерин, деруниде, бујар, дахи јапраклардан саргиљи, јерин, деруниде, патата олур.

Су.

Ја оддем насл љазим ђи тердиљемеје, пататалар јемег ичун бана, табир, еиље, егербиљирсен.

Ију.

Софра икavier пататалари ђи топраг, паљенсин, оддем, софра, истерсен калнатир, јаот ишир од земап, ве екмег јерине, дахи, јарлар.

Су.

Иља тоум насл, сакпир псе хер сене еиљир бана табир еиље егербиљирсен.

Од.

Кроширод, есеџи се ископувад, од земи, на двор и се одељувад по големи, који се за јадење а ситни, који се, за семе.

Току семево у топло место и у песак запретано се чувад до прољед, које, треба, да се сеје ипак.

Пи.

Од кага је, позната, Македонија и со ошто је профањена кажим и ако знајеш.

Од.

Македонија била пофањена, у време, цара великог Александра.

И сега под владенијем његовог царског величества, елифанли, султан абдул азис, азамет напславнаје.

И мије при живодта, негова, живуваме, сите, људи који сме у Македонију као браћа.

Пи.

Какви обичаји, и песни у Македонију имајед кажим и ако знајеш.

Одг.

Обичаји и песни тије се многу песе, докажувајед току неколку овде ља кажа.

И то на крап у књигава се одељени.

Пит.

А камо песни турски и арбански.

Уп.

Кртоли иде мотиве, вјештас посмонте ика троа јашту еде удајет, матетраш, прегранмеа, теговља префаре.

Еде по фаре иде венди игрофте еде иде шур мбаљумун поурунте ђер придевера циљи по духет та емтојебјел, еде, олет.

Пу.

Ика кур аште, њјофшини Македонији еде ме чин аште лавдирионтун дитому њвер по и дји.

Уп.

Македони ишњен лавдирионши, иде, јетин, те мпрети, мад, Скендери.

Еде ташти мбас, урдурмеа ектисе мретис имад султан абдул азис азамет, машум, мендер, аште.

Еде на мбас порумеа ети се пороим цпо њјерази циљи јеми иде Македони си в лавер.

Пу.

Апо си адет еде канга иде Македони киште дитому по и дји.

Упр.

Адет еде канга атајан шум нуз удифтонте цпо, по диса, кату, та дитото.

Еде ајо иде љиберти наскан јан удан.

Пу.

Апо прсе, ска канга, турчишт еде шкин.

Пу.

Пататаи љуж земанида, јерин, деруниден, чикарилар, дишари ве ољешпрљер, даа бујуклар јемег личи дахи уфакар то ум ичун.

Иља тоуму сипак мааље ве кум ичиде ђомук сак нир таа, вљаза едек љи лјазим, ола земана, едек, ешиљсин, ђене.

Су.

Шу Македонија англиземандап, белидир, ве дахи венљен цпетљидир бана, табиренље, егер биљирсен.

Цув.

Македонија метхљи, ишиш, љи, намљинисни, иде и Скендер падишах, земанида ве шимди.

Дахи елифанли, султан абдул азис азамет, бујурумасида, ен нек цпетљи дир.

Ве бис дахи онун саиснида јашајориз битун ихсан англиер љи Македонијада олуб ис билрадер љибс.

Су.

Ја насл сипариши ве туркиљери Македонијада вар бана табир еиље егер биљирсен.

Цу.

Сипариш ве туркиљер меркум чок, тирлар, љи таким, едиљмес, иља, бирнекедар бурда, дивереџим.

Ве одахи љи љитаблип уџуна ољешик, тирлар.

Су.

Ја недеп, турки, јок, турче ве арнаутчес.

Од.
Турски и арбански ђа
излезад у трећа књига
кога, ђа бидед, готова.

Х.
За небесни тјела.

Пи.
Како се вељид, таја,
наука која нас учи да
познаваме небо и тјела
небесних, кажими, ако,
знајеш.

Од.
Таја наука се вељид
звездоброина.

Пи.
А што може, звездо-
броинана наука да нас
научид кажими ако зна-
јеш.

Од.
Звездоброина, нау-
ка ђа нас научид, даји
познаваме, тјелана, не-
бесни, и сличено и зве-
здине, и други, многу,
како и каде стојад тије
и какви се и кољку се,
надаљеку једна од дру-
га и како се вртад.

Пи.
Што се вељид, небо,
кажими едношка.

Од.
Небо, се вељид, онеја
које се, сивејед, наднас
инанего, како дасе, за-
лечени, го, гљедаме,
сличено, и месечинана,
и звездине.

Уп.
Турчки еде шкип до-
тдиљан, иде, љиберти,
итретис.

Х.
Пре трупат, чиљисе.

Пу.
Си уџонте, ата, мсу-
меа, цила, по на мсује,
тањјоџим ђељи еде тру-
пат чиљи се, дифтому,
њјер по н дји.

Уир.
Ата, мсумеа, уџонте,
јујенјоџунимеа

Пу.
Апо чин, мунд, јује-
њјоџуни мсумеа, тана,
мсује, дифтому, њјер,
по н дји.

Уп.
Јујенјоџуни мсумеа,
дотна мсује, та поњјо-
џим трупа те чиљисе,
еде, дилви, еде и сат,
еде ђетер шум, си еде,
ку дурони ата еде си-
јан еде каса јан љарг,
вја, нка, ђетер, еде си
ђаркоин.

Пу.
Ајо чиљџ чин уџони
дифтому, њјер.

Уп.
Чиљџ, уџони ајо ци-
љи, подукед, мавен, пр-
мине, еде, иде, ајо, си,
тајан, епцитун, по ши-
коин, дилви, еде, анза,
еде, исат.

Џув.
Турче, ве арнаудчес,
учуну ђитабда чикаџа-
клар.

Х.
Ђојун те нељер хеса-
љиде.

Сув.
Оа иљим, насл, деп-
љир ђи анги бизи уре-
нен ђоју беиљељим ве
дахи, ђојун, тенељери,
банатабвр, еиле, егер,
биљерсен.

Џу.
Оа иљим анлар фал-
џилки.

Су.
Шу оа фалџи иљими,
неје, уренебиљир, бизи,
бана, табарейле, егер,
биљирсен.

Џу.
Оа фалџи иљими бизи
уренеџек ђи ђојун тене-
љерни, бенљељим, ве
ђунени, ве јилдисљери,
ве башка чоклук, дахи,
насл, ве нереди, дурур,
онлар ве насладирлар ве
пекадар бири обиринден
ирак оауб, ве насл, те-
керљенрљер.

Су.
Шу, ђог, не анлар,
бана, табир еиле.

Џув.
Ђог, анлар, оа ђи, мави
ђорунан, узеријисе, ве
ону узере, јаншиг ђаби,
назар, едерис, ђунени,
ве, абубаји, ве јилди-
сљери.

И товаје, таква, ширина, која неседомерувад, никогаш.

Пи.

А каквоје, слицено, кажими ако знајеш.

Од.

Слиценоје, ваљчесто како некоје, клонче, и само, од, себе, светљиво.

Пи.

Који се вељад, звезди кажими.

Од.

Звезди се вељад оније који се, светљиви, кашки како, да се, заљепени, за небоно, и тије давајед, здрак, од себе, светљив, нама, у мољна доба.

Пи.

Свите, звезди, алисе еднакви, иљи, несе, и какоможед, секоја засебе, да се познајед, и, да се, раздељид, једна од, друга, кажими.

Од.

Једни, звезди, сами, од, себе, се светљиви, а пак, други, темни се. Светљивине, звезди, несе, поместувајед, од, местона, своје, а од, светљивине звезди, одид видело, вотемнине.

И од, теја видело, на темнине, звезди, им, светид, затова, декасе, вр-

Еде ајоаште, асипи, жан, цили спомасет, ас њлер.

Пу.

А по, сиаште, дили, диттому, недји.

Уп.

Дили аште, румбулак сидонји, љамче, еде, вет нка вете, ѳрет, аште.

Пу.

Циљи, уѳојен јује, диттому, њијер.

Уп.

Иса, уѳонте, аја, циљи, јан, ѳрет, пенк, ситајан, притун, мбас, љељи, еде ата епин ѳретин нка, вет вете, неве, нде мотипте, патан.

Пу.

Цитвет, исат, апо јан сеси, сеп, нук, јан, еде симунд, насцаа, превет тауњоѳет, еде, тат дајет, њја, нка, ѳетер.

Уп.

Диса, јуијен, јан вет, нка, вете, бајен, дритин апо ѳетер, јан, ерсим.

Исат, ѳтретин, нув, љуин, нка, вендин, те, ветин, апо, ѳ нка, исат, чпобајен, дрити, шкон пашмеа, нде ерсима.

Еде нка, ајо, дритин, нде, исат, те ерсима, у бане дритин, преајо, прсе, рукоајет, ата,

Ве шумеркум, оиље, ѳенишљиндир, ѳи, англиси, уљчутуѳенмес, ич бир, земан.

Су.

Ја ѳунеш, насљдир, бана, табир, еиље егер биљирсен.

Цу.

Ѓунеш, јуварлакдир, топ, танесиѳби, дахи, ѳенди, ѳендјинден, парлак.

Су.

Ангиљер, анлар, јилдис, бана табир еиље.

Цу.

Јилдисљер, анлар, онлар, ѳи, англиер, муневел, олуб, дамлаар, ѳи ѳог, ичун, јашинг, ѳиби ѳорунаи, ве онлар, дахи ѳендинден, парлак, зјаја верир, бизе, ѳеде земанида.

Су.

Битун, јилдисљер, аѳиба, бир, цинс, милдирлар, исе, деиљ, ве, насд еде биљир, хербир, ѳенди ехаљиде, бенљепсин ведахи, панљашсин, бири, гаиреден, бана, табир, еиље.

Цу.

Базилдисљер, ѳенди ѳендигинден, парлактирлар.

Дахи, ѳене, гаирељер кујидирлар.

Шумуневел, јилдисљер ѳенди, јеринден теирнемезљер, иља, муневел, јилдислардан, ишик, ѳидејор, кујилељер узере.

Ве од, ишикден, караник, јилдисљере, шафкланир, (анденљик, ѳидер,) од, ичун, ѳи кују,

тад, темнине, звезди,
околу светљивине.

Пак, итемнине све-
тад.

Које сладено је, свет-
љива и непокретна, зве-
зда.

Теја, грејед, ијаосве-
тувад, земјава, наша.

А земјава, нашаје, од
тије, темни, звезди.

Пи.

Звездине, аљеи, ви-
стина, тољеу, маљи, ка-
ко, што се, гљедајед,
нама, иљи, не, кажими,
одношка.

Од.

Звездине, многу, го-
љеми се, току, нама, се-
гљедаед, маљи, зашто,
се, многудалеку, од, нас
пак затова, сегљедајад,
нама, маљи.

Пи.

Слицено, аље, мес-
тид, иљи, не, кажими.

Одг.

Слицено, неје, покре-
тно, нити се, местид,
пак некуда, агунам се,
гљеда, како, да се, вр-
тид, околу земјава, а
теја, несе вртид, нигде.

Пи.

Мощне харно, когаје,
така, това, зашто вељад
људи, слице, огревад, и
заоди, кажими.

Одг.

Така, нам се, чинид,
као, да заодид, и огре-
вад, а слицено, све на-

јујен, ерсима, њарке, иса
те, ѳретин.

Онет, еде, те, ерсима,
бајен, дрити.

Циљи, еде, д и л и,
аште, ѳрет, еде, сун,
гриште њвијује.

Ајо, бије, еде, мбаје,
дрити, прми трол тоно.

А потрол, те, тоно,
аште ика, ата, исат те
ерсима.

Пу.

Исат, анојан, врте, че-
кач, вогљ, си, чуш, по
ушиконте, неве, сеи, нук
дифтому, њјнер.

Уп.

Исат, јан, шум, мад,
по, на, удукет, вогљ,
прсе, јан, шум, љарг,
ика, неве, онет, прејо
по ушиконте, неве вогљ.

Пу.

Дили, ано, идаројет,
сеи, јо, дифтому.

Уп.

Дили, нук љујет, асјо
нук, гриште, кркунде,
еде љечилонте, неве, си-
та уруколоје њарке, тро-
лини, ано, ајо, нук, њар-
које кркунде.

Пу.

Форт мир, по кураште
ајо, ашту, прсе, фољин
њераз, дили, дуал, еде
перендон дифтому њнер.

Уп.

Ашту, набојет, неве,
си та перендон, едета
дууљ, ано дили, нас ер

јилдисљер, текерљенир-
љер, шу парлакларин,
такијандаи дир.

Ћене, кујулар, дахи,
шафларлар.

Анги њи, њунеш, пар-
лак, јилдистер, ве дахи
тепрењејен.

Меркум, парлар, ве-
дахи, шафладтирар, то-
прагмзи.

Иља, топрагмз, олкуји
јилдисљердендир.

Су.

Јилдисљер, гаљиба,
акикатмидир, окадар,
ћучук, насљи, ѳозућур-
љер, бизе, исе, деиљ,
бана табир еиље, бир,
ћеред.

Џу.

Јилдисљер, чок, бу-
јуктир, иља, бизе, ѳозу-
ћур, ћучук, нечичи, чок
бизден, ирактирлар, ње-
не, онучичи, ѳорунур-
љер, бизе, ћучук.

Су.

Ѓунеш, аџиба, тепре-
њирми, исе, деиљ, бана
табир, еиље.

Џу.

Ѓунеш, јерљидир, ич
дах, тепрењејез, бирјер-
ден, вебизе ѳорунурисе,
дах, њи, насљ, долашир
топрагмз, такијандаи,
иља, о чевириљмес, ич,
бир, јерде.

Су.

Пек ји, ачан, меркум
оиљедир, ве нечичи ич-
сан, дејорџи, њунеш а-
иденир, ве каушур, да-
хи, бана табир, еиље.

Џу.

Бизе, шоиље, ѳорунур
санџи, каушур, ве анде-
шир, иља њунеш, еи бир-

једно, место, стонд, нито, огревад, нито, пак заодид.

Току, спроти, сланцепо земјава, наша, се местид и у 24. часови, се завртувад, сама, околу себе како, орев, наврх, иџи нагозер, когасе вртид.

Да затова нам се чинид, аџи, одид, сланцепо, пак огревад, и заодид.

А земјава, декасе, вртид, сама, околу себе на осовината, своја, спроти сланцепо, за това, бидувад, ден и ноћ.

Шв.

Но, како, бидувад, ден и ноћ, когаје, така, како, што вељши, кажими.

Од.

Земјава декајетемна, пак, ивельчеста, сланцепо, јагрејед, само у једна, половина, која је, кон, него, завртена, и, таја, половина, севељид дан.

А друга, половина, тога, кога негрејед, сланцепо, бидувад, темнина иџи ноћ.

Но земјава, кога се завртувад, околу осовината, своја, така, едно, подруго, изъбегает, свите, страни, спроти, сланце да така, насекоје место бидувад ден и ноћ.

наџивенди, рји ас, дууџас, перендон, опет.

По напар, дилин, троли, тоно, пољикундет, еде, иде, 24 саати, уксујет, ђарке ветни, си доњи, ар, намаји, сеп, на фунд, кур, поруколојет.

По преајо, неве, набојат, сеп пошкон дилин опет дуџе, еде перендоје.

Апо троли, прсе, рупколон те, вет ђарке прђарке, на муџартни, ветис, напар, дилин, преајо бојет дит еде нати.

Пу.

Апо си бојет дит еде нати, кур, аште, ашту си чуш еџа, дитџому.

Уп.

Тролин, прсе, аште, ерсим, опет еде румбулак, дилин, ибије, веч, иде, џјани, зимси, цла, аште, ксумун, на пардлин, еде, ајо, зимси, уџонте, дит.

А по, ђетер, зимси, атаер, кур нук бије дилин, бојед, ерт, сеп, нати.

Пор, троли, кур, по укусујет, ђарке, муџартни, теветис, ашту, џамбас, ђетер, дељин, дите, анат, напар, дилин, ђе ашту, на нас, венди мерен, бојет, дит, еде, нати.

јерде, дурур, ђене неаиденир, недахи, каушур.

Фекат, ђунеше, карши топрагмз, тепренир ве 24 саад, харада, чевириџир, ђенди, такијандан, долашарак, шуцевиз, ђиби, бабнда, јаот дибинде, а чан, чевириџир.

Дахи, ониичин, бизе, ђозуџур, џи, санџи, ђидејор, ђунеш, ђене, анденир, ве каушур, дахи.

Зира, топраг, непчин чевириџир, јаназ, такијанидан, ђенди, динџилне, шу ђунеше, карши, ол ичун, олур, ђун, ве ђеде, дахи.

Су.

Ја нас, олур, ђун, ве ђеде, дахи, ачан, оиџе олдуугва, дедиган, ђиби бана табир еиџе.

Цу.

Топрагмз, чулки, кујидир, ведахи, јуварлак ђунеш, анденир, бир, јармџигина, џи англиси, она, карши, чевирик, ола ве, ол, јаримџик, ђун, анар.

Дахи, гапреси, јармџиги, ол земап, ачан, ђунеш, анденмес, олур, каранк јаот ђеде.

Иџа топрагмз, ачан, чевириџир, ђенди, динџилни таки јандан оиџе бири, бир ардинда битун тараџлар чикарлар ђунеше, карши, иште, оиџе херјерде, олур ђун ве, ђеде, дахи.

Пв.

А и наку аџи се вртид земјава и џи не кажими ако знајеш.

Од.

И ако се вртид, земјава у 24 часа једношна осовината, своја, и пак, недостојувад, све, наједно место, току на секоје, завртувајје, се поместувад, како, нпз-страна кога одид некоји човек сироти слице.

И така се завртувад у сваки, 24 часа, нпз-страна сама околу себе.

А странанаје, тољку, гољема и дла, таја го онашувад сличено околу, наоколу како некои обрач, гољем, кага се, кладад на зми и у стредо од обрачод стојид, земјава, како, качуље, мало и качево несе добошкад нигде, дообрачод.

Тако и сличено, стојид сироти странава, и многу даљеку зад земјава и несе, добошкад, никогаш, до обрачод, нити до земјава.

И земјава потон, обрач вртејџи се, секои, ден сама со себе завртује се околу, сличено, за једна година време, потон, обрач, еднош, у година.

И това њејзино вртење дурисе вртид околу сличено, бидувајед у година четири, временаја, прољед, љето, јесен, и зима.

Пу.

Ано ируше ано уксујет тролни сен нук диџотому не дџи.

Упр.

Еде љеуксујет тролни иде 24 саат, њнер, на муљартин тевет еде опет нук дувоје веч, на њи венди по напасџи, ксумеа, поуљует, сино, иде њи ана, кур, пошкон доџи њерџи напар, тедилин.

Еде ашту уксујет иде пас 24 сат иде, апате, ајо вет њарке преџарке ветис.

Ано ајо ана аште чекач маде еде џат кџа, жемоте, епште, дџилин њарке пре њарке си до њи, раџ маде кур увендојет и трол, ано иде, медисин ика, раџи, дувоје трол, сидоџи шег, те вољ еде, шег, нук упрекајет кркунде џер, раџи.

Ашту еде дилин, дувоје, напартеана, еде, шум љарг праи тролни еде нук упрекајет асџи-ер џер раџи ас ајо џер тролни.

Еде тролни мбас, кџи раџ меуксумун пас дит вета, првет, поуктејет, прџарке, дилин, преџи, мотимот мбас ајо раџи њнер иде вјетин.

Еде ајо ксумеа етјит џер уксујет њарке дилин убојет иде вјет катрмот, придевера, (вера беар) вјешта еде дилин.

Су.

Аџиба башка, турџи, чевириџарми бутопраг, исе, деџ, бана, табир, еџе егер бирџисен.

Цу.

Ве дахи, чевириџарсе топраг, 24 сахадта, бирдеса, џенди, дџиглине ве џене бир јерде дурмајор, даима, иџа, хербир чевириџигине те пренир насл бир тараџин дерушпен ачан џидејор бир анги ериџ џунеше карши.

Ве оџе, чевириџар, џи хебир 24 сахадта тараџ иџен џидеерек џенди такџанинда.

Зира шутараџ окадар буџуктир ве узун, дахи, џи џунеш кушадиџар такџанинда џи бир анги буџук, чемер, џиби, ачан којарлар јерде дахи орта есаџиједе чемерден топраг дурујор, џучук џучуџи џиби ве оџа џучуџи ич бир јерде чемер, јанинда, иџишмес.

Дахи ве џунеш дурур оџа тараџа карши ве чок ирак, топрак, ардан ве ич, бирџерет, иџишмес, чемер јанинда не дахи топраг јанинда.

Ве топрагмз оџа чемер ардинице чевириџар, хер, џун, јанас, џенди виден, долашир, џунешин, таки, етраџларда, џи бир сене земаи иџи оџа чемер ардинице бир деса јиде.

Ве оџа онуџи долашмаџи таа долашириџен, џунешин таки етраџлар сенеде олулар дорд земаи, иџаџ, јас, џуж, ве к ш дахи.

XI.

За тјелата, од звездине и од кометине.

Пи.

Како се делаод звездине кажими, ако, знајеш.

Од.

Звездине се, дељид, једни нестановни а други, становни, и комети.

Пи.

Који звезди се нестановити кажими.

Од.

Нестановити, звезди, се тије, који, несеместади нито пак го мењавајед, местоно, своје и редод своји помеђу себе нито пак се приближувајед нито се удаљечувајед, једна, од друга, такви се свите, који се светљиви звезди.

Пи.

Јељи можеме да знајеме кољку звезди има, на небо кажими.

Од.

Неможеме, зашто, звездине, немајед, доброување и тија многу се даљеку од нас и несе гљсдајед свине.

А тије, који се, гљсдајед, обележени се, и раздљени на купови и на секоји куп, који, је, од некољку звезди имајед, кладени, поједно, име као, кумова слама, квачка, рањиди, крст, и многу други.

XI.

Пре трупат јуисе еде нка цонат.

Пу.

Си удајен исат, дифтому не дји.

Уп.

Исат удајет диса нук гршште апо ћетер игриште еде цонат.

Цу.

Циља исат јан ас гршште дифтому.

Упр.

Ас гршште, исат јан, ата циљи нук љуин, ас опет нук идарови вендин те вете еде арадин ветис њи мећетер ас, опет у афронн ас узаргонн њја нка ћетер, асисх јан циџ циљи јан, ѓрет и сат.

Пу.

Апо мундеми тавијем са пса киште на ћеељ, дифтому.

Уп.

Смундем, прсе, исат, скан нуморондмеа, еде, ата шум љарг јан нка, неве еде сун, шиконте, циџ.

Апо ата, циљи, ушиконте, јан, ушкадуми, еде, удад, накопњка, еде нађитчвар, кониљк, циљи аште нка диса јује киштен вон мбас њи емин сипо кашти кумбарит пуља, сћукс, паромед круча едећетер шум.

XI.

Јилдислерни тенељерине ве дахи барчељерден.

Су.

Јилдислер насл ољеширљер банатабир еиле егер билљрсеен.

Цу.

Јилдислер пањашрлар базиљер њи калкмајан дахи башкалар калкаанлар, ве парчељер дахи.

Су.

Анги јилдисљер њи калкмајан, дирлар, дивер бана.

Цу.

Калкмајан јилдисљер њи тедренмејен не дахи, ћевди јерини дјиштврљер ве ћевди с раснин онларин, мабенљеринде не дахи ћене јаклаширлар не даки, узаклаширлар, бири, гапреден оилејирлар битун, њи ангиљер парлак јилдисљер олуб.

Су.

Аџиба билеедер мјис некадар јилдис вар ѓогде бана дивер.

Цу.

Едемеис ничин јилдисљерин саиси јоктур ве онлар чок ирак терлар, бизден ве дахи, ѓорунмејорлар, битуну, иља, онлар ангиљер њи ѓозућурљер дамгали дирлар ве ољешик думур, думура, ве хер бир, думура, њи ангиси бир некадар, јилдисден олуб вар коминшлар бирер исми наисдђи ва бтисчи самани фолтаук, чнџ, аџис, ве чок башкалар дахи.

Пн.

Која звезда се, становити кажими ако знајеш.

Од.

Становити, иџи планета севељид једни темни звезди, која се мстад секогаш-

И тије, се мстад, и пак се завргувајед околу слично им идед видељина, наџих и така, мије ји гвездема понебо.

Пн.

Кољку, имајед, тјела, иџи планета најгољеми која се вртад околу слично кажими.

Одг.

Главни планета се једнајест, и то овде сљедујуи.

Меркум, венера, нашава земја, марс, јупитер, сатурн, уран, веста, јупона, церера, и палад.

Пн.

Који се велад, онашести иџи комети, кажими.

Од.

Комети, се темни звезди, које, тије, видеало, зајемајед, од, светљивине, звезди, које, особито, се, познивад, по планетине, по това, аџи, забијодад, многу даџе-

Пу.

Циљи исат јан те гришњин. Дифтому, њиер, по идја.

Уп.

Те гришњин сен месдин по уојет њи диса ерсим вса циљи поуџи кундет пас ер.

Еде ата поуџикундет еде опет поукусујет њарке дилин ивјен, пашме, прми ата еде ашту, на почплом, мбас, љелит.

Пу.

Саа киште трупа сен месдитнен замаде циљи укусујет, њарке, дилин, дифтому, њиер, не дја.

Уп.

Мбас крејас, месдитнен јан њимбадијет еде ајо кату вјешњин.

Меркум, вјенера, тропи, тоно, мат, енте, премте, уран, нуси, јона, церера, еде палад.

Пу.

Цила уонте мибшт дифтому њиер.

Уп.

Ата, исат, мибшт, јан, ерсим, циљи, поуау, пашме, ика, исат, те еретин, циљи, јан, удап, њјофтув, ика месдитнен, мбас, ајо сеји њаркоин, шум, љарг, ика

Су.

Анги јилдисљер дир, њи оннајан дивер, бана егер биљарсен.

Џу.

Јурушљи, ја от, исиденљер, анилрлар, бир, анги куји јилдисљер њи англиљер јурурлар, хер, земап.

Ве онлар дахи тепренирљер, ве љене, чеви-нирљер, љунешни, таки, етрафларда, ве онлара, анденљик љелир љунештен ве онље, бис онлари назар едерис, љојун, ехаљиједе.

Су.

Некадар, тенељер, ја от исиденљер еибујугу вар, англиљер, њи долаширлар љунешни, таки, етрафларина, дивер, бана.

Џу.

Ев баш исиденљер, он бир, дирлар о дахи, бурда љелен.

Меркур, венера, бизим, топраг, марс, јупитер, сантур, уран, веста, јупона, церера, ве палад дахи.

Су.

Ангиљери, куируклу, дејорлар дивер бана.

Џу.

Куирукљилар, куји, јилдис тирлар њи онлар анденљик, ондуч, алрлар, парлак, јилдисљерден, англиљер, њи, апри, бељенирљер, шу, сурједте, њи, долаширлар,

ку, зад светљивине, звезди, да, затова, редко, се, појавувајед.

И когаји, гледеме, имајед, нешто, светљиво, и даго, како, онашка, да, заради това, се вељад, онашкасти, звезди.

Пн.

Кога се, појавувајед, онашести, звезди, аљи, је, занекон, бељег, чуден, кон, ња, се, учинид потова, после, иљи, не кажим, ако, знајеш.

Од.

Прост, народ, вељид, кога, се, гведајед, онашесмине, звезди, това, је, накруполитвје, и, ђоа, ђабиде, некоје, чуло, наземјава.

Току, това, неје, ништо, вистина зашто оније, онашати, звезди, сиодад, по, својод, пут, који, им, је одељен, од, бога.

А каде, нас, редко, се видад, затова дека, забијодад, многу, даљску, од, нас, пак, само, кога, се, приближувајед, доземјава, само, тога, мије, и видуваме.

Пн.

Који, звезди, једна, прав, друга, заједно, се вртад, као, путници, кажими, ако знајеш.

прап, исат, те ѳретни, попре, ајо рал чилонте.

Еде, кур, јамтоје ши-конм, кијен, висен, ѳрет еде, ђат, сибишт, по, преаро, уѳојет, пса, мебиштни.

Пу.

Кур, дукет, исат, мебишт, апо, аште, пре-доњи, шкал, мерекуљија циљи та поубаѳт, мбас ајо, настал, сен, пук, дифтому по и дјиш.

Уп.

Памарвешт ђераз ѳоинчи кур, училонте, исат мебишт, ајо, аште, пре-дук, ка, меудерд, еде, сен, табојет, доњи, мерекуљија, на тролн.

Пор, ајо, асда, пук, аште, врте, псе, исат, мебишт, пошконн, мбас ули. те, ветис, циљи, аште удав пса перенди.

Апо, кеневе, рал, у дукет, пре, ајо, прсе, ксуин, шум, љарк, пка, на олст, веч, кур, поуаѳ ронн, пге трудн, тона веч, атаер, на, еде, поечилонм.

Пу.

Циљи, пса њја, намар ђетер, башке поуксуини сиулатар, дифтому, по и дји.

чок, прап, парлак, јилдисљер, ардан дахи, ол ичун серек зухурланрлар.

Ве ачан, онлари, назар, едерис, онларда, вар, бир, шеи, парлак, ве узун, куирук, ђиби, дахи, ол, себеби ичун, андрлар, куирунљи, јилдисљер.

Су.

Ачан, зухурланрлар, куирукљи, јилдисљер, аѳиба, бир анги, аламет (мучзат) ђи, англис, олацак, оддем, сонра, псе, деиљ, бана, табир, еиље егер, биљирсен.

Џу.

Бахул, кавм, дејор, ђи куирукљи, јилдисљер, ђорундугу, земан, меркум, др ђи кан доњуљеје, ве дахи ђи олацак биранги, мучзат, дубјада.

Иља меркум, ич биршен, акикат, деиљ, ничин, меркум, куирукље јилдисљер, ђонди, ехаљи таригине ђидејорлар, ђи англиси, онлара, на сб, олуб, јарабимиздан.

Дахи, бизим, дијара, серек, назарланир, оничин, ђи бизден, чок, ирак долашиги, себебинден, ђене салт, ачан, јаклаширлар, топраг, јанинда, саде, ол земан, биз онлара, назар, едерис.

Сув.

Анги, јилдисљер, ђи, бири обир, јанинда, бераберинџе, чевиририљер, јоџи, ђиби, бана дивер, егер, биљирсен.

Од.

Једна, краи. Друга кој, се, вртад, тије, звезде, се, планета.

Који, забијодад, околу, некоји, големи, планета, и, заједно, соњих у това, време, се, завртувајед, окодо, сланцено.

Пн.

Ату, који, од, големише, планета, имајед, другари, сапутници, покраи, њих.

Од.

Јунитер, имад, четири сапутници, сатурн, има седам, уран, има, шест, нашава, земја, само, едан, сапутник, имад и таи, сапутник је, месечинана.

Пн.

А месечинана, какваје кажими, ако знајеш.

Од.

Месечинана, ваљчестаје, и темно, тјело, као, што, је, и земјава, наша.

Пн.

Месечинана, аџи је, истина, поголема, од, другине, звезди, као, штоја, гледаме, мје, иџи, неје.

Од.

Месечинана, је помала, од, другине, звезди а нама, се, чинид, поголема, декаје, поблизу, доземјава, од, другине, звезди, затова.

Уп.

Њја, напар њетер, циџи, поуксуни, ата, нса, јан, месдитнен.

Циџи њаркоин, њарке њи циџи, маде, месдитнен, еде, башке, меаја, нде, ајо мотни, поуксуни, њарке, дили.

Пу.

Апо, циџи, нка, маде темесдитнен киштен шока, улас, напар, ке аја.

Уп.

Енте киште катр шока, премте киште, штат уран, киште, њашт, троли, тоно, веч. њи, шоч, киште, еде, ајо, шоки, улас, аште, те, анза.

Пу.

Апо, анза, си, аште, дифтому, по и дји.

Уп.

Анза, аште, румбулак еде труни, ерсим, сио чин, аште, еде, троли, тоно.

Пу.

Анза, апо, мамаде, вртеи, аште, нка, њетер всад, си, чин, пошиковм на сеи, нук, аште.

Уп.

Анза, аште, мавогљ, нка, нса, те њетер, апо, неве убојет мамаде прсе аште, маафр, нге, троли, нка, нса, те њетер, преајо.

Џу.

Бири, обир, јанина, англиер, њи чевиририрљер, ол јилдисљер, испден, тирлар.

Англиер њи долаширлар, такијанинда. њи биранги, бујуг, всиденљер ве бераберанџе шулар иљен, меркум, земаида, долаширирлар, џунеше, ард такијаниндаи.

Су.

Иџа англиер, бујуг, всиденљерден, јол, ајакташларивар, онларин,

Џу.

Јунитерин, вар, дорд, јол, ајакташ, сатурин, вар једи, уранин, вар, алти, бизим, топрагмиз, саде, бир, јол, ајакташи вар ве меркум, јол ајакташ аји, бухахтир.

Су.

Ја аји, буба, насадир бана табир, еиџе, егер, биљирсен.

Џу.

Аји буба, јуварлактир вар, куји, теве, дахи, њи насд, олуд, ве топрагмиз, дахи.

Су.

Аји, буба, сахими, дабујуг гаире јилдисљерден насд, њи бис џоруриз, нсе, денљ, бана табир еиџе.

Џу.

Аји бубах, дахаџучуктир, гаире, јилдисљерден, иџа, бизе, саплр, њи, даха бујуг, ола, невичи, дахајакдир, бутопраг, јанинда, гаире, јилдисљерден, онучин.

Пи.

А месечинана, како, се, вртид, кажими, ако, знајеш.

Од.

Месечивана, изоста-
чувајеџи, околу, земјава
се, завртувад, удвадесед
и седум дана, и седум,
часови, и четиријесед,
и три, минути.

Асо, земјава, заједно
као сонезни, другар, се
завртувајед, и околу,
слицено, у една, годи-
на време.

Пи.

Зашто, јагљедаме ме-
сечинана некад пана по-
келчеста, а векогаш као
сри, кажими.

Од.

Рековме, даје месечи-
нана, темно, тјело, и ви-
дљива, од, слицено, је
идед, затова, нам, се,
гљедад, од месечинана,
само, таја, страна која-
ја, грејед, слицено.

А кога је, огрејана,
таја страна, која је од
каде нас сироти слице
тога ја гљедаме, месе-
чинна цела и пана.

А кога да је страна-
на од месечинана спро-
ти нас а слицено, неја
грејед таја страна која
је сироти, нас а мије,
је тога неја гљедаме, ме-
сечинана никако, зашто
неја грејед, слицено у
ноћна доба, да затова.

Пи.

Што је това, које се,
вељид нова месечина и
пуна месечина, кажими
ако знајеш.

Пу.

Апо, анза, си, поксу-
јед, дифтому, по и дји.

Уи.

Анза, мембечмеја њар-
ке, троли, укскујет иде
њизете, штат, дит, ете,
штат, саат, еде, дуји
зете, еде, тре, дакик,
њер.

Апо, метроли, башке,
си, не шок етјисе поук-
сујин, еде, њарке, дилин
иде, њи, вјет, (мотимот).

Пу.

Прге, пошикоим, те,
анза, диса, ер, пљот,
еде, к цемун, апо, диса
ер, си, драна, дифтому.

Уп.

Еоаним, си, аште,
анза, њи, труп, ерсим,
еде, пашмеа, нка дили,
повсјен, преајо у ши-
конте, неве, нка, анза,
веч, ана, ајо, цила, иби-
је, дили.

Апо кур, аште, биин,
ана ајо цла аште, нка,
неве напар дили атаер
пошикоим те анза цпо,
еде пљот.

Апо кур тадеште ана
нка анза напар на, апо
дили нук побани теана
ајо цла аште напарневе
апо, на атаер, нук ши-
коим те анза ас јо пре
нук ибије, дилин, иде,
мотинте натанис че пре
ајо.

Пу.

Чин аште, ајо цли,
уоин анза рес еде анза
пљот, дифтому, по и дји.

Су.

Аџиба, анбуба, насл,
чевирлар, бана, табир,
еиље егер, бељирсен.

Цу.

Аибуба, калакала бу-
тоурагин, такијанида,
чевирлар, јирми, веје-
ди џунде, веједи сахат,
ве крк уч, такика арада
Дахи, бутопрагиљен,
бераберинде, њи, онун,
ајакташиљен, џиби, че-
вирлар, џунеш, та-
кијанидан, бир, сене,
ехаљи, земана.

Су.

Нејчин, бакајоруз,
анбубан базићерд долу
ве текерљек, дахи, бази
ћерд дирчани џиби ба-
на табир еиље.

Цу.

Биз дедик њи ан буба,
куји, тесдир, ве анде-
љик, она џунештен, џе-
љијор, шу себеси ичун,
бизе, џоџуџур, њи анбу-
бадан, саде, ол, тараф,
џи, англиси, ол, тарафа,
џунеш парлар.

Иља ачан анденљи-
дир ол тараф џи анги-
си тарафиндан, олуб,
џунеш карши ол земан
ан бубан назар, едерис
битеви ве долу дахи.

Ја ачан олса, ан бу-
банин тарафи бизе кар-
ши дахи џунеш, анден-
мес ол тарафи, англиси,
џи бизе карши олуб ол
земан аји бубаји, бака-
манс ич ичнин ону џу-
неш анденмес џеже зе-
ман ехаљиједеште ол
се беби ичун.

Су.

Не о џи англиси дељир
јени аји буба, ве долу,
аји буба бана табир еи-
ље егер биљирсен.

Од.

Месечинана, као што се вртид остапувајећи, околу, земјава, и кога, доидувад, право, међу, слицено и земјава.

тога само горна страна која је од каде слицено бидувад осветена.

А долна страна која је од каде земјава зашто неможед даја грејед слице тога, остапувад темна.

И од тога мије неја, гледаме месечинананими је тога вељме нова месечина, иџи, новина је, само покрајод, помалу, светљива.

А по четринадесед, дни, од новина, после, месечинана се завртувад и доидувад сироти слице и со сета половина, која је, сироти нас, од слицено одид здрак во месечинана.

И тога мије ја видуваме месечинана, цела, и тога се, вељид, пуна месечина, иџи распола.

И од новина дури да се испунид, месечинана тога мије гледаме аџи, растед, и како се навлнувад пак до друга новина ја гледаме аџи се уштрувад и гипед.

Пи.

Од завртување месечно, зашто се вртид, околу, земјава и друго, нешто аџи се догаџад, какими ако знајем.

Уи.

Те анза сипо чуп ук-сует мембечемеа њарке тролни еде кур, тахарде дреит, намедис, дилни еде тролни.

Атаер веч ана те прми се цла аште нка куу дилни бојет бамун џрет.

Апо ана, те поштис, аште нка куу тролни прсе смундет, поу бјин, дил атаер мбете ерсим.

Еде нка, ајо на нук, шикоје ми те анза еде на атаер повоим, анза, рее сен реитунни, аште, веч бас, скаји, капагс, џрет.

Апо мбас катрмадијет дит нка реитуните, па-стап анза, уксујет еде, повјен напар дили едеме дит цимси цла аште напар, неве нка, дили, шкон дритни иде анза.

Еде атаер на поучилоим те анзан цие еде ајо уџојет, анза, иџот, сен зимс.

Еде нка реитунни џер та наумбуш, анза, ајо, на шикоим, сен ратет, еде си умбушет апо нка кур џетер реитунни по-ечилоим, апо си усует, еде утет.

Пу.

Нка, ксумеја, анзисе, прсе уксујет њарке тролни еде џетер, џисен, апо сен убојет дџотому апо н т дјим.

Џу.

Аји буба џи насд долшир, каларак, иџен, бутопраг, такијаниндаи, ве дахи, ачан, џељијор, доуру арада џунеше ве топрага иџиси ортасвида. Од земан, саде уст, тараџи анзиси олуб џи џунеша карши анденџи олуру.

Дахи алтинда џи тараџи џи анзиси, топрагимзда карши олуб, ни-чин едемес џи џунеш, анденсин оа, земан куји калр.

Ве од себентен, бис, бакамајорус аји бубаи, ве бис од земан, дејоруз џи јени, аји буба, јаот жениљик тир саде, уџуне азер парлак.

Дахи ондорд џун жениљигден соира аји буба чевириљир, ве дахи, џељијор џунеше карши ве битун, јармаг иџен, анзиси бизе карши олуб џунешден шаџљик аји буба ехаљиде џидејор.

Ве од земан бис џорурис аји бубаи битиви ве меркум дељир долу аџуба ја от јари јарија.

Ве жениљигден, таа, долунседек, аји буба, меркуму бис назар едерис џи бујар, ве дахи, долар иџа долдурдугунден соира џене таа гаире жениљиге едек назар едејориз џи парељенпр ве зап олуру дахи.

Су.

Аи буба чефир мегниден неје, џи чефирлар, дола, топрагимиза, ве гаире биршен ваки олу-јорми бана табир, еиџе егер биљирсен.

Од.

Месечинана, као што се вртид околу земјава и некогаш се догодувад пак бидувад затнувачка илѝ, затнумае се, затнумад слицено, илѝ месечинана и тога мије замаду време неји глѝ-даме.

Пи.

Беје време, бидувад за сенумае на месечинана кажими.

Одг.

Месечина, тога се засенумад кога је пуна месечина и кога се догодувад дадојед земјава прано међу, слицено, и месечинана тога земјава сенит и неможд, слицено, да грејед, на месечинана.

Да затова месечинана останумад темна и мије тога ја глѝдаме, така, дури да се, разминед, со земјава.

А кега бидувад засенумае, на месечинана, прост народ вељад, со маѝји јасонале, месечинана току сето зборувае њихво лагаје.

Пи.

Акога бидувад засенумае на слицено кажими ако знајеш.

Од.

Засенумае наслицено у нова месечина, бидувад, и кога доидумад,

Уп.

Анза поси чпш уксурет њарке, тролни еде. доњер, удиндет, опет, умѝмеа, сен, јисебје, дили, сен, анза, еде, атаер на пре, пагс мотин нук, почклоим ата.

Пу.

Иде цѝли мот бојет, јије пре анза, дифтому.

Упр.

Анза поу ије кур аште анзисе пѝт еде кур поуциндет, тавје, тролни, дреит намедис дили еде анза атаер, тролни, бон, јије еде, смунде, дили, табије иде анза.

По преајо, атаер, те анза помбете ерсим еде на атаер поевклоим ашту њер та у самкони, ме тролни.

Апо кур бојет јије на анза намарвештуи, њераз фон, чи атаер, ме, муѝји поская здрипе те анза по фольмат, етисе, гвѝма аште.

Пу.

Апо кур бојет ије иде дили дифтому њер по и дѝи.

Уп.

Ије надили поубојет, иде мотин анза рее еде курвјен анза дреит иде

Џу.

Анбуби насл ѝи чевринир топраг, долајандан ве бази дефа ваки олур тиканмаг ја от тиканмаг ѝи тиканир ѝунеш, ја от аји буба, ве ол, земап бис аз земап ичин назар едеменз, меркумљери.

Су.

Анги земап олур ѝулѝѝеленмер аји буба узере бана табир еиле.

Џу.

Аји буба ѝулѝѝеленир ѝи ачан долу аји буба, олуб ве ачан вакиолур дахи ѝи топрак ѝелсин доору ѝунеш ве анбуба ѝисни ортасинда, олземап топраг ѝулѝје едејор ве ѝунеш андене едемез аји буба узеринде.

Дахи ол себеби ичун о земап анбуба караник калр ве бис, ол земап, ону назар едерис онле таа топрагмз илѝен бири биринден раз ѝечмеден.

Зира, ачан, олур ѝи, аји буба ѝулѝелен, земапда бахул кавм дејор ѝи ѝос, баапѝѝикилѝен, вндирмишљер, аји, бубаји илѝа меркум дедикљери јаландир.

Су.

Ја неземап олур ѝулѝѝеленмер, ѝунеш, узеринде бана табир еиле егер биљирсен.

Џу.

Ѓунеше ѝулѝѝелендиги земап јени аји буба земанинда олур ве ачан

месечинаа, право поме-
ђу слнцено и земјава,
тога месечинана запи-
рад, како неможе слн-
цено, дагрејед наземја-
ва тога месечинана за
пирад како неможе слн-
цено дагрејед наземјава
и тога слнцено сегље-
дад засенато преднас
замалу ареме како сом-
режа, покријено, дури
дасе, разминад, од та-
ја черта којаје, право
од земјава, у слнцено.

Пн.

Акога се, засенувад,
слнцено аџи, бидувад,
посева, земја, иџи, не,
кажими ако знајеш.

Од.

Засенувањето, слн-
чно небидувад, посева,
земја.

Току, бидувад, само,
тује каде удирад сен-
ката од месечинана за-
што гозанирад слнцено
и овамо тога засенувад
тољку кољку је гољема
месечинана и тије ме-
ста који се, засенати,
уисто време негољеда-
јед слнцено.

XII.

Завремињата како се
дељад.

Пн.

Како се раздељувајед
времињата, кажими ако
знајеш.

Од.

Овака се дељад и ме-
цувајед, столетје, ји,
година, и, месец, и дан,
а час, ови, минут, и, се-
кунд, и, година, по, го-
дина.

медис дилин еде тролн
атаер анза прите, сино
смунде, дилин табије пр-
ми трол еде атаер дили
училонте, менје, пара
неле, пре пак мот сизе
сергме мбаљјум џер та
поугарендин, ика, ато
екме пла аште дреит,
ика тролн иде дили.

Пу.

Апо кур поујије дили
апо бојет нас цит тро-
ли сен јо днџтому по н
дји.

Упр.

Ајо јије, дилисе, нук
бојет мбас ците тролн.

По бојет веч аџе ку
бине цјете ика анза прсе
поеприте те дилин еде
каха атаер зенен, ије
чекач са аште маде анза
еде ата венди цџи јав
менје иде мотин ајо нук
почлонн дили.

XII.

Преп мотин сино у-
дајек.

Пу.

Сино удајен мота днџ-
тому, њер по н дји.

Уп.

Те кашту, удајен еде
поџојет џинт вјет, а, вјет
а, мув, ја дит, а, саат, а
еде префен, а вјет мбас
вјет.

џелијор аји буба доору
иџи сја ортасинда џунеш
ше ве топрага ол земан
аји буба алкојор џи џу-
неш андене едемез, бу-
топрагимиза, ве ол зе-
ман, џунеш џозуџур, џу-
џеџи онумузде аз бу-
чук земан ичун, џи аг
џабилџен, јуртулу олуб
исе таа бири биринден
саушуб ол чезиден џи
ангиси догри олуб то-
прагмадан, џунеш еха-
љвиједе.

Су.

Ја ачан џуџеџенир,
џунеш аџба олурми, би-
тун, топраг, узере, исе,
деџ бана табир еџе
егер билџрсен.

Џу.

Џунешни, џуџеџен-
меги олмајор, битун то-
прагимиза.

Саде орада олур џи
верде вурур аји буба-
нин џуџеџеси нечун ад-
којор џунешни ве берије
ол земан џуџе, тутажор
окадар џи некадар бу-
југ исе, аџбуба ве мер-
кун, маал џери џи ан-
гилџер, џуџеџенир, олуб,
ол земан, ехаљвиједе џу-
нешни назар едемезџер.

XII.

Земанларичун, наса,
паџлаширлар.

Су.

Наса, паџлаширлар,
земанлар, бана, табир,
еџе егер, билџрсен.

Џу.

Иште боље, паџла-
ширлар ве анларлар ју-
зунџусене џер сене џер
ан, лар, џун, џер, саат,
лар такика, лар, џесек,
џер сене бесене.

Пи.

Што се вељид столе-
тије кажими.

Од.

Сто љетије се вељид
сево време у сто годи-
ни од једна пак досто-
годици кога да се учи-
вид, нешто, чудно, или
ново и тога се запишу-
вад у тога столетије,
ово или, оно, се дого-
дило.

Пи.

Што се вељид година
кажми.

Од.

Година се вељид сево
време које је у двана-
десет месеци.И од месецине, ими-
њава, овакви, се, јану-
ар, фебруар, март, а-
прил, маји, јунија, ју-
лија, август, септембер,
октомбер, новембер, и,
декемврија.

Пи.

По кољку дена држад
секог месец кажими ако
знајеш.

Од.

Седамне, месеци, др-
жад, по тридесет и је-
дан дан и то:Јануар, март, маји, ју-
лија, август, октомбер,
и декембер.А четириве, месеци,
држад по тридесет дни
и то:Април, јунија, септем-
бер, и новембер.

РЕЧИНИК

Пу.

Чиш уоојет њинт вера
дифтому.

Упр.

Ћинт вера уоојед дит
мотин иде њи њинт вјет
пка, њја, опет, њер, њи
Ћинт вјет, кур та убојет
њисенд мерекулија, сен
рее еде, ајо, ушкрунте,
иде ајо њинт вјера кијо
сен ајо удетман.

Пу.

Чиш поуоон мотимот,
дифтому њнер.

Уп.

Њивјет поуоон, ците,
мотин цили, аште иде,
дулмадијет, муји.Ед нка мујат те емни
ће, кашту, јан, калнор,
(фрор, сен, муји, шкурт),
марс, преил, маји, чар-
шор, корик, њушт, муји,
те пара, муји, удути,
муји, и грети, еде шин-
дреја.

Пју.

Ка са дит бајен, пас
муји дифтому по и дји.

Уп.

Те штата муји побаж-
јен мбас, тредијете, њи,
дит еде ајо.Калнор, марс, маји,
корик, њушт, муји, уду-
ти, еде, шиндреја.Апо те катр, мују по-
бајен мбас тредијет дит
чекијо.Преил, чаршоар, муји
те пара еде муји те трети.

Су.

Јузунцу сене не анар
бана табир еиле.

Пу.

Јузунцу сене анар њи
битун земани, јус, сене,
ехаљједе биринден ње-
не таа јус сенеде едег
ачан ваки, одурса, бир,
несне мучзат јаот, јени
ве меркуму, јазиверир-
љер од јузунцу сене еха-
љједе бу јаот шу ваки
оамни.

Су.

Јил, јаот сене, не ан-
ар бана табир еиле.

Цу.

Сене андр битун, зе-
мани, њи ангиси, олуб,
он њи аји а клар, еха-
љједе.Ве анликларин неми-
љери, боиле, дирлар,
канун, сани, шубат, је-
зар, нисан, ајир, азеран,
темуз, аб, јилуљ, теш-
ринневељ, тешринсани,
ве кануневељ.

Су.

Качер њун, тутарлар,
хербир ајилнк бана та-
бир еиле егер, биљир-
сен.

Цу.

Једиси, анлуклар, ту-
тарлар њи отус, бирер,
џун ве бу.Канунсани, језар, ај-
ир, темус, аб, тешрин-
невељ ве канун евељ.Дахи, дорду, анлик-
лар, тутарлар, отузер,
џун ве бу.Нисан, азеран, јилуљ,
ве тешринсани.

А пак Фебруар, др-
жид 28 дни.

А четвртана, година,
кога је вист година,
имад фебруар 29 дена.

Пи.

Што се вељид, ден,
кажими ако знајеш.

Од.

Ден се вељид време,
за 24 часови, и у това,
време земјава се, завр-
тувад окоду осовинана,
своја.

И друго уште, једно,
име, од како, огревад,
слнце пак дури да заид-
дед се вељид ден.

И сотова, вељење се,
дељид ден и ноћ.

Пи.

Какви растојанија и-
мад ден и ноћ.

Од.

Јутро (иадне објед)
вечер и полноћ.

А ипаку на 24 (часа
делови), токмо, секои,
час.

Пи.

Како се дељид еден,
час кажими ако знајеш.

Од.

На шеседесет минути,
а секоја минута, имад,
по шејесед секунди.

Пи.

Што се вељид, неде-
ља вли седмица.

Апо опет фрор, баје,
28 дит.

Апо вјетни те катрис
кур аште вјетни те пр,
миер кште фрор 29 дит.

Пу.

Чинш уоојет дит дит-
тому по и дји.

Уп.

Дит уоојет, њи, мот,
пре 24 саат еде иде ајо
мотин цно, трол, поук-
сујет харке муљјартин,
еветис.

Еде бетер, ма њи е-
мин ика кур, бије, дили
опет ћер та перендојет
уоонте дит.

Еде ме ајо, фољмеа,
удајет дит еде нати.

Пу.

Си пјеч, кште, дит,
еде нати.

Уп.

Минцес месдит прам,
еде меснат.

Апо дреше на 24 пје-
ча рапш, нас цилн саат.

Пу.

Поси удајет њи саад
дитому по и дји.

Уп.

Нка даштадијет, да-
ник апо пас цла, дакик
кште, ка, даштадијет,
префен.

Пу.

Чинш уоојет (јава сен
једјеља (дил).

Дахи њене шубат, 28
ђун тутар.

Иља дордунду, сене,
ђи ачан ашар сене олуб,
ол земан. шубатин 29,
ђуну вар.

Су.

Ђун не анидаџак бана
дивер егер биљирсен.

Џу.

Ђун дељир њи земан
24 сахадтан ве шу, ол,
земана топрагмиз чеви-
нир, ћенди, дингиљин,
таки ортада.

Ве гаире, даха, бир,
исим љунеш андендигин-
ден, њене, таа, каушун-
џедег деилр љун

Ве ол, демег, пљен,
пављашир љун ве џеџе.

Су.

Не цинс, седирљери,
вар љун ве џеџе.

Џу.

Сабах, (исиден, уље-
љен), акшам, ве јари,
џеџе.

Дахи башка турљи 24
(земана псељере) тамам
хербир сахат.

Су.

Насл пављашир бир,
сахад бана, табир еиле
егер биљирсен.

Џув.

Алтмиш такика узере
пља хербир такика ал-
шмиш јонга си вар.

Су.

Ески (пазар јаот аф-
та) не дељир.

Од. Седмица је времево од седам дни а недеља је празник име, од денод.	Уп. Јава аште мотив нка штат дит апо дил аште кренте емни нка дити.	Џув. Афта једи љунден земадир иља пазар, татиљ дир од љунун исми.
Пв. Кољку седмици имајед у једна година.	Пу. Са јава киштен, иде, њи вјет.	Су. Некадар афта вар бир сене ехаљибјед.
Одг. Педесед и две седмици имајед.	Упр. Песадијете дуји јава киште.	Џу. Ељи нћи афта вар.
ХШ. За једна година време.	ХШ. Прењи вјет мотив.	ХШ. Бир, сене, ехаљибјед, земаши.
Пв. Што се вељид година и каков содржај имад.	Пу. Чинш уоон вјет еде си баибеа киште.	Су. Не андр сене, ве не, цинс, маде си вар.
Од. Се, вељид, времено дури се вртид земјава, околу, слнчено, това се вељид слнечна година.	Уп. Уоонте мотив њер у-кује трол њарке дили. Че ајо уоонте вјетин диласе.	Џу. Девљир земани њи таа бутопраг чевирицие едег љувеше, такијанидан. Меркум андр љунешин сенеси.
Пв. Кољку време, држид, слнечна, година, кажми.	Пу. По са мот, баје њи, вјет, дилас, дифтому, њвер.	Су. Некадар земан тута-јор љунешин сенеси бана табир ење.
Одг. Триста и шејесед и пет дни и пет часови и четиријесед и осам минути и четиријесед и осам секунди.	Упр. Трењинт, паштадијете, нес, дит еде нес саат еде дунзет еде тет дакик еде, дунзете тет екмеа.	Џу. Учјус ве алтмиш беш љун, ве беш, сахат, ве, крк, секис, такика, ве, крк секис јонга, дахи.
Пв. Мије како ја броиме, година, кажими, ако, знајеш.	Пу. На сино нумором вјетин дифтому, по и дји.	Су. Бис насд, сајарис, се неји табир, ење, егер, биљирсен.
Од. Мије ја броиме една година на 365 дни и 6 часова а шесве часа, у	Уп. На по, нумором, њи вјет, нка, 365 дит, еде, љашт, сахат, апо, ата,	Џу. Бис ону сајарис, бир сенеси 365 љунде ве алти сахат, иља од алти сахатлар, дорд, сене,

четири години се соби-
радјед, 24 часа, а това
је еден, дан, у четири,
години више.

За това четврта го-
дина ја бромме, со 366
дена, и.в.и, вис, година.

Пи.

Како се, вељид, таја
година, која је, со 366,
дни, а како се, вељад,
другиве.

Од.

Таја се, вељид, вис,
година.

А пак, другиве, три,
години се вељад редов-
ни години.

Зашто у тије години
несе, нагрјад, ништо,
вити пак, се менјавад,
вешто току само праз-
дници, који, се бројад
по с л о в о, недељно,
по један, ден, преска-
кајед.

Пи.

Од које време је на-
редено да се бројад та-
ка годиниве и од кого,
кажими.

Одг.

Посље, вељиког цара
Александра.

Цар, римски, Јулија,
цезар, тои направил го-
диниве да се бројад та-
ка затова тои љето ка-
затељ иљи каљендар се
вељид Јулијов.

Пи.

Сине народи аљи бро-
јад послечна, година
иљи не кажими.

џашт, сахат, иде, катр,
вјет, умљидет, 24 саат,
ано, ајо, аште, ии дит,
иде катр вјет машум.

По пре ајо вјети ка-
трис, по унуморонм, ме
306 дит сен вјет примсе.

Пу.

Сипо уоон, ајо вјети,
џа, аште, ме 366 дит,
ано си уоонте ата те.

Уи.

Ајо уоонте вјетни те
тепр.

Ано, опет, те, љетер,
треи вјет, уоонте, вјет,
арадисе.

Прсе иде ата вјет нук
уштијет асињсен јо опет
нук андаројет довијсен
по веч, крентен, џиљи,
унуморонте мбас штиљ-
син дилисе, кањи, дит,
прцеия.

Пу.

Нка џиљи мотин аште
дрентошун, тапо, уну-
морони, ашту, те вјета,
еде нка џиљи диџотому.

Упр.

Пастан, мрети, пмад,
Скендери.

М прети, римисе, Ју-
лији цезар ан ека бои
вјетат тау нуморонн аш-
ту по пре ајо ан те ве-
ра шкрушини сен каљен-
дар по уоон Јулиис.

Пу.

Џитвет, њерази, ано,
нуморонн мбас вјетинте
дилис сен нук диџотому.

ехаљиједе топланирлар
24 сахад ол демек бир
ђун дорд сене ехаљије-
де зам дир.

Ол себеби ичун дор-
дунџу, сенеси, сајарис,
366 џуниљен ја от аше-
ри сене анлаан.

Сув.

Насд дењљир меркум
сене ангиси ии 366 џун
иљен, олуб, дахи, насд,
дењљир гапрељер.

Џу.

Меркум дењљир аше-
ри сене.

Дахи љене гапрељер-
учу сенелер дењљирљер
сра сенелер.

Меркум, ичин, ии ол,
сенелерде ич бир шен,
зам аталмас дахи дна-
шиљмес ич биршен он-
ларда иља саде, јурти,
ђунљер ии англиер сај-
илр, татиљин, јази, ар-
динде онлар бирер џун
атлаирилар (брагар).

Су.

Анги земандан тахин
олуњмиш ии сенелер бо-
иље салсин вељиден
дахи бана табир, еиље.

Џу.

Бир аздан намћи бен-
делери, и Скендер па-
дишах.

Романин надишахи Ју-
лијос цезар анил мер-
кум дузмиштар ии, се-
велер олње саллана ол
ичун меркум, дам, ка-
љеми андр ии јуљјозун.

Су.

Битун кавлар аџаба
саја јорларми џунешни,
сене ардинџе исе дењљ
бана табир еиље.

Од.

Једни бројад а други
пebroјад.

Које Турци и Јевреи
бројад, помесечна, го-
дина.

А месечна, година је
од, 12, месечнише, нови,
и месечнава година по-
мала је 11 дни од сл-
начна, година, затова,
турска, година, повчас,
излезувад, инапред 11.
дни у секоја година.

Пи.

Побожјоно како се де-
љад година.

Од.

Година се дељад, на
четири, делови, и, тије,
делови се вељад годи-
шни времиња.

Пи.

А који се тије времиња
годишни, кажими, ако,
знајеш.

Одг.

Прољед, љето, јесен,
и зима.

Пи.

Кољбу, време, држид
секои дел.

Од.

Држад, секои по три
месеци.

Прољед, се, зафа-
њад од девети, март, и
држид до девети јунија.

Љето, се зафањад од
девети јунија и држид,
до девети септембер.

Јесен, се, зафањад, од,
девети септембра и др-

Упр.

Ни диљи, Нуморони
апо бетер нук нуморони.

По турч еде ибрамини,
нуморони, мбас. вјетин,
те анзисе.

Апо вјетин те анзисе
нка 12 анза, рее, аште
еде вјетин те анзас ма-
мавогъ, аште, 11, дит,
нка дилис вјет.

По, преајо, вијетин,
турч машет диље, еде
11 дит мапара нде пас
куш вјет.

Пу.

Мбас зотиси сипо у-
дајет вјет.

Упр.

Вјет, удајет, накатр,
пјеч еде ата пјеча уооп-
те вјетисе мотин.

Пу.

Циљи јан ата мотин,
вјетисе, диттому, по и
дји.

Уп.

Придевера, вера вје-
шта еде дими.

Пу.

Самотни, бајен пасвет
пјеч.

Упр.

Бајен паскуш ка тре
жуји.

Придевера, ните, нка
нанд, марс, еде, баје,
ћер нанд чаршоар.

Вера, ните нка нанд,
чаршоар еде, баје, ћер,
нанд мујитенара.

Вјешта ните нка нанд
мујитенара еде баје ћер
нанд шиндрџа.

Џу.

Базилер сајарлар да-
хи гапрелер санмазлар.

Мисниманлар, ве и-
брамилер ан буба сеней
сајарлар.

Иља ан, буба сенеси,
дрћи, 12, ан, бабудан,
јени ве ан буба сенеси
даа љу чуктир, 11 љун,
ђунеш сенесниден.

Ве ол ичун дахи ми-
сниман сенеди даа евељ
чкајор ве 11 љун евељ
шу хербир сене ехаљи-
једе.

Су.

Талјанин ардинџе на-
сд палбашир сене.

Џу.

Сене, палбашир, љи,
дорд паји, узере ве ол
паилар денљирлер, се-
ненин земанлар.

Су.

Ангилер дир, ол зе-
манлар, сененин, бана,
табир еиле егер биљир-
сен.

Џу.

Иљаз јазн љуц ве еш
дахи.

Су.

Качер земан татарлар
хербир паји.

Џу.

Тутарлар ерћес учер
ан.

Иљаз башданир, је-
зар докус, мехељниден,
ве тутајор азеран докус
мехељње едек.

Јазн башданир азеран
докус, мехељниден, ве,
тутајор ји љуљин докус
мехељње едек.

жид до девети, декембра.

Зима се зафаџад, од девети декембра, и држид до девети март.

XIV.

Завоздушни, јављанија.

Пи.

Што севелид, задуф, кажими ако знајеш.

Од.

Задув се велид сила ветрена која забијодид окоду земјава, и право, од страна у телово земно дувад.

Воздух је течно тјело које мије сонего здишме ибез ветор небимогле да живиме како рибџи који без вода немозад да живувајед.

Пи.

У задуфод, и, уште, нешто друго што бидувад кажими ако знајеш.

Од.

У задуфод бидувајед неједнакви, јављенији, и то, облаци секавици, (грмеж, тотон) и ветрови.

Од задуфод, врнед, наземју, дожд, снег, и грат.

И сиве овије, јављенији се велид воздушни јављенији.

Пи.

Што је облак, и како бидувад кажими.

Дими, нште нка нанд шиндреја еде баје, ђер нанд марс.

XIV.

Прешикомеја фремис.

Пу.

Чини поуфон фрем дифтому по и дји.

Уи.

Фрем по уоони терени ерас цла ксујет ђарке, тролни, еде, дрепт, нка, ана нде, трупни, тролис фреен.

Фрем аште, њи труп, колочун, по, на, меајо, фремон, еде, на ера, сун поја, пороим, сипо, пешка циљи науји смунд танорони прми сат.

Пу.

Нде фремин, еде, ма, љисенд ђетер чпо бојет дифтому по и дји.

Уи.

Нде фремин бојет јо сеси чиломеа поајо јан рев, ватана жумон, еде ера.

Нка фремин бије натрол шни, вдор, еде брешер.

Еде, дит, ката, чломеја уоонте фремисе нашоум.

Пу.

Чини аште реи еде сипо бојет, дифтому.

Ђуд башлаир, ји љуљин докус мехељинде ве тутајор, таа, докун канун, евели, мехељине, едек.

Кш, башлаир, канун, евели докус мехељинден ве тутајор таа језар докус мехељине едег.

XIV.

Нефесни зухурџерине.

Сув.

Нефес не алаџак бана табир еиле егер биљирсен.

Џу.

Нефес анлар ђи рузјарин шедатлиги ђи, англис долашијор топраг мза таки ертџелара ве догри јавдан есејор топрагзин тенесине.

Нефес олуб ђи акаан теве дир ђи бис, онуљен, нефесленприс, ве, рузјарисе дахи јаша еде меједендик насд, балкар, англиерџи, суусе, јашаедемезлер.

Су.

Нефес ехаљједе даха биршен башка не вакидур, бана, табир, еиле.

Џу.

Нефес, ичинде, олар, чок бири берине бенземејен зухурџер ве меркум, буудџер шимшекџер ђурутџи, ве рузјарлар.

Нефесден јагајор, топракта јамур, кар, ветолу. Ве битун, бу, зухурџер депџир, ђи рухун, зухурџер.

Су.

Бууд недир ве насд олар дивер бана.

Од.

Водана, од слнечна-
ца, топлина, кога, даја,
опечед, слнчено од то-
на се правад, пурава и
таја, пурава, кога, се,
дигнувад, узадуфод та-
мо се здебелувад и тога
ја, затушувад, земјава.

И мије пак тога тога
облак именујемо.

Пи.

Што севељид магла,
кажими.

Од.

Пуравине кога се ни-
ниско до, земјава, това
је које го велиме магла.
А маглана неје ништо
друго току облак којје
близу до земјава.

Пи.

А како бидувад дожд
кажими.

Одг.

Пуравине, узадуфод,
кога остинувајед се со-
берувајед у капки и о-
тежнувајед, пак, немо-
жад да се запад у за-
дуфод и тога врнед на
земјава као дожд.

Пи.

Како, бидувад, снег,
кажими да знам.

Од.

У студено време, пу-
равине у задуфод ости-
нувајед дури, несе, со-
бран, у капки и тамо,
се учинувајед као слана

Уп.

Те уји нка игрофинте
дилис, кур, тапо, рафе,
дили, нка, ајо, у бојет,
авул еде авули ајо кур
поу гивдет, иде авули
аће поутрашон еде ата-
ер, поуврандет тролин.

Еде на опет ајо атаер
реи пофовм.

Пу.

Чинш, уџојет, мјегуа,
дифтому.

Уп.

Авулат кур јан уиџет
џер тролн ајо аште цџли
повојем мјегуа.

Апо мјегуа, нук аште
асџа џетер пор реи цџли
аште аџер џер, тролн.

Пу.

Апо си бојет шји диф-
тому џнер.

Упр.

Те авула иде фремин
кур уфлатон умбљидет,
иде пенка еде уранопте
опет смундет тапо, ун-
даџ иде фремин еде а-
таер побијен прми трол
сипо шји.

Пу.

Поси убојет вдор диф-
тому тадиун.

Уп.

Иде, мотивте, фтохт,
те авула, иде, фремин,
уфтохин, џер, нук, јан,
бџибур иде, пейка еде,
аће убојет си брии еде

Џу.

Суја џунешин сипак-
љикден џи ачан џунеш-
ден зијаси вуруб ондан
(џерме судук) олур ве ол
џемреи ачан калкар не-
фес деруниде орда кал-
планир ве ол земан то-
прагимзи, т кадтирир.

Ве бис џене, ону ол,
земан булуд дејориз.

Су.

Думан не денџир ба-
на табир еџе.

Џу.

Сулукџер, алџак, ол-
дугу земан таа топрага
меркумдир џи ангисини
дејориз думан.

Иџа думани денџ нч
биршеи џашка саде бир
булуд ангиси џи топра-
гимиза јакн олуб.

Су.

Ја насл, олур, јамур,
бана табир еџе.

Џу.

Сулукџер нефес, де-
руниде ачан саукланир-
лар џи дамладамла то-
планорлар, ве, ахарла-
нир џене алко едемезџ-
ер, нефес, деруниде, ве
ол земан јагарлар, то-
прага јамур џиби.

Су.

Кар насл олур, бана
дивер да билеим.

Џу.

Саук земанда, сулук-
џер нефес деруниде са-
укланирлар џи таа топл-
анимадан дамладамла ве
орда јанд-рлар к-ра џи-

и врнед, на земја, као, снег.

Пи.

Како, бидувад, град, кажими ако знајеш.

Од.

У лето време, кога, се дигнувајед пуравине у задуфод многу високо а уште дигајештисе пуравине, се соберувајед, у капки и у задуфод замрзнувајед, како си биле и пајајед, на земи, као град.

Пи.

А каков је, ветор, и што се вељид, кажими.

Од.

Задуфод по некои ред се раскацувад, и тога, течед по крап, земјава, околу неја.

И това течече од задуфод који течед се вељид ветор.

Пи.

Што је, секавица, и како бидувад.

Од.

Мије гледаме по некои ред светгање у задуфод и денја и ноја које светнувад.

Това се вељид секавица (муња).

Пи.

Што је тотон (грмеж) кажими, како, бидувад.

бије прмитрол си вдор.

Пу.

По си бојет, брешер, днфтому по н дји.

Уп.

Нде мотинте вера кур по угриндет авула иде фремин шум наљт.

Ано, ма, мегриндмеа, авула поумбљиндет иде пенка еде иде, фремин, уакулојет си по ишњен еде арзојет прми трол си брешер.

Пу.

Ано си аште ера еде чш уојет днфтому.

Упр.

Фремин мбас њи ара-да поуљкундет еде а-таер переф мбас скаји, те тролис, барке аја.

Еде ајо реоинмеа нка фремин, цнљи, поколон, уојет ера.

Пу.

Чш аште ветан еде си по у бојед.

Уп.

На пајем доњвер бажмеа дритин иде, фремин еде дит-н еде нати цнљи, ундвзе, си зјарм. Ајо уоште ветан.

Пу.

Чш аште жумон днфтому си поубојет.

би ве јагарлар бутопракта кар ѓиби.

Су.

Ја тоду наса одур бана табир сиље егер бљирсен.

Џу.

Јазн ехаљи земавин-да ачан кааддирланврлар сулуќлар нефес ехаљиједе чок јуксек.

Иља даха ѓотунур ишнен, сулуќлар, топланрлар дамла.

Ве нефеседе бузданирлар наса ѓи, имишљер, ве душерљер топраг узере тоду ѓиби.

Су.

Аѓиба, наслдир, рузјар ве недељир, бана, табир сиље.

Џу.

Ол нефес бир анги ѓе-ред салланпјор ве ол зетман акајор топраг, дишери јандан таки меркуми.

Ве меркум агити нефезден ѓи акаан денљир рузјар.

Су.

Шимкен недир ве на-сла одур.

Џув.

Бис назар едерис бази дефа, шафламаг, нефес дерунде ве ѓундуз ве ѓедељен ѓи ангиси шафклајор.

Меркум, денљир шимшек.

Су.

Не денљир, ѓуруати, банадивер наса одур.

Од.

Тоји глас који се чу-
јед кога светнувад, се-
кавица, това се велид
тотон иџи грмеж.

Пи.

А од што бидувад се-
кавица и грмеж кажими
апо знајеш.

Од.

Бидувад, јељектрина,
која се наодид у заду-
фод

А јељектринава кога
се прерфада, од једен,
облак, у други, иџи в
земи.

Тога изљезувад сил-
на искра од секавица-
на и страшен тутан иџи
(грмеж) у задуфод.

Пи.

Што је јељектрина и
како, бидувад, кажими,
епошка.

Од.

Ељектрина је, такво,
нешто које се, гледад,
у јављенијено му, као,
точно тјело.

Това бидувад кога се
истурувајед, две који се
неједнакви тјела а тије
се секавица, и грмеж.

Пак њиљибар, јогље-
ник и синшур иџи други
некоји смоџи.

Кога даја истријеме,
од влаена влашна тује
се разберувад јељектри-
на какваје.

Јељектрина, протри-
јена од влашна, дигад,
и сламка.

Упр.

Ајо зан циџи уцеџим
кур баје дрвтин ветан
че ајо уџонте жумон.

Пу.

Апо ика чинш, убојет,
ветан еде, жумон, диф-
тому по и дји.

Уп.

Бојед ика евзаа цила
уцундет иде времин.

Апо те евзаа кур по-
удерте ика њи реи иде
хетер сен иде трол.

Атаер дљин, њигац,
репи, ика, ветани, еде,
фрикошун, жумон, иде,
времи.

Пу.

Чинш аште евзаа, еде
сино бојет, днфтому
њнер.

Уп.

Евзаа аште асин њи-
сен циџи училојет иде
пашмеја, си, реџшун,
труп.

Ајо убојед, кур, поу-
дердет, дун, циџи, јан,
јо сеси трупа, апо ата,
јан, ветан, еде, жумон,
опет њиљибар, сонгиџи-
се, еде њибрит, сен, хе-
тер, њи, цила, шиндра.

Кур, тата, ештипеми,
ика љенис те њан аџе
поумаретвешт, евзаат,
си аште.

Евзаа те штипен ика
њан грее еде кашт.

Џу.

Меркум сес њи, иши-
дирс ачан шафлар шим-
шек, шумеркум денџир
џуруати.

Су.

Адиба, неден, омур,
шимшек ве џуруати ди-
вер егер биљарсен.

Џу.

Омур магнетен, ан-
гиси будуур њи нефес,
деруниде.

Иџа ол магнет ачан,
брагиљил-р бир булад-
тен гаире деруниде, ја
от јерни деруниде.

Од земан чикајор ше-
дит шинши шимшекден
ве коркак џуруати, не-
фес деруниде.

Су.

Недир магнет ве на-
си олур бана табир еи-
ље бир њеред.

Џу.

Магнет онџе бир не-
сие олур тир њи анги-
љер њи бирдине, тене
олмаџ, иџа, меркум-
љер дир њи шимшек ве
џуруати, џене, њиљибар,
џумур, магнети, ве, џу-
кур јаот гаире бир анги
саклар.

Меркум олур њи ачан
доџунурљер, њи, анги-
љер њи бирдине, тене
олмаџ, иџа, меркум-
љер дир њи шимшек ве
џуруати, џене, њиљибар,
џумур, магнети, ве, џу-
кур јаот гаире бир анги
саклар.

Ачан езе едељим јапа
абадан орда анлашилр
меркум магнет насалдр.

Магнет езикџи, аба-
дан калдрир ве саман
теџи дахи.

И у темница кога гледаме, некоја, мачка, по кожата од надвор како бидувад, нешто, чудно, кажими и тује се гледад и познавад је. Јелектрина каква је.

Пи.

А кога се, берад, је. Јелектринине у земју аџи бидувад, нешто, чудно, кажими ако знајеш.

Од.

Кога се берад је. Јелектрина за, у земју да се сине.

До каде, поминувад, и зафаџад таја.

Тије, тједа, иџи, се, покварувајед иџи изгорувајед, од, је. Јелектрина.

Пи.

А у, какви, места, се берад је. Јелектрина кажими ако знајеш.

Одг.

Това секоја је. Јелектрина се берад у наивисоки места и дрвја.

Да затова кога грмид грмеж, страшноје, да стоиме под дрвја високи иџи на високи места иџи у кући одтворени.

Пи.

Аџи имад некоја пригода, за, дасе, чувајед, зграда од грмеж кажими ако знајеш.

Одг.

Зачување зграда, това со праће же. Језни се бранид.

Еде иде ертумен кур чилоим доџи маца прми те. Јекура ика јашт сино еквште вџи цџи, гаца, ерета еде, аџе, унанте, еде, иџофет, си, аште, евзаа.

Пу.

Ано кур умбџидет евзаат иде трол ано, бо. Јет, висен, меркуџија, дифтому по и дџи.

Упр.

Кур, поу. Јидет, те, евзаа преи иде трол та у дердет.

Бер ку гаранди, еде баје кија.

Ата, труна, сен, по, у пришен, сен, еџеген, ика евзаат.

Пу.

Ано иде си венди умбџидет евзаа, дифтому, џиер по и дџи.

Уп.

Аџо паспа евзаа умбџидет, иде, ма, наџт, венди еде друна.

По преаџо кур жумон ерикур аште, таријем, нан друн наџт сен прми, венди, наџт, сен, иде, штији че. Јур.

Пу.

Ано киште доџи колап прев, та по урујет, барошони, ика жумон, дифтому по и, дџи.

Упр.

Преруитмеја баромеја аџо, ме, пртек, екурис, урујет.

Ве караник дерудине дахи ачан назар едерис биранги бе. Ди шардан дериси, узере, џи насл, вар биранги. Јер шовши пар. Јак, ве орда, џозу. Јур ве бе. Јенир џи магнет наслдир.

Су.

Ја ачан то. Јанирлар ол магнет. Јер јерин деруниде олурми биршеи, мучзатџи исе де. Ји бана табир еи. Је.

Цу.

Ачан, бириг, едџир, магнетин џи јерин, деруниде до. Јула.

Таа нереје едек. Ѓе. Је. Јор ве иџиши. Јор меркум.

Ол, тене. Јери, ја от, боз. Јурлар ја от јанарлар, меркум, магнетен.

Су.

Аџиба насд мааџ деруниде бириг олур магнет бана табир, еи. Је, егер би. Јирсен,

Цу.

Меркум, хербир, магнет то. Јанр џи еи. Јуксер маа. Је ве агачлар.

Иџа, ол, ичун, ачан, џурутџи, оддиги, земап шубе. Јидир, џи, дурам јуксер агач алтинда јаот јуксер, мааџ, узеринде, јаот ачк еџерде.

Су.

Аџиба, вари, биранги колап џи ја. Ји. Јер мен едтингина, џурутџиден, бана табир еи. Је.

Цу.

Ја. Ји. Јер сакнмаа меркум чибук и. Јен демирден мен олунурлар.

Пи.

Како се наместувајед
кажми.

Од.

Прут од жељездо на-
горнијод краји за острен
го, закачувајед, со. ку-
кљуш завијен околу по-
кривачод, од, зградава.

И крајод, госпуншту-
вајед у источник, иљи
го закопувајед глобоко
вземи.

И кога се догодувад
да, удрид, електрина,
натаја зграда тога еље-
тринава удирад на пра-
тоди поверигава се про-
сипувад вземн.

А зградава неја, ра-
сипувад, останувад,
здрава.

XV.

Толкуваље зборови и
различни разговори који
се од други јазик уна-
шијов смешани.

Пи.

Који се туђи зборови
а који се различни ка-
жми ако знајеш.

Од.

Тије се урвана књи-
га сине разљики, нана-
сани.

Току, овде, некољку,
да истолкувам који се
нашпотребни пак и мије
кога пишме, иљи кога
зборуваме, да, знајеме,

Пв.

Кажми који се.

Пу.

Поси увендонте диф-
тому.

Уп.

Пртек ика екур прми
скаји маи аште теир по-
јакаљни, меџоњи, резе,
еде харке мељуар, ика,
штенин.

Еде скаји по љишо-
јен иде доњи брум, сеи
посељшојен, фел, нде,
трол.

Еде, кур, поуџетман,
тарафе свзаа прми ајо,
штеп атаер те свзаа та-
рафе прми пртекин еде
мбас ајо, екур, унодер-
дет нде трол.

Апо штени нуџ приши
но мбете шиндом.

XV.

Барожеја марвешт ку-
венд, еде, свјешин, на-
фаче, фјаљ, циљи, јан,
икахетер гјуха нде тоно
призум.

Пу.

Циљи јан вегуи фјаљ
ано циљи, јан, свјемун,
нафаче дифтому.

Упр.

Ата јан идељиберти,
парес, џита, скишмеја,
шкруур.

По кату диса табонм
марвешт циљи јан ика
машум тедухет онет еде
на кур шкруим сеи кур
по кувендонм таџим.

Пу.

Двџтому њиер, циљи
јан.

Су.

Насл, јерљерштинир,
љер, бана табир, еиле.

Џу.

Чибуг демирден усту
уџуне свирн џене резси-
љен с-карлар сариг ча-
ти таки етрафинда би-
надан.

Ве уџуну салверер-
љер бир анги бувар де-
руниде јаот, џомерљер
јерин деруниде.

Ве ваки оддугу земан
ћи вурсун, магнет, мер-
кум, бинаја, ол, земан,
магнет вурур ћи чибуг,
узериње ве демир ар-
динде, јерин, деруниде,
дољуљир

Иља, ол бинан, боза-
мајор ве саглам, кал-р.

XV.

Терџуме, њезамлара,
ћи англиер бири обир-
на бенземејен ве анги-
лер башка, лисаниден,
бизим њимизе, карашик
одуб.

Сув.

Англиер дир јабанди
њезам, аџиба, англиер,
дир ћи бири гаиреје у-
имајан бана табир еиле.

Џу.

Меркум, дирлар, ћи,
евели џитаб, деруниде,
битун унмамаклар јазл-
дирлар.

Иља бурда, барнека-
дар терџуме едељим ћи
англиерпек ихтизајансе
џене ве бис дахи ачан,
мухабет, едерис, биље-
љим.

Су.

Табир еиле, англиер
дирлар.

Од.
Туѓи зборови се (ами)
(фришко) (ономад) (пар)
и (приџа).

Пи.
Кажими штоје ами, и
чијаје реч.

Од.
Ами грчка, реч, је, а
мије нашипски вељиме,
(ату,) (но,) (да,) (тапа).

Пи.
Кажиме штоје фришко:

Од.
Расипана грчка, реч,
(фресикон).
А мије, вељиме, пре-
сно.

Пи.
Кажими штоје ономад

Од.
Ономад је, итаја, гр-
чка, реч, која, вељид и
кажувад за нешто не-
когаш, што, је, имено-
вано.

А мије вељиме неки
иљи некија.

Пи.
Кажими, што је, пар.

Од.
Пар је арнаутска по-
кварена, реч, (паљ), а
мије вељиме рало.

Пи.
Аљи имајед, и други,
некоји зборови, не јед-
накви кажими ако зна-
јеш.

Уп.
Вегун, фјаљ, јан, (је-
шиљ) (кападина) (про-
фет) еде (кало).

Пу.
Дифтому, чинш, аште,
јешвиљ.

Уп.
Јешвиљ, аште, фјаљ,
турчишт.
Апо на фом верд.

Пу.
Дифтому, чинш, аште,
кападина.

Уп.
Кападина аште фјаљ
влахисе.
Апо на фом кока кре-
ја еде, каптина.

Пу.
Дифтому, чинш, аште,
профет.

Упр.
Профет аште фјаљ ла-
тинисе.
Апо на фом парадиф-
тошин.

Пу.
Дифтому, чинш, аште,
кало.

Упр.
Кало, фјаљ, гречишт,
аште мвр.
Апо, на, фом, каљи,
сеи каље сеи кааљ.

Пу.
Апо, киште, еде, ђе-
тер њициљи фољмеа јо
сеси, дифтому, пондиш.

Џув.
Јабанџи мухабет одуб
(деспот), (ставрос,) је-
нископос) (јурти) ве пра-
зник.

Су.
Бана табир еиље де-
спот не анар.

Џу.
Деспот, урумчес, со-
зудир.
Иља бис дејорис шех

Су.
Бана табир еиље ста-
врос не анар.

Џу.
Ставрос урумчес, со-
зу дир.
Иља бис дејоруз апис.

Су.
Бана табир, еиље је-
нископос не анар.

Џу.
Јенископос ве меркум
дахи урумчес созу дир.
Насл бис дахи шехи,
бендељери дејоруз.

Су.
Бана табир еиље јур-
ти не анар.

Џу.
Јурти ве меркум да-
хи урумчес созудир иља
бис дејорис татиљ.

Су.
Аџиба варми ве гаире
бир анги созларбир џинс
олмаиб бана табир еиље.

Од.
Имајед и овија се различни гласови а сиве, једно одговарајед.

Од.
Чегли, ве, не, те.
Корито, во, но, то.
Бидувад, можебит.
Крошни, ве, те, не.
Ложник, ци, ве, не.
Постелја, и, ве.
Чожиц а, и, ве не.
Одсел (киселина).
Водовач, мијалница.
Оток вземн.
Каљени, к, ци, ве.
Бразда, и, ве, не.
Узадуд, но, ин.

Пв.
Какваје реч, приџија, што, зборувад, кажими, ако знајеш.

Од.
Приџија је грчка реч у долина Македонија зборувајед, и изговарајед. А мјеје вељиме, принос и мање и стока.

XVI.
Писменица, писање, следује.

Пв.
Како се пишад писма кажими ако знајеш.

Од.
Писма се, пишад, од многу, родови, току, овде ђа кажа некољку, по азбучном реду.

Уп.
Книште еде кљј јан јо сеси зан апо, џиџа, џи фјаљ упрдечен.

Упр.
Копуц а, и, ин.
Текне.
Бојет.
Џибе, т, ата, кји
Мбаљуар, а, те.
Штруме а, кји, о, кјиа.
Љуг а, тељугат.
Оџул.
Уитор куљајен, дора.
Ку колон, уји.
Ѓасе.
В-ја, т.
Наџиле.

Пу.
По си фјаљ аште приџија чин фоље дџотому по и дји.

Уп.
Прџи аште фјаљ гречист, иде, Македони, пошт кувендонн еде фозин.
Апо на фозим те штеписа кишмеа, еде ђаја.

XVI.
Шкрувсора шкрур по-вјен.

Пју.
Сино ушкрујен карте дџотому по и дји.

Уп.
Карте, по ушкрунте, нка шум фиса по кату, ун тадџото дџа, мбас, те арада штиљсис,

Џу.
Вар ве, меркум, дџр, бири, гаиреден, аваздари ерџинс пља битуну бир џуваб верејорлар.

Џу.
Јемени, џер, и, чџфт.
Текне, и, о, шу, ји.
Олур.
Вешикџер бу, о, и.
Јорган, џер, и, о.
Дужек, џер, и.
Кашик, лар, и.
Сирџе, џер.
Абдесџик, абдесаана.
Канад, лар,
Чивак.
Бош тамина кот, на-фиље.

Сув.
Насл џељамдир приџија, ве, не, соџејор, бана диверсипи.

Џу.
Приџија урумџес олуб ве ашаја македонијада, соџејорлар, муабетларина.
Иља, бис, дедџимис, ендугени вариједи, мал, ве мџраз.

XVI.
Каљени бејан мехтубу џељјор.

Су.
Насл, јазнар мехтубџер, бана, дивер, егер, биџирсен.

Џу.
Мехтубџер, јазаедиџирџер чок задеден иља, бурда, дивереџеним, бирнекадар ељџ и с ра, ардинџе.

а, Једно је поздравително.

б, Друго је, тељопис.

в, Трећо, је, поручително.

г, Четврто је преносување.

д, Пето је уговор.

е, Шесто је, признаница.

ж, Седмо је слогница.

з, Осмо је имаонца.

и, Девето, је, намперење.

ј, Десето, је, прошеније.

к, Прејемно писмено.

љ, Обљигација.

Пи.

Што је поздравително писмо и како, се пише, кажим да знам.

Од.

Поздравително писмо кога, пишмие, некому, треба да смислим како и кому, пишмие, а тије се овакви.

а, Копеје.

Љубезна манко.

Здравствунте.

И, поздрави, Петка, Јанка, Марка, и Стојана од моје стране.

Ако жељите чути замене ја сум богу фада, здраво, а и вама жељим од бога здравје и благодат.

а, Њјани аште калзумеа те фаља.

б, Кетер, ате, тељи, шкрумеа.

в, Претис, аште, пореситни.

г, Катрис, аште, чошии наџиџетер.

д, Песис, аште куви-сор.

е, Цашта аште, епре-џиџмеа.

ж, Ештата, аште бомун нка есап.

з, Етета, аште љетра, кшимеа.

и, Наида аште бомун упантуам.

ј, Дијетис аште, љутмеа.

к, Шкронја, мершин.

љ, Темесут.

Џу.

Чишаште шкрија калзумеа фаља еде си пошкрин дифтому тадји уи.

Уи.

Шкронја, калзумеа, фаља кур, шкрин, ђер, њиџиџи, духет, таку и тоим си еде куја пошкрин ано ата, јан, не, кашту.

а, Штиље

Димсошии пона.

Шум тефаља.

Еде калзоје те фаља Петреа, Јанке, Марке, еде, Стојани, нка, ана, тем.

Непо деште тавџони, премун уи јам перендију тепача шиндош ано еде атуре љутем нка перенди шиндош еде газуар.

а, Бирисељамдандир.

б, Ертеси, тељ каље-мидир.

в, Учунџу, смарлама, мехтубуар.

г, Дордунџу садакати ди ашмег башкаја.

д, Бешинџи контракт јаот удет.

е, Алтџи, илме хаб-бер дир, (вкрар, наме).

ж, Јединџи руба, каљеми дир.

з, Секис мехељи таши дир.

и, Докус, мехељи, а-клатша, дир.

ј, Ои, љи, мехељиси, арвоалдир.

к, Сенеџ, адигије.

љ, Темесут, тир.

Су.

Сељам, мехтубу, не, андр ве наса јазар ба-на дивер љи биљенм.

Џу.

Сељам мехтубу ачан, јазариз бирџиме љјазим љи, душунџим насл, ве љиме јазарис ону диверељим ила меркумљер, боње дирлар.

а, Тесвиг.

Севкиџи ваљидем.

Сељам сизе.

Ве сељам соње Петкоја, Јанкоја, Маркоја, ве Стојана тарафидан.

Астретљи исенезабере, бени ичун метих јараба бен саадтааедек саг им, ве сизе даразим јарабдан салк ве љутџ

И ово моје писмо да-
ве ваиде свите здраво,
и живи.

Апотои остајем кољку
поскори одговор од ва-
ша страна, овамо мене
чекам у Солун 25 јану-
ара 1875 год.

Марко Угриноски.
Трговац.

Пи.

Како, се пишид одго-
вор на, писмо, кажими,
ако знајеш.

Од.

Кога пишиме одговор
на писмо треба прво да
одговориме, на това пи-
смо зашто нам је писа-
но пак пошто ђа каже-
ме зашто сме унитани.

Потова посље уписмо-
во ако имаме нешто ви-
ше дачечеме и това пи-
шиме, што, нам, треба.

Пример.

Љубезни Марко.

Здравствујте.

Писмово твоје од 25
јануара, датирано, ова,
год. денеска ми доиде,
се зарадунавме со здра-
вјето твоје.

Накоје ти, и одгова-
рам ако жељаш дачујеш
запас мије сви сме фала
богу здраво.

Еде кијо шкромја име
тају поцете цитвет ме-
шндош еде дал.

Апо, настаи, ембета,
саа ма фриказрик упр-
деч, нка, анете, јотисе,
каха муу прит, уи иде,
сељаник 25 калнор 1875
вјет.

Марко Угринос.
Решнер.

Пу.

Сино, ушкруите, упр-
деч, предоња, шкромја,
дифтому по н дји.

Уп.

Кур по шкруим упр-
деч прешкромја, духет,
пара такувендоим, еде,
упрчим прми ајо шкро-
ија, прсе, поекан, на-
шкруу онет курта див-
тоим прсе јемн пудшин
Мбас ајо настаи иде
шкромја непо кими нш-
сен машум таоим еде,
ајо шкрујемн чин пона
духет.

Штиљс.

Димсоини Марке.

Шум тефаља.

Шкромја јоте нка 25
калнор шкруум, симјет,
сот мука арде, еде кими
у газуар мешидети јоте.

Напарцили, туу, еде,
упреч неано, даш, та-
деце пре каневе цитвет
јемн тепаца, перендију,
шндош.

Дахи, бу, беним мех-
туб, думљенизи, буасун,
саг, ведури.

Дахи, олдем, калрм,
некадар, тезељи, ду-
ваб, тарафиниздан, бе-
рије, бана, бекљејорум,
сељанкте, 25 канунсани
1875 тарије.

Марко Угриноглу.
Тужар.

Су.

Насл, јазилр, мехтуб,
сурједте, цуваб, бана,
табар епле егер билјир-
сен.

Цу.

Ачан јазарис мехтубе
цуваб, лјазим, ен свељ
цуваб, едељим, меркум,
мехтубе њи невичи бизе
јазимш одуб ђене дивер-
дигимиз, земаи, њи, не-
сине сувал едикљерине.

Олдем совра мехтуб,
деруниде егер варисег,
бирнесне, зам, дејељим,
ве ону дахи јазариз, не
лјазим олурса бизе.

Тесвит.

Севкили Марко.

Сељам хатрна.

Мехтуб, сенићи, 25.
тари есинден, кажун са-
ни јазил буђун бана ђељ-
ди ве сенин, сал гиљен,
абер алдигмиза шаз ол-
дук.

Ангисина карши цу-
ваб, верирм, разисен,
билесни бизљери ичун,
биз думљенис, јарабим,
шуђур саг из, буђуни,
саадта едек.

А и тебе жељиме од бога, здравје, и благодат.

И прими поздрав од домањинката Мара и од децата, Цветка, и од Миљка и од Руџа, целивајути руку, поздравјајте, да им, пратиш, беда книга, за пишеше.

Дека, учителод, им, тражид, пропис, секоји, ден за учење да пишу, писмо.

Дибра 1. Марта 1875.

Маикати

Мара Угринска.

Пи.

Кажими како се пише телонис ако знајеш.

Од.

Телонис кога пишеме треба кусо и разборито и гледан, у двадесет речи, да искажеш, све, што имаш казати ономе кому пишеш.

Пример за телонис.

б.

Витоља, Серез
Спасе Јованоски,
трговец.

Бобаћ, три, товари,
кафе, еден, оканица кр-
мес, ока коприна, педес-
сет топови платно, пра-
тими пари, пратно сам
на пошта.

Ристе Кузманоски
трговец.

Пи.

Какво је, поручител-
но писмо, кажими.

Апо еде туу љутеми,
нка, перендиу, шиндет,
еде газуар.

Еде мере шум те фа-
ља нка викућирја јоте,
ештеписа Марји еде нка
воцат, љуља, еде нка,
Миљка, еде нка, љуља,
пусин дора јоте калзо-
ин тефаља, шум та др-
гојим љетра барде пре
шкрумеа.

Прсе мјештри екркоје
шкроња пасдит преим-
сумеа прец, та шкруин,
карте.

Нде Дибра 1. Марс 1875.

Нона јоте

Марија Угринисе.

Пу.

Двотому њер си по
шкруите телни шкруме
по и дја.

Упр.

Телни шкроња, кур,
шкруин, духед, шкрут,
еде маривешт еде ши-
ко нде њизет, фјаљ та,
дифтоини цит чини кије,
тавоини етин ку шкруе.

Штиље телни шкруме.

б.

Манастир Серез.
Спасе Јованисе
решпер.

Патбук тре бар кафе,
њи крмес, њи, оке, њи,
оке и идавш, неседијет,
топ плаура дргому, хас
екам дргова ме пошта,

Ристе Кузманисе
решпер.

Пју.

Си аште шкроња по-
речитини дифтому.

Дахи санада, разинс,
алахдан салк ве љуто.

Ве сељам кабуд еиле
ев адунден, мерима, ве
чоџулардан, бећирден,
ве сефицадан љуљикадан
ељини епеен сељам со-
пљејорлар њи јолајасин
јазн heat јазн ичун.

Ничин, оца, ефенди,
онлардан ерђун тесвит,
каљемн истејор, њи ка-
љем шејрде едељер ми-
хтуб јазза.

Добре 1. Нци Језар 1875.

Ваљиден

Мерима

Угрин огуларин.

Су.

Бана табир еиле насл
јазр тел каљемн, егер
беилерсен.

Пи.

Тел каљемн ачан ја-
зарис љазим кса ве ан-
лашк ве бак, јигирми,
њељамадвересин еи не
дверецени вар исе, она
њи англина јазарсин.

Тесвид, тел, каљемн.

б.

Манастир Серезе.
Спасоја Јован олгу.
тужар.

Памбук уч јук, кафе,
бир, окаљик, крмес, бир
ока ипек, ељи, топ без,
бана мехтубед, пара ме-
хтуб, емвишум, пошта-
њен.

Христо Кузманоглу
тужар.

Су.

Наслдр, смарлама,
мехтубу бана дивер.

Од.

Поручително, писмо, кога, пишме, некому треба само за това, да зборуваме за потребата наша а не друго.

А пошто, ѓа изборуваме нашава работа можеме, да му кажеме, и некоји новине у писмово и то треба, наново, ред да се запише за секоја новина.

Поручително писмо.

Пример.

В.

Воден 1. Марта 1875. г.
Господин Јоване,
здравствујте.

Издрави петка Јанка и Марка.

У ову прилику пишам ти да ми одговорим како је вода и вариво тамо у штин.

И по која цена је на ова денеска, се продавад, и првом, поштом, пишми ценеве какви се.

Пак ако подносид замене, по ценеве, дати, прата, пари, купувај, тамо.

Со овије, зборови, остајем чекајећи у кољу побрзи одговор од твоја страна.

Ристе Маркоски
трговец.

Пи.

Кажими, како се пишад надпис на писмо.

речник

Уп.

Поредитни, шкровоја, кур шкруим на ѓи пљѝи духет веч, пре, ајо, таку вендоим прељипси те тона апо, јо, хетер, ѝнсен.

Апо кур та сосим пуна те тоно настаи мундеми, та диѓтоим, еде, ѝи чин рее иде шкровоја, по еде, ајо, духет, арада нка рее ташкрује, пре пас, вети, реисе.

Шкровоја тепорецини.

Штѝѝс.

В.

Воден 1. Марс 1875.
Зотуји Јован,
шум тешаља.

Еде калзоје, тешаља, шум ѓер тепре ѓер јанке еде ѓер Марке.

Иде таш,, арада, по, шкруу тен таму упрече си пошкон ѝеш еде орис абе иде штин.

Еде ме дла пантумен аште ѝи ока сот, упоштин еде ме нара дргумеа, шкрује му ѝвер пантумеа си јан.

Опет, даш, ене дора, пре му мбас, пантумен, татен дрго хас бјее абе.

Бер кји фольмеа, ембета мецитшин иде саа маа африкафрик упрдеч, нка ана те јоте.

Ристе Маркес
решпер.

Пу.

Диѓтому сипо шкруите шкровоја прми карте.

Џу.

Смарлама мехтубу ачан, јазарис, бирѝме, ѝјазим ѝи саде меркум пчин солѝејѝим бизим ѝхтизамиза, сурѝедте, иѝа денѝ, башка, биршен.

Дахи ачан мухабетимизи, битередеис, пишмизин олдем дивере еде биѝириз ве јени биранги, неснеѝер, мехтубумизде ве меркум. дахи, ѝјазим јениден сра башлаис и хербир јени хабере.

Смарлама мехтубу.
Тесвит.

В.

Воден 1. Језар 1875.
Јован ефеиди
Сѝлам, сизе.

Ве сѝлам солѝе, не-треја, Јанкоја, ве Маркоја.

Букоданѝен хатрина, јазарѝ ѝи бана каршинѝик вересни наса ѓечер јапа, ве пирнич, орда, штинѝте.

Ве анги ѓијат, иѝен, окаја буѓун, сатлар, ве евеѝ поштаѝѝен, бана, јазивер ѓијатлар наса дврлар.

Бене еѝверир се бана ол ѓијатлара ѝи сана мехтуб еденм нара сати ад. орда.

Буѝѝлама калиб, бе-кѝејерек бир ѓун евеѝ, тараѝдан, ѓуваб бана.

Христо Марко олгу
тужар.

Су.

Дивер бана наса, јо-влама мехтуб, устунде, јаз-а-р.

Одг.
Господару
Јовану Доичински
трговцу
У Штин.

Од другава страна се
пшид, од кога је пра-
тено.

Пв.

Кажими како је пре-
носување право.

Од.

Преносување, право,
овака се пише ако имаш
некоја облигација или
некоје узимање, од не-
кого а ти неможеш да
одиш тамо пак ја пре-
водиш на другега, даи
земад париве.

И тога, напишани на,
облигацијава, од зади,
преводод твои овака.

Пример.

г.

По сили, облигацију,
дугује ми Петре Јанко-
ски 120 гр. чарш.

А времево помнило,
уште од Митровден 1874
година.

А мене рабоћево не-
ми допуштајед да дои-
да, у Серез, и парите,
Петре Јанкоски дамаји
платид.

Затова преносим пра-
воно моје од облигаци-
јава, на Николу Попо-
ски трговца тои у место
мене од Петрета парите,
и без суд и у слу-

Уп.
Пре зотуји
Јован Доичинисе
решпер.
Иде Штин.

Ика ана те ћетер, у-
шкрвте ика цали аште
дргоум.

Пу.

Дифтому њиер си аш-
те чошии дрејт.

Уп.

Ктешмеа дреит ће ка-
шту шкрвте даш каје
доџи темесут сен доџи
превта, мариш, ика њи
цали ано теи смунд та-
шкониш аће опет прцеиш
древти јоте наџи ћетер
та маре ата хас.

Еде атаер та шкрупш
прми, темесут и, ика
праи шкрвоја јоте, ће,
кашту.

Шти.с.

г.

Мбас фучи те месутни
мука борч, Петре Јан-
кос 120 грош.

Апо мотни ека прцева
ма еде ика, шиндигтре,
1874. вјет.

Апо му пуна нук ме-
љинови тавји иде серес
еде петре јанкос таму,
пагоје 120 грош.

Пре ајо приова, дре-
ити име ика темесутни
прми никола првџтисе,
решпер, иде, венди, име
ика петре ата хас. еде
на љуђ еде даш нук епе

Џу.
Есендије
Јована Дочо, оглу
тужар.
И Штинте.

О бир тараџан љене
јазар љимден љондерик
тир.

Су.

Дивер бана насадир,
садакати динишмег, ка-
љеми.

Џув.

Садакати динишмег ка-
љеми иште боиље јазар
егер варисе биранги те-
месуд јаот биранги ала-
џак бир, љимден, дахи,
сен орда љиде едемеси
љене динишмирсин би-
ранги гавре љим узере,
парзи адеи.

Ве ол земан јазар син
сенедте ардијандан ди-
ништинни сениџа, бо-
иље.

Тесвят.

г.

Сенет муџипинџе бана
борчлудир петре, анко,
оглу 120 гру љечен ахче.

Зира вадеси љечиниш,
даа касмден 1874. сене.

Ља бана, амел ље-
рим араламаз љи љеље-
им серезде, ве меркум,
ахчен петре јанко оглу
бана удесли.

Ол себеби љичун дини-
тирим садакатими бу-
те месудтен никола па-
наз оглу узеринде, ту-
жара љи меркум беџим,
сеџи ринде, петреден,
паран, ве нуџумедсиз,
ве ваки одурсе нуџумет

чају со суд од Петрета
Јавкоски даји земад.
Јован Иљјоски.

Овде треба да се по-
тврди у суд.

Пи.

Како се нише уговор
кажими ако знајеш.

Одг.

Уговор кога пишине,
треба напире да каже-
ме тије лица између ко-
јије уговорено и зашто
је уговород.

Д.

Уговор.

Кои је између г. Ан-
дона Тримоски трг. ов-
дешни од једна страна.

И Иљја, Јованоски,
челника, зидарског, од
друга страна, по долу,
сљедујуће уговорено је,
и закључено.

1. Челник Иљја оце-
нио је по наметков кои
је од негова, рака, на-
правен за једна, кућа,
од, три, пода, кровена.

Да господару Андону
Тримоски тргов од Со-
дун на негово, ме-
сто у Содун, направид,
и уговорено је оваке.

а. Грађа дрвена стл-
пови птици и греди.

б. Камен, пекови вар,
песок и вода.

в. Берамида, жеље-
здо, брави, резница, и
бруће.

ме љуђ нка петре, јан-
кес тамаре.

Јовани Иљјос.

Катв духет та убесо-
је иде љуђи.

Пу.

Си по шкунте доњи
кувисор, дифтому, по н
дји.

Уп.

Фоиштор кур пошкру-
им ма пара, духет, та-
дифтом ата фача нка,
медис, циља, аште, ку-
вендошин еде чин аште
фјаљ.

Д.

Кувисор.

Циљи јан, њн, меће-
тер зотуни андон тримес
решнер, катус, нка, њн
ана.

Еде, Иљја Јованис,
мјештер, крије, мурар,
нка хетер ана мбас по-
шт, вјенте фоишин аште
еде м-шиљур.

1. Мјештер Иљји спа-
нтове мбас фатурин нка
дора, те ветис, бароум,
преви, штен, нка, тре,
штруар вјерч.

Зотуни, Андон Три-
мисе решнер нка сеља-
ник прми вендин етисе
нде сељаник та бароје,
еде, кувисур, аште, ће,
кангу.

а. Пештруме друнисе
штиљ драса еде трата.

б. Гура, тула, крћељ,
шур еде уји.

в. Берамид екур, бро-
ска, резет, еде гожд.

пљен, петреден, јанко,
огљу алс-н.

Јован Иљја, огљу.

Бурдалјазим нућумед
азредљери тастник, ед-
син.

Су.

Насл, јазилџир, конт-
ракт, дивер, бана егер,
биљирсен.

Џув.

Контркт ачан, јазар-
рис љјазим си евељ ди-
верелџи меркум, чере-
љери, њн анги, мабени
љерниде назар, олмиш,
ве неје назар олмиштер
дахи.

Д.

Контракт.

Ангиси, олуб, њн, ма
бенљеринде нам мис-
нинде андон тримооглу
тужар бир тарафдан.

Ве Иљја Јован оглу,
дуварџи, калфа, гапре,
тарафдан, њн, с
раја љељен, назарџи ве
џилџениг.

1. Иљја калфа ресим
суриједте њн ангиси нам
џи месинин, ељвден,
јалу олуб кимед едми-
штер, бир, ев ичун, уч,
душеме је курулмиш.

Џи намџи, мисинде,
Андонаџија Тримеоглу,
тужар сељаникџи онун
ј е р и н е, сељани-
где, јансин, ве назар,
олуб бољедир.

а. Тересте, одунден,
дирекљер, тахталар ве,
џиришљер дахи.

б. Таш, тулазар, џи-
ришљер ве су дахи

в. Терамитљер, де-
мир, фрекџилџер, ба-
гламалар, ве енксерљер.

г. За ѕидарски, столарски, делачки, бојажиски, и жељездарски, да за сиве овие напред речени рабоће и потребување.

Сам чедник Иџија је одговорен, и за једна година (или три) готова кућа господару Андону Тримоски трго. од Содун да му ја предаје.

1. Г. Андон, као домаћин од кућава своја, дажен је да платид чеднику Иџији три хиџјади љири царски, као цената и уговорена, цена за даму, псилатид, кућава, своја чедник Иџији и овака.

а. Сега напред мудавад за пех 400 љ.

б. Кога љасе исконајед основите и над земја да се поравнид зиждод 600 љ.

в. Кога љасе озиад, еден под над, земја да му дајед 300 љ.

г. Кога, ља се, озиадад другијод под даму дајед 300 љ.

д. Кога, ља се, озиздат, и трећијод, под, и покривачод, да, наместид и покријед, 350 љ.

е. Кога, ља се, измажед, од надвор, и тронјовите дасе сонад, да му дајед, 250 љ.

ж. Кога, ља се, измажед, од виотра, и враћево и прозориве дасе, наместа, да му, дајед 400 љ.

з. Акога ља се наместид стенивие и подовиве и као добро изработана дасе, преда, го-

г. Пуна, мурис, шкмбисе, денисе, бојажнисе, еде, екурарис, по, прекија цно кувиса парес, оошни, цуна, еде те чо-духет.

Вет мјештер, Иџија, аште нан упрдетор еде преви, вјет, (сен, тре), азр штеп, зотунни, андон, тримес решпер ика сељаник та по епе ме-чеље надора.

2. Апо зотунни андон си зотунни ика, штепи, теветис, фатор, вет аште тапагоје мјештер Иџији тре ми, љира, емретис сипо пайтоум, еде, кувисор пайтумеа преи тапо пачоје штепини еветис мјештер и Иџиите, надора не кашту.

а. Четврти пара поепе 400 љ.

б. Кур тауермојед темелин прми трол еде таурашпоје мури 600 љ.

в. Кур та, поумуронте ни штруар прми трол таепе 300 љ.

г. Кур та поумуронте еде ћетер штруар таепе 300 љ.

д. Кур тапо умуренте еде третисе штруар еде бабуар, тавендоје, еде, тамбаљоје 300 љ.

е. Кур та поунците ика јашта, еде, скеље, та, здрипини атаер тапоене 250 љ.

ж. Кур, тапоунците, ика мбрена еде дерат еде Ђеље пендерет та поувендојет атаер та по епе 400 љ.

з. Апо кур та поувендои шкељеа еде пенструме еде сен мир епу-

г. Дуварци, ишава, дограмаџилере, марангос, ишине, бојаџи, ишине ве демирџи, иши, одуб љи битуну, бурда, андигимиз, ишлере, ер, шеи, љазим, оадугуна.

Калфа Иџија, цувабчидир ве бир, сене, ја, от уч сене, вадесиљен, азр ев андонаџи тримо-огљу, евендије, туџара, сељаникџи љи она тес-љим едсин.

2. Андонаџи ев саџби одуб љи љенди евиден борчлудир, љи, удесни, Иџија калфаја, уч бин, љира сари, азизџе, тачеси љи пазар ве кимет Ђесилан паха љи удемегичи љенди евини Иџија калфаја евет, боље.

а. Шимди, евељ она, веријор канар 400 љ

б. Ачан темеллер казб битирефек ве јер устунден дувар, чиксин, јавил 600 љ.

в. Ачан дуварлар бир бојун топраг узере јап-лаџак ол земаи версин 300 љ.

г. Ачан дуварлар јап-лаџак ве џинџи, душеме си версин 300 љ.

д. Ачан дуварлар јап-лаџак ве учунџу, душеме, дахи, ве чатџи, јерљешсин јуртсун, вередек 350 љ.

е. Ачан сувадтираџак дитардан ве скељељер индирсин ол земаи версин 250 љ.

ж. Ачан сувад-тираџак, ичерден, ве кануљери ве џам, чершевељер јерљешсин, ол земаи версин 400 љ.

сподару од куќава даму
всплатид уште 400 л. п.

Ова, уговор, на два
преписа, је, написан, и
један препис се наодид
при, господара, од, ку-
ќава а други причелни-
код мансторски, које и
једна и друга, страна,
со подисод свои го у-
тврдувајед, пред, овде,
подисани сведоци.

1 Марта 1875 год
У Солун.

Уговорачи
Андон Тримоски,
домаќин
Иљја Јовановски
маистор.

Сведоци

Петко Јанкоски, брдар,
Никола Јанкоски, тер,
Стрезо Попоски, ковач.

Пи.

Како се пишид, при-
знавица кажимп.

Од.

Признавица кога пиши-
ме треба да кажемс од
кого, нешто, кога, уни-
маме, и зашто ја даваш
све, да, напишеш, раз-
борато.

е.

Пример.

Признавица.

На 120 гр. чарш. по
коју ја доленодисани.
примам од Никола Сто-

новшун, та, по ене, зо-
тувји нка штеп дот пое-
полагаје, еде, маа, 400
љира верде смретис.

Кји кувесор при дун
шкровја аште, шкроум,
еде њи шкровја ушн-
дет нге зотувија штепи
ано ћетер нге краје мје-
штерис цвља по еде њи
еде ћетер, ана, меимзаа,
шкрумеа ветис поебесо-
ни приаре, кату шкру-
шин бејандијат
1. Марс 1875 вјетви иде
сељаник.

Пантошпор јан,
Андон Тримес,
зотви штепит.
Иљја Јованисе
мјештер крије.

Бејанди

Н. П.
Ђ. Р.
Тр. С.

Пу.

Сино шкруед епрењ-
јомеа, дифтому, њнер.

Уп.

Епрењјомеа кур пош-
круим духет тадифтоим
нка, цвља, висен, кур,
марим еде прсе поениш,
цвт, ташкрује, маршин,
вешт.

е.

Штиљс.

Епрењјомеа.

Прми 120 гр. чар. м-
бас пла уни поште шкро-
ум емора, нка, Никола,

з. Евет ачан јерљеш-
тиредек басамаклар, ве
душемељер ве емћи ве-
љах, љиби, битирмиш љи
тесљим едсин ев саби-
је ол земан уде битир-
син даха 400 љира са-
ри азизије танеси.

Букоктракт љи тес
вид-те јазил-дир ве бир
тесвид булунур ев саби
коинунда дахи гавре
си булунур калфа љија
коинунда англини, љи,
ве бир евед, гавре, та-
раф дахи љенди визан-
љен, тастик, едејорлар,
намћи мисниљер онунде
бурда јазил олуб шахи-
тљер.

1. Језар 1875 сељанигде.

Контрктчиљер,
Андон Тримоглу
ев саби.
Иљја Јованоглу
калфа.

Шахит

Г. П.
Г. Р.
Г. С.

Су.

Пасл, јаз-а-р, икрар,
наме бана табир еиле.

Џу.

Икрар наме, ачан ја-
зарис, љјазим, дивере-
љим љи љимден бир шеи
ачан, адриз, ве неичин,
верирсин, битуну, јаза-
син авлашик.

е.

Тесвид.

Икрар наме.

120 груш љечен ахче
агри ардинде бен сонде
јазли олуб аддим, Ни-

вкоски за одилатување по уговору, који је направен да ми одилатува, Дуговаћево, негово, на месец те затова, за овја месец Јануар 1875 год. ми платил дајемму ову признајиду и мојим подинсом, потвртува, у струмница, 1. Фебруара, 1875 год.

Стојко Петкоски
земједелец.

Ив.

Слогница како се пише кажими.

Од.

Слогница кога пишме треба да кажеме напред од чја троговина је и за кого ја пишме и име, и презиме, пак, после да пишме со ред тје створови који сме, муји продаје и поколку гроша и пара.

Промер.

Ж.

Слогница.

Од, трговину, Јована Поповски, од Содун.

За господар Арса Кудуљоски из Охрид.

1-во. 20, оки, суво грозне по 1 гр. и 30 пар. 35. гр.

2-го. 10 оки, крмес, по 85. гр. 850. гр.

3-ћи. 3 тона платно бобањено, по 60: гр. и 30 пр. 182. 10.

Укупно 1127. 10.

стојкос препагумеа мбас кувисор циљи аште бапроум талому пагое борџин етисе прми муи по пре ајо прекји муи калвор 1875 вјет, мукапагове покам епаун, кји, епређофмеа еде мешкровнаја тем побесова уи иде струмница 1. Муи шкурт 1875 вјет.

Стојко Петкос
љаронтор.

Пу.

Епачошии си ушкрупте дидфому.

Уп.

Есапшин кур пошкруим, духет, тидифтоим, пара нка кунт решперљик аште еде прециљи поја, шкрум, емни, еде, приемини опет, настан, ташкруим, мерен, ата, барумеа, циљи, еким, шите, еде, касаа, грош, еде ас.

Итиљс.

Ж.

Шкуроња есапнт.

Нка речперљикии, те Јовани Пријатисе селанвикис.

Преи зотунји Арсе Кудуљисе, нка Орије.

1. 20 оке, рум, сати ка 1 гр. еде 30. ас. 35.

2. 10. оке, крмес, ка, 85 гр. 850. гр.

3. 3. топ, плаура, бамбукис, ка, 60 гро. еде 30 ас. 182 10.

Цио 1127. 10.

коладан, Стојко, оглу, ћи контракт удемегине ардинце ћи јашњи одулуб аји башнида, онун, борџуну бана удесен ве меркум суриједте буан, башина таријесинде бана удемиш канун, сани 1875, сенеје, бу иклар, намеји веририм ве ћендим, имзам, иљен, тастик едерим стру мицеде 1. Шубат 1875 сене.

Стојко Петко оглу
чиџиши

Су.

Есап каљеми наса јазилџир дивер, сана.

Џу.

Есап каљеми ачан јазарис љјазим диверљим ивтида ћимин тидаретљикден див ве ћиме ичии јазажориз исми ве лаг-мини ћене сонра јазажим с-раиљен меркум шеилџери, ћи ангиљери она самтишик, ве качер круш ве пара.

Тесвид.

Ж.

Есаб каљеми.

Тидаредтен Јован Папаз оглувун сељаникљи.

Нам, ћи, мисни ичун, Арсо Кудуљоѓу Охридљи.

1. 20 ока куру узум, 1. рер. круш, ве отузер, пара, 35. кр.

2. 10 ока крмес, 85. гр. кру. ока си 850. кр.

3. 3 топ, памбук, беи, 60 кр. ве 30 182 10.

Цеми 1127. 10.

Наплатијо Јован Поповски 1. Марта 1875. год у Солун.

Пи.

Како се пишид имаовица, кажими ако знајеш.

Од.

Имаовица кога пишид ме треба да кажеме од местово, ширина, и должина да, кажеме и да, назначиме името аџије, доице, нива, љивада, кућа, воденица, и љи, што, даје.

Потом да кажеме сусједи, кои од која страна је сусјед и како мује име и презиме.

Пример.

з.

Имаовица.

Од дозје моје које се наодид у дозјана гумендеска јованица, именујемо место.

Должина 60 сожни а ширина 40 сожни.

Између сусједи Риста Доневици трг, од, војстична страна, а до Петко Кузмановски од западна страна а до Коста Николоски од северна страна, и до андона кожуваровски, од јужна страна.

Го продавам смиљеве буњински трг, из Солун за триста гроша чаршиски које мији платид.

И смиљета буњински, напред, реченог, тргов, напред, учинувам стован на дозјето моје и од сега,

Емаре, парат, Јован Прифитис, 1. Марс, 1875 вјет иде сељаник.

Пу.

Сино ушкрунте кимисора дифтому по и дји.

Уп.

Кимисора, кур емкруим пара, духет, та дифтоим нка вендин џант, еде џати, са, аште, та дифтоим ташкруим емнин чун, аште, венеш, ара, љивад, штеп, мулија, сен чинш данш.

Пастан, та дифтоим, еде те комши ит. циљи нка да аша аште емнин еде прми емнин.

Штиљс.

з.

Кимисора.

Нка венешт еми циљи учиндет иде венеша гумендес прми венди Јованиц, џошњин.

Еџати, аште, 60 паш ашо данш, 40 паш.

Намрдете комши Ристе донес речи, нка аша ку дель, дили, ашо, џер, Петко Кузманис нка аша кууте дили ашо џер Коста Николас нка аша мурани еде џер андон кошоварисе, нка аша те кблес.

Ешита смиљи буњински речпер нка сељаник пре трећит грош чаршенсе циљи по му, ка пагове.

Еде смиље буњинске, паре, џошњин, речпер, поборова штеписор прдо вевеши еми еде нка

Удемиш, мемури, Јована Палазоглује 1. Језар 1875 таријеси сељаникте.

Су.

Тапи насл јазилр, бана табир, ешље, егер, бљиврсен.

Цу.

Тапији ачан, јазарис, љязим диверељим, мааљден, џенишљиги, ве, узундуги, некадар, дир, диверељим ве билетирељим, исми, аџиба, баа, ми тарла, ми, чапр, ми јаот неисе.

Олдем, диверељим, коншуљер, џим анги тарараџ дир комшу, ве, исми, ведагми наслдир.

Тесвид.

з.

Тапи.

Беним мал баадан џи англис, будунур, гуменде, баалар, ехаљиједе, Јованица, мааљде, ашилан.

Узундуги, 60, колач, дахи џенишљиги, 40 колач.

Ти коншу мабелнљеринде, Христо донеоглу туџар џун догусу тарараџдан ве, Петко Кузманоглу, џун, батиди, тарараџдан ве дахи андон џурчиоглу кбље тарараџтан.

Сатајорум, смиљкоја, буњин оглу туџар, сељанингтен, учјус, круша џечен, ахе, англиџери, џи бана удемиштер.

Ве, Смиљкоји Буњин, оглу евел андигим ту-

напред секои, да познавад смиљета, за, домаћин и по негову вољју, нека си, угаћад, како, домаћин свол, 1. Март, 1875 година у Вељес.

Продавач

Петко Јанковски,
земјуде од куманово
Сведоци.

Н. Н.

П. П.

Ова, имаоница, како, истинита, потврдувад, суд Вељески.

№ 100. 1. Марта 1875
године.

Председник.

Пп.

Кажими како се нине
намиреше, ако, знајеш.

Од.

Намиреше кога пишпе
ме треба да кажеме из
меѓу, кого је, и зашто.

И да се напише сета
работа, која, је, текла,
и наипосле да се каже
који кому то давад или
се два токмо гласна пре-
писа се на правени.

Пример.

и.

Намиреније.

Које ја долуподписа-
ни, дајем од моја рука,
Петкове Јанковски трг,
од Прилеп, за јо, кила,
пченица, коју имад по-

ташти препара пас вет,
та пјоте смиљзи преш-
тенисор еде мас, мали,
ветис љете, дривоје, си
по штенисор вет 1 Март
1875 вјет иде вељес.

Шеситор.

Петко Јанкисе,
Нка Куманова.

Бејанци.

П. Н.

П. П.

Кји кимисора си вртен
покабесове љуџи веље-
сисе.

Пу.

Дифотому, поси, ушк-
рунте, дашурисора по н
дји.

Уп.

Дашурисора кур пош-
рум духед тадифотом,
икациљи намрдете аште
еде прсе.

Еде, та, ушкрун цие,
пунн, ц-ла, аште, ереџ,
еде пастав, тадифотом,
циљи кекуши поспе, сен
јан дуји равш, задик-
тошни шкроџја јан ба-
роум.

Штпље.

и.

Датурисора.

Циљи уи поште шкру-
шин, поена, нва, дора,
пме, Петгут, Јанкисе,
речпер, нва, приљени,
пре, 10, киље, грун, ци-

џари мал сахиби сиљед-
тиририм бени, бага узер-
риде, не шимден, сонра
вљерије, херџес, смиљ-
који, беиљесин, малса-
хиби, нчун, ве, онун, а-
раде, ардинце, тертиб,
едсин, бенди, мал, са-
хиби љиби 1. Језар 1875
тарије љуриљи ехаљи-
једе.

Сатан.

Петко Јанкоогу,
Чвџти, кумановали.

Шахитљер.

Асан Усеин.

Ахмет Осман.

Демир Сељимоглу.

Меркум таиџи сада-
катџиби љуџумед, азре-
тљери, тастик, едејор.

№ 100. 1. Језар 1875.
тариједе аһим.

Су.

Бапа табир еиље наса
јазилр, аклашма, егер,
биљирсен.

Цу.

Аклашма, ачан, јаза-
рис љјазим диверелим,
ћимљери, мабеиљерин-
де олуб ве пейчин дахи.

Ве, јазиле-и, битун,
иши, ћи, англис, ваки,
олдугу ве енсонра, ди-
вересин, анги ћиме, ве-
ријор јаот исе, ићи та-
мам сесељи, тесвид, ја-
или, всељер.

Тесвид.

и.

Суљџ, наме (аклашма).

Анџији ћи бен сонде
јазљи олуб бенди ељим-
ден, веририм, Петкоја
Јанко, огду, тужар, при-
љешели, јо. киље богда-

уговор од, наш, који, је, направен, између, нас, 15 Мајта 1874 год да ми давад.

Ево денеска, ми издад подиуно све по напред, реченог, уговора, затова, му, дајем, ово, своје, ручно, писано, намирне, пред, овде, подисани, сведоци, и, немам, више, ништо, од, Петка, да, тражим, сво, по, тврдува, со, своје, ручни, подис (печат) овде, ка, де, имево, и, презимево, моје, 15 Марта 1875 година.

У Битоља.

Андон Кузманоски,
трговац.

Сведоци.

П. Н.

Г. И.

В. Д.

Прошеније.

ј.

Пример.

Суау округа дибранског.

Андон, Фиданоски, од округа, дибранског, срез дримско грло, од село Луково по, облигацији, од, 600 гр. чар, која је написана 1-ви. Септембра 1874 година дугујем и времево поминадо и Андон, уште, неми плати.

Зато, молим, славни, суд, окружје, деборско, речтног Андона, да го,

љи, екиште, мбас, куви-сор, тона, циљи, аште, баровшии намрдете, не-ве, 15 Марс, 1874 вјет, таму све.

Че, сот, му, еке, еп, цити, пљот, мас, пара, ошни, те, кувиасор, пре, ајо, поја, епа, кји, ме, ветим, дорас, шкросни, бејанциите, еде, скам, маа, добисен, нка, Петка, такркоо, чено, бесо-ва, ме, ветим, дорас, шкросија, (миир) кату, ке, емни, еде, прми, емни, име, 15 Марс, 1875 вјет.

Нде Манастир.

Андон Кузманисе
речнер.

Бејанци.

П. Н.

Г. И.

В. Д.

Љутмеа, (арзовал).

ј.

Шти.џс.

Нде љуји казан, Ди-брас.

Андон Фиданисе нка казан дибрас пидељзот грика, дримисе, внат, лукова, бас, темесутин, нка 600 грош чаршисе, ц-ла аште, шкросум, дитиите парамуните парас 1874, вјети, мукаборч, (фавторвет), апо мотин кашкоји еде Андон маа нук мукапагове.

Преајо пољутем, љуји мад, казан, те дибрас,

ичун љи англиси вариди бизим, контракт, мучениши љи англиси јављи олуб мабениљеримзде, 15 језар 1874 тарнеши, бана версиа.

Иште буђун бана теслим адмиштер битуну љи свељ андигимиз контракт ардниде од ичун тарафимдан веририи буну љенди ељимден јазли суљфнамен, љи, бурада, јазљи шантлар, онунде, ве тарафимдан, даа ич бир шев, јок, љв, исте-јем Петкодан иште тастик, едерум, љендим, ељимден имзаље (муурипљен) бурда љенди, исмии ве лагмии јанда 15 Језар 1875 сене.

Манастирда.

Андон Кузманоглу,
туџар.

Шантлар.

А. У.

Р. М.

В. А.

Арзовал.

ј.

Тесвид.

Добре казаа поћумед азретљери.

Андон, Фидан, оглу, добре, ибаљја, дримко-лу, изирден, лукова карријели сенеа, мучинице алтијус круша љи, јазљи олуб евељи иљузде 1874 тариједе бана бурџаудир иља вадеси, љечмиштер, ве, Андон, даа бана удемеди борџу.

Шу од ичун, каза и оћумед, азретљерине, рица, едсјорум, љи ан-

позовед, силом, власти,
 љасе судиме, 1 сентем-
 бра 1875 год. у Дибра.
 Покорни слуга.
 Петко Јанкоски,
 граѓанин

Пи.

Какво, је, пријемно,
 писмо кажими ако зна-
 јеш.

Од.

Пријемно писмо кога
 пишиме треба да каже-
 ме у писмо од кого при-
 имаме тои створ и на-
 име даго речеме и ко-
 му каде треба даго да-
 јеме.

Пример.

К.

Пријемно писмо.

Које ја долуподписа-
 ни дајем од моју руку,
 Ристове, Петкоски, од,
 ресен за пет окви риби,
 који, мија, предаде, у
 мои руки даји, однеса,
 и даји дадам у битоља
 Стојану Анѓелкоски тр-
 говцу.

За това му го давам
 ово, својеручно, писмо,
 које, ако, неја, свршам,
 таја работа ја, одгова-
 рам 1. Маја, 1875, год.
 уресен Дамјан Огнено-
 ски од воштарани.

прменд шин Андони та-
 по, пруне, мерепни, љу-
 љис, дот, уѓикоиме, 1.
 Муитенара, 1875. вјет,
 иде дибра.

Петко Јанкисе,
 шерљи.

Пу.

Си аште шкроњја ме-
 рисора, дифтому, по н
 дии.

Уп.

Мерисора, шкроњја,
 кур шеруниме, духет, та
 дифтоим иде шкроњја нка
 циљи поемарим ајо даа
 еде ме емин, та по оо-
 име еде, пре, циљи, ку,
 духет дата епим.

Штиљс.

К.

Мерисор шкроњја.

Циљи уи поште шкро-
 шни кам ена нка дора,
 име, па, Ристе, Петкос,
 нка ресен пре пес ока
 пешка циљи му, ка епе
 иде дора име тапо ечоо
 еде тата еи иде мана-
 стир, надора, Стојани
 Анѓелкос речнер.

Преајо, пое нимза ки-
 јо медора ветис, шкро-
 њја циљи поненук соса
 ајо пунн, уи, дот, упр-
 деча 1. Маји 1875 вјет
 иде ресни.

Дамјан Огнисисе нка
 воштарани.

дгм андону давед едси
 лућумед шедитљигиљен
 муаћеме, едељим 1. И-
 љуљ 1875, тарије де-
 бреје.

Марус кул
 Петко вељеди јанко
 шерљи.

Су.

Насл дир аманет на-
 ме бана табир епље е-
 гер билџирсен.

Џу.

Аманет наме ачан ја-
 зарис, љјазим, дивере-
 љим јазн дерупиде љи-
 мден тесљим бизе олу-
 нди меркум шеи ве пе-
 минде дејељим ве љиме
 нереде љјазим, тесљим,
 едељим.

Тесвид.

К.

Аманет, наме.

Ангији љи бен сонде,
 јазил, љенди, ељимден,
 верерим ристоја петко,
 оглу реснаљи беш ока,
 балк ичун ангиљери љи
 бана, тесљим, едти, љи,
 бен, љотурун, ве дахи,
 тесљим едејим манасти-
 ра стојан анѓелкооглу,
 тудара.

Шу од, себеби, ичун,
 она веририм буну, љен-
 ди ељимден аманет на-
 мен љи, егер, бен, мер-
 кум иши битирмесем бен
 цувабчи јим меркум ише
 1. Пјар 1875 реснаја.

Дамјан Огненоглу
 воштаранљи

Пи.

Како се пише, облигација важими ако знајеш.

Од.

Облигација се пише, од три руке.

Еднаје на чест лични.

Друга, је со, добри, људи или јемци.

Трета се, пишид, со, залог кућа, нива, лозје, и друго нешто.

Које ја хакажа една со јемци.

Пример.

Л.

Облигација.

Од 100 гр. чар.

Које, ја, долуподписани земам на зајем од Асана Усеиноски, скопјанец, за, еден, месец, време дамуји врата, но ако, ји, неврата, ја, му, давам, замене, добор, платец тој ња платид.

И уговорено је така, ако се догодид, повремено после да останад и оваја работа со, суд, дасе вршид тога, даму, плаћа 1/100 месечни интерес дури, даму исплата 1. Априља 1875 год. у Охрид.

Добор плаћач,

Ристе Кузманоски,

од Требеништас.

Д-а-жик,

Петко Андоноски,

од Месокастро.

Сведоци.

Н. П.

А. Т.

Т. А.

Пу.

Сино ушкрујет темесут, диктому, по и дји.

Уп.

Темесут ушкрујете нка тре арада.

Њјани аште на беса-фачес.

Њетер аште ме, мир, њерна сен њефиљ.

Трети, ушкрујед, ме, реим штеп, ара, венеш, еде њетер сен.

Цили уи дот, дикто, њи темесут, ме, њефиљ.

Штиљс.

Л.

Темесут.

Нка, њи њинт гро.

Цили уи поште шкросни уаун нка асани усеписе шкупис преџи, муи мотив татакте прап по, не, нук, такте, уи, по еве, премүү, њи њефиљ аи та пагоје.

Еде кувисур аште ашту и по удетман маз, мотив настан та мбете, еде, кји, пуна, ме, њуџ, таусосе, атаер дот паго, уи, 1/100 мунсе мамеље њер та паго дити, 1. Прељ, 1875. вјет, иде, Орпје.

Њефиљ.

Ристе Кузманис,

требеништас.

Фанторвет,

Петко Андоносис,

нка Месокастро.

Бејанци.

Н. П.

А. Т.

Т. А.

Су.

Темесуд насл јазилр, бана табир еиле, егер, билърсен.

Џу.

Темесуд јазилр уч турљиден.

Бир јазилр чере ихти-бара.

Гаире јазилр еи њефиљер иљен јаот њефиљ.

Ангији бен дивереим бир њефиљилен.

Учунду јазилр, реим, иљен ев, тарла, баг ве, гаире песнељер.

Тесвид.

Л.

Т е м е с у д .

Јус круштан, ангији, бен соуде нзмз дивереи ондуч ал-р-м асан аадан усени оглу ускупил бир аи вадеси иљен њи она, чевирем, иља, њи бен чевирмесем, тарифидан веририм њенди невисме, њефиљ, њи, меркум удејецек.

Ве буна џоре, пазар, едикт онље њи ваки олурсе, вадеден, сонра, калсилаар ве, бу амел, пофумед таригилен битиреим, ол земаи, намџи, меснеје мемуриим удемегине 100 бир круш фазз аји башина, таа удемегимм битиреим 1 нисан 1875 тарије ориједе.

Њефиљ

Ристо Кузманоглу

требеништали

борљинодуб.

Петко Андоноглу

месокастродан.

Шантљер.

Турски кога се пише зашто зафаќад од десно кун лево треба у секоје писмо, дужникод, иџи који праќад писмо да се подпише на лева страна.

А, сведоци, да се, подпишују, на деснава, страна.

Пи.

А ту чест, иџи, над, писмо, у надпису, иџи, кога зборуваме на уста на возвишена љица.

Како, да, зборуваме, иџи да пишме кажими ако знајем.

Од.

Мије кога пишме иџи кога зборуваме, на уста ва некоји.

Треба секому, возвишеном љиду сироти достоинства њихни и чест да учиниме.

Пи.

Кажими за секоје достоинство, како, треба, да зборуваме и да пишме надпис.

Од.

Почесни надписи многу, се, и секакви, току, овде, неколку, дакажа.

Пи.

Кажими који се.

Турчиш кур дот шкружет прсе заје ика дјата еде иге манч, шкрунте, духет, иде нас, циџи, шкроња, борџи, сен, куш дргоје доџи карте та ушкрује емин, теветис прми ана, те манч, апо бејанџинте, та ушкруи прми, анате, дјат, наскан.

Пу.

Апо икрам сен, прми шкроња, иде, шкрумеа, куја, пошкон, сен кур, кувендонм мегоја мењеријад мал.

Си, духет, тафољим, сен та шкруи дџетому по и динш.

Уп.

Неве куришкруим сен, кур, ковендонм, мегоја, медоњи циџи.

Духет и-нас куш њерји мџаче наџт напар ихтибарин те ветис еде икрам та баронм.

Пу.

Дџетому пренас, циџи, икрам, си, подухет, такувендонм еде, ташкруим шкроња прми се куја пошкон.

Уп.

Шкроња, прмисе јан, шум, еде, џишчвар, по, катудиса дот, дџето.

Пу.

Дџетому циџијан.

Турче каџеме чунки, сатарачтан, башданир, ве сола јуруерек јазниџи љјазим хербир мехтубе јаот сенедте џим борџуодуб, ериф, јаот, џим мехтуб џондерирсе џиме џенди имзаји, јазсин, јазиије, сон, уџине, сола.

Дахи шахитџер џенди измалари јас-синлар сатарава.

Су.

Ја ихтибар јаот мехтуб узеринде аџан сонџериз еџифшанли ерифџере јаот јоклама ја-здиџимиз земап.

Нас-а сонџеџџим ја от јазаџим бана табир еиле егер биџирсен.

Џу.

Бис аџан, јазарис, ја от сонџерис џисан џимџере.

Љјазим хербир еџифшанли ерифџе шанна џоре ве ихтибар дахи, едеџим.

Су.

Бана табир еиле џи, хербир, ихтибар, иџун, нас-а, љјазим мухабет, едеџим ве јокламаји јазаџим дахи.

Џу.

Ихтибарад каџемџер чоќџис, дирлар, иџа, бир некадар, бурдадиверем.

Су.

Бана табир еиле анџиџердирлар.

Од.

- а. Цар.
б. Вељики везир,
в. Војвода.
г. Гуверниер.
д. Војначалник.
е. Пуковник.
ж. Подпуковник.
з. Председник.
и. Владика.
ј. Свештеник.
к. Господар.
л. Секретар.
м. Хиљадник.
н. Капетан.
о. Зотинк.
п. Недесетник.
р. Учитељ (професор)

Пи.

Али треба секуму од
овије, напред, речени,
лица, раздељено, чест,
да, му, се, чинид, иљи,
не кажими

Од.

Секому, треба, оде-
љено, по достоинство,
негово да му се учинид.

И тога овака.

а. Цару.

Ваше високо импера-
торско царско вељчан-
ство.

б. Великом везиру.

Вашем високом сија-
телству, царско, вељч-
анственом заступнику.

в. Војводи.

Вашем, возовишеном,
сијателству.

г. Гуверниеру.

Твоја светлост.

д. Господин, начаљ-
нику војеном.

е. Господин, пуков-
нику.

ж. Господин, подпу-
ковник.

Уп.

- а. Мрети.
б. Седреземи.
в. Кријаскерит.
г. Пашавиљаетис.
д. Паша аскерит.
е. Пашааскерит.
ж. Пашааскерит
з. Кријеђуџит.
и. Вдадике.
ј. Приџт.
к. Зотунџа.
л. Шкруитар.
м. Њимијар.
н. Кашидани.
о. Њињинтор.
п. Песедијетор.
р. Мјештри.

Пу.

Апо, духед, и-пасџи,
вет ика ката преи цџиљ
фаче куки, ми, џа пара
удан икрам тапобароим
сеи нук диџтому.

Уп.

И-пас куш, духед, у-
дан бас наљти, еветис,
та поубаројет.

Ће еде ајо, кашту.

а. Мрети.

Е мрети, инаљт, еде,
ма, наљт, прми, теџи-
твет, ика, кабиље, аз-
рети осман.

б. Преи садразами.

Јотеја, наљти, џрет,
емретис, инаљт, иде,
вединте бесоум.

в. Крије аскерит.

Јотеја наљти ортинг
атијета.

г. Зотунџи, паша, ви-
љаетит.

д. Зотунџи пашааске-
рит.

е. Зотунџи пашааскерит.
ж. Зотунџи, паша, а-
скерит.

Џу.

- а. Падишах.
б. Садразам.
в. Мушир.
г. Ваљиваша.
д. Сер-аскерпаша.
е. Мирхалан.
ж. Каимакан.
з. Алим.
и. Шех.
ј. Имам.
к. Беј.
л. Башџатиб.
м. Винбани.
н. Кол ааси.
о. Јуз баши.
п. Миљазим.
р. Хоџа (мудериз).

Су.

Аџиба љјазим ми хер-
џезе бу евељ, де диги-
мизлерде наљти месне-
љери, черелер аири иџ-
тибар едељим исе деиљ
аана табир еиле.

Џу.

Херџезе љјазим аири
џенди шаинна џоре она
еиљенсин.

Ве, меркум боиље.

а. Падишаја.

Ћереметли, муџере-
метли, дадери, ељиф-
шана ефенд-и султан-м.
б. Седаријетинде.

Хатеринизин, баба,
аљи је, капис-ида.

в. Мушир паша азре-
тљери.

г. Ваљи, паша, азре-
шљери.

д. Сераскер, паша а-
зретљери џендије.

е, Емир алаи, беје,

ж. Каимаканбеји езе-
ндије.

з. Господник председник.

п. Ваше преосвештенство

ј. Господин поне.

к. Господару.

д. Господин, секретару.

м. Господин, хиљаднику.

н. Господин капетану.

о. Господин стотнику.

п. Господин педесетнику.

р. Господин учитељу.

Ако је од хиљадник, долу до педесетник.

У турскијод јазик кога, зборуваме, на уста, треба, секому, асан, аа усени аа да вељиме.

А со хоџа мула јусуф иљи како, му је името.

з. Зотуџи, крије ђуџит.

п. Зотуни владик.

ј. Зотуџији приџит.

к. Зотуџите.

д. Зотуџи, шкруитар.

м. Зотуни њи мнар.

н. Зотуџи буљугбаш.

о. Зотуни, џинторит.

п. Зотуџи буљугбаш.

р. Зотуџи мјештрит.

Нка, бинбаши, ђер, миљазими, иде, гјуха,

турчинит, кур, покувендом мегоја духет мепаскуш асан, ага усени ага таџоим.

Апо ме хоџа мула јусуф сеи спноквште емин.

з. Аџим ефеџије.

п. Шех буба ефеџије.

ј. Имам ефеџије.

к. Ајаја.

д. Баш, џатип, ефеџије.

м. Бинбаши ефеџије.

н. Кол, ааси, ефеџије.

о. Јузбаши, ефеџије.

п. Миљазим ефеџије.

р. Хоџа (мудериз) ефеџије.

Зира, бинбашидеи, ашаја миљазим, ефеџије едек.

Турче џи, саниједе ачан мухабет едерис џи-

сан, џазим хербир нам-џи, меспеје, асан, аа усени аа дејељим.

Дахи имама мула Јусуф јаот неми нас-а нсе.

XVII.

Толковање букви које каков глас имад.

Пи.

Штоје писменица иљи букварка, кажими, ако, знајеш.

Од.

Писменица, је, това, прво, треба, да, познамо, гласод, од, словава секоје слово каков глас имад.

Пак, после, со овије, само гласни слова кога нам треба даја кажеме мислава, наша некому другому написано.

Атои треба, това, да разберед, што, му, пишме, иљи мије да разбереме, други, некоји,

XVII.

Јамтоје барома марвешт, штиљса, дла, сп, зан кинте.

Пу.

Чин аште шкроџисора сеи штиљсарка, дџотому по н дџи.

Упр.

Шкроџисора, аште, ајо, пара, духет, таџоџим зани нка, штиљса, нас штиљс, си зан, кинте.

Опет, настав, мекџи, ветзанис, дџетошини, штиљса, кур, на, духет та дџетоим куити тоно на, њи, цџи, џетер, шкроум.

Апо, аји, духет, ајо, тамар веш чинш, поешк-

XVII.

Калем тердумеса џи, анги насд сеси вар.

Су.

Не андр калемџи, бежан, јаот, елиф, суџара, бана табир епље, егер, биљирсен.

Џу.

Калемџи бежан дир џи нитида џазим, џи, буџазилерин, сесини, бенџељем, ве, хер, бир, џази, перџис, сеси, вар.

Дахи, олдем, буилар, илен џи, џенди, сесџи, џазилер олуб бизе џазим, олдуру, земан, џи, диверџим фиџиримџи, бирџиме гаиреје, џазил.

Евед меркум џазим, џи ону анласин, неона,

ако нам писал ево това
је, писменица, пѣи, бу-
кварка.

Пи.

Со што можеме да на-
пишине писменица пак,
да, се, разбирајед, збо-
ровине наши, кога, нам
треба да му кажеме ве-
што другему а тои това
чисто да разбере, кажи-
ми ако знајеш.

Од.

Со слова, самогласни
кои се.

Пи.

Од кољку, јазници, п-
мајед слова кажими ако
знајеш.

Од.

- а. Славјански,
 - б. Турски,
 - в. Јеврејски,
 - г. Латински,
 - д. Јерменски,
 - е. Грчки.
- И многу други.

Пи.

Кажими кољку од чији
слова имаед.

Од.

Славјански имајед 44
току само, со 35 слова
начисто се пише.

Пи.

Кољку слова имајед,
турски кажими.

руим сеи, ва, тамарим,
вешт љетер њакуш даш
веве ека шкруу, че ајо
аште шкроњисора, сеи,
штиљсарка.

Пу.

Ме чини мундеми, та-
пошкруим шкроњисора,
опет, тапомарин, вешт,
кувни тона кур, по на
духет таподвѣтомн ви-
сен наџи љетер ано аи
ајо, пастр, тамаревешт,
дифтому по н дји.

Уп.

Мештиљса, вет, зан-
диктошин цѣџи јан.

Пу.

Нка саа гјуха кџште
штиљса, дифтому, по
н дји.

Уп.

- а. Славјанисе,
 - б. Турчиште,
 - в. Ибрамисе,
 - г. Латинисе,
 - д. Јерменисе,
 - е. Грчиште,
- Еде шум љетер.

Пу.

Дифтому саа нка ку-
ид штиљса кџште

Уп.

Славјанисе кџште 44
по веч ме 35, штиљ ма-
пастр ушкрунте.

Пу.

Саа штиљса кџште тур-
чишт дифтому.

јазарис јаот бис, анла-
јалим гаире бирјим ја-
зди, нсе, иште, меркум,
дир каџеми бејан, јаот,
елиџсупара.

Сув.

Неиљен, едебиљирис,
џи јазалим каџеми бе-
јан љене, анлашнинаар,
мухабетљеримизи, ачан,
бизе лјазим олдиги зе-
ман џи диверелим бир-
шев, башкакина, дахи,
џи меркум ону паџ ан-
лас-п бана табир еиље
егер биљирсен.

Џув.

Јазилер иље ангиљер
џи џенди, сесџи, одуб.

Су.

Некадар, џисаниден,
јазилер вар бана табир
еиље егер биљирсен.

Џу.

- а. Турчес,
 - б. Славјанчес,
 - в. Ибрамидес,
 - г. Латиндес,
 - д. Јермендес,
 - е. Урумчес.
- Ве чок гаирељер дахи.

Су.

Бана табир еиље не-
кадар џимилерден ја-
зиси вар.

Џу.

Славјанчес јазилер 44
вар иља саде 35 иљен,
ен паџ јазилр.

Су.

Некадар јази вар тур-
че бана табир еиље.

Од. Турски слова имајед 29 редовни и 14 титљи и надворни,	Упр. Турчиште 29, штиљс ка арадас, еде 14 пр- мисе еде јаштас.	Џу. Турчос, јазилер, вар, 29 сра, ардинце, ве 14, нокталар, ем, утруље- риљен бераберинце.
Пн. Кољку се, јевренски, слова кажими.	Пу. Са јан ибрамисе шти- љса дифтому.	Су. Некадар ибрамиџес ја- зиљер вар банатабир е- нље.
Од. Јевренски слова има- јед 26.	Упр. Ибрамисе, штиљса, киште 26.	Џу. Ибрамиџес, јазилер, вар 26.
Пн. Кољку, се, латински, слова кажими.	Пу. Са јан латинисе шти- љса дифтому њер.	Су. Латинџес некадар ја- зиљер вар дивер, бана.
Од. Латински слова има- јед 20 а в саставци.	Уп. Латинисе штиљса ки- ште 26 апо еде нка дун бомун њја бојет.	Џув. Латинџес јазилер вар 26 ве екљемељер дахи, њиден бир олур.
Пн. Кољку слова, имајед, јерменски кажими, ако, знајеш.	Џу. Саа штиљса киште је- рменисе, дифтому по н дја.	Су. Јермениџес, некадар, јазилер вар бана табир енље егер билирсен.
Од. Јерменски слова за у азија треба, а за овде, у јевропа не.	Упр. Јерменисе, штиљса, преанадол духет апо пр- еи кату иде јевропа нук.	Џу. Јермениџес, јазилер, анадол ичин љазим да- хв бурда јевропа ехаљн- једе деил.
Пн. Кољку слова, имајед, грчки кажими.	Пу. Саа, штиљса, киште, гречинш дифтому њер.	Су. Некадар јота вар уру- џес бана табир енље.
Од. Грчки слова, има 24, а и саставци две уједно.	Уп. Гречинште штиљса ки- ште 24 апо еде нка дун бомун њја јан.	Џу. Урумџес јоталар вар 24 њла ве дахи екљеме њиден бир.
Пн. Со чији слова је пи- сана оваја књига кажи- ми ако знајеш.	Пу. Ме кунт, штиљса, аште шкрошин кји љп- берт дифтому, њер по н дја.	Су. Тимин јазилен, бу- њитаб, јазил-дир, бана, табир енље билер исен.

Од. Со славјански је, пи- сана само со 35 слова.	Уп. Ме славјанисе, аште, шкрошан, веч, ме, 35 штиљса.	Џу. Славјарчес јазилдир иља саде 35 јазилен.
Пи. Кажими ји од почетка до свршетка.	Пу. Дифтому, њнер, ата, ика бали њер сосмеа.	Џу. Бана таквим, ед, ни- тидаден таа сонупаедек.
Од. Овије се.	Уп. Че кији јан.	Џу. Бунлардир.

а, б, в, г, д, е, је, ж, з, и, ј,

к, л, љ, м, н, њ, о, п, р, с, т, у.

ф, х, ц, ч, ш, ји, ја, љ, љ, љ, ц, ју,

Пи. Кажими гласод одсе- које слово, ако знајеш.	Пу. Дифтому ика нас вет штиљс си зан киште по и дји.	Су. Бана табир силе хе- рбир јотанин сесни е- гер биљирсен.
Од. Глас секоје слово и- мад само за себе, и о- вака се познавад, глас, од свако слово.	Упр. Зан нас, вет, штиљс, киште вет, првете, еде, ће кашту поуњјовет зан ика нас вет штиљс.	Џу. Аваз хербир, јотанин вар, њенди, ехаљисине, ве боиле бенљенир сес хербир јотадан.
А, а. Ово слово је, гушно, зашто со гушава го ре- чуваме и со душава.	А, а. Кји штиљс, аште гу- шас прсе ме гуша пои- фољим еде ме шпирти.	А, а. Бу јазн боазиндир ничин боазис иљен, сонљериз ве рухумиз иљен, дахи.
В, б. Ово, слово је, бузно, зашто со мердиве и со душава го речуваме.	В, б. Кји штиљс аште, бу- зисе прсе ме буза еде, ме шпирти, поифољим.	В, б. Бу јазн дудакларндир ничин, дудаклар, иљен, ве рухумљен сонљејоруз.

В, в.

Ово слово је зубно и гушно зашто со забиве и со мердиве го речуваме.

Г, г.

Ово слово је зубно и гушно зашто созубиве и со гушава го речуваме.

Д, д.

Овослово је зубно и гушно, зашто забиве ји стегнуваме а со гушава даваме, сила, и го, речуваме.

Е, е.

Ово слово је, гушно, зашто од грлово маљи, глас со душава даваме и со, душа, го, речува, покроче.

Је, је.

Ово слово је, гушно, вилично и јазично, зашто имад прилагателно слово пред него.

А кога, го, речуваме, вилициве ји стегнуваме јазиков, го соберуваме, а со гушава даваме сила пак да го речеме.

Ж, ж.

Ово слово је зубно и гушно, зашто забиве ји стегнуваме а согушава даваме сила и го речуваме меко.

З, з.

Ово слово је гушно и јазично, зашто, јазиков

В, в.

Кји штиљс аште дамбисе, еде грикас прсе ме дамбаеде ме бузанофољим.

Г, г.

Кји штиљс аште дамбисе еде гушисе прсе ме дамба еде ме гуша, поифољим.

Д, д.

Кји штиљс аште, дамбисе еде гушисе прсе те дамба пое штрингоим апо, ме гуша, еним, фортмеа еде појифољим.

Е, е.

Кји штиљс аште гушас прсе нка, гурмазе, вољ заи ме ширти еним еде ме ширти поноим кадале.

Је, је.

Кји штиљс аште, гушас пофудисе еде гјухисе прсе киште вдитошин штиљс препара ајо. Ано кур појаоим те нофуда, поештрингоим, те љуу поумбљидем апо ме гуша еним форме онет тапонојем.

Ж, ж.

Кји штиљс аште дамбисе еде гушас, прсе, дамбат поештрингоим, апо, ме, гуша еним репинеа еде понојем бут.

З, з.

Кји штиљс аште, гушас еде љуас прсе љуу,

В, в.

Бу јази дишљерин ве дудақларидир, ничин, дишљер-мз иљен ве дудақлармз иљен, сонљејоруз.

Г, г.

Бу јази дишљерин ве баазидир ничин дишљермз иљен ве боазимз иљен сонљејоруз.

Д, д.

Бу јази дишљерин ве баазидир ничин, дишљеримизи с-к-јоруз дахи баазилен шедит верирз њи дејелым.

Е, е.

Бу јази боазидир ничин, боазмздан, ључук, сес рухумз иљен верирз ве рух иљен сонљериз, јаваш (сукут).

Је, је.

Бу јази боазин, чинелјери ве дилли дирничин сол тарафдан онден јашик јази вар.

Зира ачан сонљеје пидмз чинелјеримизи меркумљери с кариз дилмизи топла, тирирз, дахи богазмиз иљен, шедитљик верирз таа дејелым.

Ж, ж.

Бу јази дишљерин ве богазин дирничин дишљеримизи, с-кајоруз, дахи богазмиз иљен шедитљик верирз, ве буну сонљејоруз јумушаг.

З, з.

Бу јази, богазин, ве, дилли, дир, ничин, ди-

го допираме у предни-
ве заби а со гушава да-
ваме сила да го рече-
тенко.

И, и.

Ово слово је, душно,
и гушно зашто грлово,
го општегнуваме а со гу-
шава даваме сила даго
речеме самогласно.

Ј, ј.

Ово слово је, прила-
гатељно зашто го здру-
жуваме со (а) и со (е),
и со (и) и со (у), и со
(о) пак кажувад, овије,
слова (ја, а) (је, в, ђ,)
(ји, и), (ју, ю), (јо, џ).

Б, к.

Ово слово је гушно и
душно зашто со гушава
удираме, а, со душава,
даваме сила кога го речу-
чуваме самогласно.

Л, л.

Ово слово је јазично
и гушно, зашто стредно
од јазиков го подигну-
ваме, а со, гушава,
даваме глас пак го речу-
чуваме дебело.

Љ, љ.

Ово слово је јазично
и гушно, зашто на пре-
дних крај јазиков се
одзивад, глас, кога, го,
речуваме тенко.

И то ако је само, со
једно слово, пред него,
ето оваке (ља) (ље) (љи)
(ло) (љу).

помбштеним, нде, дамба,
те препара ано ме гуша
еним ренимеа, тано ео-
име еол.

И, и.

Кји штиљс аште ши-
ртис еде гушас прсе те
гурмазе поенчем ано ме
гуша еним форме тано,
ефом вете заншун.

Ј, ј.

Кји штиљс аште пре-
ништмеа прсе поенцитем
ме (а) еде ме (е) еде ме
(и) еде ме, (у) еде, ме,
(о) опет дивтове кија,
штиљса.
(ја, а) (је в, ђ), (ји ш),
(ју, ю), (јо, џ).

Б, к.

Кји штиљс аште, гу-
шес еде шпиртис, прсе
ме гуша бјерим ано ме
шпирт еним форме, кур
поефом вет занис.

Л, л.

Кји штиљс аште љу-
хас еде гушес прсе ме-
дисија нка љуу пое игре-
ем ано, ме гуша, еним,
зан, опет, по ефољим,
траш.

Љ, љ.

Кји штиљс аште љу-
хас еде гушес, прсе на
препарес скап љуу упр-
дече зан кур поефољим
еол.

Че ајо н-ке аште веч,
ме љи штиљс, препара,
ајо не кашту, (ља) (ље)
(љи) (љо) (љу).

љимзи, с-кајоруз, онде,
љи дилшермиза, дахи,
богазимз иљен зија вер-
рирз, љи, сољејељим,
инце.

И, и

Бу јази рухун ве бо-
газин дир ничин, бога-
зим-зи, ачтиррирз, дахи,
богазимз иљен зија вер-
рирз љи сољејељим ље-
нди сесљи.

Ј, ј.

Бу јази едије дир љи
ничин јакаштиррирз (а)
иљен ве (е) иљен ве (и)
иљен ве (у) иљен ве (о) и-
љен љене диверир бу ја-
зиљери љен (ја, а) (је в ђ)
(ји, ш) (ју, ю) (јо, џ).

Б, к.

Бу јази богазин ве ру-
хун дир, ничин, богаз-
миз иљен вуррирз дахи
рухумзиљен зија веррирз
ачан бун сољериз љен-
ди сесљи.

Л, л.

Бу јази дилљин,
ве, богазин дир, ни-
чин, диљим-зин, бељи-
ни кабардиррирз дахи бо-
газимиз иљен, авас ве-
ррирз љене сољејориз,
кади сесљи.

Љ, љ.

Бу јази диљин, ве бо-
газин дир ничин диљим-
мизден онљу сесљенир
аваз, ачан, сољејориз,
инце.

Ве дахи, егер, јанлз,
нсе бир јази иљен ону-
ндан ште боње, (ља)
(ље) (љи) (љо) (љу).

А пак ако је, со две слова пред, него, тога, треба да се заваљад крај од јазикод и да го стегнеш, крајод, а грлово, да пуштад, глас, (џја), (џје) (џји) (џјо) (џју).

М м.

Ово слово је бузно и гушно, зашто, мердиве, и стегнуваме и со грлово даваме глас даго речење самогласно.

Н н.

Ово, слово је, зубно, зашто забиве и стегнуваме а со гушава даваме глас, и го, вељиме, самогласно и тешко.

Њ њ.

Ово слово је јазично и гушно, зашто јазиков го ојачуваме а гушава, давад глас даго речење пљескаво, као (ња) (ње) (њи) (њју) (њјо).

О о.

Ово слово је, гушно, зашто со гушава даваме, глас, и горечуваме.

П п.

Ово, слово, је, бузно, зашто бузиве ји стегнуваме а со грлово даваме глас, и, горечуваме, самогласно.

Р р.

Ово слово је јазично зашто јазиков горастресуваме а со гушава даваме глас тего речуваме.

Ано опет, н-ка, аште, медуи штиљса, препаре ајо атаер духет та уру-колоје скаи вка љуу еде тапоштрингоиш, скаии, ано гурмазе, таљишоје, зан, (џја), (џје), (џји), (џјо) (џју).

М м.

Кји штиљс аште, бузисе, еде, гушес, прсе, ештрингоим, бузат, ано ме, гурмазе, еним, зан, тано нџоим ветезанис.

Н н.

Кји штиљс аште да-мбисе, прсе, те дамба, ештрингоиме, ано, ме, гурмазе, еним, зан еде, појџоим вете занис еде еол.

Њ њ.

Кји штиљс аште, љу-хас еде гушас прсе љуу поефорцион ано гурмазе еним зан, татаџоим, матраш си (ња), (ње), (њи) (њју) (њјо).

О о.

Кји штиљс аште, гушес прсе ме гуша еним зан еде поџоим.

П п.

Кји штиљс аште, бузисе прсе бузат, поештрингоим ано ме гурмазе еним, зан, еде поџе, џоим вете занис.

Р р.

Кји штиљс аште, љу-хас прсе љуу, но шку-ноиме ано ме гуша еним зан еде поџоим.

Дахи џене егер, џи, јази иљен, исе онундан ол земан џјазим јувар-ланс-и, диљив, уџу ве, дахи, с-кас-и, уџи џи, богаз, салверси, аваз, (џја) (џје) (џји), (џјо) (џју).

М м.

Бу јази, дудакаларин, ве богазин, дир, ничин дудакаларин-зи с-кидтирирз дахи богазимиз, и-љен аваз верир-з џи џенди, авазџи, сонљејџим.

Н н.

Бу јази, дишљерин, дир зира, дишљеримизи с-киштирирз, дахи, богазимиз аваз веријор џи сонљејџим батадџес зира болџе џјиб, (ња), (ње) (њји) (њјо).

Њ њ.

Бу јази диљив ве богазин дир ничин диљимизи пектирирз, дахи, богазимиз аваз веријор џи сонљејџим батадџес зира болџе џјиб, (ња), (ње) (њји) (њјо).

О о.

Бу јази, богазиндир, ничин богазим-з, иљен, аваз верир-з дахи сонљејџоруз.

П п.

Бу јази, дудакаларин, дир ничин, дудакаларин-мизи с-кајоруз дахи богазимиз иљен аваз, верир-з, ве џенди, сесџи, сонљериз.

Р р.

Бу јази диљиндир ничин, диљим-зи, титредтирирз дахи богазимиз иљен аваз верирз евенди сонљериз.

С с.

Ово, слово је, гушно, зашто јазиков и мердиве немрдаме, само, со гушава даваме глас за даго речење самогласно.

Т т.

Ово, слово је, гушно, зашто забиве и стегнуваме а јазиков, го сјачуваме а душаву давад јако ударање.

У у.

Ово слово је, од носов зашто ако би го затворише носов неможеме да го речење.

Току носов го растегнуваме а гушава давад глас и као туркајешти, глас имад.

Ф ф.

Ово, слово је, бузно, зашто зубиве ји стегнуваме а мердиве ји мрдаме, даго, речење, самогласно.

Х х.

Ово слово је, грљеново зашто душаву давад сила, а грлово, давад глас.

Ц ц.

Ово слово је јазично зашто со преднијов крај од јазиков го речуваме танко.

Ч ч.

Ово слово је јазично зашто јазиков, го стегнуваме, и го речуваме, шушљиво (трефљиво).

С с.

Кји штиље аште, гурмазисе прсе те буу еде бузен, ну, пољум, по веч, мегуша, еним, зан, претано фом вет занис.

Т т.

Кји штиље аште гурмазисе прсе дамбин пое шtringојем ано буу посефорцујем ано, гурмазе, еним форт, траколомеа.

У у.

Кји штиље, аште ундас прсе, даш, помшиљим унда смундеми тано фојем.

Пор те унда поенчм ано гурмазе ени зан еде си, ме, штуимеа, зан, кште.

Ф ф.

Кји штиље аште, бузисе прсе те дамба пое шtringојем ано те буза посељум тано фоме вет занисе.

Х х.

Кји штиље аште фјутисе прсе, шпирти, ене, формае ано гурмаза еним зан.

Ц ц.

Кји штиље аште, бухас прсе мескаји препарес ика буу посефом еод.

Ч ч.

Кји штиље аште, бухас прсе буу поешtringојем еде пое фом форт пељтек.

С с.

Бу јазн, боганидир, ничин диљимизи ве дудакларимизи оннадтирмајоруз иља саде боганимиз иљен аваз, веририз ии меркуму дејељим јанлз сесљи.

Т т.

Бу, јазн, боганидир, ничин дишљеримизи, с-к-штиририз, дахи, диљимизи некљедтиририз ве боганимиз кави, бурмаг веријор.

У у.

Бу јазн, бурунидир, ничин егер, бурнумизи, тикарсаг деје, едмејоруз.

Зира бурнумизи чекиб ачтиририз дахи богазимиз аваз верејор ве насл ии тивермег иљен ибли авазн вар.

Ф ф.

Бу јазн дудаклариндир ничин дишљеримизи с-к-штиририз, дахи, дудаклари, расх, едејоруз ии, дејељим, јанлз, сесљи.

Х х.

Бу јазн г-данидир, ничин рухумиз, шедитлик веријор дахи боганимиз аваз веријор.

Ц ц.

Бу јазн диљиндир ничин онден ии уду, диљимизден, солљејоруз, вице.

Ч ч.

Бу јазн, диљин, дир, ничин диљимизи с-кариз ве дахи тепек, дејоруз, аваз-ни.

Ш ш.

Ово слово је јазично зашто зубиве ји стегнуваме а со јазиков даваме глас повљечено даго речема.

Ји ји.

Ово слово је, гушно, зашто виљичиве стегнуваме а јазиков го соберуваме, повљечено, напред со гушава.

Ја ја.

Ово слово је, гркљаново, зашто, со гркљанов даваме, глас, а по гљитов го мрднуваме и го речуваме од грло.

Өө.

Ово слово је, душно, зашто со душава даваме сила, грлово давад, глас а мердиве и оптегнуваме и го размекнуваме гласод затова се, вељид душно и меко.

Ъ, ъ.

Ово слово је јазично зашто јазиков и пенцава ји ставуваме, агрлово давад, глас, и сила, и горечуваме помско од ово (г).

Ѣ, ѣ.

Ово слово је јазично зашто јазиков гостегнуваме а гркљанов давад глас и душава снага и горечуваме, подебело, иљи, по, околчесто, од, ово (к).

Шш.

Кји штиљс аште, љу-хас прсе те дамба поештрингојиме ало ме љуу еним зан ичшин та пое өоиме өук.

Ји ји.

Кји штиљс аште гурмазис, прсе те нофула, поштрингоим, ало, љуу, поембљадем ичшин препара гурмаза.

Ја ја.

Кји штиљс аште өјутисе прсе меөјут еним, зан ало пуписи поељуним еде пое өоим нка грка.

Өө.

Кји штиљс аште шпиртис ме шпиртин еним өорма по грка, ене, зан, ало, те буза пое, ичим, еде, пое бутоими занни пре ајо уөөјед шпиртисе еде бут өукис.

Ъ, ъ.

Кји штиљс аште љу-хас прсе љуу еде, мбалвет пое штрингоим ало гурмазе ене зан еде пое өоим, ма бут нка кји (г).

Ѣ, ѣ.

Кји штиљс аште љу-хас прсе љуу поштрингоим, ало, өјутин, ене, зан еде шпиртин, өордумеа еде поеөоиме ма траш, сен ма, румбулак, нка кји (к).

Ш ш.

Бу јазн, дилџин, дир, ничин дилџеримизи скариз, дахи, дилџимиз, иљен аваз верририз јапшк љи сољбејелим (шешмата).

Ји ји.

Бу јазн, богазиндир, ничин чинелеримизи скариз, дахи, дилџимизи, топладтиририз, суруљениг, богас, онунден.

Ја ја.

Бу јазн, г-данлиндир, ничин г-дамиз иљен аваз верририз дахи богазин јутаги расх едериз ве, богаздан, сољбериз.

Өө.

Бу јазн рухундир ничин рухумиз, иљен шешдитљик, веририз, дахи, богазимиз аваз веријор ве дудакларимизи скарз ве џешедтириз авазн од ичун рухун ан-р ве јумушак.

Ъ, ъ.

Бу јазн дилџиндир ничин дилџимизи ве чинелери, мизи с-киштириз дахи богазимиз аваз веријор ве кудрет ве буну сољбејориз, даа јумушаг бундан (г).

Ѣ, ѣ.

Бу, јазн, дилџиндир, ничин, дилџимизи, с-киштиририз дахи дилџимиз аваз веријор ве рухумиз тене, љи, сољбејориз, даа кади, јаот, даа јуварлак бундан (к).

Ц, ц.

Ово слово је јазично зашто со грлово даваме, јак, глас, а забиве, ји стекнуваме даго речење подебело од овеја (ж.) и, погласно, остро.

ЈУ, ју.

Ово слово је, гркљеново, зашто, гркљенов, давад глас, апогљитов, го дигнуваме, и со, јазиков мрднуваме задагоречење.

Пи.

Овде ми кажа, и ми, истолкува само 35 слова, камоји, другите кажими ако знајеш.

Од.

Другиве слова требајед само за црквение књиги, ан, за, чисљени, брон требаед.

А слова се овие који се помогну у кирилџици.

с, оу, ѿ, џ, з,

ь, ѡ, ѣ, џ, в.

Пп.

Истолкуванми, какви, гласови имајед и закаде требад овие, слова, ако знајеш.

Од.

а. Овеја (s) држид 6.

б. Овеја (оу) држид, 400.

в. Овеја (ѿ) држид, 800.

г. Овеја (ѣ) држид 60.

Ц, ц.

Кји штиљс аште ху-хас прсе, мегурмазе, е-ним форт зан ано дам-бан ештрингом, тапо-сооном матраш нка, кји, (ж) еде ма за нисе, и ма, п.

ЈУ, ју.

Кји штиљс аште фји-тисе, прсе, ф-јути, ене, зан ано нунса гурмазие поегритим, еде, мећуу, љуим претапопојом.

Пу.

Кату. муска, дифтова, еде ебове марвешт, вech 35 штиљса, апо, кујан, тећетр, дифтому, по и дји.

Уп.

Кји ћетер штиљса по духед вech пре љиберта, кишас апо еде пре ну-морумеа, есапис, по-духет.

Апо штиљса јан, кји, цџи, јан, машум, нде, штиљсора, кирилџисе.

с, оу, ѿ, џ, з,

ь, ѡ, ѣ, џ, в.

Пу.

Барому марвешт њер си зан киштег еде пре куу духед кји, штиљса, по и дји.

Упр.

а. Кји (s) баје 6.

б. Кји (оу) баје, 400.

в. Кји (ѿ) баје, 800.

г. Кји (ѣ) баје, 60.

д. Кји (џ) баје, 700.

Ц. ц.

Бу, јази, диљиндир, нични богазимиз, њен, кави аваз веририз дахи дншљеримизје-киштири-риз, њи сонљејелим бун-дан, даа, калн, (ж), ве, даа сесљи, свира.

ЈУ. ју.

Бу, јази г-даннидир, нични, г-дамиз, аваз, веријор дахи јутагаги-мизи калдиририз, ве ди-љимиз, њен, титрериз, њи буну дејелим.

Су.

Бурда бана дивердин ве терџуме, едтни, саде 35 јота, аџиба обирљер нерде бана табир еиле егер биљирсен.

Џу.

Бу гапре јазиљер љја-зим дирлар саде еиле-љни њитабларина, дахи ве тарије, мадељерине, љјазим дирлар.

Иља јазиљер буљар-дир, њи, ангиљер, даа, зијаде одуб, кирилн, е-љџо, сушара, деруниде.

с, оу, ѿ, џ, з,

ь, ѡ, ѣ, џ, в.

Су.

Бана терџуме ед насл авазлари нар ве нерде пчун љјазим бу јазиљер егер биљирсен.

Џу.

а. Бу, (s) тутар, 6.

б. Бу, (оу) тутар 400.

в. Бу, (ѿ) тутајор 800

г. Бу (ѣ) тутајор 60.

д. Бу, (џ) тутајор 700

д. Овеја, (ψ) држид, 700.

е. Овеја (к) је, заљепено, за, овеја, (л) да кажед, потенко, зашто, треба глас, на словово, даима, закажување, чисто еден збор, илн више зборови.

А, п, заовеја, (и) је, заљепено, даго, правид, гласод, подебад, записане таков, глас, кога, нам, треба.

ж. Овеја, (к) је, подпор, току кога, нишен, ваде треба, това, слово оставиго словово подалеку, затова, и, не треба зашто секоје слово кога, горечуваме, со гласод газиме на слово во ето затова.

Ши.

А закаде служид овеја (ж) и овеја (v) кажими, ако знајеш.

Од.

Овеја (ж) служид, у место, овеја, (к) аовеја, (v) служид у место, овеја (и) које, и това, у превенине, књиги, служад.

Пи.

Какви се броини чи сла кажими ако знајеш.

Од.

Едно је (древени) цифри друго (турски) трето, (арапски), четврто, (латински) и многу други.

Пи.

Кажими, ако, знајеш.

е. Кји (к) аште енциг пре, кји, (л) тадиштоје, ма еол прсе, духед зан прми, штиљс, таквиште, предфотмеа пастр, њи кувенд сен, машум, кувендумеа.

Апо еде пре, кји, (и) аште, енцидшини, тата, бароје, занни, матраш, прешкрумеа, аспш, зан, кур та духе неве.

ж. Кји (к) аште, бштет, по кур шериум кудухет, ајо штиљси, ма, љаргље по пре ајо нук духед, прсе, пасвет штиљс, кур фољем, шкелым мезан прми штиљс, че преајо.

Пу.

Апо, прекуу, ругдоје, кји (ж) еде кји (v) дифотому по н дји.

Упр.

Кји (ж) ругдоје, иде вендин кји (ж) апо кји (v) ругдоје иде вендин кји (и) апо еде ајо иде љиберта кишас ругдонн.

Цју.

По си јан штиљса те нуморумеа дифотому, по н дји.

Уи.

Њи, аште, (кишас) штиљса бетер (турчинш) трети (арапсе) катрис (латинсе), еде, бетер, шум.

Пу.

Дифто, по н дји.

е, Бу, (к) јаншиктир, буна (л), љи, диверсин, даа, нице, ничин, љазим, аваз бу јазиије олсун, љи, паф, дивердингине, бир, љељами, јаот, даа чок љељамлар.

Ве буна (и) дахи јаншиктир љи авазии јансн даа калн јазии ичун ол, цинс, аваз, ачан, бизе, љазим исе.

ж Бу, (к) дајак тир, иља ачан јазарсин перде љазим исе, меркум, јазии, брак, даа, прак, ол ичии ве љазим денљ дахи, ичии, хербир, јазии ачан дејоруз аваз имизљен, јота, устунде, басариз иште ону ичун.

Су.

Аџиба, переде, ичун, куауг, едејор бу (ж) ве бу (v) бана табир еиле егер билјирсен.

Цу.

Бу, (ж) куауг едејор, бунун (к) јеринде дахи бу, (v) куауг, едејор, бунун (и) јеринде, зира ве меркум дахи, еилељ, љитаиллар, деруниде, куауг едејорлар.

Су.

Аџиба, наслдирлар, саидан раками бана табир еиле егер билјирсен.

Цу.

Бира, (еилељии), дир иџинци, (турче,) учуну (арапсес) дордуну (латинсес) ве, чок, гапрељер дахи.

Су.

Тактим, ед, егер, билјирсен.

Славјански.	Арапски.	Римски.	Турски. 121
а, в, г, д, е, з,	1. 2. 3. 4. 5. 6.	I, II, III, IV, V,	Турче јазн. ола- маиб, себениден Турче раками е- ксив кал-р.
з, и, ф, њ, кѣ,	7. 8. 9. 10. 11.	VI, VII, VIII,	
гѣ, дѣ, еѣ, сѣ, зѣ,	12. 13. 14. 15.	IX, X, XI, XII,	
иѣ, фѣ, к, л, м, н,	16. 17. 18. 19.	XIII, XIV, XV,	
ѣ, о, п, ч, р, с,	20. 30. 40. 50.	XVI XVII XVIII	
т, оу, ф, х, џ,	60. 70. 80. 90.	XIX, XX, XXX,	
ѡ, ц, ѣ, ѣѣ.	100. 200. 300.	XC, C, CX, CXX,	
	400. 500. 600.	CXXX, XD, D,	
	700. 800. 900.	DD, DDD, DDDD,	
	1000. 10.000.	L, LD, LDD, LDDD, DM, M, MX.	

С. македонски	Арбански	Турски
<p>Пв.</p> <p>А који је истолкувал овије слова које и каза нам за писање кажимн ако знајеш.</p> <p>Од.</p> <p>Овије слова ји истолкувал славни стихотвор Влкан Караџовски.</p> <p>Преписувајехи песни, тује, нашол, ово, (ъ) и ово (ѡ) и ово (ѣ), аѣи, требад, такви, гласеви, за јазиков наш, зашто, без овије слова неможе да се пише, по гласов, кои је од јазиков наш.</p> <p>А овеја (ѣ), слово је, истолкувано уште у старо време, које се, ваорид у житију. Добровског току је овака $\frac{+}{\parallel}$</p> <p>написано а каде нас као кућно је познато.</p>	<p>Пу.</p> <p>Апо цѣли, ека, баро, марвешт, кји, штиѣса, цѣла ека дѣтгова неше прешкрумеа, дѣттому, по н дји.</p> <p>Уп.</p> <p>Кји штиѣса ека баро марвешт прми смни такије, љумје, шкруитор, канга Уко Караџис.</p> <p>Вас шкруумеа канга, аѣе ека џет кји (ъ) еде кји (ѡ), еде кји (ѣ), си подухед асни зан, пре гјухе тоно прсе, пакји, штиѣса, смунде, таушкрује маз занн, цѣли, аште ика гјуха те тоно.</p> <p>Апо, кји, (ѣ), штиѣс, аште барошин мар вешт ма иде мотинте вјетер цѣли ушвидет, иде порумеа шкруум Добровисе по ѣе кашту $\frac{+}{\parallel}$</p> <p>аште шкруум.</p>	<p>Су.</p> <p>Аџаба, ѡим, терџуме, едтмиш бу јазилери ѡи бизе, дивердигни, јазн, ичун бана табпр, еиѣе, егер бѣлпрсен.</p> <p>Џув.</p> <p>Бу јазилери терџуме едмиш намѣи мисниде турку еиѣен Каракурта бенѣлери.</p> <p>Туркиѣери, тесвије, едерек орда булмиштер бу (ъ) ве бу (ѡ) ве бу (ѣ) ѡи, љјазим, буџине, авазлар бизим љисанимизи ичун ичичи букалемсиз јаза едѣлмез ѡи бизим љисниден аваз, олуб ардинѣе.</p> <p>Дахи, бу (ѣ), каѣем, даа кадим земадан терџуме олуниш, ѡи англис будунур добро оглунун јамадиги такви-минде, иѣа, боилѣдир, $\frac{+}{\parallel}$ јазил зира, бу бизим дијара ев хесаѣи ѣиби беѣидир.</p>

Пи.

Како, можеме, да се просветиме кажими ако знајеш.

Одг.

Треба, најипре да се просвети книжарод кои ји писал књигиве.

Пак, ако је, списатељод просветен и мије по књига можеме посље дасе просветиме.

Пи.

А зар неје просветен списатељ, књиги, и зашто кажими.

Одг.

Мије ако му речеме, да неје просветен, го увредуваме, току, секои књијар кога пише књигу насамо, ја пише пак он мисли све право кажал и све, така је а у секоја књига имајед погрешки, осим, у црквенине књиги нема зашто се еднош, написани, за до века, и свети, остапувајед.

Пи.

Кога је така како треба, да, чинид, књијарод со књигиве, кажими ако знајеш.

Од.

Секоји списатељ књига кои, пише, и ако је, најмногу учен, ако оће да се просвети и да го развијед знајесто своје а и ако, оће, да по-може науци.

Пу.

По си мундеми, тапо умсојеми еде таубојеми марвештун двофтому по н дји.

Уир.

По духет, мапара, та убојет, марвештун, љибертар циљи ека шпруу кји љиберта.

Опет даш аште шкруитор мсоини еде на ика љиберт мундеми пастан та убојем марвештун.

Пу.

Аво зар сште марвештун шкруитор љиберта еде прсе двофтому.

Уи.

На кур, доти, фоиш, сино нук, аште, марвештор тата земрош, по пасвет, љибертор, кур, шкрује љиберт аји вет пое шкрује опет ан кунтоје цио дреит кадифтове еде диташту аштеано иде нас љиберт киште фан, веч, нде, љиберта, кишас, ска, фан, пресе, јан љиер шкрошви пређер јет еде шенте мбетин.

Пу.

По кур, аште, ашту, си духет табароје, љибертор ме љиберта двофтому по н дји.

Уир.

Пас вет шкуроитор љиберт циљи шкрује, еде, по и аште шум мсоини, по и даш та умарвештоје еде тата чиље динмеа ветис апо еде по н доо тандифе мсујесори.

Су.

Насл шенрд олунабиљриуз љи анлајан олаљим бана табир, еиле, егер биљирсен.

Цув.

Љазим ен евел шенрд едилсин љитабчи љи бу љитаблари јазан.

Ђене, љитаби, јазан, оку муш все ве биз дљи љитаб ехаљиједен анламинш олаедебиљјоруз.

Су.

Аџиба, деиљми, окумиш, љитаб, јазичи, ве, невичи бана табир еиле.

Цув.

Биз егер десег љи арифо деиљ намиш меснеи докунуруз, иља, ерфес, љитабчи ачан љитаб јазажор, техникае, јазажор, љене меркум саир љи ен садакат, дивермиш, ве, дедиги, љиби, сахидир, зира хербир љитаба јанљиншљилер вар салд еилељ, љитабларда, јанли јок ничин бир љерред јазилдирлар ебедљеринде ичун ве азис каарлар.

Су.

Чунки овље оддугуна насл љазим едсин љитабчи, љитаблар, иљен, бана табир, еиле егер, биљирсен.

Цув.

Ерфес љитаб јаздиран анги љи јазажор ве дахи енчок иљимљи исе егер истересе љи љенди иљими куветљедсин, ве, дахи, љенди арифљиги ачтирсин дахи егер истересе, љи иљима јардим едсин.

Треба, сам, да, иде, књигиве да си јш, про-
давад међу тои, народ,
за кадеи правил по ја-
зикод како, зборувајед,
тамо.

И потова, ако му је,
грешена, књигава, тои,
сам ља познед каде је,
грешено у књигава.

Пак идућа књига по-
добро љаја направид.

XVIII.

Реченица, иљи, збо-
рови.

Пи.

Каква је реченица, и
зашто, служи, народу,
важними ако знајеш.

Од.

Реченица, се, вељид,
таја наука, која, кажу-
вад за разговори, како
се сложувајед и ставу-
вајед еден со други раз-
говор пак од њих пра-
ва и чиста, реч да из-
лезед и да се разбирад
што некои за нешто ка-
жувад иљи зборувад.

Пи.

Што је зборување, и
каква смеса има важи-
ми ако знајеш.

Од.

Зборување је, разго-
вори многу, које секои,
реч друго кажувад раз-
дељено за себе.

Духет, вет, ташкоје,
љиберта тано шите на-
мрдете ајо њераз, пре,
куу екабарове мбас гју-
ха сикувендон аће.

Еде маз ајо по и аште
фантун иде љиберти.

Опет љиберти настан-
се, ма мир дотбароје.

XVIII.

Фјаљтора сен сољмеа
марвештора.

Пу.

Си аште фјаљтора еде
пречуш, ругдоје, и-ње-
раз дџотому, по и дји.

Уп.

Фјаљтора, уџојет, аја
мсумеа дла по дџотоје
пре, кувенумеа, си, по
убоин, њја, еде, појам
ијекуи, њи, ме њетер,
фјаљ опет ика ата дре-
ит, еде настр кувенд та
диље еде тано умарет,
вешт чин њи куш пре-
њисен дџотоје, сен ку-
вендон.

Пу.

Чин аште кувендумеа
еде чвар кушту, кшите,
дџотому, по и дјиш.

Уп.

Кувендумеа аште сољ-
мат шум циљи, пас ку-
венд дџотоје њетер сен
удан превете.

Љязим јанас, љидси,
њи љитабларини садсин
њи окав-мин арада нер-
де ичин, онлари, јантр-
миш ол љисани ардине
насл мухабет едејорлар
орда.

Ве одем, она, егер,
јанлшисе љитаб меркум
њинди бенљејецек нерде
јанлш исе љитаб деру-
ниде.

Ѓене, њезен, љитаби,
даа исљах јантирир.

XVIII.

Љугат јаот созу, ан-
ламаги.

Сув.

Љугат наслдир ве неје
кулук сдејор кав-ма ба-
на табир еиле егер би-
љирсен.

Џу.

Љугат анлар ол иљим
њи анги диверир муха-
бетљер ичун наса ујар-
лар ве саташирлар бири
обиринљен мухабет ње-
не онлардан догру, ве,
пањ, њељам, чикси, ве,
дахи анлашис бир њимсе
бирнесне ичин не диве-
ријор јаот сољејор.

Су.

Меркум сољмег не-
дир, ве, насл, тактими,
вар, бана, табир, еиле,
егер биљирсен.

Џу.

Мухабет, чок, сољме-
мељердир њи анги хер-
бир њељам, апри, диве-
рир њиндиге ољешик.

И од, това, мије, ља, научиме секакви зборови да познаваме зашто од њих излегајед зборови казуваједи како се основувајед и како, се, мењавајед.

А зборуваједи си кажуваме мислењено, наше зашто, човек, кога, мисљад, нешто, тон со зборови излегувад.

Това се, вељид, зборувад, вељид, љзи, се, разговарад.

Пи.

Кажими каква је реченица ако знајеш.

Од.

Реченица сам, човек и акоја направид неје убава.

Пи.

Зашто неје убава кажими да знам.

Од.

Затова, треба, да се, зберед, од сив, напред, речени, народности, по 4—5 људи учени, који, го познавајед, јазикод, мањки чисто.

И тије људи да скривад једна реченица која одговарад, сродно, народностима, северославјанским пак да остане као, света, таја, књига, за сиве, школа, а и за други књиги писање.

Пи.

Кажими каков је кровод од реченица и ако незнајеш, чисто.

Поседе нка, ајо на дот мсониме њитчвар фјаља, тањјофим прсе нка ата подиљни фољмат, дифтони си по укјерче еде си по уандаронте.

А по, мекувендумеа, по дифтоим, кунтумеа, тоно, прсе, њерји, кур, кунтоје, њисен, аји, ме, кувисе пое дифтоје.

Ајо поуојет, кувендоје фон сен по кувендон.

Пу.

Дифтому си аште фјаљн сора по и дјиш.

Уп.

Фјаљнисора вет њерин еде по и ебароје с-ште мир.

Пу.

Прсе ситте мир дифтому тадји уп.

Уп.

Пре ајо духед та умбљидин нка њеразисе, шкипиништ, нка, ците, фисат нка 4 5 њерји мсоум цџи поенјофни гјуха тенонас настр.

Еде ата њерните љет кјерч њи фјаљнисора цла упрече налар, њерази, шкипинисе оует ајо тамбете шенте њиер препасер ајо љиберт, предне, школа, еде, пре, њетер, љиберт шкрумеа.

Пу.

Дифтому, си, аште, кјерчи, нка, фјаљнисора, еде по, и, нук дјиш, настр.

Ве ондан биз урене-денз хердине сонљеишнин њи, бењељељин, ничин онлардан њељамлар чикајорлар диверек. њи насл курулар, ве дијишвиљирљер.

Дахи мухабет едерек фићирљедигимизи, нфаде, едериз, ничин, адам невакт, дуншунур, бир шеи меркум созлариљен нфаде едејор.

Ол сес анлар сонљејор дејор јаот мухабет едејор.

Су.

Бана табир ење љугат наслдир бењерсен.

Цу.

Љугати османије вар ерџими врадеси варисе падишах саписида уренсин.

Су.

Ничин бу њи, љисаниден еи депљ бана табир ење билеим.

Цу.

Онничун, љјазим, њи, бир умумије, едсипљер, хербир евељден, андигимизи кабинелери бешер, адам, окумуш, њи англиер ана љисанији, паљ бењејељер.

Ве меркум, ерићљер, бирдугат курсунлар њи меркум, љугат, хербир, калеме ве љљима заделере авис кален.

Иља болње њи нас билерсе оиле јазар буза делерин, љугатини.

Су.

Бана табир, ење љугатин, куруши, наслдир ве, егер, биљемејорисен, паљ.

Одг.

У секоја, реч, бидувад, најмалу, овије два зглоба, и ли, (страни,) који се, заједно, једно, је, това, које, мисла да зборува, а това, се, вељд основ, а друго, је, това за које, мисла, и, зборува товаје, прилог, и ли (придавање).

Ако, сакаш даречеш, човек, и ли, друго, нешто, овеја, је.

Човек, је, основ.

Мислид, је, придавање.

Пиље, је, основ.

Пејед, је, придавање.

Земја, је, основ.

Севртид, је, придавање.

Пи.

Кажими, ако, знајеш, уште нешто од реченица, каков, је, ред.

Од.

Реченица, је, гољема, неможа, со овије маду, зборови, даја, искажа.

Зашто секоја реч има три, (лица), шест, (гласево) и девет, (скакања) а до, дванадесед, (придави).

Пи.

Који се, лица, и кависе, кажими ако знајеш.

Од.

Лица на четири се раздељени.

а, Мошки, женски, и средни, и множини.

Уи.

Нде нас, фјалъ, бојет, мапак, кји, дуп, нуја, сен, (ана) циљи, јан башке, њани, аште, ајо, циљи покунтоун, тапифолъ, апо, ајо, уоште, штруме, ано, њетер аште ајо, пре, циљни, кунто, еде кувендоо, ајо аште, зџатумеа.

Апо, и, духе, таошп, нерји, сен њетер, њисен чекијо, аште.

Њерји, аште, штруме.

Кунтоје, аште, зџатумеа.

Зог, аште, штруме.

К-ндон, аште, зџатумеа.

Трод, аште, штруме.

Руколонте, аште, зџатумеа.

Пу.

Дифтому, по, и, дји, маа, њисен, ика, фјалисора, си аште, арада.

Уи.

Фјалисора, аште, маде, ме, кји, пак, фјала, смунд, тапидифто, цно.

Прсе, нас, вет, фјалъ, киште, тре (фаче) цашт (зан), еде, нанд, (к-це-меа) апо, њер, думидијет, (зџатумеа).

Пу.

Циљи, јан, тесача, еде сијан, дифтому, по, и, дјиш.

Уи.

Фача, јан, накатр, пјечудан.

а, Машкум, феми, еде медисис, едешумис.

Цу.

Хербир, сонљенин, ехалиде, олур, ен, аз, бу, ићи, дирсек, јаот, (тарак) англиер, њи бераберинце, олуб евељи, њи, меркум, дир, пеје, умаря, њи, сонљејем, иља, меркум, деиљир, душек.

Дахи, гапреси, дир, оо њи, англии, ичун, душунурум, ве, сонљејорум, одир, екљеме, јаот, (узатвиги) егер, истерсен, дејесни, адам, јаот, гапре, бир, шен, иште, будир.

Адам, душегтир.

Душунур, екљемедир.

Кун, душегтир.

Дирс, едејор, екљеме-дир.

Топрак, душегтир.

Текерљенир, екљеме-дир.

Су.

Бана табир, еиље, егер, биљирсен, даха, бир шен, зугадтан, с-раси, насадир.

Цув.

Љугат, бујук, тир, бу аз, созлар, иљен, тактии едемејорум, битуну.

Ничин, хер, бир, њељамни, вар, уч, (чере) аати, (авазлар) ве, докус, (брагиљмаги) дахи ониџиједег (екљемељер).

Су.

Ангиси, дирлар, черељер, ве, нас, дирлар, бана табир, еиље, егер, биљирсен.

Цу.

Черељер, дорде, ољешиктирлар.

а, Ербек, дџиши, ве, орта вецов, сандан.

б, Засебе, затебе, за-
оного, завих.

в, Замена, занего, за-
ового, заовије.

г, Затова, заово, зао-
нова, затије.

д, Сказатељни.

е, Бронни.

ж, Љични.

з, Занастрана.

и, Поручитељни.

ј, Предузиматљни.

к, Свршени.

л, Непред-узети.

м, Последоватељни.

н, Позиватељни.

о, Сојединитељни.

п, И, вмешитељни.

Овије, сиве, зборови,
уреница, треба, даји,
научиме, пак, потом, да-
знајеме, и да, зборува-
ме, и да пишине, и ми-
сљава, која, ја, мисли-
ме исто кажуваме дру-
гему, и он, това разби-
рад, а недруго.

Пл.

Кажими, како, се, сло-
жувајед, пак, дазнајеме
кога, зборуваме, со, не-
кош, други, човек.

Од.

Овако, се, кажувајед,
мошки, средни женски,
топ, теја, таја, ја, овеја,
оваја, јасу, овеја, је,
оваја, је, него, ного,
неја, нему, нему, незве,
сонего, сонего, сонеја,
сонегово, соовогово, со-
незино, сонегоново, со-
неговото, сонези, по,
то, во, но, не, на.

б, Превете, пртуу пре
ав, преата.

в, Прему, преатји, пре
кји, преката.

г, Преајо, пре, кијо,
преајо, преата.

д, Дифтошњни.

е, Тенуморошњни.

ж, Фалес,

з, Пренафетер, ана.

и, Поредитисе.

ј, Бајеншњни.

к, Тесосни.

л, Асбаишњи.

м, Пастансе.

н, Предот, тарен.

о, Циљаубојет, њја.

п, Еде, андарошњни.

Ката, цит кувенди иде
џјаљисора, духет, та-
поемоим, опет, настаи,
тадијемн, еде, прта, ку-
вендоим, еде, прташкру-
им, еде, кунту, цли,
покувтом, теврте, диф-
тоим, нањи, фетер, еде,
аји, ајо маревешт.

Пу.

Дифтому, сипо, уара-
донте, опет тадим, кур
но фолњим, мењи, куш
фетер, њерји.

Уп.

Бекашту, удифтонте,
машкул, медисур, фемн,
ан, ајо, аја, ун, кијо,
кија, унјам, кијо аште,
кија аште, ато, ато ата,
атјит, атјит, м кија ме-
аји, меајо, меаја, меаит,
меаит, меајаонит, меа-
итни, мек-тисе, меајао-
ните.

б, Ђендиме, ѓендине,
онанчун, онларичун.

в, Бени ичун они ичун
бунчун, бунларичун.

г, Онични бунчни шу-
нунунчун, онларичун.

д, Ифадеден.

е, Саиланлар.

ж, Ђозфорељнљер.

з, Башкатараџиџосте-
рен.

и, Смарламадар.

ј, Башлапбљер.

к, Витирмељер.

л, Башламадикљер.

м, Софраџенљер.

н, Давет, еденљер.

о, Верабер, ендељер.

п, Ве дјиншејенљер.

Бунлар, битун, муха-
бетљери, љугат, деру-
ниде, џјаз-м, њи, урене-
љим, ѓене, оддем, би-
љемљим, ве, мухабет, еде-
љим, ве јазаљим, дахи,
ве, фићрим-зи, ангији,
џи душунуруз, меркуму
дверириз, башка, џим-
сеје ве, меркум, шуну,
анлајор, иља, денљ, ба-
шка, биршен

Су.

Бана, табир, ење на-
сд, ујарлар, џи, биље-
љим ачан, мухабет, еде-
јоруз, биринги, башка,
адам, иљен.

Џу.

Боиле, тактим, еди-
љир, ерљек, орта, дши,
Меркум, шуну, дана-
ба, бен, буу, буџанаба,
беним, будр, будир, ону
они, данабаји, она, она
џанабаја, џанабиљен,
онуиле, џанабануџни-
ље бунуџниљен онљен
џанабнини џилљен ону
џилљисилљен, џанабнини,
иљен, бу, џи.

Пи.

Аџи, имајед, уште, такви, љица, кажими, ако, знајеш.

Од.

Имајед, многу, току, овде, неколку, дакажа, који, се, најпотребни, заразбираше, а други, после, ња, искажа, по азбучни строн.

И овде, се, два, збора једини, а трећи, множи а тоје, последњи, ве, множи се.

Ја, ти, мије, тои, теја, тије, овја, овеја, овије, јасу, овја, је, овије, се, овја је, тои је, тије се, јасу, тиси, вијесте.

Одговор, заовије, зборови, привие.

Несу, ја, неси, несме, неје, неје, несе, несте.

Пи.

Ако имајед уште некон, овака, безстрои, кажими, ако, знајеш.

Од.

Имајед, и, оваке, се, разбирад.

А тога, је, закажување, време, некому, пџи на, некоји.

Од.

Сега, пређе, после, одутрина, денеска, вечер, денеска, вчера, утре годинава, данн, вгодина сака, сакаш, сакате, ако сака, ако сакаш, ако сакате.

Овије, се, други, слогови, што, једини, а од три, љица.

Пу.

Апо, ка, неца ма асиш фаче, дифтому, по, и, дјиш.

Уп.

Киште, шум, по кату, дуса, дот, дифто, циџи, јан, машум, ика, духет, прев, потамарвештмеа, апо, њетер, настаи, дот, дифто, маз, арада штиљсисе.

Еде, кату, јан, дун, фјал, кањи, дифтон, апо трети, прешум, еде, ајо аште, настаи.

Уи, т-и, на, аји, ајо, ата, кји, вијо, ката, уи-јам, кијо-аште, кјијан, ан аште, ааште, атајан уијем, т-ије, јујани.

Уирдеч, прекји, фољмат, епренарас.

Нук, ем, уи, нук, је, нукјеми с-ште, нукаште нук, јан, нук, јани.

Пу.

По, и, киште, ма, њи, чвар, кашту, паарада, дифтому, по и дјиш.

Уп.

Киштен, еде, ње, кашту, умарет, вешт.

Апо, ајо, аште, предифтомеа, мотив, наџи, куш, сеи, наџи, цилат.

Уп.

Ташти, парес, настаи нкамписес, сот, мрам, сот, ње, несер, симвјет, вјет, идемотиот, доо, даш, дашни, по, н-доо, пон-даш, н-дашни.

Кји, јан, њетер, фољмеа, еде, ајо, јан, ветис, апо, ика, три, фаче,

Су.

Галџба варми, даха, оа дине, черељер, бана, табир еиле егер биљирсен.

Цу.

Вар чок, иџа, бурда, бир некадар диверем аниљерни даачок љазим олуб анламаг ичи дахи гаирељери, сонра, дивередем, елиф, е-раја, ардинде.

Ве бурда ни саз двр бирер, саллаи, дахи учунду чокалуг иџа сор-аиндирлар, чокалук.

Бен, сен, бис, о, шу, онлар, бу, бу, булар, бен, им, будир, бунлар-дир, одир, меркумдир, онлардир, бен, им, сени сизсиниз.

Цуваб, ондеџи, созлара. Диљим бен, диљсин диљиз, диљдер, двљдерлар, диљсиниз.

Су.

Егер варисе даа бир ангиљер курушевиз бана табир еиле биљир сен.

Цу.

Вар ве боље анлашир. Пџа, одирни, земан, диверем ичи бир џиме јаот џимсељере.

Цу.

Шинди, теми сонра, бусабах, буџун, акшам, буџун, дун, јари, бусене б-д-р-р иљерије, истејорум, истерс-и, истерсиниз, егер, истерсем, егер, истерсиниз.

Бунлардир, башка, мухабетљер, дахи, бирер саллаи иџа уч череден.

Ового, оного, овеја.
Него, него, неја.
Нему, нему, неизе, со-
него, сонего, сонеја.
Со негово, со негово,
со неизно.

Зонеговоно, сонего-
вово, сонезивноно.

Други, зборови, се, за-
дасе, подлуни, речникод
по азбучном, реду, на-
писани.

а.

Ако су, ако сп, ако
сте.

Ако је, ако не, ако
се.

Ако ја, ако ти, ако
вије.

Ако тои, ако таја, ако
твије.

Ако сака, ако сакаш,
ако сакате.

Ако сакал, ако сакал,
а, о, ако сакаџе.

Ако неџе, у, ш, ако
неџе, те, ме.

б.

Бог, да прости, бог,
да го прости, бог даји
прости.

Бацито, бацитоја, ба-
цитоји.

Бацив, бацито, бацивте.

Бацува, бацувад, ба-
цувате (цељивање).

Братучед, братучеда,
братучеди.

Братучед, тешкинсин.

Брат, брате, браќја.

Братуми, братути, на
браќани.

Братуни, братуви, на
браќави.

Бев, беше, бевме, биа,
било, биле.

Чекји, чеаји, чекијо.
Ато, ато, ата.

Атјит, атјит, м-кјиа,
меаји, меаји, меаја.

Меаит, меаит, меаја-
онит.

Меаити, меаити, меа-
јајоните.

Бетер, кувисе, јан,
прелотаумбуше фјаљтор
мбас, аџбукни, арада,
шкрошви.

а.

По-п-јам, по-п-је по-
п-јани.

Љеаште, љетнук, ље-
по јан.

Апо-п-ун, апо-п-теп,
апо-п-ката.

Апо-п-аји, апо-п-кија,
апо-п-атуре.

Апо-п-доо, апо-п-даш,
апо-п-дашни.

Апо-п-кадаш, апо-п-
кандашт.

По-п-нук, до, по-п-
нук до, ни, ми.

б.

Зот, ендјџот, зот, та-
поендјџот, зот, татеен-
дјџот.

Пуџе, пуџе, пуџе, ата.
Епуџе, пуџе, кинцуџе.

Попуџаун, попуџе теи,
попуџе.

Кушери, кушерија, ку-
шерите.

Влаиња.

Вла, орвла, в-џезур,
Влаиени, влаи, јоте,
в-лазерсате.

Влаитино, м-влаи, ју-
ве, м-в-џезур.

Ишем, иште, ишџен,
аштеи, џеше, џешџен.

Буну, ону, буни.

Ону, они, данабаји.

Ова, она, данабаја,
онуиџе, онуиџе, дана-
баиџе.

Онуиџе, онуиџе, да-
набавни, иџе.

Онуиџиси, иџе, онуи-
џиси, иџе, данабавни,
иџи, иџен.

Гапре мухабетџер ди-
рлар, џи џугат доддура
џиџи с-ра суриџете,
јазила-дирлар.

а.

Егер исем, егер исен,
егер исениз.

Егер исе, егер диџ,
егер исенез.

Егер бен, егер сен,
егер бунлар.

Егер оо, егер данаба,
егер онлар.

Егер истерсем, егер ис-
терсен, егер истерсиниз.

Егер истемшише, егер
данаба, истемшише, е-
гер истедиџерисе.

Егер истемесе, м, н, е-
гер истемшише, низ, џер.

б.

Алах, рахмедџисни,
адахрахмедџисни ону,
онлар.

Еи, шуну, еи, шуна,
еи шунлари.

Еитим, еи, еитивиз.

Елерим, енејор, ене-
јорсинни.

Еџен, еџена, еџенџер.
Амз-заде.

Оскардаш, кардашим,
кардашлар.

Бирадериме, бираде-
рине, кардашларина.

Кардашимизе, кардаш-
нише, кардашлариница.

Идим, иди, идак, п-
миш, имиш, имишџер.

Била, било, беја.
Бидува, бидуваш, би-
дува, ме, те, је.
Бело, бела, белѝ.
Белово, белово, белѝ,
ве, не, те.
Бијол, ов, бијолоц, би-
јољи, ве, не, те.
Бос, дрво, (зова).

В.

Врзала, врзала, ва,
на, врзалаќи, (јозуљ).
Вила, вилава, вилана,
виљѝ, ве, не.
Восок, високов високоп.
Вељев, вељид, ве-
љад.
Вељене, вељеше, ве-
ље, је, вте, вме.

(вирекоје, вам).

Ваљчесто, ваљчеста,
ваљчести.

Вељѝ, вељѝш, вељѝте.
Вељед, вељела, ве-
љеле.

Вељено, вељена, ве-
љени.

Видел, видела, ви-
деље.

Вода, водава, вођево.

Водата, водана, во-
ђево.

(Воје).

Водено, водена, во-
дени.

Воден су, воден си,
водени сме.

(Исквасени)

Вод, волов, воловѝве.
Водод, волоц, воло-
вѝне.

(Волови)

Вар, варва, варевѝве.

Варод, варта, варе-
вите.

(Вареви)

Кѝјађешен, аштен,
ђешѝен.

Побоун, поботен, по-
бо ѝм, на, ноју, јен.

Барде, бард, барда кѝи

барде, ајо, барде кѝи-
барда ата барда.

Кѝибуљ, ајобуљ, кѝи-
буља, ата, буља.

(Шнеидре бут.)

В.

Г-д-а кѝи, г-д-а, ајо,
г-д-а г-д-ат.

Грамб-љ, кѝи, грамб-љ
ајо, грамб-љ, грамб-љат.

Днуу, кѝи, днуу, ајо,
днуу.

Фоља, ефољаун, епо-
оо, поооѝн.

џашмеа, џаште, поџо-
шѝни, екѝиџоља.

(Екаџан, ју).

Румбулак, румбулака,
румбулак, јан.

џоје, теџо, џони.
Каџот, екаџот, екаџо-
шѝни.

Ашт, џоџе, ашџоџе,
јан, џоџе.

Епаш, екан, паша,
еканпаш.

Уји, кѝи уји, катауѝн-

Те уни, ајоун, атате-
уѝн.

(Ун шум).

Њјом, њом, њјом, јан.

Њјом, јам, њјом, је,
њјом јами.

(Њјом јан).

Кау, кѝи кау, ката џет.
Ајо кау текау, ата џет.

(Пет).

Крђељ, кѝи крђељ, ка-
та крђеља.

Крђељи, те крђељи,
те крђељат.

(Крђеља).

Џашаба, ѝмѝш, ѝмѝш,
ѝдиљер.

Олурум, одурсѝн, о-
лур, уз синѝз, ларди.

Бејаз, бејаз, бејаздир-
лар.

Бу бејазѝ, обејазѝ, џу
бејазлари, обејазлари.

Бу сусуруѝ, о су су-
рѝја, бу су сурѝѝри, о

су сурѝѝри, (јурвер).

В.

Акт, буакт оакт, ак-
тлар, (баламаг).

Јаба, бујава, ојаба,
јабалар, бу о, јабалар, и

Шама, бушама, оша-
ма, (балмуму).

Соѝљерд-ѝ, дејор, де-
јорлар.

Соѝљемег, соѝљерди,
соѝљејор, ди, дѝвѝз, дѝк-

(сѝзе соѝљедиљер).

Јуварлак, јуварлака,
јуварлактѝрлар.

Соѝље, соѝљерѝн, со-
ѝљејорѝнѝз.

Соѝљерѝш, соѝље-
рѝѝш, соѝљерѝѝрѝш.

Соѝљеник, соѝљеник,
дејениклар.

Ђорѝѝш, Ђорѝѝш, Ђо-
рѝѝшљер.

Су, бу су, бу суљери.
О сују, шу сују, осу-

љери.
(Суљерчок).

Јаш, јаш, јаштѝрлар.
Јашѝм, јас-ѝ, јаш-ѝз.

(Јаштѝрлар).

Оџуз, буџуза, буџуза-

љери.
Оџузу, шу оџузу, о,
оџузаљери.

(Оџузаљер).

Ѓиреч, бу ѝречи, бу
ѝречљери.

Ѓиреди, оѝреди, шу
ѝречљери.
(Ѓиречљер).

Варид, вара, вариме.

Варел, варела, ва-
риље

(Варење).

Водиго, водија, во-
дији.

Водил, водила, во-
диље.

(Одведување).

Овде неколку разго-
вори заповедателни љан
кажеме на два љица.

брон

једини и множини,

Вчас, вчас-те.

вчас, ти, вчас вије,

вчас, ја, вчас, овије.

вчас, онја, вчас, оније,

вчас, ово, вчас, тије,

вчас, овја, вчас, мије,

Г.

Година, годинава, го-
дине.

Гноји, гојов, гнојеви.

Граор, граорљиво, гра-
ори.

Глобоко, глобоково,
глобоко, но, глобоки.

Гљеда, гљедала, гље-
даље.

Гљедад, гљедало, гље-
дајед.

Гољем, гољема, го-
љеми.

Гољемово, гољемоно,
гољемиве.

Гољемото, гољемата,
гољемите.

(Гољемщина).

Гол, голо, гољи.

Гол, су, голси, гољи-
сте.

Голје, голаје, гољисе.

Вудон, чеповулоо, че-
повулоиме.

Кавудон, покавудон,
повулокан.

(Вулонмеа).

Шпене, шпеше, шпе-
не ката

Кашпене, кашпене,
каншпешин.

(Шпенмеа).

Кату диса, кувенд,
урдоношорис тапоеди-
фтоиме, на дуи фаче.

нуморумеа

њјанис, еде шумис,

шпент, шпентви

шпет т-и, шпентви, ју,

шпент, ун, шпент к-тисе,

шпент, ав, шпент, ата,

шпент кијо, шпент, атуре

шпент, ки, шпент, неве.

Г.

Вјет, симвјет, шум-
вјет.

Ћељи, кићељи, ћеља.
Фјераз мефјераз аште,

фјераза.

Љењџиљ, кји, љењџи-
љи, ајо, љењџиљи, љењ-
џиљ, јан.

Почилоун, кија, качи-
ло, ечилокан.

Чилојет, покачплове,
скашпкошин.

Мад, маде, мадејан.

Кјимад, ајо, маде, кји,
мада.

Ајо темаде, ајатема-
де, ата, темаде.

(Мадисора)

Љакур, љакур, љакур.
јан.

Љакурјам, љакур, је,
љакур, јани.

Љакур, аште, љаку-
ра аште, љакур јан.

Каинајор, каинадти-
рир-м, каинадтиририз.

Каинармиш, каинар-
миш, каинајорлармиш.

(Каинадтирмаг).

Ћотур, буну, ѓотур, ѓа-
набаји, ѓотур, бунлари.

Ћотурурмиш, ѓотурур-
миш, ѓотурурмишљер.

(Кулаузлук).

Бурда, бирнекадар,
мухабетљери, бујуруд-
манни, тактим, едедеис,

ићи, черејо.

саилаи

бир ве чокалук,

тес, тес-сенize,

чабуксен, чабуксенизе,

чабук, бен, чабук, бун-

лар,

чабук, о, чабук, онлар,

тес, бу, чабуцак, ондари,

чабук, бу, чабук, биз,

Г.

Сене, бујиљ, сенељер.

Ирин, бунрин, иринљер.

Бизељија, бизељија,

вар, бизељијаљер.

Дерин, будерини, оде-

рини, дериндераар.

Назар, едерм, ѓорурм-
ниш, назар, едерљермиш.

Бакар, бакармиш, на-
зар, едерљер.

Бујук, бујук, бујуктир-
лар.

Бујуги, обујуги, бу бу-
јукљери.

Бујугу, бујуги, бујук-
љери.

(Бујугљик).

Чиплак, чиплак, чип-
лактирлар.

Чиплаким, чиплаксин,
чиплаксинив.

Чиплактир, чиплак-
тир, чиплактираар.

Гољијов, гољијоп, гољине.

(Гологлав)

Глув, главо, глумине.

Глувово, глумово, глумиве.

(Глумовтина).

Горешчо, горешча, горешчи.

Горешчово, горешчно, горешчиве.

Горешчо, је, горешча, је, горешчи, се.

Горешчото, горешчата, горешните.

(Горешчина).

Д.

Дава, давад, давате.

Дал, дал, а, о, даље.

Дава, даваш, давајед,

Давал, давала, даваље.

Дал су, дал си, даљесте.

Дадада, дадајеш, дадаје, те, ме.

(Давање).

Движеније, движенији, ја.

Длан, дланов, дланови, ве, не, те.

Дареча, даречеш, даречете.

Даречев, дасурекла, дасме рекље.

Дасурекол, дасирекла, дастерекље.

Дасирекол, дасирекло, дарекље.

Дасиреча, дасиречеш, дасиречете.

Кји, љакури, ајо, љакури, ата тељакур.

(Мекријељакур).

Шурда, шурда аште, шурда јав.

Кји шурда, ајо шурда, ката тешурда.

(Шурдисора).

Нгроф, нгроф, јав, нгрофа.

Кји нгрофи, ајо нгрофи, катаенгрофа.

Нгроф, аште, нгроф, аште, нгроф, јав.

Тенгрофи, тенгрофи, тенгрофат.

(Вана).

Д.

Еп, епе, по епнију.

Касп, касп, кан, еп.

Поеп ун, поепетен, поепни.

Касе, касе, кан епе.

Кам ап, касп, теи, кини ап.

Таап, таепни, таепни, ми.

(Епмеа).

Мундмеа, мундмејат, (мундет).

Плб, плмб, плмба, кји, те, ата.

Таџо, таџоџеш, таџоџи.

Н-камџа н-камџа, такимџа.

Таџоџаш, таџоџаша, таџоџи, џашта.

Потакџаш, потакџаш, по-н-камџан.

Таџоџетџи, таџоџеш, прветџи, таџоџи, прветџи.

Бучилаги, очиплаги, очиплаклари.

(Чиплаббџа).

Сар, сар, сардирлар.

Бусар кулаџији, осаркулаџији, бусар, кулаџиџери.

(Сар, олублуг).

Сиџак, сиџак, сиџактирлар.

Бусиџаги, осиџаги, бу сиџаклари.

Сиџактир, сиџактир, Сиџактирлар.

Сиџаги, сиџаги, сиџаклари.

(Исиџак, харарет).

Д.

Верирм, верер, верерсиниз.

Вермиш, вермеш, вермишџер.

Верерм, верерси, верерлер.

Верермиш, верермиш, верерџермиш.

Вермишум, вермишин, вермишсиниз.

Вересим, вересин, вересиниз, џим.

(Вермег).

Гаиретџик, гаиретџикџер, (рух).

Аја, ајам, ајалар, бу, о, и.

Дејем, дејесин, дејесиниз.

Дејендим, дејенди, десандик.

Ѓидесаидим, ѓидесидим, ѓи, десидинис.

Дејендин, дејендин, десандиџер.

Дејем, ѓендима, дејесин, ѓендине, дејесиниз, ѓендинизе.

Другему, другава, другово, други, ве, не.
Добор, доброво, добристе.

Добро, добра, добри.
Доборсу, доборси, добрине.

Добор ја, добор ти, добрисме.

(Добрина).

Дом, дома, домови.
Домов, домон, домови, ве, не.

(Домашно).

Доб, добово, добје.

Добов, добон, добјево, добјено.

е.

Еден, една, един.
Еден ја, еден ти, едни, мије.

Едново, едноно, еднипе.

Едното, едната, сите.

Едному, едноизе, едина.
(Јединици).

ж.

Живува, живуваш, живуваме.

Живувал, живувала, живувале.

Живував, живуваше, живувајед.

Живувад, живувад, живувајед.

Женско, женска, женски.

Женсконо, женскана, женскиње

Женсково, женскава, женскиње.

Женското, женската, женските.

Жена, жена, жени.

Н-доњикун ђетер, п-ђетер шумвет.

Мир, кјитемир, ката-темир.

Мир, мир, мирјан.
Мирјам, мирје, мирјани.

Темири, темири, темири.

Мирун, миртен, мирјами.

(Букурија).

Штеп, шт-ни, шт-ниште.

Кјиштеп, ајоштеп, ката, штепа.

(Штписис).

Душк, душкис, душкат.
Кјидушки, ајо, душки, ката, душка, атадушка.

е.

Њи, њја, њјана.
Њуи, њитен, њана, њеве.

Кји, њјани, ајо, тењани, ата њјанат.

Те њјани, те њја, те цџо.

Н-њи, в-њја, н-њјанет.

(Њјанисора).

ж.

Попоронун, попоронин, т-н, попоронин, екапорон, ека порон, капорон.

Кампорон, поронини, попоронин.

Попороје, попороје, попоронин.

Фемн, фемн, фемн, јан.

Фемни, фемни, фем-на.
Кјо, фемни, кјја, фемни, катафемни.

Телефемн, телефемн, телефем-на.

Ор, грува, грува, груват.

Башкаџиме, буобирн, бу, обирљери, о.

Ислах, буислаха, буислахлари.

Еи, еи, еидирлар.
Еи јим, ејис-н, ејисиниз.

Ислахбен, ислахс-н, ислахвиз.

Еинбен, еисен, ејиз, цумљемиз.

(Еиљик).

Еџ, еџе, вљер.
Буџ, оџ, буџљери, о.

(Еџхесаљиси).

Пелит, мешеден, мешелер.

Бумешен, омешен, бумешелер, омешелер.

е.

Бир, бир, бирљер.
Бир бен, бирсен, саде, биз.

Бубври, шубври, бирљери.

Шу бир, бири, епљери.

Бире, бира, бирљере.
(Бирљикљер).

ж.

Јашар-м, јашарсин, јашариз.

Јашаминш, јашамини, јашаминшлар.

Јашард-м, јашарди, јашајорларди.

Јашајор, јашар, јашарлар.

Диши, диши, диших-чес.

Дишији, дишији, дишиљери.

Будишији, будишији, будишиљери.

Дишији, дишији, дишиљери.

Кари, кари, кариљер.

Женава, женана, жешине.

(Женино).

Ждребе, ждребево, ждребина.

Ждребено, ждребето, ждребинјата.

(Ергеље).

Жар, жаров, жаревн. Желудец, желудецон, желудци, ве, не, те.

з.

Земја, земјава, земји.

Земјана, земјата, земји, ве, те.

Земјен, земјено, земјени.

Земјеново, земјено, но, земјени, ве, не, те.

Зељен, зељено, зељени.

Зељеново, зељеново, зељениве, не, те.

(Зељена тдева).

Зел, зела, зеље.

Зедов, зеде, зедоје.

Земено, земена, земени.

Земн, земн, земните.

(Зедовме).

Зет, зете, зетевн.

Зетов, зетон, зете, вн, не, те.

(Зетево).

Золва, золво, золвн.

Золвава, золвана, золвини.

(Золвино).

Зорлив, зорљива, зорљиви, (разрок).

Засебе, замене, заменас.

Кјигрува, ајогрува, а-тагрува.

(Грувас).

Муз, музи, муза.

Темузи, темузи, темузат.

(Хергеље).

Ф-нџа, кји, онџа, онџија.

К-онз, тек-онзи, к-онзи, к-онза, кји, ата, те.

з.

Трол, кјитрол, трола.

Тетроли, ајо, тетроли, кјитрол, ата, трола.

Нка трол, тролис, тролис, јан.

Кјитетролис, ајо, тетролис, ката, тетролис ата.

Верд, верд, верд, јан, (јешниљ).

Кјиверд, ајоверд, ката, теверд, ата.

(Коловерд).

Камар, кјаемар екамар.

Кам, мар, кемар, каммар.

Маршин, маршин, јанмаршин.

Мере, мере, марни.

(Киммар).

Дандр, орданд-р, да-нд-ра.

Кидандр, теданд-р, катадандра, ата.

(Данд-рисе).

Куната, оркуната, кунатат.

Кји куната, ајо, куната, текунатат.

(Кунатисе).

Ив-нг-р, нв-нг-р, п-в-нг-рјан.

Превет, премју, превеве.

Букарији, карији, окариџери.

(Кари-и).

Тан, бутан, танлар.

Оган, шутан, танлари.

г (Ерђеље).

Атеш, зија, бузијаји.

атеш, зијалаар, (корзија).

Мјиде, мјидев, мјидеџер, бу, о, џери.

з.

Товраг, бутовраг, то-праклар.

Отопраги, шупопраги, бу, о, топраклари, (арз).

Топрагдан, топрак-л, топрагдантпрлар.

Бупопрагиња, отопрагиња, бупопраг-нџиџер.

п, о, топраг-нџиџери.

Јешниљ, чимен, чимен-дирлар.

Бујешниљ, ојешниљ, бујешниљ-џери, ојешниљ-џери.

(Чимен, оту).

Алмиш, алмиш, алмиш-џер.

Алд-м, алди, алди-џер.

Ал-г, ал-г, алгтпрлар.

Ал, ал, а-л-нз.

(Алди).

Јениште, јениште, јениште-џер, (џуве).

Бујениште, ојениште, бујениште-џер и, о.

(Јеништени).

Ељти, џорумџе, ељти-џорумџем, ељтиџорумџе-џер.

Боељтиџорумџе, оељтиџорумџе, ељти, џорумџе-џер.

(Ељтиџорумџени).

Чакар, чакар, чакар-дирлар, (тепџос).

Кендименчун, беничун.

Затебе, занеја, заних.

Задруго, задруга, задругих.

Задругово, задругоно, задругине.

Зајем, зајема, зајемаме.

Зајемав, зајемаше, зајемаје.

Займи, займи, займите. (Зазајемање).

Заодење, заодешеси, заодеесте.

Зандењесу, зандење, сџ, зандење, сте.

Замесува, замесуваш, замесуваме.

Замесив, замеси, замесивме.

Замесил, самесвила, замесиље.

Замесувано, замесувана, замесувани.

(Замесување).

Зглоб, зглоб, зглобови.

Зглобов, зглобон, зглобовине.

(Зглобување).

Здрвен, здрвена, здрвени.

(Здрвување).

И.

Ида, идеш, идеме.

Идев, идеше, идевме.

Идед, идед, идад.

Идел, идела, идеље.

(Идење, долазак).

Имам, имаш, имаме.

Имал, имала, имаље.

Пре туу, прекија, преата.

Преџетер, преџетер, преџетера.

Прекиџетер, преајо, џетер, преатаџетер.

Уа, уаун, уасми.

Покамар уа, поскеамере, уа, поскеамере, уа.

Мере, уа, мере, уа, мерниуа.

(Прен уа имеа).

Јемтуешкуу, је, тујешкуу, јам туешкуу.

Претави, јам, претави, је, претавини, јани.

Тујенгато, тујенгатоје, тујенгатови.

Тујенгатоа, тујенгатока, кими, туенгато.

Екатуенгато, екатуенгатино, екатуенгатино.

Аште, туенгатушин, аште, туенгатушин, јан, туенгатушин.

(Туенгатумеа).

Нује, ајо, нуја.

Кји, нује, ајо, нује, ата, нује.

Унген, унген, унген, јан.

(Унгенмеа).

И.

Пови, повје, повими.

Кампови, кеповји, кими, повјее.

Вји, вји, вјен.

Капови, капови, каповји.

(Повинмеа).

Кам, катеи, кими.

Екиште, екиште кија, екишњен.

Сеничун, данабачун, онларичун.

Башкаччи, башкаччи, башкалариччи.

Бугапреџичун, огапреџичун, огапреџеричун.

Ондуч, ондуч. адр-м, ондуч, ал-рз.

Ондуч. ал-рд-м, ондуч, ал-рди, ондуч, ал, ондуч. ал-н.

(Ондучџеричун)

Ѓидмегиччи им. џитмег, иччи, с-н, џитмегиччи сини.

Јуурурум, јуурурсин, јууруриз.

Јуурадум, јуур, јуурдик.

Јуурмиш, јуурмиш, јуурмишџер.

Јуурљи, јуурлу, јуурљитирлар.

(Јуурурмаг).

Дирсек, тасла, дирсекџер.

Будирсек, одирсек, одирсекџери.

(Каракурш, таслама).

Катиланик, катиланик, катиланиктирлар.

(Катиланмаг).

И.

Ђељерм, џељерс-н, џељериз.

Ђељердим, џељерди, џељердик.

Ђељер, џељер, џељерџер.

Ђељермиш, џељермиш џељерлармиш.

(Ђељер, џељиш).

Вендевар, сендевар, биздевар.

Варимиш, варимиш, онларда, варимиш.

Ималсу, ималси, има-
љесте.

Имад, имад, имајед.

(Имање).

Им реков, бирече, им
рекоје.

Им рече, им рече, им
рековме.

К.

Кућа, кућава, кућиве.

Бућана, кућарчено,
кућаркине.

Кум, кумов, кумови,
не, ве.

Кумон, кумана, ку-
мини.

Копиље, копиљево ко-
пиљина.

Коп, која, коп.

Копје, која је, који се.

Коп су, коп си, коп
сте.

Коп бил, која била,
коп биље.

Каков, какова, какви.

Каков су, каква си,
какви сте.

Каков, каква, какви.

Каквијов, каквана, ка-
кви не, те.

Кога су, кога си, ко-
га сме.

Кога бев, кога беше,
кога бевме.

Кога бил, кога била,
кога биље.

Кова, ковеш, ковеме.

Ковац, кована, ковани.

Ковет, ковет, ковеје.

Екишауи, екиша, теи
екишикиштеју.

Ка, ка, кишњен.

(Кишмеа).

Екама, по екама, по
еканама.

По екама, по екама,
по екимама.

К.

Штеп, кји штеп, ката
штеп.

Тештепи, тештепи, те-
шт-пијат.

Кунд-р, кунд-ри, кун-
д-ра, те, ката, (кумабар).

Текунд-р, аја, кунд-
ра, ата кунд-ра.

Копиљ, кји копиљи,
копиљ, шум.

Куш, куша, циљат.

Кушаште, куша, аште,

циљи јан.

Циљи јам, циљи је,
циљи јани.

Циљи ћешен, ц-ла ће-
шен, циљи ишњен.

Си, си, си.

Сијам, сије, си јани.

Чвар, чвара, си-
јени.

Чвар, си, си.

Ки сији, кија сији, ка-
та, ата, тесји.

Курјам, курје, кур,
јани.

Курћешем, кур ће-
ше, куришем, на.

Курћеше, курћеше, ку,
ишњен.

Емама, емате, теи пое-
мама.

Емама аште, емама аште,
емама јан.

Мамает, мамает, поема-
ет.

Варимишум, варими-
ш-н, вар, имишисинс.

Онда вар, онда вар,
онларда вар.

(Вариједи).

Сољедим, онљара, со-
љеди онљара, соље-
диљер, онљара.

Сољеди онљара, сољ-
једи, онљара, биз, сољ-
језик, онљара.

Б.

Еф, бует, буетљери.

Осви, освчизи, освча-
злари, (дар).

Саг-ч, бу саг-ч, саг-
чљери, м, н.

Саг-чи, саг-чјаји, саг-
чкалари.

Нич, бунич, ничљер.

Ћим, анга, њимљер.

Ћимдир, њимдир, њи-
мдирлар.

Ћим им, њимс-н, њим-
синиз.

Ћим имиш, анга им-
иш, ангиљер, имиш.

Нас-л, нас-л, нице-
лер.

Нас-л, им, нас-л, с-н
нас-лсиниз.

Ниде нас-лдир, на це-
љер.

Нетак-м, нецис, не-
цинс.

Нас-лџи, нас-лџи,
нас-лџери.

Ачан им, ачанс-н, а-
чан, из.

Ачан, идим, ачан, и-
дин, ачан, идиниз.

Невак-т, имиш, не-
вак-т, имиш, невак-т,
имишљер.

Мухлар-м, мухларсин,
мухлариз.

Дуг-ме, дуг-ме, дуг-
медирлар.

Нал-дар, нал-дајор,
нал-дајорларди.

Ковал, ковала, коваље. (Подковка). Каљеник, каљеников, каљеници. Куна, кунава, куни. Кова, ковеш, ковеме. Ковал, ковала, коваље. Кобила, кобилава, ко- биљи, не, те. Ковь, ковјов, ковјиве. (кови).	Екамаџ, ека маџ, аја, екан маџ. (Маџмеа). Ђасе, кји ђасе, ђаса. Чаш, кји чаш, чаша. Чегождо, гождо, теи, погождоим. Кагождо, кагождо по- кагождошин. Пеља, кји, пеља, пе- ља, шум, т. Калъ, кји, калъ, ката- калъ. (каљешум).	Нал-лармиш, нал-ла- рмиш, нал-лајорламиш- љер. (Налче). Чанак, чанаги, чана- клар. Чапчак, бучапчак, ча- пчаклар. Мухларм, мухларсин, мухлариз. Мухлармиш, мухлар- миш, мухларјорлармиш. К-страк, бугстрак, к- страклар, п. Беџир, бу беџир, бу беџирљери, (бе џир- љер). Инек, бушег, инек- љер. Опнеги, шумнеги, оп- некљери. Ќопек, буџопек, џо- пекљер. Ошонег, шумшонег, шонекљери. Бакрач, бу бакрачи, бакрачлар. Казани, бакрачи, ба- крачлари. Таук, бутаугу, таук- љар. Шу тауки, тауки, та- укљери. Нерде џидерим, нер- де џидерсин, нерде џи- дејор синиз. Нерде џидер, нерде џидер, нерде џидерљер. Нерде џидерди, нер- де џидермиш, нерде џи- дејорлармиш. Нерде џидермиш, нер- де џидерсиниз, нерде џи- дерсиниз. Нерде идин, нерде идин, нерде идиниз. Нерде имишин, нерде имиш, нерде џидецек- синиз. (Дивермег).
Крава, кравава, крави. Кравана, кравата, кра- вите. (Нес), куче, кучево, кучица, (Пци). Кучено, кучето, кучи- вата. Котел, котелов, ко- тљы. Котелон, котљето, ко- тљите. Кокешка, кокошкава, бакошка. Кокешката, кокошод, кокошките. Каде ода, каде одело, каде одите. Каде одид, каде одел, каде одад. Каде одеше, каде о- дела, каде оделе. Каде одад. Каде одел, каде одел- да, каде одите. Каде одид. Каде си бил, каде си била, каде сте биле. Каде су бил, каде би- ло, каде ђа одите. (Кажување).	Љон, кји, щон, щона. Ајо щон, ато щон, а- та щона. Чен, кји чен, чена. Чени, течени, теченат. Кусји, кји, кусја, ку- сијат. Те кусји, ајо кусји, те кусијат. Пуљ, кји пуљ, пуља. Тенуљ, нуљи, тену- љат. Купошкоун, купошко, теп купошкоин. Купошкоје, купошко- је, купошкоин. Анкушкон, купошко- шин, куевашкошњин. Кувешко, куевешко, купешкоин. Кукешен, кукешен, кукени, воита. Кукешовта, куиштен, кудот, шгови. (Дифтомеа).	

Л.

Љеб, љебов, љебови.

Љебон, љебод, љебови, не, те, ве.

Лоза, лозава, лози.

Лозана, лозата, лозите.

Љижа, љиже, љижете.

Љижал, љижала, љижале.

(Љижење).

Љиво, лива, љиви.

Љивово, љивоно, љивине.

(Штрбо).

Љеп, љепо, љепи.

Љеп су, љеп си, љеписте.

Љепа је, љепо је, љепи се.

(Љепотија).

Ложица, ложицава, ложици.

Ложицана, ложицата, ложициве, не.

Љета, љетад, љетаме.

Љетало, љетала, љетале.

(Љетање).

Љице, љицево, љицава, (љично).

М.

Млеко, млеково, млека.

Млеконо, млекото, млека, на, та, ва.

Мириса, мирисаш, мирисате.

Мирисал, мирисала, мириса, ље, ме.

Ми идед, му идед, им идед.

Миодид, јеодид, им одид.

Л.

Бук, кји бук, бука.

Тебуки, букин, бука, т.

Арди, кјарди, арда.

Ајо арди, теарди теарда.

Пољиниун, пољинец, пољинин.

Калњини, калњини, канљини.

(Љинисора).

Њивете, љивета, вете јан.

Кји вети, ајовети, ата вети.

(Усумни).

Букур, мир, мирјаан.

Букур јам, букур је букур јани.

Букур аште, букур аште, букур јан.

(Букурји).

Љуг, кји љуг, љуга.

Љуги, ајо љуг, кји дуга.

Фљиро, фљироје, фљироми.

Калљиро, калљиро, калљирошин.

(Фљирома).

Фаче, кји фаче, ката фаче, (букур).

М.

Љумшт, кји љумшт, љумшта.

Љумшти, љумшти, те љумшта.

Нерџер, теи нерџер, нерџерони.

Каерџер, каерџер, екан ерџер.

Мувјен, џвјен, џвјен.

Ишкон, ишкон, ишкон.

Л.

Егмег, бугегмег, екмељер.

Екмеги, екмеги, о, екмељера, бу.

Код, буколу, кол-лар.

О, колу, коду, кол-лари.

Јадарм, јалар, јалар-синиз.

Јадармиш, јалармиш, јалајорлармиш.

(Јаламаг).

Тек, тек, тектирлар.

Бутеки, отеки, оtekљери.

(Парељик).

Љузељ, пслах, пслахтирлар.

Љузељми, љузељсин, љузељсиниз.

Љузељдир, љузељдир, љузељдирлар.

(Љузељ-љик).

Кашик, букашик, кашиклар.

Кашиги, окашиги, букашикљери.

Учар-м, учар, учариз.

Учармиш, учармиш, учарјорлармиш.

(Учмаг).

Љузу, бујузи, бујузељери, (черељи).

М.

Сут, бу суту, сутљер.

Сути, осути, сутљери.

Баарлар-м, баарлар-си, баарлар-с-н-з.

Баарлармиш, баарлармиш-љер.

Бана љелијор, она љелијор, бунара љелијор.

Она љидејор, она љидејор, ондара, љидејор.

Мажа, мажи, мажите.	Љуаје, љуаје, љуајени.	Сувардтиририм, сува- ла, суваланниз.
Мажед, мажел, ма- жаље.	Љуаје, каљуаје, кан љуаје.	Сувалар, сувајормиш, суварлармиш.
(Мажачка)	(Енцитмеа).	(Суваламаг).
Мисља, мисљин, ми- слиме.	Покунто, покунтош, покунтојеми.	Фињирљерим, фињир- љерсин, фињирљерсиниз.
Мисљел мисљела, ми- слиље.	Какунто, каконто, ка- кунтошни.	Фињирљермиш, фињир- рљермиш, фињирљејор- лармиш.
Мисљев, мисљеше, ми- слијеје.	Кам кунто, кекунто, покунтошин.	Фињирљердим, фињир- љерди, фињирљејорлар- ди.
(Мисљење).	(Кунтомеа).	(Фињирљемег).
Мој, моја, моји.	Им, ими, имијан.	Беним, беним, беним.
Мојов, мојава, мо- нве.	Кијим, кија им, ката, ими.	Бубенимџи, бубеним- џи, бубенимџиљери.
Мојод, мојана, мо- нне.	Ајо теим, аја теим, ата теими.	Бенимџиги бенимџиги, бенимџигиљери.
(Моје).	(Им).	(Бен-м).
Милува, милуваш, ми- луваме.	Подимсо, уи, подисо, теп, подимсоим на.	Север-м, северс-н, се- вериз.
Милувад, милувала, милувајед.	Димсоје, кадимсоје, подимсоин.	Север, севермиш, се- верљер.
Милував, милуваше, милуваје.	Едимсока, едимсоше, подимсоини.	Севердим, северди, се- верљердиљер.
Милото, милата, ми- лите.	Димсорче, димсорка, ордимсетар.	Севкиљи, Севкида, се- вклиљер.
Милотје, милотије, миловам је.	Камдашними, кедаш- ними, киини дашними.	Северим, северсин, се- версиниз.
(Милување).	(Димсомоа).	(Севинч).
Многу, многуво, мно- гуге	Шум, вји шуми, ката тешума.	Чок, Бучогу, бучог- лари.
Множно, множна, мно- жни.	Шумисе, шумис, шу- мис јан.	Чоглуг, чогауг, чо- глуклар.
(Множна, број).	(Нуморумеа шумас).	(Чоглуг санлан).
Му реков, је реков, им реков.	Иџаш, џаш, џашта.	Она сољерим, дана- бајадедим, данабиљере, сољедим.
Ми рече, ти рече, ми рекоје.	М-џа, т-џа, м-џан.	Банадеди, санадеди, бана дедиљер.
Му рекол, му рекла, му рекле.	Иџаш, џаш, џашкан.	Демиш, демиш деми- шлер.
Му рече, је рече, му рекоје.	И-џа, џаџа, џаџ-н.	Сољеди она, дана баја, сољеди, сољеди- љер, она.
М-лза, м-лзеш, м-л- земе.	Чемилун, помиљтеп, помиљим.	Саар-м, саарс-н, саар- риз.
М-лзи, м-лзеше, м-л- зеје.	Миље, помиље, по- миљив.	Саа, саарди, саарла- рди.
М-лзед, м-лзла, м-л- зеље.	Помиље, помиље, по- миљив.	Саар, саармиш, саар- лармиш.
	Помиље, помиље, по- миљивни.	

Мота, мотиви, мотиве.	Чеун, потунт, потунде-теп, потундем.	Дуер-м, дујерс в, ду-гериз.
Мотид, мотива, мо-тиџе.	Потунде, покатунде, покан тунде.	Дујер, дујермиш, ду-јејорлармиш.
Мотеше, мотело, мо-тад.	Поестунде, катунде, потундин.	Дујерди, дујермиш, дугерџер.
(Мотеџе).	(Тундмеа).	(Сути дуилац).
Млака, млакава, мла-ки.	Љагур, кји љагур, ља-гура.	Азмак, азмаги, азма-клар
Млакана, млаката, млаките.	Љагури, тељагури, те-љагура.	Оазмаги, шуазмаги, оазмаглари.
(Прозаџаџиште).	(Утмеа).	(Батакјери).
Мјеније, мјенијево, мје-нија.	Момеа, кји мома, мо-мат.	Фарз, буфарзи, фар-злар.
Мјенијено, мјенијето, мјенијата	Ајо, момеа, кјијоме-меа, ата, момеа.	Офарзи, шуфарзи, о-фарзлар.
Мозуљка, мозуљкава, мозуљки.	Нишан, кјинишан, ни-шана.	Боџек, бубоџек, бо-џекџер.
Мозуљкана, мозуљка-та, мозуљкиве.	Ајо нишани, ато ни-шани, кји нишана.	Обоџеги, шу боџеги, бубоџекјери.
Мозок, мозоков, мо-зоци.	Мант, кји мант, ма-нта.	Бени, бубени, бенн-џер.
Мозокон, мозокод, мо-зоциве.	Ајо мант, кјијо мант, ката манта.	Бенип, обенип, бубе-нипјери.
Меур, меуров, меура.	Иџурји, кји фрури, и фрура.	Кас-к, букас-к, кас-кџер.
(Мочни).	(Т-мбљ).	Набз, бунабс, наблар.
Моџ, моџов, моџови.	Муномеа, кји мунд-меа, мундмејат.	(Кувед).
(Можеџе).	(Мундмеа).	Сидик, бусидик, си-дикџер.
Мокач, мокачов, мо-качи.	Шуре, кји шуре, шура.	Сидиги, осидиги, бу сидикџери.
Мокачон, мокачод, мо-качиве.	Ајо шуре, те шуре, кји шура.	(Ишимаг, чиш-едмег).
(Мочаџе).	(Шура).	Оџе, ана, бу оџеана, оџеаналар.
Маштеја, маштејава, маштен.	Им-, кји им-, им-а.	О оџеана, шу оџеана, бу оџеаналар.
Маштејана, маштеја-та, маштеиве.	Ајо им-, те им-, ката, им-а.	Јал, бујал, јалџер.
Мрсно, мрсново, мр-сни.	Бурбуџетур, кји бур-буџетур, бурбуџетура.	Јал-ји, јал-дир, јал-дирлар.
Мрсноно, мрсно је, мрснисе.	Те бурбуџетур, бур-буџетур аште, бурбуџе-тур, јан.	Ључук, бућучугу, ћу-чукџер.
Мало, малово, маџи.	Вог-љ, кји вог-љ, во-г-ља.	Ључук, ћучук, бућу-чукџери.
Малово, мадава, маџиве.	Вог-љ, вог-љ, кји во-г-ља.	О ћучугу, оћучугаи, о ћучукџери.
Мадоно, малана, ма-џиве.	Вог-љи, тевог-љи, ата вог-ља.	

Мал су, мал си, ма-
ли сте.

Малаје, молоје, ма-
ли се.

(Маљечко).

Н.

Наше, нашево, на-
шве.

Наш, наша, наши.

Нашвијон, нашана, на-
шине.

Наш је, нашаје, на-
шисе.

(Нашеје).

Негов, негова, не-
гови.

Неговоно, негована,
неговине.

Неговоно, неговава,
неговиве.

(Неговоно).

Нихно, нихна, нихни.

Нихново, нихнава, ни-
хиве.

Нихноно, нихнана, ни-
хине.

Некоји, некоја, не-
који.

Некому, некоизе, не-
коима.

На човекод, на же-
нава, на женине.

На домаќинод, на до-
маќинката, на сите.

На детето, на деиче-
то, на љујето.

Натура, натурана, на-
тури.

Намирење, намирење,
намиренја.

Непознава, непозна-
ваш, непознаваме

Непознав, непозна,
непознаје.

Непознад, непознала,
непознаље.

Несу познад, неје по-
знала, непознавајед.

Вог-љ јам, вог-љје,
вог-љ јеми.

Вог-љ аште, вог-љ
аште, вог-љ јан.

(Вог-љ).

Н.

Тонде, кји тонте, ка-
та тетонте.

Тоно, тона, тона јан.

Тетовон, тетонни, те-
тонте.

Тоно аште, тоно аш-
те, тоно јан.

(Тоно аште).

К-тис, к-тис, к-тис
јан.

Ек-тиси, ек-тисе, ек-
тисисе.

Кји к-тисе, кји к-тисе,
катактисе.

(Етисе).

Етисис, етисис, ети-
си, с.

Кји етисис, кјијаети-
сис, ката етисис.

Ајо етисисе, аја ети-
сисе, ата етисисе.

Њициљи, њицела, њи-
циљи шум.

Њ-њикун, њ-њикунша,
њ-њипљит.

М-њерин, м-груа, м-
груат.

Њ-зоти штенисур, њ-
зовјаштенисис њ-жиџини.

М-воци, м-цуца, њ-ње-
риите.

Фаре, кји фаре, фара.

Барумеапач, кји бар-
умеапач, равшумеа.

Сун њјоф, нук њјофе,
нук њјофим.

Скам њјоф, скањјоф,
скан њјоф.

Скановјоф, скањјоф,
скан њјоф.

Унскан њјоф аја ска-
њјоф, нук њјофин.

Ћучук им, ћучуктир,
ћучуктирлар.

Ћучуктир, ћучуктир,
ћучуктирлар.

(Кучук).

Н.

Бизим, бубизамњи, бу-
бизимњиљери.

Бизим, бизим, бизим-
тирлар.

Бизимњији, бизимњиин,
бизимњиљери.

Бизимдир, бизимдир,
бизимдирлар.

(Бизимдир).

Онун, онун, онундир-
лар.

Онунњиги, онунњиги,
онунњигиљери.

Буонунњи, буонунњи,
буонунњиљери.

(Онуну).

Онларин, онларин, он-
ларин.

Бунларинњи, бунлар-
инњи, бунларинњиљери.

Онларинњиги, онларин-
њига, онларинњигиљери.

Биранги, биранга, би-
рангиљер.

Бирџеме, бирџима, бир-
џимљере.

О адама, букарија, ка-
риљере.

Ефсанбије, адунаја,
џумљере.

Џоџуга, к-счаза, ада-
млара.

Ерљиг сују, буерљиг
сују, ерљиг суљер.

Сух, бусухи, сухљер.
(Суљхнаме).

Танамам, белџемес-и,
белџемез.

Белџемед-м, белџе-
мед, белџемедилер.

Белџемеш, белџе-
меш, белџемешилер.

Белџемешим, бел-
џемешим, белџемејолар.

(Непознавање).

Несу ја, неје оваја,
несе овие.Неје тој, неје таја,
несе тије.Неси ти, неје това,
несте вије.

о.

Ора, ораш, ораме.

Орад, орад, орајед.

Изорал, изорала, взо-
раље.Та ора, ђа ораш, ђа
орате.

Овја, оваја, овиеје.

Онја, онаја, оније.

Овде, онде, онамо.

Овамо, овде, остави.
Од небитије, од неби-
тјево, од небитијава.
(Небитије).

Очув, очувов, очиви.

Очувов, очувов, очу-
вине.Отишол, отишла, оти-
шле.

Ода, одиш, одиме.

Одид, одид, одад.

Одела, одела, оделе.
Огъдало, огъдало-
во, огъдалава.Огъдалоно, огъда-
лото, огъдалата.
(Огъдување).Одељење, одељењево,
одељењи.Одељил, одељила, о-
дељиле.Одељив, одељи, оде-
љие.Одељен, одељена, о-
дељени.

(Нук нјоџмеа).

Нук јамун, нук аште,
кија, нук, јан ата.Нук аште, ан, нук а-
ште, кија, нук, јан ата.Нук је теи, нук аште
ајо, нук јан, ката.

о.

Пољароун, пољаротен
пољароиме.Пољароје, пољароје,
пољароини.Каљаро, каљаро, кан-
љаро.Дот љаро. ун, дот-
љаројеш, таљароин, ју.

Кји, кија, ката.

Аји, аја, ата.

Кату, абе, андеи.

Каа, кату, љее.
Бе ич, ђекји ич, ђека-
та ич.

(Бе ич).

Парим ат, кји парим ат
паримата.Кји парим ат, ајо пар-
рим ат, ата парим ат.Ека, воит, ека, воит,
екан воита.Пошкоун, пошко, теи
пошкоим.

Шкоје, шкоје, шкоин.

Екашконтe, екашкон-
те, екашкоини.Пашур, кји, пашур,
ката пашура.Ајо пашури, те паш-
ћури, тепашура.

(Шкомеа).

Кадаа, кји кедаа, ка-
дан.Кадаје, кадаје, екан-
даје.Камдаје, подаје, екан
даје.

Удан, удан, удан јан.

(Белџемег).

Бен, дилџм, буџанаба
деиљ, бунар деиљ.Одеиљ, џанабадеиљ,
онлар деиљ.Диљс-и, сен, деиљде-
р о, диљдераарбунар.

о.

Сурер-м, сурерси, су-
рериз.Сурер, сурер, сурер-
љер.Сурмиш, сурмиш, сур-
мишљер.Сурдеим, сурецексини,
сурецексиниз.Бу, џанаби, бу џанаба
буџанабиљер.О, џанаби, оџанаба-
оџанабиљер.Бурда, орда, ојана.
Берије, бурда, брак.Халџа, бухалџа, бу
халџардан.

(Халџ).

Оџеата, бу оџеата о-
оџеаталар.Бу оџеата, шу оџеата.
о-оџеаталар.Ѓитмиш, ѓитмиш, ѓи-
тмишљер.Ѓидерм, ѓидерсин, ѓи-
дериз.Ѓидер, ѓидејор, ѓи-
дерљер.Ѓидермиш, ѓидермиш,
ѓидерљермиш.Аива, буаиван, буаи-
налари.Оавнаи, шуавнаи, о-
авналари.

(Назарламаг).

Седир, буседир, седи-
рљер.Ољешмиш, ољешмиш,
апирмишљер.Аирдим, аир, павла-
штирлар.Ољешик, ољешик, па-
влаштирлар.

Облеково, обљече, обљекоје.

Обљечен, обљечена, обљечени.

Обљекол, обљекла, обљекље.

Обљечнго, обљечнја, обљечнји.

(Обљечнсе).

Од пед, одпедов, кн-сељнше.

Од педод, од педнве, кнсељншево.

(Од педон).

Од каде су, од каде си, од каде сте.

Од, каде бил, од каде била, од каде биле.

Од овде су, од овде, је, од овде сме.

Од онде су, од онде је, од онде се.

Од тује су, од тује је, од тује се.

Од кадеје тон, од кадеје таја, од кадесе тнје.

Од утрнна, одеше, одеше.

Оно, онаја, оннје.

Одејећи ја, одејећи оваја, одејећи овнје.

Обндов, обнде, обндоје.

Обндува, обндуваш, обндувате.

Обншод, обншла, обншље.

(Обндување, пробаше).

Од кои човек, од која жена, од који људи.

Од овца, од овцава, од овцнве.

Од крава, од кравава, од кравнве.

Евеша, еवेशе, ешан-веше.

Вешур, вешур, вешур јан.

Ка веше, кавеше, кан веше.

По веше, аја, по веше, кнја, по веше ата.

(Веше њнер).

Оштул, кн оштул, офштул.

Те офтул, кн, офштул.

(Оштули).

Нка јем ун, нкаје, теи, нка јени.

Нка куунштен, нкакуу, нштен, нкакуу, ншншен.

Пренкату јем, пренкату, аште, пренкату, јемн.

Нка аше јем, нка аше аште, нка аше, јан.

Прен, аше, јем, прен аше аште, прен аше јан.

Нка је ан, нкаје кнја, нка јан ата.

Нка м - нцес, шкоша, шкошнн.

Че аја, че аја, че ата.

Туешкоун, туешко кнја, туешкоката.

Камчнлова, ечнлова, ечнлакан.

Чепочндо, почнлоннш, почнлонн.

Ека чнлока, ека чнлока, ешан чнлокан.

(Вештронеја).

Нка цнљи њернја, нка ц-ла, грува, нка, цнљи, њернјат.

Нка, деље, нка, кнја, деље, нка катадеље.

Нка лоп, нка кнја љоп, нка ката љопа.

Ѓннд-м, ѓнндн, ѓнндн-дншер.

Ѓннкљн, ѓннкљн, ѓннкљншер.

Ѓннмнш, ѓннмнш ѓннмншшер.

Ѓннднр, шуну, ѓннднр, цанабан, ѓннднр, онларн.

(Ѓннн).

Снрше, буснршен, снршешер.

О снршен, бу снршен, бу снршешерн.

(Снршен).

Нере љнјам, пере љн-с-н, пере љнснннз.

Нерден, нмнш, нерден нмнш, нерден нмншшер.

Буралн јам, буралн днр, буралн нз.

Ордан нм, орданднр, орданднлар.

Ордан нм, ордан днр, орданднрлар.

Нерденднр о, нерденднр, оданаба, нерденднр, онлар.

Бу сабахдан, ѓндер-дн, ѓндеорлардн.

Шу цанаба, оданабн-шер.

Ѓндер ншем, бен, ѓндер ншен булар.

Јоклад-м, јоклади, јокладлар.

Јокларм, јокларснн, јокларснннз.

Јокламнш, јокламнш, јокламншлар.

(Јокламан).

Ангн адамдан, ангн карнден, ангн адаман-дан.

Којундан, букојундан, букојунлардан.

Ннегден, буиннегден, буиннеглерден.

Од бијољца, од бијољцава, од бијољцице.

Од коза, од козова, од козиве.

(Од добидци).

Од мене, од тебе од нас.

Од него, од неја, од нх.

Од това, од таја, од тије.

(Од сех).

II.

Пљитко, пљитково, пљиткиве.

Пљитко је, пљитка је, пљитки се.

Пљитко било, пљитка била, пљитки биле.

Посно, посна, посни.

Посново, поснава, посниве.

Посноно, поснана, поснине.

Печаља, печали, печалиме.

Печаљил, печалила, печалиле.

Печаљид, печалило, печалид.

Ѓа печала, ѓа печалиш, ѓа печалиме.

Пљесница, пљесницава, пљеснициве.

Пљесниго, пљеснија, пљеснији.

(Пљесници).

Паштерок, паштерокков, паштерциве.

Пена, пенава, пенниве.

Пенана, пената, пенните.

(Пени).

Прелог, прелогов, прелози.

Нка бивљиц, нка кји бивљиц, нка ката бивљица.

Нка дји, нка кји, дји нка ката дјија.

(Нка цонја).

Нка му, нка теи, нка неве.

Нка аји, нка аја, нка ата.

Нка ајо, нка кија, нка атуре.

(Нка цит).

II.

Тр-р, кји, тр-р, ката, тр-ра.

Тр-р, аште, тр-р, аште, тр-р јан.

Тр-р, иштец, тр-р, иштец, тр-р, ишџен.

Крешме, крешме, крешма, јан.

Кји крешме, кија текрешме, ката текрешма.

Текрешме, текрешме, текрешмат.

Позито уи, зито, позитонме.

Казито, казито, екан зитоје.

Казитоје, казитоје, зитови.

Тазитоун, тазито, теи тазитоун, на.

Шуљак, кји шуљак, ката шуљака.

Бјеримешуљак, бјеримешуљак, бјери ката мешуљак.

(Шуљака).

Ѓемтегруас, кји ѓемтегруас, ката ѓемтегруас.

Шкумб, кји, шкумб, ката шкумба.

Те шкумб, ајо шкумб, ата жкумба.

(Шкумба).

Пангар, кјипангар, катапангара.

Мандадан, бумандадан, бумандалардан.

Ѓе чиден, бу ѓечиден, бу ѓечиљерден.

(Малдан).

Бенден, сенден, бизден.

Ондан, ондан, онлардан.

Шундан, олдаи, шунлардан.

(Ѓумурдан).

II.

Всах, бувсахи, бувсахљери.

Всахтир, всахтир, всахтирлар.

Всах, имиш, всах, имишљер.

Перизљи, перизљи, перизљилер.

Буперизљији, буперизљији, буперизљилери.

Оперизљији, оперизљији, оперизљигаји, оперизљилери.

Чал-ш-р-м, чал-ш, чал-шириз.

Чал-ш-рмиш, чал-ш-рмиш, чал-ширлармиш.

Чал-ш-р, чал-ш-рмиш, чал-ш-рлар.

Чал-шацаим, чал шацаксин, чал-шацаив.

Токат, бутокат, бутокатлари.

Вурбиртокат, токатла, шуни, токатла, шунари.

(Токатлар).

Егеис-јуз, бугеис-јуз, бугеис-јузљери.

Чонук, бучонуги, бучонукљер.

Очунуги, шучунуги, очунукљери.

(Чонукљер).

Аљик, буаљиги, буаљикљери.

Прелогов, прелогон, прелозине. (Прелози).	Кји, пангар, ајо пангар, ата пангар. (Пангара).	Аљиги, аљиги, оаљигьери. (Аљикьер).
Приближив, приближи, приближије.	Еаф-рока, аф-роје, аф-рокан.	Јаклаштим, јаклаш, јаклаштиљер.
Приближил, приближила, приближиље.	Кааф-ро, кааф-ро, кааф-рокан.	Јаклашмиш, јаклашмишљер.
Приближува, приближило, приближувајед. (Приближи, приближите).	Поаф-ро, поаф-роке, поаф-роини. (Аф-роје, аф-роини).	Јаклаш-р-м, јак-ида-миш, јаклашијорлар. (Јаклаш, ивер, јаклаш-ивери).
Плауг, плаугов, плауговине.	Плауг, кји плауг, ката, плауга.	Сабан, бусабан, бусабанлар.
Плаугод, плаугон, плауговине. (Плаугови).	Плауги, те плауги, те плауга. (Плауга).	Сабани, осибани, осабанлар. (Сабанлар).
Пунуец, пунуецов, пунуциве.	Пуп-за, кји пупза, ката пупза.	Конча, буконча, букончалари.
Пунуецон, пунуецод, пунуцине. (Пунуци).	Ајо пупза, те пупза, ата пуп-зат. (Коица).	Окончаји, шукончаји, окончалари. (Кончалар).
Поминав, помина, поминавме.	Сашкова, сашкове, клим сашко.	Љечтим, љечти, љечтик.
Поминал, поминала, поминаље.	Касашко, касашко, кан сашкове.	Љечмиш, љечмиш, љечмишљер.
Поминува, поминуваш, поминуваме. (Поминување).	Чесашкоун, сашко теи сашкоми на. (Сашкумеа).	Љечериш, љечерши, љечериз. (Бечингег).
Погъдав, погъеда, погъедавме.	Ечилова, ека шикове, кимишкова.	Назаредтм назар едти, назар едтм.
Погъедал, погъедала, погъедаље.	Кашикове, ка љуре, кашиковал.	Назар едтмиш, назаредтмишљер.
Партал, парталов, партаљиве.	Ресок-р, кји, ресок-р, ката ресок-ра.	Љиртик, бујиртиги, бујирт-гљер.
Парталод, парталон, партаљиве. (Кри, а, и).	Ајо ресок р, тересок-р, тересок-рат. (Ресок-р, а).	Ојарт-ги, шујарт-ги, јирт-гљери.
Пут, путов, путиштава.	Уа, кјиуа, катаула.	(Јама, лар).
Путод, путон, путиштана. (Поташча).	Ули, те ули, те улат. (Улашуз).	Јол, бујолу, бујолар.
Прво, првоно, првиве.	Пара, кји пара, ката те пара.	Ојолу, јолу, ојолари.
Првоно, првана, првиве.	Те парас, те парас, те парисе.	(Таригљер).
Првото, првата, првиве. (Првина).	Ајо те парас, аја, те парас, ата те парисе. (Парисе).	Иљк, буљџи, буљџиљери. Иљниги, иљнига, иљџиљери. Шуиљниги, шуиљнига шуиљниљери. (Иљџиљик).

Прашува, прашуваш, прашуваје.

Прашувад прашувала, прашуваље.

Прашувад, прашувад, прашувајед.

(Прашање).

Пак ја, пак овја, пак овнје.

Пак тои, пак таја, пак твје.

Пак овеја, пак оваја, пак мије.

(Пак је).

Посејав, посеја, посејаме.

Посеи, посеи, посенте.

Посејало, посејала, посејале.

Посејува, посејуваш, посејувате.

Подсирува, подсируваш, подсируваме.

Подсирувад, подсирувала, водсируваље.

(Подсирување).

Познав, познала, познаље.

Познава, познаваш, познаваме.

Познад, познадо, познавале.

(Познавање).

Поздравив, поздравив, поздравите, и.

Поздравиво, поздравивја, поздравивиј.

Поздравил, поздравиле, поздравиле.

(Поздравување).

Порачав, порача, порачавме.

Порачал, порачала, порачале.

Порачува, порачуваш, порачуваме.

РЕЧНИК

Џута, појуте теи, појутетин.

Ека пуете, поека пуете, поекан пуете.

Пуете, пуете, понујетен.

(Џутмеа).

Опет уи, опет кји, опет ката.

Опет аи, опет аја, опет ата.

Опет кијо, опет кија, опет неве.

(Опет аште).

Ембјела, каембјела, кимиембјела.

Мбјеле, мбјеле, мбјелни.

Камбјеље, камбједе, екан мбјеле.

Помбјелауи, помбјеле теи, помбјелни ју.

Чепозене, чепозенетен, чепозенем на.

Позене, капозене, екан позешнин.

(Позешнемеа, ѓахт).

Њефа, каџева, каџења.

Поњјоф уи, поњјоф теи, поњјофим на.

Поенјофе, екаџофе, поњјофин.

(Њјофеа).

Ебонанум т-фаља, калзоје т-фаља, калзонешум т-фаља.

Калзоје т-фаља, калзоје т-фаља калзоје т-фаља атуре.

Кабоне т-фаља, кабоне т-фаља, екан боне т-фаљашум.

(Калзомеа т-фаља).

Ека поредита, капоредите, кими, поредите.

Капоредит, капоредит, канпоредит канпоредит.

Попоредите, попоредитиш, попоредитим.

(Калзомеа т-фаља).

Ека поредита, капоредите, кими, поредите.

Капоредит, капоредит, канпоредит канпоредит.

Попоредите, попоредитиш, попоредитим.

Сорар-м, сорарс-н, сорарларди.

Сорармиш, сорармиш, сорајорлармиш.

Сувал, едер, сувал едер, сувал едејорлар.

(Сувал).

Ѓене бен, ѓене бу, ѓене бунлар.

Ѓене, о, ѓене, ѓанаба, ѓене данабиљер.

Ѓене бу, ѓене бу, ѓене, биз

(Бенедин).

Еџти, еџти, еџтик.

Еџ, еџ, еџниш.

Еџмиш, еџмиш, еџмишљер.

Еџтириш, еџтириш, еџтиришмиш.

Пеџирљерим, пеџирљерси, пеџирљериш.

Пеннирјапајор, пеннир, јапармиш, пеннирјапарлармиш.

(Пеннир јаписи).

Беџедим, беџемиш, беџемишљер.

Беџер-м, боџерс-н, беџериш.

Сечмиш, сечмиш, сечерљер.

(Беџемер).

Сеџам, соџедим, сеџам соџе, онлара, сеџам соџениш.

Сеџамсоџе, она, сеџамсоџеџанабаја, сеџамсоџеџанабиљере.

Сеџамсоџеџанабиљере.

Сеџамсоџеџанабиљере.

Сеџамсоџеџанабиљере.

(Сеџамсоџемер).

Смарлад-м, смарлади, смарладиш.

Смарламиш, смарламиш, смарламишлар.

Смарлар-м, смарларс-н, смарлариш.

Порачувад, порачува-
ло, порачувајед.

(Поровување).

Помогов, поможе, по-
могоје.

Помага, помагаш, по-
магаме.

Помогод, помогла, по-
могле.

Поможиму, поможије,
поможијим.

Поможими, поможиси,
поможитеси.

(Помагање).

Пишем, пишши, пи-
шиме.

Пишел, пишела, пи-
шеље.

Писал, писала, пи-
саље.

Писан, писана, пи-
сани.

(Писано).

Р.

Реков, рече, рековме.
Рекол, рекла, рекље.

(Рековме, рековте).
Речен, речена, речени.

Реченово, реченово,
реченине.

(Речите).

Разбрав, разбра, ра-
збираје.

Разбрал, разбирла,
разбраље.

Разбира, разбираш,
разбираме.

(Разбирајед).

Разговара, разгова-
раш, разговараме.

Река, рекава, рекиве.

Рекана, реката, реки,
не, те.

Попоредите, ека, по-
реците, порецитини.

(Порецитмеа).

Ндиџа, ендиџе, екан-
ндиџ.

Пондиџ ун, пондиџе,
теи, пондиџи, на.

Кандиџ, кандиџ, екан-
ндиџе.

Ндихе етји, ндихе е-
вија, ндихе ек-тјит.

Ндихе, му, ндихе, ве-
те, ндихни превет.

(Ндих меа).

Пошкруу, пошкрујеш,
пошкрујими.

Кашкрунте, кашкрун-
те, кешкрунџини.

Кашкруу, кашкруу, е-
кан икруу.

Шкрур, шкруура, шру-
ур јан.

(Шкруур аште).

Р.

Еџа, кеџа, кими, џа.
Еџаш, еџаш, еџашта.

(Еџашма, џашта).
Фољшин, фољшин,
фољшин јан.

Кји тоши, ајо тошин,
ата тошџини.

(џоши).

Еморавешт, емореве-
шт, екан марвешт.

Камарвеш, камарвеш,
канмарвеш.

Марвеш ун, марвештеи
мар-мвеш, на.

(Мар-нвешт).

Покувендо ун, поку-
вендојеш, покувендон-
мна.

Љум, кји љум, ката,
љума.

Љуми, те љуми, љу-
мат.

Смарлајор, смарлар-
миш, смарлајорлар.

(Смарламаг).

Јард-м едт-м, јард-м,
едти, јардм едтиџер.

Јард-м едер-м, јард-м
едерси, јард-м едериз.

Јард-м, едтмиш, јар-
д-м, едтмиш, јард-м ед-
тмишџер.

Она јард-м ед, дана-
баја јард-м ед, јард-м,
едшунлара.

Банаярд-м ед, љен-
дине јард-м ед, љен-
динизе, јард-м един.

(Јард-млар).

Јазар-м, јазарс-н, ја-
зариз.

Јазармиш, јазармиш,
јазарлармиш.

Јазмиш, јазмиш, јаз-
мишџер.

Јаз-џи, јаз-џи, јаз-
џидирлар.

(Јаз џидир).

Р.

Дед-м, деди, дедик.
Демш, димш, дем-
мишџер.

(Сољедик, сољеди-
низ).

Денк, денк, денкџери.
Дед-ги, одеа-ги, оде-
дикџериџер.

(Сољениз).

Анлад-м, анлади, ан-
ладиџер.

Анламиш, анламиш,
анламишлар.

Анлар-м, анларс-н, а-
нлариз.

(Анлајорлар).

Мухабет, едер-м, му-
хабет, едерси, мухабет
едејоруз.

Чаји, бучаји, бучан-
лар.

Очан, шучан, очанлар,
очанлар.

Речинште, речиншчево,
речиншчава.

Речиншено, речиншче-
то, речинча, на, та.
(Речинча).

Разговарал, разгова-
рала, разговараље.

Разговор, разговарад,
разговарајед.

(Разговори).

Работа, работаш, ра-
ботаме.

Работал, работала, ра-
ботаље.

Работај работад, ра-
ботајед.

(Работање).

Радо, радово, радова.

Радоно, ралото, ра-
лана.

с.

Сиромав, сиромашка,
сиромашки.

Сиромав, су, сиромав
си, сиромаси сме.

Сиромав је, спротп-
паје, сиромаси се.

(Сиромаштија).

Сиродче, сиродчево,
сиродчинјава.

Сиродчено, сиродчето
сиродчинја, на, ва.

(Сиродчинја).

Стривште, стрившче-
во, стрившчава.

Стрившено, стривши-
чето, стрившчата.

(Стрившча).

Стог, стогов, стого-
виве.

Стогон, стогод, сто-
говите.

(Стогови).

Сања, санава, са-
њиве.

Сањана, сањата, са-
њате.

(Сањи).

Пруа, кји пруа, ката
пруа.

Те пруа, ајо тепруа,
ата, ката, прuat.

(Пруат).

Какувендове, какувен-
дове, кан кувендова.

Кувенд, покувендоје,
покувендоин.

(Кувиса).

Пунуоун, понупеје-
теи, понуоинм.

Ека пуно, ека пуно,
екан пуно.

Пуноје, пуноје, пуно-
јин.

(Пуномеа).

Паљ, кји паљ, ката
паља.

Ајо паљ, те паљ, ата
паља.

с.

Мјер, мјера, мјерјан.

Мјер, јам, мјер је,
мјер јани.

Мјер је, мјера аште,
мјер јан.

(Мјермеа).

Ифарфур, кји фарфур,
ката фарфура.

Ајо ифарфур, тефар-
фур, те фарфура.

(Ифарфура).

Рија, дриџит, кјир-
џја, дриџит, ата рија,
дриџит.

Ајо унгари, теунгари,
теунгара.

(Ријадрџит).

Каниц, кји каниц, ка-
та каница.

Ајо кониц, те кониц,
те коницат.

(Коница).

Саниц, кји саниц, ка-
та саница.

Ајо саниц, те саниц,
ата саница.

(Саница).

Дере, будере, будере-
љер.

Дерен, шудерен, де-
рељери, о, шу.

(Дерељер).

Мухабет, едермиш, му-
хabet, едермиш, муха-
бет, едејорлармиш.

Мухабет, едејор, еде-
рљер.

(Мухабетљер).

Ишљер-м, ишљерс-н,
ишљериз.

Ишљермиш, ишљер-
миш, ишљер љермиш.

Ишљејор, ишљејор, и-
шљејорлар.

(Ишљемег).

Чифт, бучифт, бучиф-
тљери.

Очифти, шучифти, о-
чифтљери.

с.

Фукара, фукарадир,
фукарадираар.

Фукаранм, фукарис-н,
фукаранз.

Фукарад-р, фукарадир
фукарадираар.

(Фукараљик).

Еџсуз, бучџсузу, бу-
џсузљери.

Шуџсузу, оџсузу,
о еџсузљери, бу.

(Јетимљер).

Аназ, буаназ, бу а-
назлари.

О анази, шу анази, о
аназлари.

(Аназлар).

Иг-н, бу иг-ни, бу иг-
ниљери.

О иг-ни, шу иг-ни, о
иг-ниљери.

(Иг-ниљер).

Казак, бу казак, бу
казаклари.

О казак, шу казак, о
казаклари.

(Казаклар).

Стежер, стежерод, стежериве.

Стежерон, стежерод, стежерине.

(Стежери).

Синника, синникава, синникиве.

Синникана, синниката, синникине.

(Синники).

Семенка, семенкава, семенкиве.

Семенкана, семенката, семенки, не, те.

(Семенки).

Слез, слезов, слезовиве.

Слезов, слезод, слезовине.

(Слезови).

Стокмив, стокми, стокмиње.

Стокмил, стокмила, стокмиље.

(Токмо).

Свадба, свадбана, свадбиве.

Свадбана, свадбата, свадбине.

(Свадби).

Су, си, сме.

Су бил, су била, сме биле.

Сира, с и р и ш, сириме.

Сирид, сирила, сириле.

Сирење.

Сеја, сејеш, сејеме.

Сејал, сејала, сејаље.

Сејано, сејана, сејани.

Сејање.

Су ораа, си ораа, сте ораље.

Сам ораа, сама ораа, сами ораље.

Стир, те стире, кји стира.

Ајо стир, те стерин, тестират

(Стира).

Кулумри, кји кулумри, ката кулумриа.

Ајо кулумри, кји кулумри, ата кулумрија.

(Кулумрија).

Фаре, кји фаре, ката фара.

Ајо фаре, те фаре, ата те фара.

(Фара).

Молаг, кји молаг, ката молага.

Молаги, те молаг, ата молага.

(Молага).

Ераншоје, раншоје, кимраншоје.

Караши, караши, канрашије.

(Раши).

Дасме, кји дасме, ката дасмет.

Аји дасме, те дасме, те дасмет.

(Дасмет).

Јем, је јемин.

Камвонта, кевонта, кимвонта.

Непозене, испозене, теи, испозенем.

Понспозене, канспозене, екан непозене.

(Бахта).

Мбјелеун, јамтој бјел јамтојем, мбјел.

Ека помбјеле, ека помбјеле, екан помбјелшин.

Аште мбјел, јембјел, јан е мбјел.

(Мбелмеа).

Камљаро, каљаротен, кимљаро.

Вет каљаро, вета каљаро, вете љаро кан.

Текдумен, текдумени, бутекдуменљери.

Отекдумени, шутекдумени, текдуменљери.

(Текдуменљер).

Бућертљен, бућертљени, бућертљенљери.

Обућертљени, шубућертљени, обућертљени, обућертљенљери.

(Бућертљенљер).

Чек-рдек, бучек-рдечи, бучек-рдекљери.

Очек-рдечи, шучек-рдечи, шучек-рдекљери.

(Чек-рдекљер).

Ебећумечи, бебећумечи, бебећумецљери.

Оебећумечи, шубећумечи, оебећумецљери.

(Ебећумецљер).

Тамамлаад-м, тамамла тамамладик.

Тамамламинш, тамамламинш, тамамламиншлар.

(Тамам).

Дујун, будујун, будујунљери.

Одујуну, шудујуну, одујунљери.

(Дујунљер).

Им, с-и, из.

Имишум, имишин, имишини.

Пенир, јапар-м, пенир, јапарс-и, пенир, јапариз.

Пенир јапајор, пенир јапајорлар.

(Пенир).

Ећер-м, ећер, ећериз.

Ећермиш, ећермиш, јећерлармиш.

Ећиљи, ећиљи, ећиљлар.

(Ећмер).

Сурурмишум, сурмишум, сурурмишумиз.

Јанас, сурермиш, јанас, сурермиш, јанас, сурерлармиш.

(Сево орање).
Спроти мене, спроти
него, спроти нас.
Спроти овога, спроти
оваја, спроти оваје.

(Спроти нас).
Спроти сега, спроти
пређе, спроти после.
(Спроти тога).
Се здрвив, се здрви,
се здрвивме.
Се здрвил, се здрвил-
ла, се здрвиље.
Се здрвен, се здрве-
на, се здрвени.
Сака, сакаш, сакате.

Сакал, сакала, са-
каље.

(Сакање).
Секои, секоја, секоји.
Секоје, секојено, се-
којиве.
(Секогаш).
Секаков, секаква, се-
какви.
Секаквово, секаквава,
секаквије.

Секаквоно, секаквана,
секаквиње.

(Секакво).
Сам, сама, сами.
Сам су, сама је, сами
сме.
Сам си, сама си, са-
ми сте.
Самово, самава, са-
миве.
Самоно, самана, са-
минне.
Самото, самата, са-
мите.
Сољ, сољва, сољевиве.
Сољон, сољна, соље-
вине.

(Цителаромеа).
Напарму, напар, ап,
напар, неве.
Напар к-ти, напар кија,
напар к-тисе.

(Напар неве).
Напарган, напарпа-
рес, напар настаи.
(Напар атаер).
Поунге нка, унге нка,
унген кими.
Унге нка, унгенка,
унге н кан.
Унгеншун, џит унген-
шин џит, унгеншин.
Доо, даш, дашин.

Какркоје, какркоје, кр-
кошин.

(Кркомеа).
Пас ц-л, пас ц-ла, пас
циљат.
Пас циљи, те пас ци-
љи, ката паскуш.
(Прер).
Ѓит сеси, ѓит сеси-
ја, ѓитчвар.
Кји те ѓит сеси, кија
ѓит сеси, ката те ѓит
сеси.

Ајо те ѓит сеси, аја
те ѓит сеси, ата те ѓит
сесите.

(Ѓит сеси).
Вет, вет, вете.
Вет јам, вет аште, вет
јами.
Вет је, вета је, вет
јани.
Кји те вети, кија те
вета, ката те ветин.
Ајо тевети, аја тевет-
ти, ата теветисе.
Ајо тевети, кија тевет-
ти, ата теветат.
Крип, кји, крип, ката
крипа.
Крипи, те крипи, те
крипа.

(Битун сурјељи).
Бана карши, она кар-
ша, бизе карши.
Буна карши, будана-
баја карши, буданаби-
љере карши.

(Бизе карши).
Шимдије ѓоре, теми-
не ѓоре, сонраја ѓоре.
(Олземана ѓоре).
Катиланд-м, катилан-
ди, катиландик.
Катиланмиш, катилан-
миш, катиланмишљер.
Еп катиланин, еп ка-
тиланник, катиланкир-
лар.

Истерим, истерсин, ис-
терсиниз.
Истемим, истемимш, ис-
стемимшљер.

(Истемер).
Ерѓес, хербир анга, хе-
бир ангиљер.
Хербир, охербир, бу-
хер ѓезљер.
(Херземан).
Херѓис, херѓинсла,
херѓинслиљер.
Бухерѓинси, бухерѓи-
нси, бухерѓинслиљери.

Охерѓинси, охерѓинс-
љиги, охерѓинслиљери.

(Херѓис).
Јанл-с, јанл-с, јанл-
сљер.
Јанл-с им, јанл-стип,
јанл-з ис.
Јанл-с с-н, јанл-с
с-н, јанл-с синиз.
Бујанл-зи, бујанл-сан,
бујанл-сљери.
Ојанл-зи, ојанл-заја,
ојанл-зљери.
Јанл-зи, јанл-зан, ја-
нл-зљери.
Туз, бутузу, бутуз-
љери.
Тузу, отузу, отузлари.

Сољов, сољта, соље-
вите.

Седа, седиш, седиме.

Седел, седела, се-
деље.

Седил, седало, седал.

Седев, седеше, седеје.

(Седeње).

Сено, сеново, сенава.

Сеноно, сеното, се-
ната.

Стомна, стомнава, сто-
мниве.

Стомнана, стомничено
стомнине.

Стомната, стомниче-
то, стомните.

(Стомни).

Страна, странава,
страниве.

Странаа, страната,
страњето.

(Страни).

Сера, сереш, сереме.

Серел, серело, сереље.

(Серење).

Посран, посрана, по-
срани.

Пострал, пострала,
постраље.

Се разумева, се разу-
меваш, се разумеваме.

Се разумевад, се разу-
мевада, се разуме-
ваље.

(Се разумевајед).

Сијов, сева, сивс.

Сијод, сета, сите.

(Сешчоје).

Се веља, се вељш,
се вељиме.

Севељид, севељела,
севељсље.

Кји криши, ајо криши.
ата крипа.

Пориун, поритеп, по-
рим на.

Карји, карји, екан
рји.

Порије, карије, пор-
јин.

Кам рји, поринте, по-
ришњен.

(Поринмеа).

Сап, кји сап, ката
сан.

Ајо сап. те сани, ата
сан.

Штамба, кји штамба,
ката штамба.

Ајо штамба, тештам-
ба вог-љ, те штамбат.

Те штамба, те шам-
ба, те штамбат.

(Штамбат).

Ана, кји ана, ката,
анат.

Ајо ана, те ана, те
анат.

(Анат).

Подата, подите теи,
подитем.

Кадите, кадите, кан-
дите.

(Претадитет).

Дитет аште дитет,
аште, дитет јан.

Кадите, кадите, кан-
дите.

Упомарвешт, упомар-
веш теи, упомарим ве-
шт. на.

Упомаршинвешт, кан-
упомаршинвешт.

(Упомаринвешт).

Кји цити, кија ците,
ката цитет.

Те цити, те цити, те
цитат.

(Потуђино).

Упооојем уи, упооојеш-
теи, упоооиме.

Упооонте, каупооон-
те, каупооонте.

Бутузу, отузу, отуз-
лари.

Отурурум, отурурс-и,
отуруруз.

Отурурмиш, отурур-
миш, отурујорлармиш.

Отурур, отурурмиш,
отурујорлар.

Отурурдум, отурурди,
отурујорларди.

(Отурмаг).

Отауг, буотауг, буот-
дугљери.

О отаугу, шу отаугу,
о отаугљери.

Тести, бу тестији, бу
тестиљери.

О тестији, тестицази,
отестиљери.

Тестиги, тестицази шу
тестиљери.

(Тестиљер).

Тараф, бу тараф, бу
тарафлар.

О тарафи, шу тарафи,
шу тарафлари.

(Тарафлар).

С-чар-м, с-чарс-и, с-
чариз.

С-чармиш, с-чармиш,
с-чајорлармиш.

(С-чмаг).

С-ч-ктив, с-ч-ктив, с-
ч-ктивлар.

С-чмиш, с-чмиш, с-
чмишљер.

Анлашир-м, анлашир-
син, анлашијорларуз.

Анлаширмиш, анла-
ширмиш, анлашијорлар-
миш.

(Анлашијорлар).

Буениси, бу еписини,
бу еписиљер.

Еписини, еписини, е-
писинљери.

(Хершен).

Ан-а-р-м, ал-а-рс-и,
ан-а-рлариз.

Дељир, дељирмиш,
дељирмишљер.

Се деља, се дељни,
се дељиме.

Т.

Твои, твојава, тво-
јиве.

Твојод, твојата, тво-
ште.

Твојон, твојана, тво-
ние.

(Твоји, твоја милос).
Трпенза, трпензава,
трпензиве.

Трпензана, трпенза-
та, трпензите.

(Трпензи).

Теље, тељево, тељи-
њава.

Тељено, тељето, те-
љињата.

(Тељиња).

Темно, темново, тем-
ниве.

Темното, темната, тем-
ниште.

Темнијов, темнава, тем-
ниние.

(Темни).

Таст, тастон, тасте-
вине.

Тастов, тастод, тас-
тевите.

Тил, тилов, тиловие.

Тилод, тилоп, тило-
вине.

(Тилје).

Ти рече, таја рече,
тије рекоје.

Тоји рекол, таја ре-
кла, тије рекље.

Ти вељев, ти вељеше,
ти вељеје.

(Тамо ти вељад).

У.

У мене, у тебе, у нас.

У него, у неја, у нях.

Уподајеун, уподаје-
теи, уподајеми.

Т.

Јоти, киа јоти, ката
тејоте.

Те јотис, те ојотеа,
ата те ојтисе.

Те јоти, те јоти, те
јотат.

(Јотисе, зотирот).

Софра, кји софра, ка-
та софра.

Ајо софра, те софра,
те софрат.

(Софрат).

Вич, кји вич, ката ви-
ча.

Ајо вичи, те вичи, те
вичат.

(Вичат).

Ерсим, кји ерсим, ка-
та ерсима.

Ајо ерсими, те ерси-
ми, те ерсимат.

Кји ерсими, киа ер-
сими, ата те ерсимат.

(Ерсима).

Вјер, ајо вјер, ата
вјерат.

Кји вјер, те вјер, ата
те вјерат.

Чаф, кји чаф, ката
чафа.

Те чаф, ајо чаф, ата
чафа.

(Чафа).

Теп сџа, аја сџа, ата
екаџан.

Аји екаџа, аја екаџа,
ата екап џан.

Т-кам фоља, т-каф-
љасе теи, кан џошњини.

(Аџе по теи џошн).

У.

Нде му, нде туу, нде
неве.

Нде аи, нде аја, нде
ата.

Паљаширим, паљаш-
ирсин, паљаширља-
јоруз.

Т.

Сенин, бу сенинга,
сенинџиљери.

Сенинџиги, сенинга,
сенинџиљери.

Сен-ни, осен-ни, осен-
нџиљери.

(Сенин, затин-з).

Софра, бу софраји, бу
софралари.

Ософраји, шу софраји,
о софралари.

(Софралар).

Бузаг, бу бузаги, бу
бузаклари.

Обузаги, шу бузаги,
о бузаклари.

(Бузаклар).

Куји, бу куји, буку-
нџери.

Кујуги, кујуга, куји-
љери.

Бу кујугу, бу кујуга,
о кујужери.

(Кујужер, каранџлар).

Кани ата, окани ата,
окани аталар.

Букани ата, шукани,
ата, окани аталар.

Енсе, енсем, бу енсе-
љер.

Енсен, енсени, о енсе-
љери.

(Енсељер).

Сендедин, санабаде-
ди, онлар дедилер.

Одемин, санабадемин,
онлар демилер.

Сана сонљерд-м, сана-
сонљерди, сана сонље-
јорлардилер.

(Орда санадејорлар).

У.

Венде, сенде, бизде.

Онда, онда, онларда.

У това, у таја, у тије.

У ово, оваја, у овије.

Ужина, ужинава, у-
жиње.

Ужината, ужинана у-
жињено.

Ужинав, ужинад, ужи-
наме.

Ужинал, ужинала, у-
жинаље.

(Ужинање).

Урда урдава, урдиве.

Урдана, урдата, ур-
дите.

(Урдари).

Угар, угаров, угарите.

Угарон, угарод, уга-
рите.

(Угарење).

Учен, учена, учени.

Ученијон, ученана, уч-
енине.

Ученијод, учената, уч-
ените.

(Учење).

Умрел, умреда, ум-
реље.

Умрен, умрена, ум-
рени.

Умренијов, умренава,
умрениве.

Умреново, умрениото,
умрениате.

(Умирање).

Умен, умна, умни.

Умнијон умнијод ум-
нине.

Умнијов, умното, ум-
ниве.

Умново, умнава, ум-
ните.

(Умејење).

Иде ајо, иде аја, иде
ата.

Иде кијо, иде кија,
иде ката.

З-м-р, кја з-м-р, ката
з-м-ра.

Те з-м-р, ајо з-м-р, те
з-м-рат.

Кам з-м-рова, по з-м-
роје, по з-м-ројими.

Ка з-м-рове, ка з-м-
рове, по з-м-рокан.

(З-м-ромеа).

Ѓиз, кја ѓиз, ката
ѓиза.

Ајо ѓиз, те ѓиз, те
ѓизат.

(Ѓизар).

Љароум, кја щароум,
ката щароум.

Ајо щароум, те щаро-
ум, те щароумат.

(Љаромеа).

Мсоум, мсоум, мсоум
јан.

Ајо те мсоуми, кја,
темсоуми, ата те мсоу-
мад.

Ајо мсоуми, кја мсо-
уми, те мсоумад.

(Мсомеа).

Поевдес, покаевдес,
поканвдес.

Вдес, вдес, вдес јан.
Кја тевдес, кја тев-
дес, ката тевдеса.

Кјо тевдекуи, кја те-
вдекуи, ата тевдича.

(Вдекемеа).

Меншин, меншин, ме-
ншин јан.

Те меншин, те мен-
шинат.

Кја теменшини, кја
теменшини, ката темен-
шинат.

Кјо теменшини, кја
теменшини, ата темен-
шинат.

(Динин сора).

Опу ичвиде, шуна и-
чвиде, шунлар ичвиде.

Буну ичвиде, буну и-
чвиде, бунлар ичвиде.

Оиљаник, бу оиљаник
бу оиљаникљер.

Оиљаниги, о оиљаник,
о оиљаникљер.

Оиљаниккландим, оиља-
никлар, оиљаникклајоруз.

Оиљаниккламиш, ои-
љаниккламишлар.

(Оиљаник кламаг).

Екшиме, бу екшиме,
бу екшимељер.

Оекшиме, шу екшиме,
оекшимељер.

(Екшимеџиљер).

Надас, бу надас, бу
надаслари.

О надаси, шу надаси,
онадаслари.

(Надазламаг).

Алашик, алашик, ала-
шиктирлар.

Оуриги, урагаи, оури-
љери.

Окумиши, окумишаја,
окумишљери.

(Уренмег).

Уљмиш, уљмиш, уљ-
мишљер.

Уљи, уљи, уљидирлар.

Бу уљби, гу уљгаи,
бу уљмишљери.

Бу уљуги, шу уљуги,
меркум уљљери.

(Уљум).

Ак-а-љи, ак-а-љи, ак-
а-љидирлар.

Оак-а-љиги, оак-а-љиги,
оак-а-љигиљери.

Бу ак-а-љиги, бу ак-
а-љигаји, бу ак-а-љиги-
љери.

Бу ак-а-љигази, бу
ак-а-љигаза, о ак-а-љиги-
љери.

(Арифљик).

Ујаден, ујадена, ујадени.

Ујаденијод, ујаденана, ујаденине.

Ујаденово, ујаденоно, ујадениште.

(Ујадување).

Уверен, уверена, уверени.

Уверен је, уверена је, уверени се.

Уверенсу, уверенси, уверенисме.

Увери се, уверила се, увериље се.

(Уверавање).

Ф.

Фаља фаљин фаљиме.

Фаљна, фаљна, фаљње.

Фаљид, фаљеше, фаљеје.

Фаљено, фаљена, фаљени.

Фаљеноно, фаљенана, фаљенине.

(Фаљење)

Фала, фалати, фалавам.

Фаламу, фалаје, фалаим.

Фала нему, фала непе, фала њима.

Фала тебе, фала мене, фала нам.

Х.

Харно, харна, харни.

Харново, харноно, харнине.

Харното, харната, харните.

Поникон, поникон, поникоин.

Теникошвини, теникошини, теникошпнат.

Којо, чипоникон, ајо чипоникон, ата чипоникоин.

(Никомеа).

Кабесошини, кабесошини, јан бесошини.

Бесошини аште, бесошини аште, бесошини јан.

Бесошини јам, бесошини је, бесошини јами.

Убесо, ка убесо, канубесова.

(Убесомеа).

Ф.

Пољавдиро, пољавдиротен, љавдиринон на.

Каљавдиро, каљавдиро, канљавдиrove.

Љавдироје, покаљавдироје, пољавдирокан.

Љавдирошини, љавдирошини, љавдирошини јан.

Тељавдирошини, тељавдирошини, тељавдирошинад.

(Љавдиromeа).

Тепач, тепач, тепача.

Побои тепач, побои тепач, побои тепачат.

Побоитепача еан, побоитепача, саја, побоитепача ајанат.

Тепача ту, тепачаму, тепача непе.

Х.

Меир, меира, меирајан.

Кји темири, ајо темири, ата темират.

Кји темири, киа темири, ата темират.

Кахарљи, кахарљи, кахарљидрлар.

Кахарљиги, кахарљигаји, кахарљилери.

Букахарљигази, окахарљигази, окахарљилери.

(Кахарламаг).

Инан олмиш, инан олмишлар.

Инан-дир, инан-дир инан-дирлар.

Инан-им, инан-син, инан-из.

Инанла, инанламиш, инанламишлар.

(Инанлаимаг).

Ф.

Мет едер-м, мет едерс-и, мет едериз.

Мет едермиш, мет едермиш, мет едерљермиш.

Мет, едејор, мет едрдв, мет едерљерди.

Метљи, метљи, метљидрлар.

Метљиги, метљигаји, метљигљери.

(Мет едејеги).

Метих едер-м, метих едер-м сана, метих едер-м сизе.

Метих едер-м она, метих едер-м оџанабаја, метих, едерм џанабиљере.

Метих, она, метих оџанабаја, метих оџанабиљере.

Метих сана, метих бана, метих бизе.

Х.

Ислах, ислах, ислахлар.

Бу ислахи, о ислахи, онислахлари.

Онислахи, онислахи, онислахлари.

Ц.
 Цар, царство, цар-
 ства.
 Царов, царицава, па-
 ревиве
 Царово, царово,
 царевине.

Царско, царска, цар-
 ски.
 Царското, царската,
 царските.

Цел, цела, цељи.

Цељиод, целата, це-
 лите.
 Целоно, целоно, це-
 льяне.

(Цело).

Црв, црна, црни.

Црново, црнава, цр-
 ниве.
 Црното, црната, цр-
 ните.
 Црнијов, црнијон, цр-
 ниве.

Црнко, црика, црики.

Цена, ценава, цениве.

Ценад, ценато, це-
 нати.
 Ценил, ценила, це-
 ньље.

Цени, ценив, ценив,
 ме, те.

Цеди, цедив, цедивме.

Цедил, цедила, це-
 диле.

(Цедење).

Ч.

Чешел, чешелов, че-
 шљиве.

Чешелов, чешелод,
 чешљите.

(Чешљи).

Ц.

Мрет, мретенија, м-
 претениите.

Кји мрети, кји еше-
 чејамретис, ката мрета.
 Кји мретисе, ајо мре-
 тисе, ата мретисисе.

Мретис, мретис, мре-
 тис јан.

Темретисе, темретисе,
 темретисисе, т.

Циџ, циџ, циџ јан.

Те циџ, те циџ, те
 циџат.

Кји циџ, ајо циџ, ата
 циџа.

(Циџ).

Зез, зезе, зезе јан.

Кји зезе, кија тезезе,
 ката тезазат.

Ајо те зезе, аја тезе-
 зе, ата тезезе.

Кји тезезе, ајо тезезе,
 ата тезезат.

Зији, зеза, тезијат.

Паитуме, кји паитуме,
 ката паитума.

Паитоум, паитоум, па-
 итоум јан.

Капаитове, капаитове,
 паитокан.

Папто, кампаптова,
 кпни паптова.

Кулоје, камкулова, ки-
 ми кулове.

Какулоје, какудока,
 какулокан.

(Куломса).

Ч.

Кран, кји кран, ката
 кранат.

Крани, те крани, кра-
 нат.

(Кран шум).

Ц.

Падишах, падишах-
 љик, падишахљикалар.

Бу падишах, бу мел-
 љиџе, бу падишахлар.

Бу падишах-њи, шу
 падишах-њи, онлар па-
 дишах-њиљери.

Довљетин, довљетин,
 довљетин дирлар.

Довљетинџи, довље-
 тив, џига, довљетинџи-
 љери.

Битеви, битеви, бите-
 виљер.

Битевиси, битевиџан,
 битевиљери.

Бу битевиџи, обитеви-
 ги, шу битевиљери.

(Битеви).

Кара, кара, сијах-
 лар.

Букаран, бусијаџан, бу
 сијахлари.

Букаран, окараји, осп-
 јахлари.

Караман, карамаика,
 карамалар.

Паха, бупаха, бупа-
 халар.

Пазарљи, џутуре, па-
 зарл-дирлар.

Пазар, едмиш, назар,
 едмиш, назар, едмиш-
 љер.

Пазар ед, назаредтим,
 назр едти, к, низ.

Соз, созерд-м, созер-
 дик.

Созермиш, созермиш,
 созерљермиш.

(Созмер).

Ч.

Тарак, бутараги, бу-
 тараклари.

Тараги, шу тараги, та-
 раклари.

(Тараклар).

Чека, чекаш, чекаме.
 Чекал, чекала, чекаље.
 Чекаш, чекаш, чекаш.
 Чекало, чекаше, чекајед.
 (Чекање).
 Чина, чиниш, чиниме.
 Чинил, чинила, чиниље.
 Чинид, чинид, чинад.
 (Чиниње).
 Чегел, чегелов, чегелвие.
 Чегелон, чегелод, чегелвие.
 (Чегџи, цревје).
 Чита, читаш, читаме.
 Читал, читала, читале.
 Читало, читад, читајед.
 (Читање).
 Чкуљав, чкуљава, чкуљави.
 Чкуљавијов, чкуљавива, чкуљавиве.
 Чкуљавијон, чкуљавивана, чкуљавивие.
 Чедо, чедово, чедава.
 Чедото, чедоно, чедана.
 (Чеда).
 Човек, човеков, човеци, ве, не, те.
 Човеку, човече, људи.
 (Часок).

Ш.

Шарен, шарена, шарени.
 Шаренијов, шаренава, шаренивие.

Чеприта, чеприте т-п, попритеми.
 Каприте, каприте, каприт кан.
 Прите, прите, притни.
 Капоприте, поеприте, попритни.
 (Притмеа).
 Побоуи, побонтеп, побонимна.
 Кабон, кабон, канбон.
 Бон, бон, боин.

(Боимеа).

Њи купуц, кји копуц, ката купуца.
 Ајо њјан, копуц, те њјан купуци, текопуцат.
 (Копуца).
 Пок-идо уи, пок-идотен, пок-идоим на.
 Как-идо, как-идо как-идокан.
 Покак-идо, пок-идоје, пок-идоим.
 (К-идомеа).
 Дорац, дораца, дорац јан.
 Кји дорац, кји дорац, ката те дорац.
 Те дорац, те дораца, те дорацат.
 Фомен, кји фомен, ката фоменат.
 Те фомен, ајо фомен, ата фомеја.
 (Фомејат).
 Њерји, кји њерји, ката њерјите.
 Ор њери, морњерји, њериите.
 (Фрика фрик).

Ш.

Иљарме, иљарме, иљармејан.
 Кји иљарме, кна иљарме, ката иљармет.

Бекљер-м, бекљерс-п, бекљер-з.
 Бекљемши, бекљемши, бекљемшиљер.
 Бекље, бекље, бекљемшиз
 Бекљемши, бекљерди, бекљерјорлар.
 (Бекљемег).
 Едер-м, едерс-п, едериз
 Едермиш, едермиш, едерљермиш.
 Едер, едер, едерљер.

(Едмег).

Текјемени, бујемениги, бујемениљери.
 Отек, јемениги, шутек, јемениги, ојемениљери.
 Дирс едер-м, дирс едерс-п, дирс едериз.
 Дирс, едермиш, дирс едрмиш, дирс, едејорлармиш.
 Дирс, едермиш, дирс, едер, дирс, едејорлар.
 (Окумаг).
 Чолак, чолак, чолактирлар.
 Бо чолаги, бу чолакаш, бу чолаклари.
 Очолоаги, очолакаји, очолаклари.
 Евљад, свљад, свљадлари.
 Оевљад, шу евлјад, оевљадлари.
 (Евлјадлар).
 Адам, бу адам, адамлар.
 Ериф, ерифас, адамлар.
 (Чабудак).

Ш.

Алаца, алаца, алацадирлар.
 Бу алацајаи, бу алацајаи, бу алацаљери.

Шаренијод, шарена-
та, шарените.
(Шарепо).

ја.

Јавнав, јавна, јавна-
вме.

Јавнал, јавнала, јав-
наље.

Јава, јаваш, јаваме.

Јавало, јавад, јава-
јед.

(Јавање).

Јарем, јаремов, јаре-
миве.

Јаремон, јаремод, јар-
реми не, те.

(Зајареми).

Јагодка, јагодкава,
јагодкиве.

Јагодкана, јагодката,
јагодкине.

(Јагодки).

Јада, јадеш, јадеме.

Јаа, јаала, јаље.

Јадел, јадела, јадеље.

(Јадење).

ђ.

Ђино, ѓинов, ѓиноски.

Ђуро, ѓуров, ѓурески.

Ђорђија, ѓорђијов,
ђорђијоски.

Ђурчин, ѓурчинов,
ђурчиноски.

Ђеро, ѓеров, ѓероски.

џ.

Џа бида, џа бидеш,
џа бидеме.

Џа бид, џа бида, џа
биле.

Аитењарме, аја теи-
љарме, ата теиљармет.
(Иљарме аште).

ја.

Ииа, сина, кими пие.

Кани, кани, екан пие.

Чени ув, ни теи, по-
ниш, на.

Каше, поше, пошпи.

(Ишмеа).

Препал, кји препал,
ката препал.

Ајо палн, те палн,
ата те палат.

(Препалат ѓетис).

Штруд, кји штруд,
ката штрудат.

Ајо штруд, те штру-
ди, те штрудат.

(Штруда).

Поа, поажеш, поажем.

Капоа, капоа, покан,
ајен.

Ка аје, ка аје, кан
ајен.

(Гранмеа).

ђ.

Ђино, ѓинос, ѓинисе.

Ђуро, ѓурес, ѓурисе.

Ђорђи, ѓорђијат, ѓор-
ђијисе.

Ђурчин, ѓурчинит, ѓур-
чинисе.

Ђеро, ѓерит, ѓерисе.

џ.

Дотјам, дотје, дотјемп.

Покаишен, покаишин,
покаишџен.

Олаџаји, алаџаји,
олаџаљери.
(Алаџадир).

ја.

Бинд-м, бинд-п, бин-
двк.

Бинмиш, бинмиш, би-
нмишљер.

Бинер-м, бинерс-п,
бинериш.

Бинермиш, бинер, би-
нејорлар.

(Бинмер).

Јаран, бујаран, буја-
ранлар.

Ојарани, шу јарани,
о јаранлари.

(Јаранларичун).

Чичек, бучичеги, бучи-
чекљери.

Очичеки, шу чичеки,
о чичекљери.

(Чичекљер).

Јејорум, јејорсун, је-
јориз.

Јермиш, јермиш, јеје-
рљермиш.

Јејермиш, јејермиш,
јејерорлармиш.

(Јемер).

ђ.

Ђино, ѓинони, ѓино-
ол-ларин.

Ђуро, ѓуронни, ѓуро-
огларин.

Ђорђе, ѓорђенин, ѓор-
ђеогларин.

Ђурџин, ѓурџанин,
ђорџин огуларин.

Ђеро, ѓеронун, ѓеро-
ларин.

џ.

Олаџам, олаџаксин,
олаџанз.

Олаџаммиш, олаџаги-
миш, олаџаммишљер.

Таси била, фаси била,
фасме биле.

(Та бидед).

Тасе здра, фасе здр-
вни, фасе здрвие.

Тасе, здрвила, фасе,
здрвила, фасе зд-рвила.

Таје зд-рвен, таје зд-
вена, фасе зд-рвени.

Та реча, та речеш, та
рече.

Та рекол, та рекла,
та рекле.

Та речеш, та речеше,
та речеја.

Тати реча, таје реч-
ча, таим реча.

(Таје речено).

(Таорад).

Пи.

Па страни 46, 47, 48,
у книгава, спомнатоје,
аџи, имајед, у македо-
нија људи који живува-
јед приживодта, царска.

- а, Брсјак.
- б, Кардаџиња.
- в, Уљуџи.
- г, Јуруџи.
- д, Помаџи.
- е, Кржаџиџи.
- ж, Куцовлаџи.
- з, Каракаџани.
- и, Арнауџи.
- ј, Гогешџи.
- к, Музиџари.
- л, Игрибозџиџи.
- м, Грџи.
- н, И Миџаџи.

Да неје, нешто, про-
тивно њихови личности
џи царстну.

Такевонт, такевонта,
такинивонта.

(Дотбојет).

Дот уген, дот угне-
неш, дот угненим.

Дот каунген, дот ка-
унген, дот каунгенка.

Та аште уген, та а-
ште уген, та јан уген.

Дот џем, дот џаш, дот
џеми.

Дот каџаш, доткаџаш,
дот кан џаш.

Дот поџашаун, дота по-
џаша, дота поџашџи.

Дотџо, дотџа, дотџ
џа ајанат.

(М-бојет џоум аште).

(Дот џароје).

Пу.

Прми анат 46, 47, 48,
нде кџи џиберт, џашта,
анте, сеи, кџште, нде,
македонџи, џераз, џиџи,
поропџи џер порумеа мре-
тис.

- а, Брсјак.
- б, Кардаџе.
- в, Уљуџ.
- г, Јурук.
- д, Помаџ.
- е, Кр-џалиџте.
- ж, Куцовлахат.
- з, Каракаџанат.
- и, Шкипџитар.
- ј, Гогешџи.
- к, Музиџар.
- л, Игрибозџиџите.
- м, Грекат.
- н, Еде Миџак.

Тамос, аште, џисен,
кеч пре ата џаче, ек-
тисе, сеи напар мре-
џиџа.

Имиџи, имиџи, и-
миџисџи.

(Олаџак).

Катиланаџаним, кати-
ланаџакс-и, катилана-
џанџ.

Катиланаџанимиш, кати-
ланаџанимишџерди.

Катиланик олаџи, кати-
ланик олаџактирлар.

Дејеџен, дејеџексин,
дејеџеџиз.

Дејеџенимиш, дејеџен-
миш, дејеџекџермин.

Дејеџенд-м, дејеџен-
ди, дејеџендиџер.

Сана дејеџен, џан-
баја соџејеџен, џана-
биџере соџејеџеџим.

(Соџеник олаџак, га-
џиба).

(Сурџек).

Су.

46, 47, 48, тараџлара
бу џитаб, деруниде џи-
кру, дир, џи македонџи-
јада, задеџер вар агџи-
џер, еџџоџани, пади-
шах санс-нда јашарлар.

- а, Брсјак.
- б, Карџаџерер.
- в, Уљуџер.
- г, Јурукџер.
- д, Помаџлар.
- е, Кржаџиџер.
- ж, Куцовлахлар.
- з, Каракаџанлар.
- и, Арнауџлар.
- ј, Гогешџер.
- к, Музеџиџаџилар.
- л, Игрибозџу џер.
- м, Урумлар.
- н, Ве миџавлар.

Виршен, џоту олмас-и
онларџи ихтибарџина, ја
от падишахџиџите.

Кажими, како произ-
легајед овие наречија,
ако знајеш.

Од.

Пеје, противно, ни,
царству а ни њима, току
треба секои да се фајид
сосвоје наречије, и поно-
сид зашто мије знајеме
аџи у севоје село имад
од родовине имџија да
и овде од родовине и-
мајед имџија међу њих
само за једно познава-
ње међу себе току ево
како произлегајед овие
наречија, а свако нар-
ечије је, међусобно, у
љубов.

Ив.

Кажими со ред и ис-
толкувани ако знајеш.

Од.

а, Брс-јаци, њасе ре-
чед нешто снажно, бо-
шњачка је реч.

б, Кардаџиџа, је реч
арнаудска.

Зашто долномакедон-
ци се мешајед со арна-
ути, у зимно, време, и-
дад арнаутине, со овци
на зимовиште.

А љете одад долно-
македонци у Албанија,
на љетување, со овци.

Да затова некои Ма-
кедонец у место да ре-
чед арнаутски, кадаџе,
а тои, рекол, кардаџе.

Ето од това речува-
ње на долномакедонци,
им останао, име, кар-
даџиџа, а тије и гор-

Дифтому, сино диџин,
ката емни те њеразисе,
по-и-диш.

Уи.

Нук аште, кеч ас м-
претени, апо ас напар
атуре, подухет, пасвет,
таџавдиroje, ме емни,
теветис прсе неве дини
си токиште иде пас, вет
катунд, ика пас, фисат,
емни киште поеде кату
ика фисат, киште емни
намрдете, веч, пре, њи,
џоџмеа, поџуре си по-
диџин, ката, емни, апо
пас емни аште ика фи-
сине, мад намрдетес.

Пу.

Дифтому, мерен, еде,
барому, марвешт, по-и-
дји.

Уи.

а, Брс-јак, дот, уџот,
џисен форт џјаџ бош-
њакисе аште.

б, Кардаџе, аште џја-
џи шки.

Прсе македонисе, по-
шгис упрзијен мешкип-
итар иде мотинте дим-и
повјен шкипитар меде-
љет и-димин порови.

Апо иде мошните ве-
ра по шкони поште ма-
кедонисе иде шевчини-
ја преи таколосин, де-
љет.

Аџе, иде, шкипџија,
попреајо џикуш, маке-
донисе иде венди таџот
шкип, кадаџе, апо аји,
кеваш, кардаџе.

Че ика ајо џјаџи, ма-
кедонисе тепоште ека-
мбет емни кардаџе еде

Бана табир епје пе-
ден чикајорлар, бу ан-
лацаклар, егер, биџир-
сен.

Џу.

Љоту девџ не пади-
шахџикте, не дахи он-
дара, иџа ерџезе, џја-
зим џи џенди исмиџен,
мет едси џендини џи-
ки биџирис џи хербир,
џоје задеџерин исмиџе-
ри вар ве бурда, дахи,
задеџерин, исмиџери,
вар арада саде бир бе-
иџемер иџи, иџа ниште
нас-а, бу исмиџер, чи-
кајораар, зира, хербир,
ан-лацаги, миџам, ве
мабениџерин, конушма-
гидир.

Су.

Бана табиреџе с-ра-
иџен ве дахи бана тер-
џуме ед.

Џу.

Брс-јаклар денџецек,
биршен текекуветџи бо-
шњакче соз дяр.

б, Кардаџеџер демек
арнаудчес созудир.

Ничини ашаа македон-
дулар кариниџраар, ар-
науддариџен, ки зема-
нинда арнаудлар џеџи-
јорлар киџаја којуна-
риџен.

Дахи, јаз, земанинда,
џидејорлар, ашаа маке-
дондулар, арнаутџукта,
којунариџен јазлаја.

Галџаба, бирани ма-
кедону арнаудчес, де-
јеџек седирине кадаџе
иџа меркум демин кар-
даџе.

Иште ол себеби иден
ашаја, македондулара,
калмиштер кардаџеџер

ни и долни македонци, и албанези сиве браќасе.

в. Уљуџи, реч је, арнаудска која значи мнљивод или мнљните арнаути вељад ор уљуџ, а мије мнљечек.

г. Јуруџа, реч је турска, која кажувад одачи.

д. Помаџи бошњачка реч је, која значи, тргнати се.

е. Кржаљиџи, турска, реч је, а това је живод на суво.

ж. Куцовласи, ђасе, речед, зашто, неје, еднаков збород со каравласки, а това се, вељид грчки, неједнаково, зборување а које је од еден јазик, купо да затова ђасе речед, куцовласи, зашто, нем је, збород еднаков, со каравласи.

з. К-ракачани, турска реч је, која вељад, бегајед порички или ридови.

А тије се грци и грчки зборувајед, и со се, фамилиџи, со овци одад, зиме, у долна, македонија и у тесалија, у планинско живувајед, со се фамилиџи и по краи стоканам си правад кољиби, у љетно време в горна македонија.

И арнаути име носад по јазикод њихни.

тепр-ис, еде, поштис, македонисат, шкипис, цит в-лазер јан.

в. Уљуџи, ђјаљ, аште шкип, ц-ла, дифтоје ор уљуџ, сен уљуџин уљуџат предоњи димсетар.

г. Јурук њи ђјаљ, аште турчинт ц-ла дифтоје шкои.

д. Помакат, ђјаљ бошњакисе, аште, ц-ла, дифтоје удан.

е. Кржаљи турчинте ђјаљ аште ано ајо аште поромеа прми, сати.

ж. Куцовлах дот фот прсе нук аште сеси ђјаљи мекаравлахинт ано ајо уџојет грчинт цјаљи нук аште, сеси куведумеа, ано пка, њи, гјуха шкенче по преајо дот уџојет куцовлах прсе нук носкишњен ђјаљи џит, сеси ме, каравлахисе.

з. К-ракачан, турчинт ђјаљ, аште, ц-ла, фот икии мбас мантелес сен кодра.

Ано ата јан греч еде грчинте кувендови еде ме цит, фисин, еде, ме, дент шкон, дим-н, нде, македоните, пошт, еде, нде, јенишер, ано, нде, македоните, тепр, нде, бјешкат, пороин, медит фисин нге ђјат, етисе, побароин, к-цола, нде мотинте бејарис.

и. Шкипитарат, емни пошоин, мбас гјуха, те ветис.

зира, онлар, ве јукариљер ве ашаја македонлар, битуну, бирадердирлар.

в. Уљуџер, арнауд, созудир њи дејерек сешкиљи, јоат, јанрум достум аретљик, ве емшепрљер.

г. Јурукљер, демек, турче созидир анги диверен џиденљер.

д. Помак бошњакче, созудир, њи анги диверен чек-ли биршен.

е. Кржали, турче, ве арнаудче њељамдир иља меркум дејерек. к-рда, јашамаги.

ж. Куцовлах, денљецек чунки бирпинс одмаиб, мухабети каравлахчес иљен зира меркум дејлир урумџес бирџис сонљемемег сонљешини ангиси, њи бир џи-саниден, олуб, аксаан, биршен иља онупчин денљецек куцовлахлар чунки онларин, мухабети, бир џинс деиљ каравлахлариљен.

з. К-ракачанлар, турче созудир, анги дејор њи к-ра, јат баира, качанлар.

Иља онлар урум дирлар ве урумџес мухабети едејорлар, ве задеси иљен, којунлар ардинда, џидејорлар к-ш-н ашаја македонијада, ве, јенишерде. дахи јаз-н јукари македонијада, џаиља лар ехаљједе јашарлар, задеси, иљен, ве, онларин, мад-јанинда, џендине, појата, јанарлар јаз-н земанинда.

и. Арнаудлар-н, исми чикајор џенди, џисани, сурједте.

ј, Гогеш се, пљеме, арнаудско.

к, Музиџари се од западна албанија, у музиџија.

л, Игрибозљи, јепирнице само у солун имад.

м, Јевреји имајед најмногу, се, у солун, а и у серез, битоља, и скопје, у албанија.

н, Грци имајед у каламарја, и преку, караазмак, кон југозападу, од солун.

о, А мијаци, од каде произлегло, това, име, важими све со ред ако знајеш.

Од.

Мијаци, ђа се, речед, едно име од сиве македонци, зашто мијаци се доидени, најнапред, у македонија кога се насељуваље у вљирџија да загова едно.

А друго, това име је произлезено овака, све помеђу себе најмног си вељаад.

Кон је од босна бошњак или мнозина бошњаци се вељад кон је од, шумадија, шумадињец, или мнозина, шумадињци ако и је од македонија македонец, или, мнозина, македонци, мијаци.

А Мијаци се вељад, и за това, зашто имајед уште еден јазик, од о-

ј, Гогеш, јан, њифис, шкипи се.

к, Музиџар, јан, нка, шкипиџија те пошт иде музеџи.

л, Игрибозљите, јан, топка веч иде сељаник кнште.

м, Ибрами, кнште машум иде сељаник, апо, еде иде серез манастир еде иде шкуп иде шкипиџија.

н, Грци, кнште, иде, каламарин еде пратенкара азмаки нге к-бље. утмеа дљџин нка сељаник.

о, Апо, мијакат, нка, куу, водиље, ајо, емни, двојтому цит мерен по-ндји.

Уп.

Мијакат, дот, уојет, њи, емни, нка, џиткуш, македонисе мбас гјуха, те шкипиџит прсе мијакат, јан, арде, мапара, иде македонија кур поувшатукан иде вљирџија по пре ајо њја.

Апо џетер, ајо емни, аште дљ џекашту цит намрдете ветисе, медашними пофољин.

Апо, ајо, аште, фјаљ, дољџи, аште, нка босна, бошњак уојен цџџа аште нка, шумадији, шумадисе уојен апо куш, аште нка македонија македонисе уојен сен мијакат.

Апо, мијакат, уојет, пре ајо, прсе, екиштен, маа едеси гјуха нка кји

ј, Гогешљер, арнад, задедирлар.

к, Музиџарлар, арнауд задедендирлар музеџијаден.

л, Игрибозљилер, јан, вљад-дирлар саде сељаникте вар.

м, Јаудиљер, енчок, сељаникте вар дахи ве серезде манастирда у-скуите, арнауд, аукта, буаунур.

н, Урумљер, џељеме-ријед, вар, ве караазмактан отеде к-бље јун батиси тарафа сељаниктен.

о, Ја мијаклар переден меркум исми чикајор, бана, табир, ење, битуну, с-рављек, егер, бљарсен.

Цу.

Мијаклар, ан-лаџак, бир исми, битуну, македондулардан ничини мијаклар џељељи дирлар, ен евел, македонијада, ачан јерљешмеги земања, ромаљларин, уљ-џес-иде, зира, онучун, бир.

Дахи, гаире, меркум, исми, боњељ, чик-ктир, ен џенди ма белљеринде шакаја сонљејорлар.

Зира боснал-олуб бошњак, јаот чокулугу, бошњаклар, дељљерљер, шумадијанин олуб, шумадинљи јаот, чокулугу, шумадињџилар дахи џим исе македонијадан, македонлу, анлаџак јаот чокулугу, македондулар, исе мијаклар.

Зира мијаклар ан-л-р ве буничун дахи пичин онлар-н, вар, даа, бир

вја које одељен а тои
им је дастовечки и та-
нини међу себе кога им
треба си зборувајед.

Пи.

Кажами каков смисао
имад ако знајеш.

Од.

Това је многу неможа
со овије маду, зборови,
да искажа току некол-
ку само ђа кажа.

Гљагољид, зборувад.

Гљагољ, реч, (збор),
Гљагољи зборови,
Гљагољште зборуваше,
Гљагољеје, зборвеје,
Котоман, богат домаћин
и заповедник.
Манук муж,
Манука жена,
Мануче дете,
Нокотка девојка,
Нокотче девојче,
Кордаљен вдовец,
Бордаљенница, вдовица.

кја, цила, аште, удан,
апо ајо поекшињен т-и-
нес мециља, кувендонн,
вет првете.

Пу.

Двџтому си кунту ки-
ште ајо гјуха по-и-дјши.

Уи.

Ајо, аште, шум, еде,
смуид, уи, меката, пак,
џјаљ тат дџто по ка-
ту дџса џјаљ, вџ дот,
дџто.
Кувендоје бојеџјаљ,

џјаљ кувенд,
џјаља џољмат,
Кувендонте екаџоље,
Покувендошњин,
Пасун штенисор еде ур-
дуриотор.
Бур,
Гура,
Воц,
Цуц,
Цуде,
Вен,
Веја,

љисани бундан, ђа ан-
гисп апри одуб иља мер-
кум онлара ђизљимабе-
пљерни, дир, ђи, анла-
шрлар.

Су.

Бапа табир еиле на-
с-а, тактими, вар егер,
биљирсен.

Џу.

Меркуму, џоктир ди-
вере едемем, бу аз сон-
љешиниљен, иља, бир,
некадар, саде, дивере-
жем.
Мухабет едејор лаф а-
тајор,

Телам макр-ди,
Теламлар, лафлар,
Сонљејорди дејерди,
Телам едејорларди,
Зенгин евсаби не оју-
мдар.

Коџа,
Кари,
Чоџук,
К-а,
К-џас,
Дул,
Дулкари.

С. Македонски

(Горчула, ва, на, та, аџија, ва, на, та,) (рашље, во, но, то, пои, ов, он,
д,) (начешка, ва, на, та, брада, ва, на, та,) (Гура, и, те, ше, је, од, а, и,
еме, ела, је,) (Гура, о, а, е, одел, о, а, е,) (одгура, в, л, е, оти, де, ов, доје,
шље,) (догура, в, ло, ла, ле, до, ид, е, ов, шло, шла,) (иљи донеси) (збо-
шкаји, иљи направи,) (разбошкаји, раснип, иљи, поквари) (стопорјего, на-
правјион, чест иљи учинијон) (стопоримуго, учиним, чест, иљи, некоја, ра-
бота, направиму) (напевал, речи, иљи, кажи) (непапевансе, незборуван,
неговорите, иљи, м-лчи, те, иљи, ћути, те,) (кљинчи, те, стон, те, иљи, седи,
те, иљи чекаи, те,) (мрка, та, ноћа, иљи ноћум) (семануча, сежена), (сема-
нучил, се оженил) (окљинчи, остави, иљи остани) (окљинчал, о, а, е, оста-
нал, о, а, е) (миж, а, и, име, ите, сви, ја, и, јеме, јете,) (шоре, шантре,
вино) (беда, ва, на, та, ракија, ва, на, та,) (кљона, ш, ме, јад, а, еш, еме,)
(кљона, д, ла, ле, јаде, д, ела, ле,) (такечин, а, и, ме, учинува, аш, ме,)

(калосник, ов, он, од, љеб, ов, он, од.) (калосници, ве, не, те, љебови, ве, не, те,) и многу други.

Пи.

Какви, се, уметности, иџи, рукодјелџи, у Македонија, кажими ако, знајеш.

Од.

У Македонија рукодјелџиве, некаде се развијени, и напредни, а некаде неизобразени, току, дека требед, многу да се зборувад, останувад у трећои књиги, ља зборуваме, и, у кољкује, кусо, и неразвијено, умејењено, љаго унишеме све каде што је кусо

Оваја свазалка азбучна казује това, опије букви славјански иџи наши и под њих грчки и латински, да затова секои и сам може спроти нашеве букви ља познајед и грчки, пак и латински, пак после мује, готов пут за друго јазични књиги читање и познавање.

Бурда дорд, љисаниједе, еџиџ, сунара, љеџепенди, турче, славјанчес, латинцес ве урумцес дахи иџа чуки турчејазибер бу басмаанеде олма-иб себинден меркум еџиџ сунара учуну љитабда иџе седирде љеџе-цек љи љисаниџери шевр еде суријед те.

Славенски	а	б	в	г	д	е	је	ж	з
Грчки	α	β, μ, ω	β	Γ, γ	Δ, δ, ε	ε, Ε	γє	ιζ	ζ
Латински	A	B, b	V	G	D, d	e, E	je	Ž	Z
Словенски	и	Ј	к	л	м	н	о	п	р
Грчки	η, Η	ι	Κ	λ	μ	ν, Ν	ο, ω, Ω	π	ρ
Латински	I	j	K	L, l	M, m	Nn	o, O	P	R
Словенски	с	т	у	ф	х	ц	ч	ш	ји
Грчки	σ	Τ, τ	ου, υ	Φ	Χ	ζ, ζ	τζ	ς	ηγ
Латински	S	T, t	U, u	F, f	H, h	z,	tš	š	ji
Словенски	ја	џ	ђ	ћ	џ	ју			
Грчки	γα	ΘϞ	γ	ζ	Z	γου			
Латински	ja	θ	gje	ć	dzi	ju			

Г.Г. ПРЕДУПИСНИЦИ КОЈИ ПОРАЧАЈЕ КЊИГИ.

СОЛУН.

Г. Борђе Тиквешки аџија у вардар маале 1 књ. г. Тенопоне Панатјов кукушки а учитељ дудуларски 1 књ. г. Јован богослужитељ свјаштеник дудулар. 1 књ. г. Трико нсо. Миџоски манс. мљекар 1 књ. Огнен јев. Краноски кад. мљек. 1 књига.

КУКОШ, окруж. солунско.

Г. Димитар Џијев, пловдивец, управи. училишки, 2 књ. г. Никола г. Дједјокириловић учитељ, г. Иван Хр. Измирлијев, учитељ, (а ученици) Петруш Т. Грков уч. 3. р. Борђе Хрп. Тишин уч. 2. р. Нано Танов уч. 3. р. Борђи Тенов, Костов, уч. 3. р. Борђи Хр. Пандов уч. 3. р. Никола Тодоров уч. 3. р. Борђи Ха. Делов, уч. 3. р. Иван Атанас, Хади Николов, уч. 3. р. Иван Нако Дунков уч. 3. р. Борђе Поне, бојација уч. 3. р. Дино Хр. Пргов, уч. 2. р. Борђи А. Грбучов уч. 2. р. Христо Т. Овчаров уч. 2. р. Борђе Д. Саклов уч. 2. р. Борђе Андонов уч. 2. р. Димитре Траиков.

СТОЈАКОВО, окру. кукушки.

Г. Божил, г. Белов, учитељ шкољски, Борђе Д. Стамков тер. (а ученици) од 3. р. Дино Ст. Маџдалов, Христо Костадинов, Христо Иванов, Христо Арабулов, Борђе Заџиров, Гос. Поп. Стојан, за сина Христа уч. 2. р. (ученици) од 2. р. Гоне Х. Воданов, Пено Аг. Маџдалов, Атанас Хр. Маџаров, уч. 1. р. Васиљ Анчанов уч. 1. р. Миџо Н. Ковачов, јаковачки.

ВОДЕН.

Г. Јованче Танов тр. Г. Танас Тоља саадџија, г. Миџо Дончинов, од лаворопеље и самарџ.

ВРАЊЕ.

Г. Манасија П. Стошифов учитељ врањски, (а ученици) Цветко Христов уч. 1. кња, Тома Петров уч. 1. кња, Иван Аљексијев уч. 4. кња, Аванас Томов уч. 3. кња, Моисе Нешов уч. 4. кња, Иван Несторов од Јовац уч. 3. кња.

Г. Милошко Веселиновић учитељ врањски 5. кња, Стојан Стефановић уч. 3. р. Димитрије Х. Васиљевић уч. 3. р. Милутин Марковић уч. 2. р. Димитрије Миџановић уч. 2. р. Тома Аритоновић уч. 2. р. димитрије Стојановић уч. 4. р. Јован Х. Васиљевић, уч. 2. р. Аксентаје П. Борић уч. 3. р. Сава Стојанчић уч. 2. разреда.

ВЛАСОТНИЦА, округ. Јесковечко.

Гос. Петар учитељ, благоговје, протопоп Г. Анађија Становић, г. Михаљ Протић свештеник, г. Алекса Цекин мајстор, кичар, г. Тајко Јовић, терзија.

МАЉИНО, округ. куманоско.

Г. Анастас Марковић учитељ благоговјени, г. Арсејје свештеник, содо. Јанков Петруш Соколовић, Пано Вељков, Тасо Марков, Мане Сефарим 2 књ., Давко Наумовић 2 књ.

СОПОД, кумановск, округ.

Г. Анастас Поп. Трајков, 1 књ. Димитрија Арсовић 1 књ.

ПРИШТИНА.

Г. Милаан Д. Ковачевић учитељ за синове Николу уч. 3 р. осно. шко. Србислава и Радивоја 3 књ. (а ученици) Зафар Костић уч. 4 р. Спиро Аксентијевић уч. 4 р. Пана Михаљовић уч. 3 р. Грачаница црква округ. при. Александер Поповић уч. 4 р.

Г И Л А Н Е.

Г. Коста Трајић учитељ осно. шко. 1 књ. (а ученици) Трајко Антић, б. Борђе Поп Марковић уч. 3 р. Петар Јовановић уч. 3 р. Петар Никољић уч. 2 р. Панајод Васиљевић анђија.

ЧУЧЕР село, окружје скопско.

Г. Апо Јовановић учитељ 1 књ. г. Ристо Анцов земјед. 1 књ. Митар Миљенков мајстор тесач. за сина Стојана.

МИРКОВЦИ, село.

Г. Михаљ И Пендароски учитељ 1 књ. Триче Стојанов уч. 2 р. 1 књ. Вељко Апов Ковачески земјед. 1 књ. Ивко Стевков Дабовић земјед. 1 књ. Поп Никола Пејоски од бразда за сина Лазара 1 књ.

БАЃАНИ, село.

Г. Ђорђија Кајовски свешт. за сина си Димитрија 1 књ. Преподобни јеромонах г. Х. Тарасија 1 књ. Никола Поп. Урошов 1 књ. г. Марко Урошевић учитељ 1 књ. Вељко Јовановић уч. 3 р. 1 књ. Перо Аповић уч. 3 р. 1 књ. Анђелко Петровић 1. књ.

ЉУБАНЦИ, село.

Г. Анђелко Рајков свештеник за сина си Ђорђија 1 књ. г. Стојан Трајанов учитељ 1 књ. Павле Гркоски уче. 1 к. Ристо Милошов уче. 1 књ. Гавриљ Хаџи Вељковић уче. 1 књ. Димитрија Станковић уче. 1 књ. Ивко Стојковић уче. 1 књ. Крсто Миљчев уче. 1 књ. Петко Миљев уче. 1 књ. Антонија Петров уче. 1 књ. Недељко Вељков уче. 1 књ. Апо Недељков уч. 1 књ.

ПОВУЖЈЕ, село.

Г. Стојко Ивковић учитељ. 1 књ. Јордан Николовић ученик 1 књигу, Дамјан Петровић ученик 1 књигу.

ОБРЕНОВАЦ, Шумадија.

Скупио г. Теофил Десиговић предузимач зидарски.

Г. Тавасије Михаљевић трг. 1 кв. г. Петко Мпрчетић тр. за синове Живка и Раја 2 кв. Манољо Јовановић за сина Ђоку 1 кв. Стеван Никољић млекарија 1 кв. г. Павле Илијћ писар општин. 1 кв. Јован Милосављевић каса. Црногорац 1 кв. Јован Ристић кеџ. мејан. из Црне Горе 1 кв. Петар Томашевић кал. берберски 1 кв. Араџџа кеџер 1 кв. Пајо Јанковић тутунџија 1 кв. Коста Мушкатиновић кал. трг. 1 кв. Милош Бријош за сина Миљивоја 1 кв. Нинко Бјелајац бошњак 1 кв. Петар Вељановић мејанџија за сина Ђоку 1 кв.

БЕОГРАД.

Његово високопреосвештенство, Митрополит Српски г. Михаљ 2 кв.

Г. Панта Срећковић професор велике школе, за децу своју, Зора и Даница, 2 кв. г. Љубомир Каљјевић 2 кв. Никола Радосављевић трг. за сина Тихомира уч. 1 р. основне школе 1 кв. Милош Томашевић мајстор ћурчиски 1 кв. Лазар Лазаревић мајстор браварски 1 кв.

ВЕЉЕС.

Андрија Радичоски од Оморани мајстор тесачки 1 кв.

КРУШОВО.

Илија Трајковић Љинаковски, м. зид. 1 кв. Наће Ристић м. зидарски 1 кв. Милош Никољић м. зид. 1 кв.

ОХРИД.

Г. Коста Шуменкоски кафеџија 10 књига.

ОРАШАЦ, варош (Добра).

Г. Станко Лазаревић учит. дибрански 3 кв. Борђе Симоновић учев. 4 раз. Тасе Стрезовски уче. 4 р. Тоде Трајчев уч. 4 р. г. Трајче Ђурев ошничар 1 кв. г. Јаков Мијов масл. за сина си Ђљгора 1 кв. г. Тасе Мијов, ханџија за сина Илија 1 кв.

КУМАНОВО.

Г. Михаљ Хр. Поповић вранџанец учитељ куманоски 1 књига.

Из училиште ресенско.

Г. Димитрије Ц. Михаљов учит. 1 кв. Андрија Наумов, Милош Димитре, Хр. Милвоик, Михаљ, Никола, Татарче, Сотир Т. Чуваљев, Димитрија Па. Христов, Евтимџа С. Танов.

КИЧАВА, порече манастир, рож. прес. богородица учитељ шкољ. Д. Р. Обрадовић.

Село РАШТАНИ, Ђорџија Наумов ученик 4 разреда.

Село З-РКЉЕ, Слава Радић ученик 2 разреда.

ЦРЕШЊЕВО, село.

Цветан Поп. Димитријев уче. 3 р. Ристо Деспотов уче. 3 р. Брете Јовев уче. 2 разреда. Стефан Бељев уче. 3 р. Анађије Тодоров уче. 2 р.

Село, БЕЉИЦА, Раде Мијанов ученик 2 разреда.

Село, БЕНЧЕ, Ставре Трајанов уче. 3 р. Поп. Триев уче. 2 р.

Село, СЛАТИНА, Костадин Вожић уче. 4 р.

ВОШТАРАНИ, окружје рељинско.

Васвљ Стојатов авџија 1 књига, Ване Поп. Трачов од острово 1 књ. Вељан Стојков симидџија 1 књ. Наце Дуцов Чеганец 1 књ.

ГАЉИЧНИК, окружје деборско.

Поп Арсеније Ђор. Попоски, свештеник, замнукови, Ђорџа и Авросија 2 књ. г. Ганџорија Ју Попоски прота. г. Мељхиссекек п. к. Попоски свештеник 1 књ. Браћа Фрчкоски живописци, а синови Макријови, г. Христе за синовиму Евџанија и Дамјана, г. Пеак за сина Овентија, г. Кузман за синовиму, Маркија и Антима, г. Трашко Негријов дрворезец, замнукови Негрија и Тањета, госпо. Михаљ Ђурчинов за браћаму Пашета и Теофиља, Томо М. Пуљевски за синовиси Митрета и Крстета, г. Никола Јанк. Медароски, манс. живописец, г. Стамад Оги. Аљаутоски чедник манс. за синови, Мијанџа и Серавиља 2, књ. Секо Д. Кутрески, за сина Анатољија, 1, књ. Симон Ђекаја, И. Тортески 10 књ. Димо Ђекаја Сма. Тортески за синови Николу и Марка 2 књ. Авросија, Иљ. К. Тортески 1 књ. Дамјан Жикоски, за синове Панајота, г. Јанко Постољов учит. гаљички 1 књ. Паће То. Кољски ученик 4 раз. Арсенија Јако. Каргоски уче. 1 раз. Рафанљ Сте. Ђировски уче. 2 раз. Томо Арс. Томоски уче. 4 разреда. Монео Ни. Музески уче. 4 раз. Аврам Тод. Томоски уче. 4 раз. Митре Ју. Каражески уче. 4 раз. Хади Гљнгор Ку. Бужароски за синови Кузмана и Нестрора 2 књ. Костадин Гавр. Бошкоски ученик 2 разреда, Иљџа Серав. В-дчески, ученик 4, Аврам Сек. Гравдески ученик 2 раз. Јордан Ми. Годчески ученик 2 раз. Девесиљ Пос. Пакоски ученик 2 раз. Софронија Ђеш. Музески ученик 2 раз. Смиље Ст. Јурукоски ученик 2 раз. Крсто М. Чапароски уче. 2 раз. Ристе Ми. Попоски ученик 4 раз.

ЛАЗАРОПОЉЕ, г. Јаков Радев. мајстор живописец 1 књига.

СЕЉЦЕ, Доичин С. Степаноски 1 књ.

БИТУШЕ, Стојан Март. Стоически, мајстор љебарски 1 књига.

МОНАСТИР, Свјати Јован Бигор.

Г. Михаил Ри. Попоски архимандрит, Данил Јов. Попоски 6 књига, г. Костантија С. Граоркоски јеромо. и учт. Поп Неофит 1 књ. Арсенија Требишки јеромонах 1 књига, Хаџ. Поп. Симон архимандрит 4 књиги. г. Кирил јеромонах, г. Самонљ јеромонах.

Г О С Т И В А Р.

Г. Христо учитељ од Гаљичник, 1 књига, Бла. Пана Григорија, Поп. Трифунов 1 књига, Мито Сиљановић уче. 2 раз. 1 књ. Пандиљ Трајановић уче. 1 раз. 1 књ. Нове Јовановић од Бањца ученик 2 разреда.

Т Е Т О В О.

Гавро Митрев бакал. и за братами 2 књиге, Симо Аврамовић црквенјак 1 књига, Серафим И. Маркоски од Милетино 1 књига.

Битољско окруже, СОПОТНИЦА, село.

Г. Петре Рис. Туфегџијоски пејач црковни 1 књ.

ДОЉЕНСИ, село.

Г. Влаже Поп. Јов. Вељаноски учитељ 1 књига.

П О З Д Р А В.

Зашто уписници малу се собраје, у оваја деугава књига, да како би се могло по позиву као што је речено, наштампати, зато буквар који је од четари јазика турски, словенски, латински и грчки, и обичаји и пјесни ги задржавам, за, трећу, књигу, да се, штампају, и још, у пространијем, смислу, биће.

Зато ако хоћете да имате све стародревни обичаји и пјесни југославенски кад будем јавио уписунте се на да вам се наштампашу.

Јер иначе за југославенски народи има многу други прече, и напобитије књига кои требају да се напишу и наштампашу.

Позивам свакога брата родољубитеља и спомошћествоватеља да може и за трећу књигу, даја наштампаме, и кољку кои ће поможед сваки у трећу књигу штампањесе прилози.

Конец од ову другу књигу и по овја трећа идед.

Ђорђе М. Пуљевски с. р.

ГДЕ ШТА СТОЈИ.

	СТРАНА
1. Почетак	5.
2. За чувства.	15.
3. " веков	16.
4. " три царства јестествени	23.
5. " руди кои в-легајед најмногу в-работа	25.
6. " растенији земни	29.
7. " животиње.	34.
8. Народна свазанија и опис Македонију	41.
9. За пет делови од земјава.	58.
10. " тјела небесни	68.
11. " тјела од звездине.	73.
12. времиња како се дељад	80.
13. Годишњи содржан	83.
14. Воздушни јављенији.	86.
15. Толковање разговори који се неједнакви	91.
16. Писменица иљи за писма	93.
17. Букварка иљи глас од букви.	110.
18. Реченица	123.
19. Танин мијачки јазик.	160.

ШТАМПАРСКИ ПОГРЕШКИ.

Страна	7. ред	25. речено	д љат	треба	делаџд.
"	26.	" 15.	" жељезде	"	жељезде.
"	36.	" 2.	" ресувајед	"	писувајед.
"	41.	" 37.	" потопоџд	"	по потопоџд.
"	53.	" 40.	" собљекајед	"	се обљекајед.
"	63.	" 26.	" доруга	"	Друга.
"	74.	" 24.	" меркум	"	меркур.
"	79.	" 30.	" кега	"	кога.
"	87.	" 3.	" па	"	па.
"	"	" 5.	" ва	"	ва.
"	93.	" 12.	" чожица.	"	ложица.
"	96.	" 30.	" вигола	"	бигоља.

Фан тешкељанисе.

Нде ана	5. ред	3. фом	днџун	духет	днџун.
"	6.	" 23.	" учнџонте	"	учнџонте.
"	7.	" 37.	" исјујен	"	ис (јујен).
"	8.	" 13.	" проли	"	троли.
"	"	" 20.	" дегат	"	детни.
"	9.	" 17.	" уљесни	"	уљени.
"	10.	" 38.	" чнобумонџпр	"	чно бомун џпр.
"	13.	" 2.	" кри	"	кру.
"	"	" 13.	" хуји	"	(хуји)
"	14.	" 18.	" поонмсет	"	подимсет
"	15.	" 43.	" уфорен	"	уфојен.
"	17.	" 32.	" купорондон	"	куперендон.
"	18.	" 19.	" ијични	"	ујин.
"	20.	" 21.	" аштрив	"	штрив.
"	22.	" 1.	" пуфом	"	пофом.
"	23.	" 13.	" удејен	"	удајен.
"	"	" 17.	" фид	"	фиф.
"	"	" 38.	" претепџја	"	миретепџја.
"	24.	" 5.	" вртун	"	вретун.
"	"	" 25.	" потуџни	"	потуџит.
"	26.	" 18.	" тељџитун	"	тељџитун.
"	30.	" 20.	" еште	"	аште.
"	74.	" 24.	" меркум	"	меркур
"	75.	" 6.	" пре аро	"	пре ајо.
"	78.	" 32.	" паумбуш	"	поумбуш.
"	83.	" 29.	" дунзете	"	дуизете.
"	94.	" 3.	" ате	"	аште.

Нде ана	96.	рен	26.	•оум	шкрут	духет	шкрут.
"	"	"	36.	"	патбук	"	памбук.
"	103.	"	10.	"	ђант	"	ђани.
"	104.	"	34.	"	датурисора	"	дашурисора.
"	134.	"	21.	"	екатуенгашин	"	ека туенгаташин.

Васмааненин јанл-шљиклар.

1.	тарафа	8.	с-раја	денк	сољемимши	љјазим	сољемимши
11.	"	30.	"	"	зер	"	азар
"	"	33.	"	"	курурљер	"	чукурљер
12.	"	34.	"	"	ве суљ-љер,	"	ве, ресуљ-љер
14.	"	24.	"	"	пљју	"	пљим.
15.	"	36.	"	"	даки	"	дахп.
"	"	40.	"	"	љер-м-з	"	нељер-м-з.
17.	"	1.	"	"	унун	"	онун.
26.	"	39.	"	"	нељак	"	нељах.
27.	"	1.	"	"	ђене	"	ђене.
29.	"	7.	"	"	сацк	"	сицак.
"	"	10.	"	"	сацк	"	сицак.
35.	"	39.	"	"	од	"	сувал.
37.	"	6.	"	"	емани	"	имани.
39.	"	20.	"	"	ардинџе	"	ардинџе.
40.	"	36.	"	"	слаин	"	славјан.
50.	"	7.	"	"	шертџб	"	тертџб.
52.	"	33.	"	"	уреље	"	урене.
54.	"	42.	"	"	јашидигине	"	јашадигине.
85.	"	34.	"	"	татарлар	"	тутарлар.
89.	"	38.	"	"	гапре	"	гапре.
95.	"	34.	"	"	кажун	"	канун.
99.	"	46.	"	"	ришљер	"	речљер.
129.	"	1.	"	"	данаба	"	џанаба.



Мило. В. 2879 / 59 к

ОВАКВИ КЊИГИ ИМА :

У Солун.
У Скопје.
У Прилеп.
У Битоља.
У Вељес.
И у Гаљичник.
